

การจัดการเอกสารประกอบการเรียกรองสิทธิสำหรับผู้รับจ้างก่อสร้าง

นายธีรนนท์ มงคลทิพย์วาที

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR) are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดการเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสำหรับผู้รับจ้าง ก่อสร้าง
โดย	นายธรรนัท มงคลทิพย์วาที
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. วีระศักดิ์ ลิขิตเรืองศิลป์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญสม เลิศศิรินทร์วงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ ซ่อวิเชียร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระศักดิ์ ลิขิตเรืองศิลป์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิศณุ ทรัพย์สมพล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.อภิรัตน์ ประทีปอุษานนท์)

ธีรพันธ์ มงคลทิพย์วาทิ: การจัดการเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสำหรับผู้รับจ้าง
ก่อสร้าง (MANAGING DOCUMENTS FOR CLAIMS OF CONSTRUCTION
CONTRACTORS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ.ดร.วีระศักดิ์ ลิขิตเรืองศิลป์, 331
หน้า.

การเรียกร้องสิทธิในงานก่อสร้างส่งผลกระทบต่อมูลค่างานก่อสร้าง ระยะเวลาก่อสร้าง ตลอดจนคุณภาพของงานก่อสร้าง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญในการเรียกร้องสิทธิ โดยเฉพาะผู้รับจ้างก่อสร้างที่ต้องดำเนินงานก่อสร้าง แก้ไข เปลี่ยนแปลงงาน เพื่อให้งานก่อสร้างสามารถดำเนินไปได้โดยราบรื่น และประสบความสำเร็จ ซึ่งการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ และปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง คือ การจัดการเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุเอกสารที่จำเป็นในการใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิสำหรับผู้รับจ้างก่อสร้าง รวมถึงวิเคราะห์รายละเอียดในเอกสารเหล่านั้น การวิจัยอาศัยการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 ท่าน จาก 9 หน่วยงานที่มีประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิ โดยมีขั้นตอนการศึกษาประกอบด้วย การทบทวนเอกสารงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการเรียกร้องสิทธิ ผู้วิจัยสามารถระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิได้ 34 สาเหตุ ซึ่งจำแนกออกเป็น 8 กลุ่ม จากนั้นวิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ พบว่ามีระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิมาก ปานกลาง และน้อย จำนวน 10 สาเหตุ 17 สาเหตุ และ 7 สาเหตุ ตามลำดับ เพื่อช่วยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ต้องให้ความสำคัญ ซึ่งบางสาเหตุเกิดจากการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างขาดเอกสาร หรือหลักฐานยืนยันที่บ่งชี้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินงานก่อสร้างจริง ตลอดจนขาดเอกสารในการพิจารณามูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ไม่สามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ ขั้นตอนสุดท้ายของงานวิจัย คือ การวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุ และขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิ เพื่อช่วยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างรับทราบถึงเอกสารที่มีความสำคัญในการใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิในแต่ละสาเหตุ ตลอดจนรายละเอียดในเอกสารเหล่านั้น

ผลการวิจัยนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการประเมินการเรียกร้องสิทธิ ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนากระบวนการจัดการเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิในองค์กรรวมต่อไป

ภาควิชา.....วิศวกรรมโยธา..... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....วิศวกรรมโยธา..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา.....2555.....

5270607021: MAJOR CIVIL ENGINEERING

KEYWORDS: CONSTRUCTION CLAIM / CLAIM DOCUMENTS

TIRANUN MONGKONTIPVATEE: MANAGING DOCUMENTS FOR CLAIMS OF
CONSTRUCTION CONTRACTORS. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF.
VEERASAK LIKHITRUANGSILP, Ph.D., 331 pp.

A contractor's claim in construction projects directly affects the cost, duration, and the quality of construction. Therefore, stakeholders, especially the contractors, should attend to prepare for the claim. One of the critical success factors for the contractor's claim in construction projects is an effective document management, e.g., drawings, specifications, schedules, and expert opinions. The objectives of this research are to identify lists of essential documents that are required for each type of contractor claim and analyze the details of those Documents. Based on previous researches and interviews with 11 experts from 9 outstanding organizations, 34 causes of construction claim were identified and categorized into 8 groups in accordance with the cause of claim. As a result of an analysis, causes of claim are divided into 3 classes – high, moderate, and low level of importance. Each class contains 10, 17, and 7 causes of claim, respectively. This is to help the contractors to be able to indicate the cause of claims that needs to be emphasized. Some of them lack of affirmative documents for their actual implementation and determining the change of value of work, thereby failing to implement the construction claim. Lastly, essential documents for each cause of claim, along with the procedure in claiming, were arranged into groups and the key contents were identified. In order to provide a clearer view for contractors in preparation and organization of the claim documents.

As the major benefits of this study, the contractors would be able to entirely prepare the essential documents and evaluate the possibility of the claim, through the initiative to improve the whole claim document management system

Department:....Civil Engineering..... Student's Signature.....

Field of Study:..Civil Engineering..... Advisor's Signature.....

Academic Year:....2012.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ คำแนะนำ ความร่วมมือ และกำลังใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องของหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์ ดร.วีระศักดิ์ ลิขิตเรืองศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ แนวทาง และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านซึ่ง ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ ช่อวิเชียร รองศาสตราจารย์ ดร.วิศณุ ทรัพย์สมพล และ ดร.อภิรัตน์ ประทีปอุษานนท์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าช่วยให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนตรวจสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จเรียบร้อยโดยสมบูรณ์

ผู้เขียนขอขอบพระคุณหน่วยงานเอกชนและเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการสนับสนุนข้อมูลและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนกำลังใจจากเพื่อน ๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องทุกท่านที่มีได้กล่าวมาไว้ ณ ที่นี้

ท้ายที่สุดนี้ผู้เขียนขอสำนึกและกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและครอบครัว ที่ได้ให้ความรัก ความอบอุ่น กำลังใจ และคอยสนับสนุนและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เสมอมาแก่ผู้เขียนจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	5
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย.....	6
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	7
1.5 ผลลัพธ์ที่ได้รับจากงานวิจัย	7
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 รูปแบบสัญญาจ้างก่อสร้างและสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง.....	9
2.1.1 สัญญาจ้างก่อสร้าง.....	9
2.1.2 รูปแบบการจัดจ้าง	12
2.1.3 สัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง.....	15
2.1.4 สัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC	16
2.1.5 สัญญาจ้างแนบท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ.....	19
2.2 ความหมายของการเรียกรื้องสิทธิ.....	22
2.3 ประเภทของการเรียกรื้องสิทธิ	23
2.4 สาเหตุของการเรียกรื้องสิทธิ	26
2.5 การบริหารการเรียกรื้องสิทธิ	31

	หน้า
2.6 เอกสารในโครงการก่อสร้าง	33
2.6.1 เอกสารในขั้นตอนก่อนการดำเนินงานก่อสร้าง.....	34
2.6.2 เอกสารในขั้นตอนการดำเนินงานก่อสร้าง.....	35
2.6.3 เอกสารในขั้นตอนภายหลังการดำเนินงานก่อสร้าง.....	39
2.7 สรุปท้ายบท.....	39
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	41
3.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	41
3.2 รวบรวมและตรวจสอบสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้าง ก่อสร้าง	42
3.3 ระบุและจำแนกสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง.....	42
3.4 วิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้าง ก่อสร้าง	43
3.5 วิเคราะห์ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ และเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับใช้ ประกอบการเรียกร้องสิทธิในแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ รวมถึงลาย ละเอียดในเอกสารเหล่านั้น	44
3.6 สรุปผลการศึกษาและจัดทำรูปแบบวิทยานิพนธ์.....	45
3.7 สรุปท้ายบท.....	47
บทที่ 4 การเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง.....	48
4.1 การเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง	48
4.2 การระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	52
4.2.1 ความหมายของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	52
4.2.1 ขั้นตอนการระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ.....	53
4.3 สาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง.....	60
4.3.1 กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิอันมีสาเหตุมาจากผู้ว่าจ้าง.....	60
4.3.2 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง.....	67

	หน้า
4.3.3 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง.....	68
4.3.4 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง.....	71
4.3.5 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ.....	72
4.3.6 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง.....	74
4.3.7 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ.....	76
4.3.8 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถ คาดการณืได้.....	77
4.4 สรุปท้ายบท.....	79
บทที่ 5 การจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ.....	81
5.1 การจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ.....	81
5.2 การวิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ.....	87
5.3 สรุปท้ายบท.....	106
บทที่ 6 การวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ.....	108
6.1 การวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ.....	108
6.2 เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิในแต่ละสาเหตุ.....	120
6.2.1 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง.....	120
6.2.2 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง.....	168
6.2.3 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง.....	174
6.2.4 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง.....	190
6.2.5 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ.....	208
6.2.6 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง.....	216
6.2.7 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ.....	230
6.2.8 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถ คาดการณืได้.....	236
6.3 สรุปท้ายบท.....	247

	หน้า
บทที่ 7 บทสรุป.....	249
7.1 สรุปผลการวิจัย	249
7.2 ข้อจำกัดงานวิจัย	254
7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยในอนาคต.....	255
รายการอ้างอิง	257
ภาคผนวก	260
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	261
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์.....	263
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้อง สิทธิในมุมมองผู้รับจ้างก่อสร้าง	287
ภาคผนวก ง ผลการสัมภาษณ์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ	296
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	331

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง 55
ตารางที่ 5.1	มาตรวัดสำหรับการประเมินระดับความสำคัญของสาเหตุ การเรียกร้องสิทธิ 84
ตารางที่ 5.2	ค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ 85
ตารางที่ 5.2	ค่าคะแนนโดยเรียงตามค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้อง สิทธิ 86
ตารางที่ 5.4	คะแนนและระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ ของผู้รับจ้างก่อสร้าง 88
ตารางที่ 6.1	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A1 122
ตารางที่ 6.2	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A1 123
ตารางที่ 6.3	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A2 126
ตารางที่ 6.4	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A2 127
ตารางที่ 6.5	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A3 130
ตารางที่ 6.6	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A3 131
ตารางที่ 6.7	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A4 134
ตารางที่ 6.8	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A4 135
ตารางที่ 6.9	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A5 138

ตารางที่ 6.10	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A5	139
ตารางที่ 6.11	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A6	142
ตารางที่ 6.12	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A6	143
ตารางที่ 6.13	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A7	146
ตารางที่ 6.14	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A7	147
ตารางที่ 6.15	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A8	150
ตารางที่ 6.16	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A8	151
ตารางที่ 6.17	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A9	154
ตารางที่ 6.18	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A9	155
ตารางที่ 6.19	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A10	158
ตารางที่ 6.20	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A10	159
ตารางที่ 6.21	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ A11	162
ตารางที่ 6.22	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ A11	163

ตารางที่ 6.23	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ สาเหตุ A12	166
ตารางที่ 6.24	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ สาเหตุ A12	167
ตารางที่ 6.25	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ สาเหตุ B1	169
ตารางที่ 6.26	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ สาเหตุ B1	170
ตารางที่ 6.27	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ สาเหตุ B2	172
ตารางที่ 6.28	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ สาเหตุ B2	173
ตารางที่ 6.29	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ สาเหตุ C1	175
ตารางที่ 6.30	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ สาเหตุ C1	176
ตารางที่ 6.31	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ สาเหตุ C2	179
ตารางที่ 6.32	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ สาเหตุ C2	180
ตารางที่ 6.33	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ สาเหตุ C3	183
ตารางที่ 6.34	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ สาเหตุ C3	184
ตารางที่ 6.35	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ สาเหตุ C4	187

ตารางที่ 6.36	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ C4.....	188
ตารางที่ 6.37	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ D1.....	191
ตารางที่ 6.38	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ D1.....	192
ตารางที่ 6.39	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ D2.....	194
ตารางที่ 6.40	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ D2.....	195
ตารางที่ 6.41	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ D3.....	198
ตารางที่ 6.42	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ D3.....	199
ตารางที่ 6.43	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ D4.....	201
ตารางที่ 6.44	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ D4.....	202
ตารางที่ 6.45	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ D5.....	205
ตารางที่ 6.46	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ D5.....	206
ตารางที่ 6.47	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ E1.....	209
ตารางที่ 6.48	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ E1.....	210

ตารางที่ 6.49	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ	
	สาเหตุ E2	213
ตารางที่ 6.50	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ	
	สาเหตุ E2	214
ตารางที่ 6.51	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ	
	สาเหตุ F1	217
ตารางที่ 6.52	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ	
	สาเหตุ F1	218
ตารางที่ 6.53	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ	
	สาเหตุ F2	221
ตารางที่ 6.54	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ	
	สาเหตุ F2	222
ตารางที่ 6.55	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ	
	สาเหตุ F3	225
ตารางที่ 6.56	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ	
	สาเหตุ F3	226
ตารางที่ 6.57	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ	
	สาเหตุ F4	228
ตารางที่ 6.58	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ	
	สาเหตุ F4	229
ตารางที่ 6.59	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ	
	สาเหตุ G1.....	231
ตารางที่ 6.60	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิของ	
	สาเหตุ G1.....	232
ตารางที่ 6.61	ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร่องสิทธิ	
	สาเหตุ G2.....	234

ตารางที่ 6.62	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ G2.....	235
ตารางที่ 6.63	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ H1.....	237
ตารางที่ 6.64	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ H1.....	238
ตารางที่ 6.65	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ H2.....	241
ตารางที่ 6.66	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ H2.....	242
ตารางที่ 6.67	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุ H3.....	245
ตารางที่ 6.68	ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของ สาเหตุ H3.....	246
ตารางที่ ก.1	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการเรียกร้องสิทธิ.....	262
ตารางที่ ค.1	ผลการสัมภาษณ์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ.....	288
ตารางที่ ค.2	ผลการถ่วงน้ำหนักเพื่อหาระดับความสำคัญของสาเหตุ การเรียกร้องสิทธิ.....	290
ตารางที่ ค.3	ค่าคะแนนระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ.....	292
ตารางที่ ค.4	ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ.....	294
ตารางที่ ง.1	เอกสารที่ผู้เชี่ยวชาญใช้ในประกอบการเรียกร้องสิทธิ แยกตามแต่ละสาเหตุ.....	297

สารบัญภาพ

หน้า

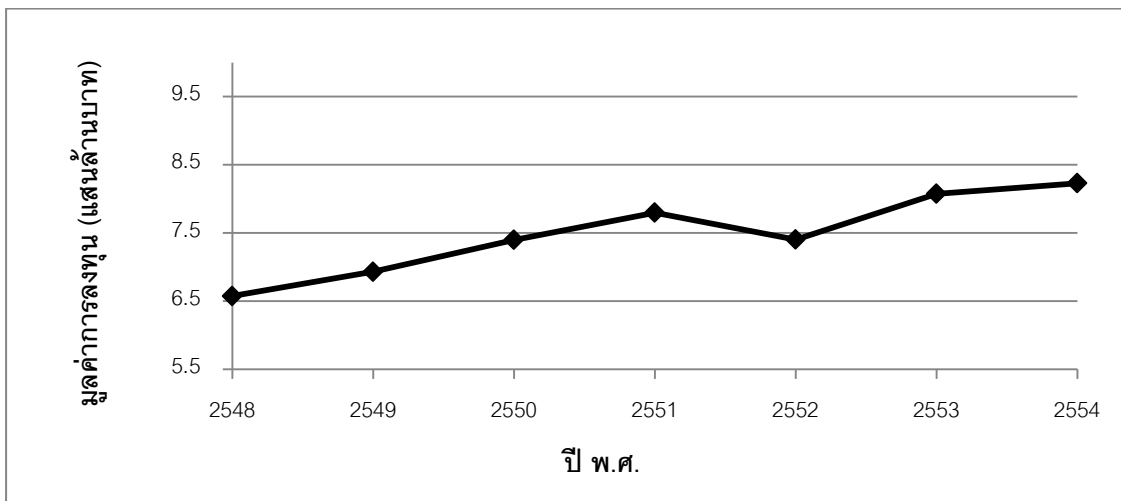
ภาพที่ 1.1	มูลค่าการลงทุนในการก่อสร้างในปี พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ. 2555 (ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย, 2555).....	1
ภาพที่ 2.1	ความสัมพันธ์ทางสัญญาของรูปแบบออกแบบ ประมูลงาน และก่อสร้าง	12
ภาพที่ 2.2	ความสัมพันธ์ทางสัญญาของรูปแบบออกแบบและก่อสร้าง	13
ภาพที่ 2.3	ความสัมพันธ์ทางสัญญาของรูปแบบบริหารงานก่อสร้าง CM as Advisor	14
ภาพที่ 2.4	ความสัมพันธ์ทางสัญญาของรูปแบบบริหารงานก่อสร้าง CM as Risk	15
ภาพที่ 2.5	การเลือกใช้สัญญาจ้างก่อสร้าง FIDIC 1999 (กองกฤษณ์ ไตชัยวัฒน์, 2554).....	21
ภาพที่ 2.6	การแยกประเภทความล่าช้า (Bramble and Callahan, 1987 อ้างถึงใน ณัฐพร เพิ่มทรัพย์, 2554)	25
ภาพที่ 3.1	กระบวนการดำเนินงานวิจัย	46
ภาพที่ 4.1	กระบวนการเรียกร้องสิทธิ ซึ่งผู้ว่าจ้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง จากสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC (กองกฤษณ์ ไตชัยวัฒน์, 2548)	50
ภาพที่ 4.2	กระบวนการเรียกร้องสิทธิ ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้าง จากสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC (กองกฤษณ์ ไตชัยวัฒน์, 2548)	51
ภาพที่ 4.3	ความสัมพันธ์ของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ เหตุการณ์ที่ส่งผลต่อโครงการ ก่อสร้าง	52
ภาพที่ 4.4	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง	54
ภาพที่ 5.1	เมทริกซ์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	86

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการก่อสร้างเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมถึงการเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและธุรกิจอื่น ๆ ในประเทศ จากข้อมูลการลงทุนในอุตสาหกรรมก่อสร้างในประเทศไทย (ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย, 2555) พบว่ามูลค่าการลงทุนในการก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ. 2554 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ในปี พ.ศ. 2548 การลงทุนในการก่อสร้างมีมูลค่าประมาณ 657,484 ล้านบาท และปี พ.ศ. 2554 การลงทุนในการก่อสร้างมีมูลค่าประมาณ 822,913 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2548 ถึง 165,492 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.2 ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 มูลค่าการลงทุนในการก่อสร้างปี พ.ศ.2548 ถึง พ.ศ.2554 (ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย, 2555)

อุตสาหกรรมก่อสร้างมีความซับซ้อนและมีข้อจำกัดในการดำเนินงาน กล่าวคือ

- เป็นอุตสาหกรรมที่ขึ้นกับลักษณะพื้นที่ก่อสร้างและการคมนาคมขนส่งที่ต้องกระทำภายใต้สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

- เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้บุคลากรที่มีความชำนาญพิเศษในหลายสาขาอาชีพที่ต้องมาร่วมกันดำเนินงานตามบทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกัน
- เป็นอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุสูงกว่าอุตสาหกรรมประเภทอื่น
- เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมข้างเคียง สภาพสังคมโดยรอบ พื้นที่ที่ทำการก่อสร้าง
- เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องคำนึงถึงข้อบังคับหรือกฎหมายต่าง ๆ การเมืองหรือนโยบายรัฐบาลในขณะนั้น (สันติ ชินานุวัตวิวงศ์, 2546)

นอกจากนี้งานก่อสร้างยังเป็นงานที่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ระยะเวลา และคุณภาพของงาน ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะของงาน เช่น การก่อสร้างอาคาร อุโมงค์ ถนน และสาธารณูปโภคพื้นฐาน รวมถึงงานก่อสร้างยังเป็นงานที่มีความไม่แน่นอนสูง เช่น สภาพชั้นดินที่อาจเปลี่ยนแปลงไปจากแบบก่อสร้าง สิ่งปลูกสร้างเดิมใต้ดิน ราคาวัสดุก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงตลอดจนภาวะเงินเฟ้อในขณะนั้น (ณัฐพร เพิ่มทรัพย์, 2544) จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ทราบว่าการก่อสร้างเป็นงานที่มีอุปสรรคจำนวนมาก ส่งผลให้มีโอกาสน้อยที่จะสามารถดำเนินงานก่อสร้างให้ประสบผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้โดยที่ไม่มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง

การดำเนินงานก่อสร้างให้ประสบผลสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายในโครงการ โดยทั่วไปประกอบด้วย ผู้ว่าจ้าง (Employer) หรือเจ้าของโครงการ (Project Owner) ผู้ออกแบบ (Designer) ผู้รับจ้างก่อสร้างหลัก (Prime Contractor) ผู้รับจ้างก่อสร้างย่อย (Sub-Contractor) วิศวกรที่ปรึกษา (Consulting Engineer) และผู้จัดหาวัสดุ (Material Supplier) อย่างไรก็ตามฝ่ายต่าง ๆ เหล่านี้มีแนวทางการทำงาน วัตถุประสงค์ ความมุ่งหวังความสำเร็จของโครงการ มุมมองความพึงพอใจ และความต้องการที่แตกต่างกัน (มณฑาทิพย์ ทองธรรมชาติ, 2549) กล่าวคือ ผู้ว่าจ้างมีความต้องการงานที่มีคุณภาพตรงตามข้อกำหนด (Specifications) ที่ระบุไว้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ได้มากที่สุด ในขณะที่ผู้รับจ้างก่อสร้างนั้นต้องการดำเนินงานก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามงบประมาณและเวลาที่กำหนด และได้รับผลตอบแทน

จากการดำเนินงานมากที่สุด เช่น ผู้ว่าจ้างมีประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงงานบางส่วนในโครงการก่อสร้างเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตนให้มากที่สุด (Variation Order) หรือการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างขอเปลี่ยนแปลงงานเนื่องจากแบบก่อสร้างไม่สมบูรณ์ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามแบบก่อสร้างเดิมได้ จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการ**เรียกร้องสิทธิ (Claim)** ระหว่างผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้าง

การเรียกร้องสิทธิแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ การเรียกร้องสิทธิโดยผู้รับจ้างก่อสร้างต่อผู้ว่าจ้าง และการเรียกร้องสิทธิโดยผู้ว่าจ้างต่อผู้รับจ้าง ในโครงการหนึ่งอาจมีการเรียกร้องสิทธิจำนวนมาก เนื่องจากสาเหตุที่แตกต่างกันตามแต่ละประเภทของงานก่อสร้าง ปัญหาที่พบบ่อยครั้งในงานก่อสร้างซึ่งส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างต่อผู้ว่าจ้าง ได้แก่ ขอบเขตของงานเพิ่มมากขึ้น ผู้ว่าจ้างไม่สามารถจัดเตรียมสถานที่ วัสดุ หรือเครื่องมือที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงานก่อสร้างได้ ข้อมูลที่ใช้ในการประมาณงานก่อสร้างไม่เหมาะสม แบบก่อสร้าง (Drawing) และข้อกำหนด (Specifications) ที่ใช้ในการก่อสร้างไม่ชัดเจน มีเหตุจำเป็นต้องหยุดงานระหว่างการดำเนินงานก่อสร้าง หรือการเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด (Sample, Jergeas and Hartman, 1994)

จากการศึกษาเรื่องความถี่และความรุนแรงของการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างจำนวน 22 โครงการในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีมูลค่าโครงการระหว่าง 200,000 ดอลลาร์สหรัฐ ถึง 20,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ พบว่ามีการเรียกร้องสิทธิทั้งหมด 427 เรื่อง ร้อยละ 72 เป็นการเรียกร้องสิทธิที่นอกเหนือการควบคุมของผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยร้อยละ 46 เป็นความผิดพลาดในการออกแบบ และร้อยละ 26 เป็นการเปลี่ยนแปลงงาน การเรียกร้องสิทธิถูกจำแนกตามมูลค่าของโครงการเพื่อให้เห็นถึงความรุนแรงของการเรียกร้องสิทธิออกเป็น 3 ระดับ คือ โครงการขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าของโครงการระหว่าง 5 ถึง 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โครงการขนาดกลางที่มีมูลค่าของโครงการระหว่าง 1 ถึง 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และโครงการขนาดเล็กที่มีมูลค่าของโครงการน้อยกว่า 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ พบว่าโครงการขนาดใหญ่มีมูลค่าการเรียกร้องสิทธิประมาณ 26,000 ดอลลาร์สหรัฐ โครงการขนาดกลางมีมูลค่าการเรียกร้องสิทธิประมาณ 16,000 ดอลลาร์สหรัฐ โครงการขนาดเล็กมีมูลค่าการเรียกร้องสิทธิประมาณ 5,000 ดอลลาร์สหรัฐ และรวมทั้งหมดมี

มูลค่าโครงการ 103,900,000 ดอลลาร์สหรัฐ พบว่ามีมูลค่าการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง 6,130,000 ดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 6 ของมูลค่าโครงการ (Diekmann and Nelson, 1985)

นอกจากนี้ Jergeas and Hartman (1994) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของการเรียกร้องสิทธิ ปัญหาความล่าช้าและมูลค่าโครงการที่เพิ่มขึ้น โดยเก็บข้อมูลจาก 24 โครงการที่ตั้งอยู่ทาง ตะวันตกของประเทศแคนาดา พบว่า การเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างส่วนใหญ่เกิดจากความล่าช้า ในบางโครงการมีการขอขยายเวลาการก่อสร้างเพิ่มมากกว่าร้อยละ 100 ของระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา และเมื่อเปรียบเทียบมูลค่าโครงการก่อสร้าง พบว่าจำนวนโครงการก่อสร้างมากกว่าร้อยละ 50 มีมูลค่าก่อสร้างเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 30 ของมูลค่าโครงการที่ระบุไว้ในสัญญา เห็นได้ว่าการเรียกร้องสิทธิในงานก่อสร้างเกิดจากสาเหตุหลายประการและส่งผลกระทบโดยตรงต่องานก่อสร้างทั้งในด้านระยะเวลาก่อสร้างและมูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น จึงควรให้ความสำคัญต่อการเรียกร้องสิทธิโดยเฉพาะผู้รับจ้างก่อสร้างที่ต้องดำเนินงานก่อสร้าง แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างก่อนเพื่อให้โครงการก่อสร้างสามารถดำเนินไปได้โดยไม่ติดขัด จากนั้นจึงทำการเรียกร้องสิทธิในส่วนงานที่เพิ่มขึ้นต่อผู้ว่าจ้าง ซึ่งในบางกรณีผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิเป็นผลสำเร็จ อาจเนื่องมาจากไม่มีเอกสาร หรือหลักฐานยืนยันเพียงพอ ทำให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแบกรับภาระในส่วนของมูลค่างานที่เพิ่มสูงขึ้น

การศึกษารูปแบบการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง (Kululanga et al., 2001) พบว่าผู้รับจ้างก่อสร้างไม่มีกระบวนการ ขั้นตอน หรือวิธีในการเรียกร้องสิทธิที่แน่นอน และหากผู้ที่ยื่นคำเนิการเรียกร้องสิทธิขาดประสบการณ์และความเข้าใจในการเรียกร้องสิทธิ อาจส่งผลให้การเรียกร้องสิทธิไม่ประสบผลสำเร็จ

นภดล หยกศุภกุล (2542) พบว่าการเรียกร้องสิทธิในงานก่อสร้างไทยนั้นส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการเจรจาต่อรอง ไม่มีรูปแบบในการเรียกร้องสิทธิที่ชัดเจน เช่น ผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินงานก่อสร้างเพิ่มจากที่ระบุไว้ในสัญญาโดยไม่มีเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินงานก่อสร้างตามคำสั่งและเรียกร้องสิทธิในส่วนของมูลค่างานที่ทำเพิ่ม

ดังกล่าว ผู้ว่าจ้างจะทำการเจรจาต่อรองขอจ่ายมูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นเพียงครั้งหนึ่งของมูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้อย ซึ่งก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง ดังนั้น การเก็บบันทึกข้อมูล และการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการเรียกร้อยสิทธิจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเตรียมการเพื่อเรียกร้อยสิทธิในโครงการก่อสร้าง

งานก่อสร้างโดยทั่วไปมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ซับซ้อน มีข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวนมากทำให้การเก็บบันทึกข้อมูลและการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการเรียกร้อยสิทธิเกิดความสับสน ไม่ครบถ้วน สูญหาย โดยเฉพาะผู้ที่ขาดประสบการณ์และความเข้าใจในการเรียกร้อยสิทธิ อาจส่งผลให้ไม่สามารถนำเอกสารหรือข้อมูลที่ถูกต้องมาใช้เรียกร้อยสิทธิได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยในอดีต พบว่าการศึกษาการเรียกร้อยสิทธิในโครงการก่อสร้างมุ่งเน้นในส่วนของสาเหตุ หรือผลกระทบของการเรียกร้อยสิทธิเป็นส่วนมาก แต่ยังขาดในส่วนของการจัดการเอกสารในการเรียกร้อยสิทธิ ผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ทราบว่า การเรียกร้อยสิทธิมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นด้านมูลค่าการก่อสร้างที่เพิ่มมากขึ้น หรือระยะเวลาก่อสร้างที่ต้องขยายออกไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง โดยเฉพาะผู้รับจ้างก่อสร้าง ถ้าหากขาดการจัดการเอกสารประกอบการเรียกร้อยสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว อาจทำให้ไม่สามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อผู้รับจ้างก่อสร้างได้ ดังนั้นการพัฒนาแนวทางการจัดการข้อมูลและเอกสารประกอบการเรียกร้อยสิทธิจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการเรียกร้อยสิทธิให้มีประสิทธิภาพและสามารถครอบคลุมการเรียกร้อยสิทธิในกรณีต่าง ๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุชนิดของเอกสารที่มีความสำคัญในการใช้ประกอบการเรียกร้อยสิทธิสำหรับแต่ละสาเหตุของการเรียกร้อยสิทธิ รวมถึงวิเคราะห์รายละเอียดในเอกสารเหล่านั้น เพื่อให้การเรียกร้อยสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างประสบผลสำเร็จ

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาการจัดการข้อมูลและเอกสารสำหรับการเรียกร่องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยจัดเก็บข้อมูลจากผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์การเรียกร่องสิทธิในโครงการก่อสร้างภาคเอกชน ซึ่งเป็นสัญญาจ้างก่อสร้างแบบเหมารวม (Lump-Sum Contract) จาก 9 หน่วยงาน คือ

- บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)
- บริษัท คริสเตียนีและนัลเสน (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- บริษัท อีเอ็มซี จำกัด (มหาชน)
- บริษัท นันทวัน จำกัด (ไทยโอบายาชิ)
- บริษัท ไฮกรีตโปรดักส์ แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด
- บริษัท ดี เวล เพลส จำกัด
- บริษัท ฤทธา จำกัด
- บริษัท ซี.อี.เอส จำกัด

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาสาเหตุการเรียกร่องสิทธิที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยในอดีต ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์การเรียกร่องสิทธิในโครงการก่อสร้าง และวิเคราะห์เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการเรียกร่องสิทธิในแต่ละสาเหตุ ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์การเรียกร่องสิทธิในโครงการก่อสร้าง เพื่อใช้ในการระบุและวิเคราะห์เอกสารที่มีความสำคัญในการใช้ประกอบการเรียกร่องสิทธิสำหรับผู้รับจ้างก่อสร้าง

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนหลัก คือ

- (1) ทบทวนเอกสารและงานวิจัย (Literature Review) เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้และทฤษฎีต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับงานวิจัย โดยทำการรวบรวมจากวิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ หนังสือ และเอกสารต่าง ๆ จากทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัย ในหัวข้อต่อไปนี้
 - ประเภทและสาเหตุของการเรียกร่องสิทธิในโครงการก่อสร้าง
 - ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
 - เอกสารในโครงการก่อสร้าง
- (2) รวบรวมและตรวจสอบสาเหตุการเรียกร่องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (3) ระบุและจำแนกสาเหตุการเรียกร่องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (4) วิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร่องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (5) วิเคราะห์ขั้นตอนการเรียกร่องสิทธิ และเอกสารที่ใช้เรียกร่องสิทธิตามแต่ละสาเหตุการเรียกร่องสิทธิ รวมถึงรายละเอียดในเอกสารเหล่านั้น
- (6) สรุปผลการวิจัย ข้อจำกัดของงานวิจัย ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์

รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนข้างต้นจะได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย

1.5 ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

- (1) ทราบถึงสาเหตุ และประเภทของการเรียกร่องสิทธิของโครงการก่อสร้าง
- (2) ทราบถึงปัญหาในการเรียกร่องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (3) ทราบถึงเอกสารที่จำเป็นต่อการเรียกร่องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยจะช่วยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าใจในรูปแบบและขั้นตอนการบริหารจัดการการเรียกร้องสิทธิ และวิธีการบริหารจัดการเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการเรียกร้องสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร่องสีทึบในงานก่อสร้างทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่ามีอยู่เป็นจำนวนมาก ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูล เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร่องสีทึบในโครงการก่อสร้าง ได้แก่ รูปแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง และสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง ความหมายของการเรียกร่องสีทึบ ประเภทของการเรียกร่องสีทึบ สาเหตุของการเรียกร่องสีทึบ การบริหารการเรียกร่องสีทึบ และเอกสารในการเรียกร่องสีทึบ ผู้วิจัยใช้องค์ความรู้จากเอกสารและงานวิจัยเหล่านี้ เพื่อเป็นพื้นฐานทางทฤษฎีและเสริมความชัดเจนในการดำเนินงานวิจัยต่อไป

2.1 รูปแบบสัญญาจ้างก่อสร้างและสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง

2.1.1 สัญญาจ้างก่อสร้าง

งานก่อสร้างเป็นงานที่มีความซับซ้อน มีข้อจำกัดในการดำเนินงาน และประกอบด้วยผู้ร่วมดำเนินงานจากหลายฝ่ายได้แก่ ผู้ว่าจ้าง หรือเจ้าของโครงการ ผู้ออกแบบ ผู้รับจ้างก่อสร้างหลัก ผู้รับจ้างก่อสร้างย่อย วิศวกรที่ปรึกษา และผู้จัดหาวัสดุ ทำให้การดำเนินงานก่อสร้างต้องมีข้อตกลงร่วมกันเพื่อระบุสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายในโครงการ เพื่อให้งานก่อสร้างสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อตกลงร่วมกันนี้เรียกว่า “สัญญาจ้างก่อสร้าง (Construction Contract)” ซึ่งมีเนื้อหาเทียบเคียงกับ “สัญญาจ้างทำของ” ที่บัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 3 (เอกเทศสัญญา) ลักษณะ 7 (จ้างทำของ) ความหมายของสัญญาจ้างทำของได้บัญญัติไว้ในมาตรา 587 “อันว่าจ้างทำของนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้รับจ้างตกลงจะทำการงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้ว่าจ้างและผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ทำนั้น”

ดังนั้น สัญญาจ้างก่อสร้าง คือ สัญญาซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้าง ตกลงทำงานก่อสร้างให้แก่ผู้ว่าจ้าง (เจ้าของงาน) จนเสร็จสิ้น และผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเมื่องานก่อสร้างสำเร็จตามที่ตกลงกันไว้ (วีระศักดิ์ ลิขิตเรืองศิลป์, 2552)

สัญญาจ้างก่อสร้างสามารถแบ่งออกได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความสะดวกในการนำไปใช้ ของคู่สัญญา ปัจจุบันรูปแบบการให้บริการงานก่อสร้างได้พัฒนาขึ้นหลายรูปแบบ โดยเฉพาะในทวีปอเมริกาและยุโรปซึ่งสามารถแบ่งออกตามรูปแบบสัญญาจ้างที่ใช้ ดังนี้ (วิสูตร จิระดำเกิง, 2552)

- (1) สัญญาจ้างก่อสร้างแบบเหมารวม (Lump-Sum Contract)
- (2) สัญญาจ้างก่อสร้างแบบต้นทุนบวกค่าธรรมเนียม (Cost-Plus-Fee Contract)
- (3) สัญญาจ้างก่อสร้างแบบรับประกันวงเงินก่อสร้างสูงสุด (Guaranteed-Maximum-Prices Contract)
- (4) สัญญาจ้างก่อสร้างแบบบริหารงานก่อสร้าง (Construction Management Contract)

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งสัญญาจ้างก่อสร้างตามลักษณะการคัดเลือกผู้รับจ้างก่อสร้าง แบ่งเป็น 2 ประเภท (Halpin และ Woodhead, 1998) ดังนี้

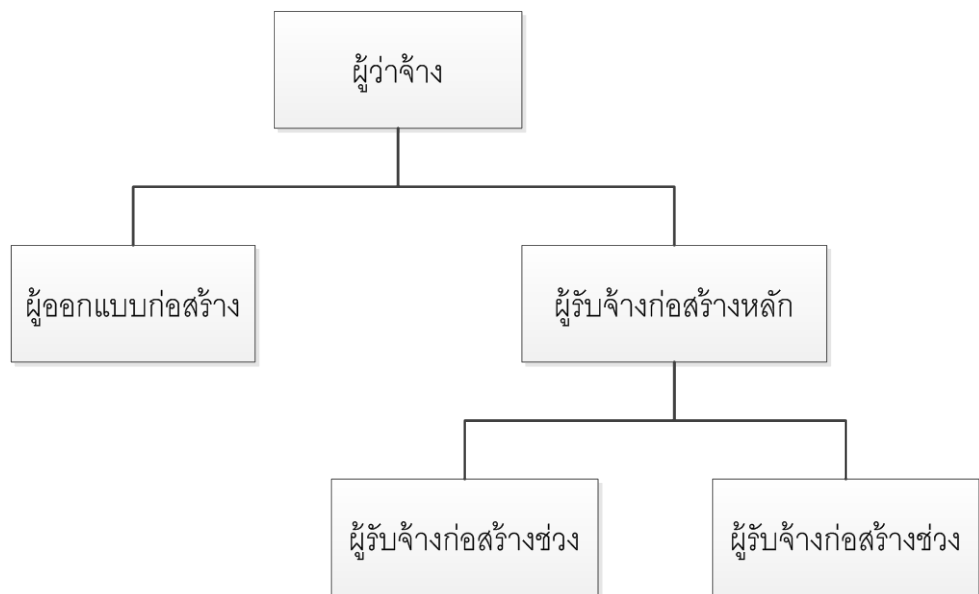
- (1) สัญญาจ้างก่อสร้างแบบการประมูล (Competitively Bid Contract) เป็นการคัดเลือกผู้รับจ้างก่อสร้างโดยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างที่สนใจเสนอราคาประมูล และผู้ว่าจ้างจะคัดเลือกผู้ที่เสนอราคาประมูลตามเกณฑ์ของผู้ว่าจ้างเป็นผู้ชนะการประมูล โดยส่วนมากจะเป็นผู้ที่เสนอราคาต่ำสุดเป็นผู้ชนะการประมูล แต่ในปัจจุบันมีผู้ว่าจ้างบางรายให้ผู้เสนอราคาต่ำสุดอันดับสองชนะการประมูลเพื่อป้องกันปัญหาการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง สัญญาจ้างก่อสร้างแบบการประมูลนี้ถูกใช้ส่วนมากในงานก่อสร้างภาครัฐเนื่องจากข้อบังคับทางกฎหมายและความโปร่งใสในการคัดเลือกผู้รับจ้างก่อสร้าง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

- 1) สัญญาแบบเหมารวม (Lump-Sum Contract) เป็นสัญญาที่นิยมใช้ทั่วไปโดยการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างตกลงที่จะก่อสร้างตามวงเงินที่ระบุในสัญญา สัญญาประเภทนี้เหมาะกับงานก่อสร้างที่มีรายละเอียดครบถ้วน
 - 2) สัญญาราคาต่อหน่วย (Unit-Price Contract) เป็นสัญญาที่ผู้รับจ้างจัดทำบัญชีแสดงปริมาณงานและราคาต่อหน่วยของงานในแต่ละรายการ โดยคิดราคาตามปริมาณงานที่ได้ทำจริง สัญญาประเภทนี้เหมาะกับงานก่อสร้างที่มีรูปแบบรายละเอียดยังไม่ครบหรืองานที่มีลักษณะซ้ำๆ เช่น งานถนน เป็นต้น
- (2) สัญญาจ้างก่อสร้างแบบเจรจา (Negotiated Contract) เป็นการคัดเลือกผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยการที่ผู้ว่าจ้างเจรจากับผู้รับจ้างก่อสร้างในเรื่องของค่าจ้างก่อสร้าง สัญญาประเภทนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างจะได้รับเงินค่าก่อสร้างแบ่งเป็นสองส่วน คือ ส่วนของต้นทุนค่าก่อสร้างและส่วนของค่าจ้างก่อสร้างที่ตกลงกัน ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแบกรับความเสี่ยงในด้านต้นทุนงานก่อสร้างน้อยลงเพราะเป็นความรับผิดชอบของผู้ว่าจ้างสามารถแบ่งเป็น 2 ชนิด (กวี หวังนิเวศน์กุล, 2547) คือ
- 1) สัญญาจ้างก่อสร้างแบบต้นทุนบวกค่าดำเนินการและกำไร (Cost Plus Fixed Fee and Profit) เป็นสัญญาที่ใช้กับงานที่มีต้องการความเร็วหรือลักษณะงานพิเศษที่ผู้รับจ้างหรือผู้ว่าจ้างไม่เคยทำมาก่อน โดยตกลงค่าดำเนินการและกำไรไว้ก่อน ส่วนค่าใช้จ่ายจะพิจารณาตามงานที่เกิดขึ้นจริง
 - 2) สัญญาจ้างก่อสร้างแบบต้นทุนบวกค่าดำเนินการและกำไรและเงินพิเศษ (Cost Plus Fixed Fee and Profit and Extra Money) สัญญาจ้างก่อสร้างนี้จะคล้ายกับสัญญาจ้างก่อสร้างแบบต้นทุนบวกค่าดำเนินการและกำไร แต่แตกต่างกันที่สัญญานี้จะเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยมีการเพิ่มเงินพิเศษให้หากผู้รับจ้างสามารถทำงานให้เสร็จเร็วกว่ากำหนดหรือสามารถลดงบประมาณก่อสร้างได้ต่ำกว่าที่ตั้งไว้ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง

2.1.2 รูปแบบการจัดจ้าง

รูปแบบการจัดจ้างผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถสรุปรูปแบบที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

- (1) รูปแบบออกแบบ ประมูลงาน และก่อสร้าง (Design Bid Build) เป็นรูปแบบการจัดจ้างแบบดั้งเดิม โดยจะแบ่งหน้าที่การออกแบบและการก่อสร้างแยกจากกันอย่างชัดเจน คือ ผู้ว่าจ้างจะจ้างผู้ออกแบบก่อสร้างให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนแล้วจึงประกาศหาผู้รับจ้างก่อสร้างให้มาทำการประกวดราคาเพื่อจัดหาผู้รับจ้างก่อสร้างมาทำการก่อสร้างตามแบบก่อสร้างที่จัดเตรียมไว้ และผู้รับจ้างหลักก็ยังสามารถจ้างผู้รับจ้างช่วงได้แต่ความรับผิดชอบทั้งหมดยังคงเป็นของผู้รับจ้างหลักดังภาพที่ 2.1

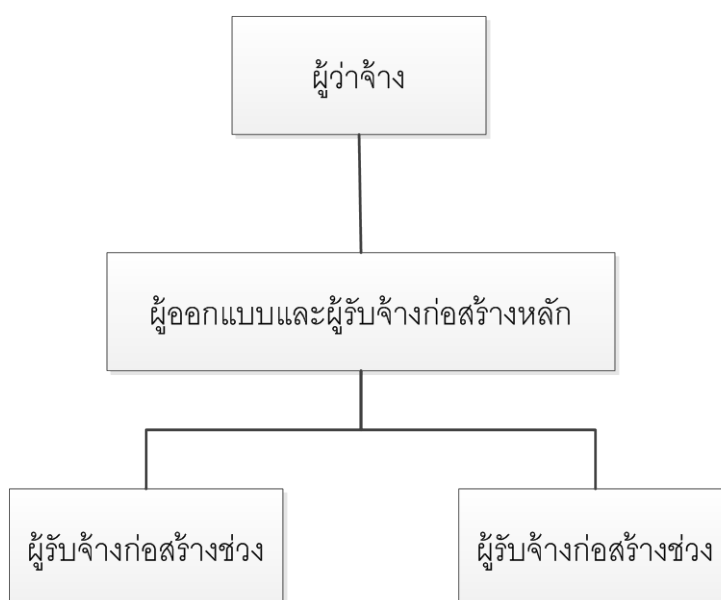

ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ทางสัญญาของรูปแบบออกแบบ ประมูลงาน และก่อสร้าง

- (2) รูปแบบออกแบบและก่อสร้าง (Design Build) เป็นรูปแบบการจัดจ้างที่รวมหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ออกแบบก่อสร้างและรับจ้างก่อสร้างให้อยู่ที่ฝ่ายเดียว คือการที่ผู้ว่าจ้างตกลงคัดเลือกผู้รับจ้างก่อสร้างรับผิดชอบเพียงรายเดียวทำหน้าที่ทั้งออกแบบก่อสร้างและดำเนินงานก่อสร้างเป็นผู้รับจ้างก่อสร้างหลัก เพื่อถ่ายโอนความเสี่ยงต่างๆ มาไว้ที่ผู้ออกแบบและก่อสร้างหลักเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งผู้ออกแบบและก่อสร้างหลักจะต้องรับผิดชอบการออกแบบก่อสร้าง การประสานงานในโครงการ การควบคุม

คุณภาพงานก่อสร้าง ตลอดจนการบริหารด้านเวลาการก่อสร้างและมูลค่างานก่อสร้าง โดยมีความสัมพันธ์ตามสัญญาดังภาพที่ 2.2

- (3) รูปแบบจ้างเหมาเบ็ดเสร็จ (Turnkey) เป็นรูปแบบสัญญาจ้างที่รวมความรับผิดชอบทุกอย่างให้เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้าง กล่าวได้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างต้องทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบก่อสร้าง ผู้ดำเนินงานก่อสร้าง ผู้จัดหาที่ดินที่จะทำการก่อสร้าง ตลอดจนการจัดการด้านการเงินในการดำเนินงานก่อสร้างอีกด้วย

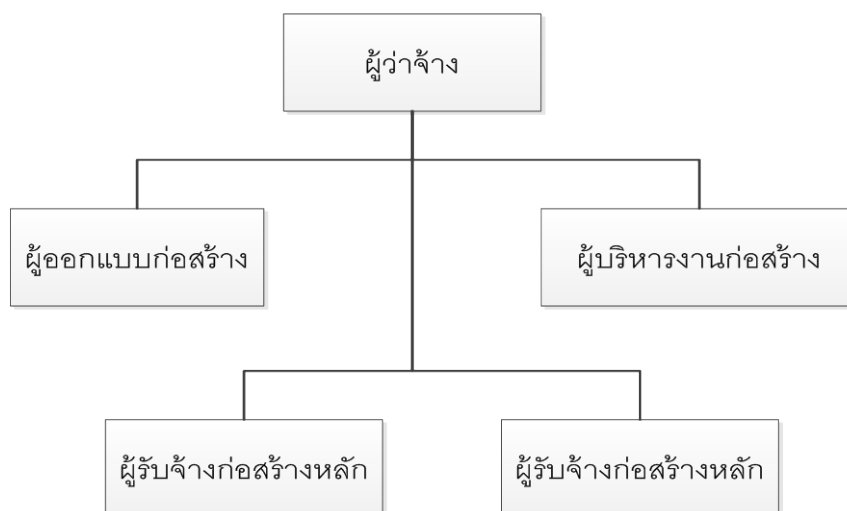

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ทางสัญญาของรูปแบบออกแบบและก่อสร้าง

- (4) รูปแบบบริหารงานก่อสร้าง (Construction Management) เป็นรูปแบบการจัดจ้างที่มีผู้รับจ้างหลักหลายรายดำเนินงานร่วมกันโดยผู้รับจ้างก่อสร้างหลักแต่ละรายจะทำสัญญาจ้างก่อสร้างกับผู้ว่าจ้างโดยตรง ส่งผลให้ผู้ว่าจ้างก่อสร้างมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารโครงการและประสานงานระหว่างผู้รับจ้างก่อสร้างหลักในแต่ละราย ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ว่าจ้างบางรายมีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยในการบริหารโครงการและประสานงานซึ่งก็คือ ผู้บริหารงานก่อสร้าง (Construction Manager) ทำหน้าที่ในการควบคุมคุณภาพของงาน ควบคุมระยะเวลาการดำเนินงาน จัดทำกำหนดการ การ

ประสานงานในแต่ละฝ่าย ตลอดจนบริหารด้านการเงินในงานก่อสร้าง โดยทั่วไป รูปแบบการบริหารงานก่อสร้างจะมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ

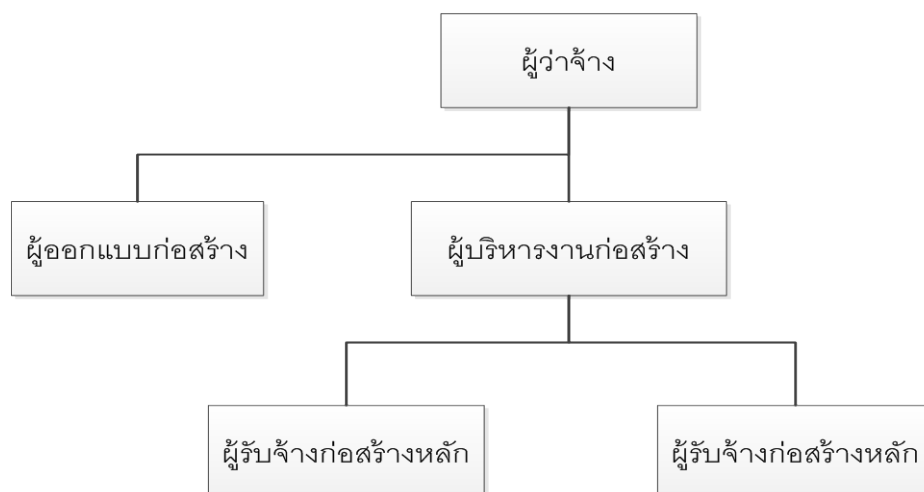
- 1) การบริหารงานก่อสร้างในฐานะตัวแทนผู้ว่าจ้าง (CM as Advisor) คือ รูปแบบที่ผู้ว่าจ้างทำสัญญาจ้างผู้ออกแบบและทำสัญญากับผู้บริหารงานก่อสร้างอีกฉบับ เป็นที่ปรึกษางานก่อสร้าง ทำหน้าที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบก่อสร้าง ทำหน้าที่แทนผู้ว่าจ้างในการคัดเลือกผู้รับจ้างก่อสร้าง ประสานงานในโครงการก่อสร้างระหว่างผู้ออกแบบก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้าง ตลอดจนควบคุมคุณภาพของงานก่อสร้าง โดยมีความสัมพันธ์ตามสัญญาดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์ทางสัญญาของรูปแบบบริหารงานก่อสร้าง CM as Advisor

- 2) การบริหารงานก่อสร้างในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ (CM as Risk) มีลักษณะการทำงานเหมือนกับการบริหารโครงการในฐานะตัวแทนผู้ว่าจ้าง (CM as Advisor) คือผู้ว่าจ้างจะทำสัญญาจ้างผู้ออกแบบและจะทำสัญญาจ้างผู้บริหารงานก่อสร้างอีกฉบับเพื่อเป็นที่ปรึกษาในการออกแบบก่อสร้าง แบ่งงานก่อสร้างออกเป็นงานย่อยและจัดหาผู้รับจ้างก่อสร้างในแต่ละงาน โดยผู้รับจ้างก่อสร้างจะทำสัญญากับผู้บริหารงานก่อสร้างโดยตรง ซึ่งการจัดจ้างรูปแบบนี้จะช่วยให้

การก่อสร้างสามารถดำเนินงานได้ก่อนที่แบบก่อสร้างจะเสร็จสมบูรณ์ โดยแต่ละฝ่ายมีความสัมพันธ์ทางสัญญาดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 ความสัมพันธ์ทางสัญญาของรูปแบบบริหารงานก่อสร้าง CM as Risk

2.1.3 สัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง

ในการจัดทำสัญญาจ้างก่อสร้างขึ้นมาต้องใช้ทั้งเวลา ความรู้ และประสบการณ์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการจัดทำสัญญาจ้างก่อสร้างขึ้นมาใช้เฉพาะงานอาจส่งผลให้เกิดปัญหาในการนำไปใช้หลายประการ เช่น ความเข้าใจที่ไม่ตรงกันของคู่สัญญา ความไม่แน่นอนของผลของสัญญา ความครอบคลุมของสัญญา ความครบถ้วนของสัญญา และความยุติธรรมของสัญญา ทำให้มีการนำสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้างมาใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้างมีการตรวจสอบและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ยุติธรรมต่อทุกฝ่าย และประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

สัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้างที่แพร่หลายและได้รับความนิยม ได้แก่ สัญญามาตรฐานของ FICID (International Federation of Consulting Engineers), AIA (American Institute of Architects), AGC (Associated General Contractors of America), EJCDC (Engineering' Joint Contract Document Committee), ICE (Institution of Civil Engineers), JCT (Joint Contracts Tribunal) และ NEC (New Engineering Contract) เป็นต้น

2.1.4 สัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC

FIDIC เป็นองค์การวิชาชีพที่ปรึกษางานวิศวกรรมซึ่งให้บริการแก่สมาชิกหลายด้าน เช่น การให้คำปรึกษา การจัดสัมมนาวิชาการ การจัดทำหนังสือหรือเอกสารวิชาการ รวมถึงการจัดทำสัญญาจ้างก่อสร้างมาตรฐานอีกด้วย ซึ่ง FIDIC จัดตั้งขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1913 ที่ประเทศเบลเยียม โดยมีประเทศที่ร่วมก่อตั้ง 3 ประเทศ ได้แก่ เบลเยียม ฝรั่งเศส และสวิตเซอร์แลนด์ ต่อมาก็ได้มีประเทศสมาชิกเพิ่มมากขึ้น จนในปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 68 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย

สัญญาจ้างงานก่อสร้างมาตรฐาน FIDIC เป็นสัญญามาตรฐานที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก โดยเฉพาะสัญญาจ้างก่อสร้างมาตรฐาน FIDIC ฉบับปี ค.ศ. 1987 หรือที่รู้จักกันดีในชื่อ “Red Book” เป็นสัญญาที่ธนาคารโลกกำหนดให้เป็นสัญญามาตรฐานในการประมูล (World Bank Standard Bidding Document) ซึ่งต่อมาสัญญาจ้างงานก่อสร้างมาตรฐาน FIDIC ได้ถูกพัฒนาต่อเนื่องมาตลอดจนสามารถนำไปใช้ในการจ้างงานลักษณะต่างๆ ตามความต้องการของผู้ใช้ จึงทำให้เกิดการจัดกลุ่มเป็น สายรุ้งของ FIDIC (FIDIC Rainbow) ขึ้นมา ซึ่งสัญญามาตรฐานในชุดสายรุ้งของ FIDIC ประกอบด้วย

- (1) Condition of Contract for Works of Civil Engineering Construction : Red Book (Fourth Edition ; 1987)
- (2) Condition of Contract for Electrical and Mechanical Works including Erection on Site: Yellow Book (Third Edition ; 1987)
- (3) Condition of Contract for Design-Build and Turnkey: Orange Book (First Edition ; 1995)
- (4) Condition of Sub Contract for Works of Civil Engineering Construction (First Edition ; 1994)
- (5) Tendering Procedure (Second Edition : 1994)
- (6) Client / Consultant – Model Services Agreement: White Book (Second Edition : 1991)

(7) Joint Venture (Consortium) - Agreement (First Edition ; 1992)

(8) Sub-Consultancy Agreement (First Edition ; 1992)

ต่อมา FIDIC ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปรับปรุงสัญญามาตรฐานเพื่อปรับปรุงสัญญามาตรฐาน FIDIC ให้มีความถูกต้อง ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมก่อสร้าง และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด โดยทำการสำรวจข้อมูลความต้องการของผู้ใช้ ตลอดจนสัญญาจ้างมาตรฐานฉบับอื่น ๆ ซึ่ง FIDIC พบว่า Condition of Contract for Works of Civil Engineering Construction : Red Book (Fourth Edition ; 1987) และ Condition of Contract for Electrical and Mechanical Works including Erection on Site: Yellow Book (Third Edition ; 1987) ควรได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้นเนื่องจากมีลักษณะงานบางอย่างที่อยู่นอกขอบเขตของสัญญาจ้าง จึงได้จัดทำสัญญาจ้างมาตรฐานขึ้นใหม่ในปี 1999 พร้อมกับเพิ่มสัญญาจ้างมาตรฐานฉบับย่อสำหรับโครงการขนาดเล็ก (Shot Form Contract) เข้าไปในสัญญาซึ่งสัญญาจ้างงานมาตรฐานชุดใหม่ประกอบด้วย

(1) Condition of Contract for Construction for Build and Engineering Works
Design by the Employer : The Construction Contract (First Edition ; 1999)

(2) Condition of Contract for Plant and Design-Build for Electrical and
Mechanical Plant and for Building and Engineering Works Design by the
Contractor : The Plant and Design/Build Contract (First Edition ; 1999)

(3) Condition of Contract for EPC/Turnkey Projects : The EPC/Turnkey Contract
(First Edition ; 1999)

(4) Short Form of Contract : The Short Form (First Edition ; 1999)

การเลือกใช้สัญญาจ้างก่อสร้างในแต่ละสัญญา พิจารณาจากความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง และขนาดโครงการ ดังแสดงในภาพที่ 2.5

โครงการขนาดเล็ก มีมูลค่าโครงการต่ำกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐ หรือมีระยะเวลาการก่อสร้างน้อยกว่า 6 เดือน หรือในงานที่ค่อนข้างง่ายมีลักษณะเป็นงานที่ซ้ำ ๆ FIDIC เสนอให้ใช้

สัญญามาตรฐานฉบับย่อ (Short Form Contract) แต่ในโครงการขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน การพิจารณาเลือกสัญญามาตรฐานจะต้องพิจารณาว่า ใครเป็นผู้ออกแบบก่อสร้างหรือจัดหาแบบก่อสร้าง หน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนลักษณะของโครงการ ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

- (1) กรณีผู้ว่าจ้าง เป็นผู้ทำการออกแบบหรือจัดหาแบบก่อสร้าง สัญญาที่นำมาใช้ คือ Condition of Contract for Construction for Build and Engineering Works Design by the Employer : The Construction Contract (First Edition ; 1999) โดยผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้จัดเตรียมแบบก่อสร้าง และมอบหมายให้วิศวกรซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ว่าจ้างเป็นผู้ทำการควบคุมและตรวจสอบการก่อสร้างและอนุมัติการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างก่อสร้างโดยอาจจะจ่ายเงินเป็นแบบเหมาจ่ายหรือราคาต่อหน่วยก็ได้
- (2) กรณีผู้รับจ้างเป็นผู้ออกแบบหรือจัดหาแบบส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในงานบางประเภท เช่น งานระบบไฟฟ้า งานระบบเครื่องจักรกล ผู้รับจ้างจะเป็นผู้จัดเตรียมแบบที่จะนำมาก่อสร้างเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ว่าจ้าง ซึ่งอาจรวมถึงการจ้างงานในลักษณะจ้างออกแบบและก่อสร้าง (Design-Build) และ แบบเบ็ดเสร็จ (Turnkey) สัญญาที่นำมาใช้คือ Condition of Contract for Plant and Design-Build for Electrical and Mechanical Plant and for Building and Engineering Works Design by the Contractor : The Plant and Design/Build Contract (First Edition ; 1999)
- (3) กรณีที่เอกชนหรือรัฐวิสาหกิจรับสัมปทานโครงการโดยที่ผู้รับสัมปทานต้องรับผิดชอบทั้งในเรื่องการจัดการจัดหาเงินทุน ก่อสร้าง และการดำเนินโครงการ สัญญาที่นำมาใช้คือ Condition of Contract for EPC/Turnkey Projects : The EPC/Turnkey Contract (First Edition ; 1999) ซึ่งการก่อสร้างตามเงื่อนไขของสัญญา EPC ผู้ว่าจ้างจะไม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับขั้นตอนความก้าวหน้าของงาน ผู้ว่าจ้างเพียงกำหนดเป้าหมายให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินงาน โดยผู้ว่าจ้างยินยอมให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับจ้างโดยการให้ค่าก่อสร้างเพิ่มขึ้นเพื่อชดเชยสำหรับการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างแบบรับความเสี่ยงมากกว่า สัญญาจ้างก่อสร้างประเภทอื่น

ในประเทศไทยได้มีการนำสัญญาจ้างก่อสร้างมาตรฐาน FIDIC ฉบับ Condition of Contract for Works of Civil Engineering Construction (Fourth Edition ; 1987) หรือที่รู้จักกันดีในชื่อ The Red Book มาใช้อย่างแพร่หลายมีการแปลสัญญา FIDIC เป็นภาษาไทย ทั้งจาก FIDIC เองหรือจากหน่วยงานในประเทศไทย เช่น สำนักนายกรัฐมนตรี สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย โดยเฉพาะวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (วสท) ได้จัดพิมพ์หนังสือ “สัญญามาตรฐานงานจ้างเหมาก่อสร้าง” ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นสัญญาจ้างมาตรฐานงานก่อสร้างในประเทศไทย (วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย, 2541)

2.1.5 สัญญาจ้างแนบท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

ประเทศไทยได้ออกกฎระเบียบที่ใช้ในการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นระเบียบเดียวกัน โดยออกเป็น “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. 2498” และ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2498” และได้มีการแก้ไขปรับปรุงจนถึงปัจจุบันเป็น “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)”

2.2 ความหมายของการเรียกร้องสิทธิ

การเรียกร้องสิทธิ (Claim) แปลความจาก Oxford Dictionaries หมายถึง “state or assert that something is the case, typically without providing evidence or proof” แปลความว่า “สถานะหรือการอ้างถึงสถานะที่เป็นข้อเท็จจริง โดยทั่วไปไม่ได้ผ่านการพิสูจน์หรือยืนยัน”

Levin (1998) อ้างถึง Federal Government (1980) ให้ความหมายของการเรียกร้องสิทธิไว้ว่า “A written demand or written assertion by one of the contracting parties seeking, as a matter of right, the payment of money in sum certain, the adjustment or interpretation of contract terms, or other relief arising under or related to a given contract.” แปลความว่า “การเรียกร้องที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรหรือการชี้แจงที่เป็นลายลักษณ์อักษรในการรักษาผลประโยชน์ของตน ที่กระทำโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของคู่สัญญาตามความถูกต้อง, การชำระเงินใน

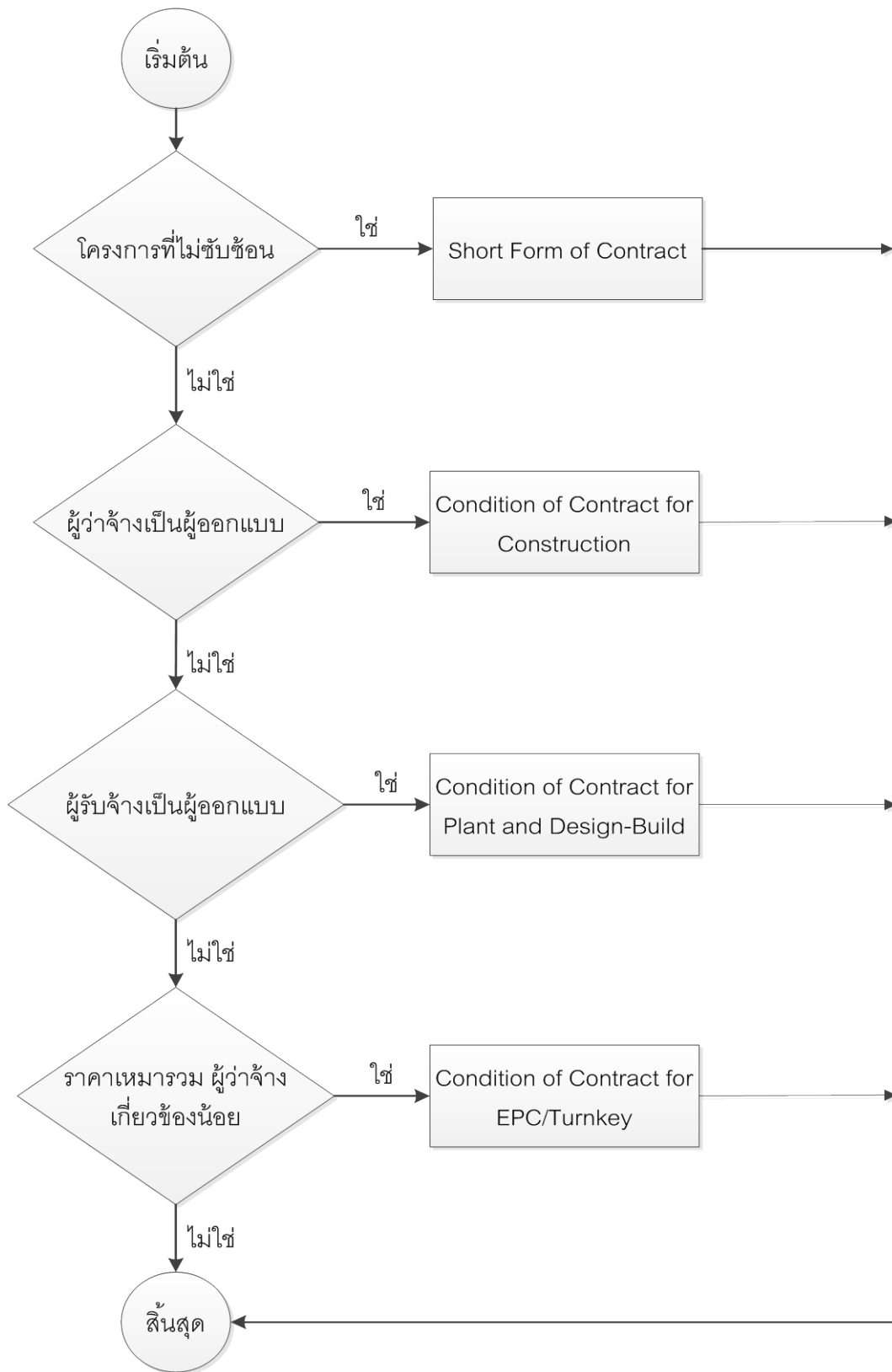
จำนวนที่แน่นอน, การปรับปรุงหรือตีความข้อสัญญา หรือการบรรเทาอื่นๆที่ปรากฏภายใต้ข้อสัญญาที่กำหนดไว้

Levin (1998) อ้างถึง The American Institute of Architects (AIA) standard form construction contract (1987) ให้ความหมายของการเรียกร้องสิทธิไว้ว่า “A claim is a demand or assertion by one of the parties seeking, as a matter of right, adjustment or interpretation of contract terms, payment of money, extension of time or other relief with respect to the terms of contract.” แปลความว่า “การเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง คือ การร้องขอของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในสัญญา เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติตามที่ฝ่ายตนได้ร้องขอตามสิทธิที่พึงได้รับที่ระบุไว้ในสัญญา โดยมีเอกสารที่สามารถอ้างอิงข้อเท็จจริง”

Powell-Smith และ Chappell (1985) ได้อธิบายเกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิไว้ว่า การเรียกร้องสิทธิ คือ การแสดงสิทธิเพื่อความเป็นธรรม เป็นการแสดงสิทธิที่อยู่ภายใต้สัญญาก่อสร้าง และการเรียกร้องสิทธิเป็นคำที่แสดงถึงการเรียกร้องค่าชดเชย หรือเพื่อขอขยายเวลาในการก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างอีกด้วย

Jergeas และ Hartman (1994) นิยามการเรียกร้องสิทธิในระหว่างก่อสร้างไว้ว่า เป็นวิธีการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างร้องขอการจ่ายเงินและเวลาเพิ่มต่อเจ้าของโครงการในส่วนของงานที่นอกเหนือจากที่ระบุในสัญญา

ดังนั้นการเรียกร้องสิทธิในงานก่อสร้าง หมายถึง การที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเรียกร้องต่ออีกฝ่ายเมื่อมีเหตุปัจจัยที่กระทำนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในสัญญา ให้เกิดการพิจารณาเปลี่ยนแปลงมูลค่างานหรือระยะเวลาก่อสร้างเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน ซึ่งต้องมีหลักฐานที่สามารถยืนยันถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

ภาพที่ 2.5 การเลือกใช้สัญญาจ้างก่อสร้าง FIDIC 1999 (กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์, 2554)

2.2 ความหมายของการเรียกร้องสิทธิ

การเรียกร้องสิทธิ (Claim) แปลความจาก Oxford Dictionaries หมายถึง “state or assert that something is the case, typically without providing evidence or proof” แปลความว่า “สถานะหรือการอ้างถึงสถานะที่เป็นข้อเท็จจริง โดยทั่วไปไม่ได้ผ่านการพิสูจน์หรือยืนยัน”

Levin (1998) อ้างถึง Federal Government (1980) ให้ความหมายของการเรียกร้องสิทธิไว้ว่า “A written demand or written assertion by one of the contracting parties seeking, as a matter of right, the payment of money in sum certain, the adjustment or interpretation of contract terms, or other relief arising under or related to a given contract.” แปลความว่า “การเรียกร้องที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรหรือการชี้แจงที่เป็นลายลักษณ์อักษรในการรักษาผลประโยชน์ของตน ที่กระทำโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของคู่สัญญาตามความถูกต้อง, การชำระเงินในจำนวนที่แน่นอน, การปรับปรุงหรือตีความข้อสัญญา หรือการบรรเทาอื่นๆที่ปรากฏภายใต้ข้อสัญญาที่กำหนดไว้

Levin (1998) อ้างถึง The American Institute of Architects (AIA) standard form construction contract (1987) ให้ความหมายของการเรียกร้องสิทธิไว้ว่า “A claim is a demand or assertion by one of the parties seeking, as a matter of right, adjustment or interpretation of contract terms, payment of money, extension of time or other relief with respect to the terms of contract.” แปลความว่า “การเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง คือ การร้องขอของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในสัญญา เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติตามที่ฝ่ายตนได้ร้องขอตามสิทธิที่พึงได้รับที่ระบุไว้ในสัญญา โดยมีเอกสารที่สามารถอ้างอิงข้อเท็จจริง”

Powell-Smith และ Chappell (1985) ได้อธิบายเกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิไว้ว่า การเรียกร้องสิทธิ คือ การแสดงสิทธิเพื่อความเป็นธรรม เป็นการแสดงสิทธิที่อยู่ภายใต้สัญญาก่อสร้าง และการเรียกร้องสิทธิเป็นคำที่แสดงถึงการเรียกร้องค่าชดเชย หรือเพื่อขอขยายเวลาในการก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างอีกด้วย

Jergeas และ Hartman (1994) นิยามการเรียกร้องสิทธิในระหว่างก่อสร้างไว้ว่า เป็นวิธีการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างร้องขอการจ่ายเงินและเวลาเพิ่มต่อเจ้าของโครงการในส่วนของงานที่นอกเหนือจากที่ระบุในสัญญา

ดังนั้นการเรียกร้องสิทธิในงานก่อสร้าง หมายถึง การที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเรียกร้องต่ออีกฝ่ายเมื่อมีเหตุปัจจัยที่กระทำนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในสัญญา ให้เกิดการพิจารณาเปลี่ยนแปลงมูลค่างานหรือระยะเวลาก่อสร้างเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน ซึ่งต้องมีหลักฐานยืนยันถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

2.3 ประเภทของการเรียกร้องสิทธิ

การเรียกร้องสิทธิสามารถแบ่งประเภทได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความคิดเห็น ประสบการณ์ การตีความ และการนำไปใช้ในแต่ละบุคคล เช่น แบ่งประเภทการเรียกร้องสิทธิตามลักษณะของงาน สาเหตุของการเรียกร้องสิทธิ รูปแบบของสัญญาที่ใช้ หรือแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการเรียกร้องสิทธิ เป็นต้น ซึ่ง กองกฤษณ์ ไชยวัฒน์ (2005) ได้จัดกลุ่มประเภทของการเรียกร้องสิทธิแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

(1) แบ่งประเภทตามวัตถุประสงค์ของการเรียกร้องสิทธิ ประกอบด้วย

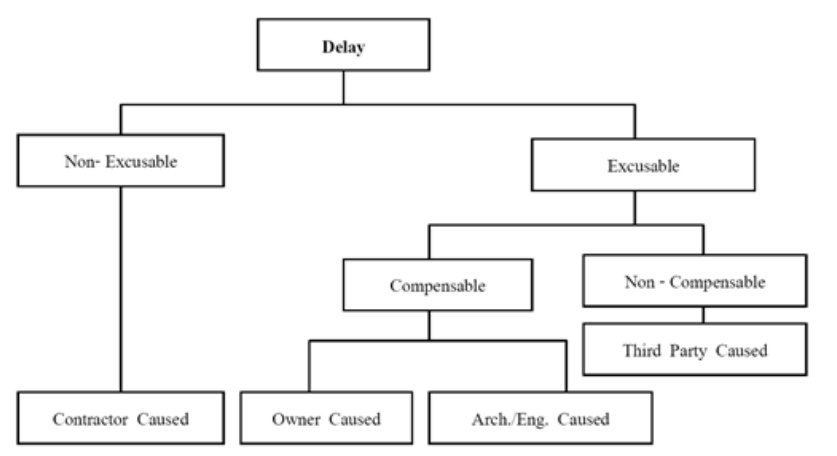
- 1) การเรียกร้องสิทธิเพื่อขอมูลค่างานเพิ่มที่อยู่นอกเหนือจากสัญญา
- 2) การเรียกร้องสิทธิเพื่อขอขยายเวลาการก่อสร้าง

(2) แบ่งประเภทตามพื้นฐานทางกฎหมายเป็นหลักในการพิจารณา ประกอบด้วย

- 1) Contractual Claims คือ การเรียกร้องสิทธิตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญา เช่น ในสัญญาระบุให้ผู้รับจ้างก่อสร้างปรับราคางานได้ถ้าค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มขึ้น
- 2) Ex-Contractual Claims คือ การเรียกร้องสิทธิที่ไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในสัญญา แต่มีมูลเหตุว่าสามารถเรียกร้องสิทธิได้ เช่น เจ้าของงานต้องการเร่งงานให้เสร็จเร็วกว่าระยะเวลาที่กำหนดในสัญญาทำให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

- 3) Ex-Gratia Claims คือ การเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างซึ่งตามสิทธิหรือสัญญาแล้วไม่ควรได้รับการชดเชย แต่เจ้าของโครงการอาจจ่ายให้เพื่อความเป็นธรรม รักษาความสัมพันธ์ หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการชดเชยในรูปแบบอื่น เช่น การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างทำงานอย่างเต็มที่แล้ว แต่ประสบปัญหาอุทกภัย เจ้าของโครงการก่อสร้างอาจพิจารณาต่อเวลาให้
- (3) แบ่งประเภทตามสาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ ประกอบด้วย
- 1) Scope of Work Claims คือการเรียกร้องสิทธิอันเนื่องมาจากขอบเขตของงานที่ผู้รับจ้างก่อสร้างทำนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากที่ตกลงไว้ในสัญญา ซึ่งเป็นสาเหตุที่พบบ่อยในโครงการก่อสร้าง
 - 2) Acceleration Claims คือการเรียกร้องสิทธิอันเนื่องมาจากการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องเร่งงานให้แล้วเสร็จตามคำสั่งของเจ้าของโครงการก่อสร้าง ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เช่น ค่าแรงงาน ค่าล่วงเวลา ค่าเครื่องจักร เป็นต้น ซึ่งสาเหตุการเร่งงานดังกล่าวจะต้องไม่ใช่สาเหตุที่เกิดจากผู้รับจ้างก่อสร้าง
 - 3) Changing Site Condition Claims คือการเรียกร้องสิทธิอันเนื่องมาจากสภาพพื้นที่โครงการไม่เป็นตามที่ตกลงไว้ในสัญญา เช่นการที่ทำการก่อสร้างแล้วขุดพบฐานรากเดิมที่ฝังอยู่ใต้ดิน และไม่ได้ปรากฏอยู่ในแบบก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถตรวจพบได้ ทำให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องทำงานและเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เพิ่ม
 - 4) Delay Claims คือการเรียกร้องสิทธิอันเนื่องมาจากความล่าช้าในการดำเนินการโดยสาเหตุไม่ได้เกิดจากผู้รับจ้างก่อสร้าง ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท
 - ความล่าช้าประเภทยอมรับได้ (Excusable Delays) คือ ความล่าช้าที่ไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้างและอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้รับจ้างก่อสร้าง ความล่าช้าประเภทนี้สามารถแบ่งเป็น

- Compensable คือ ความผิดพลาดอันเกิดจากทางผู้ว่าจ้าง ซึ่งผู้รับจ้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้ทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายเพิ่ม เช่น การสั่งหยุดงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้ว่าจ้างไม่สามารถจัดวัสดุอุปกรณ์ได้ตามที่ตกลงไว้
 - Non-compensable คือ ความล่าช้าอันที่ไม่ได้เกิดจากความผิดของทั้ง 2 ฝ่าย เช่น โรคระบาด ภัยธรรมชาติ ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องการขยายเวลาได้เท่านั้น
- Non-excusable Delays คือ ความล่าช้าที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างได้ เนื่องจากความล่าช้าดังกล่าวมีสาเหตุจากผู้รับจ้างก่อสร้าง
 - Concurrent Delays คือ ความล่าช้าที่เกิดจากผู้รับจ้างก่อสร้างและเจ้าของโครงการในเวลาเดียวกัน ทำให้การเรียกร้องสิทธิดังกล่าวต้องมีการประเมินแล้วแต่กรณี

ภาพที่ 2.6 การแยกประเภทความล่าช้า (Bramble และ Callahan, 1987 อ้างถึงในณัฐพร
เพิ่มทรัพย์, 2544)

2.4 สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ

การเรียกร้องสิทธิสามารถเกิดจากสาเหตุได้หลายประการขึ้นอยู่กับลักษณะการดำเนินงาน ภูมิอากาศ สภาพแวดล้อมบริเวณพื้นที่ทำงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สาเหตุการเรียกร้องสิทธิอาจเกิดจากเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งเหตุการณ์ ประกอบเข้าด้วยกันก็เป็นได้ เช่น ในงานก่อสร้างถนนอาจมีสาเหตุการเรียกร้องสิทธิจากการทำงานดินขุดหรือถมที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากสัญญาเนื่องจากการออกแบบที่ไม่ดีพอ ในส่วนของงานที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิเพื่อขอค่าชดเชยที่เกิดขึ้นได้ หรืองานก่อสร้างที่อยู่ในเมืองมีสาเหตุของการเรียกร้องสิทธิจากสาธารณูปโภคที่อยู่ใต้ดิน แต่ไม่ได้ระบุในแบบก่อสร้าง ดังนั้นเมื่อขุดพบอาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดความเสียหาย จึงเป็นเหตุให้เกิดการเรียกร้องสิทธิได้ และในโครงการที่มีลักษณะแปลกจากปกติ อาจประสบปัญหาด้านเทคนิคซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิได้ เป็นต้น (พินิจ กานติกุล, 2535) ดังนั้นสาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งจากบทความและงานวิจัยต่างๆ ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในงานก่อสร้างอันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการขัดแย้ง และเรียกร้องสิทธิ

Federation International des Ingenieurs Conseils (F.I.D.I.C) (1987) ได้ระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิโดยผู้รับจ้างก่อสร้างต่อเจ้าของงานก่อสร้างเป็น 11 สาเหตุ คือ

- (1) ความล่าช้าและต้นทุนในการออกเอกสารหรือแบบล่าช้า (Delays and Cost of Delay of Drawings)
- (2) เอกสารสัญญาคลุมเครือและขัดกันเอง (Ambiguities and Discrepancies)
- (3) อุปสรรคทางกายภาพและข้อจำกัด (Not Foreseeable Physical Obstructions or conditions)
- (4) ความสูญเสียหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากความเสี่ยงของผู้ว่าจ้าง (Loss or Damage Due to Employer's Risk)
- (5) ต้นทุนในการทดสอบที่มีได้กำหนด (Cost of Tests not Provided)

- (6) การหยุดงานชั่วคราว (Suspension of Work)
- (7) ความผิดพลาดในการส่งมอบพื้นที่ (Failure to Give Possession)
- (8) งานที่ต้องทำในถนนหรือทางสาธารณะ (Varied Work Carried out in street, etc.)
- (9) การเปลี่ยนแปลงงาน (Variations)
- (10) งานล่าช้าโดยเจ้าของงาน (Delay)
- (11) การชี้แจงและให้รายละเอียดการทำงานล่าช้า (Late Instructions and Details)

Bu-Bshait และ Monzanera (1990) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิสามารถเกิดจากสาเหตุหลายประการ และแบ่งสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้าง ดังนี้

- (1) มีการวางแผนงานที่ไม่ดีพอ
- (2) ขอบเขตของงานเปลี่ยนแปลง
- (3) การเปลี่ยนแปลงงานในงานก่อสร้าง
- (4) ความคลาดเคลื่อนและการลดงาน
- (5) การเร่งงาน
- (6) การสั่งหยุดงาน
- (7) การเข้าถึงสถานที่ก่อสร้าง
- (8) การแทรกแซงของผู้รับจ้างก่อสร้างรายอื่น
- (9) ความล่าช้า
- (10) การหยุดงานอย่างพร้อมใจกันของแรงงาน
- (11) ภัยธรรมชาติ
- (12) มูลค่าในการประมูลต่ำ

ประสาธ กปิลกาญจน์ (2545) แบ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการขัดแย้งในกระบวนการก่อสร้างเป็น 15 ปัญหา ดังนี้

- (1) ปัญหาจากการเพิ่มงาน

- (2) ปัญหาจากการเร่งงาน
- (3) ปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงงาน
- (4) ปัญหาจากความล่าช้าในการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (5) ปัญหาจากความล่าช้าในการปฏิบัติงานของผู้ว่าจ้าง
- (6) ปัญหาจากความบกพร่องในการสำรวจพื้นที่ก่อสร้าง
- (7) ปัญหาจากความบกพร่องในกรรมสิทธิ์ทางเข้าพื้นที่ก่อสร้าง
- (8) ปัญหาจากความผิดพลาดของแผนงานและข้อกำหนด
- (9) ปัญหาจากการอนุมัติจ่ายเงินงวด
- (10) ปัญหาจากความผิดพลาดในการประกวดราคา
- (11) ปัญหาจากการปรับราคา
- (12) ปัญหาจากการจัดการจราจร
- (13) ปัญหาจากการปรับปรุงสภาพแวดล้อมหลังโครงการ
- (14) ปัญหาจากความบกพร่องในการสื่อสาร
- (15) ปัญหาจากความผิดปกติของสภาพภูมิอากาศ

โชคชัย เจริญงาม (2542) อ้างถึงใน สิริธร ครรชิตวรกุล (2543) รวบรวมสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้นในงานก่อสร้างแบ่งเป็น 16 สาเหตุ ดังนี้

- (1) Differing Site Condition เป็นสภาพทางกายภาพใต้ดินที่แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งสภาพทางกายภาพดังกล่าวไม่สามารถตรวจสอบหรือทราบได้ก่อนการประมูลงาน
- (2) Defective and Deficient Contract Documents เป็นข้อบกพร่องที่เกิดจากแบบก่อสร้างหรือรายการประกอบแบบ ซึ่งความเสียหายดังกล่าวผู้ว่าจ้างมีหน้าที่รับผิดชอบ
- (3) Cardinal Change (Breach of Contract) เป็นการเปลี่ยนแปลงขอบเขตงานนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในสัญญาและเป็นการเปลี่ยนแปลงขอบเขตงานที่ค่อนข้างมาก

- (4) Acceleration เป็นการสั่งเร่งงานจากทางผู้ว่าจ้าง ซึ่งการเร่งงานนั้นมีได้มีสาเหตุจากทางผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (5) Suspension เป็นการสั่งหยุดงานบางส่วนหรือทั้งหมดจากทางผู้ว่าจ้างโดยมิได้มีเหตุผลอันสมควร ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิกับทางผู้ว่าจ้างได้ทั้งเงินและเวลา
- (6) Termination ผู้ว่าจ้างยกเลิกสัญญากับผู้รับจ้างก่อสร้างโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ใช่เหตุจากความผิดพลาดของผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิกับทางผู้ว่าจ้างได้ทั้งเงินและเวลา
- (7) Directed Change การเปลี่ยนแปลงงานจากคำสั่งของผู้ว่าจ้างโดยตรง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ซึ่งการเปลี่ยนแปลงงานนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถปฏิเสธได้แต่สามารถยื่นคำร้องขอเรียกร้องสิทธิได้ในภายหลัง
- (8) Construction Change การขอเปลี่ยนแปลงงานจากผู้รับจ้างก่อสร้างมีสาเหตุได้หลายประการ เช่น การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานเพื่อความปลอดภัย หรือผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการดำเนินงานที่ดีกว่าประหยัดกว่า ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถยื่นคำร้องขอเรียกร้องสิทธิได้ในภายหลัง
- (9) Implied Warranty ผู้ว่าจ้างจะต้องรับผิดชอบในส่วน of แบบก่อสร้างตลอดจนข้อมูล ที่เจ้าของโครงการจัดเตรียมให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (10) Delays ความล่าช้าที่เกิดจากผู้ว่าจ้างมีสาเหตุหลายประการ เช่น ความล่าช้าจากให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง ความล่าช้าจากคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงงาน เป็นต้น
- (11) Impossibility of Performance เป็นการสั่งงานจากผู้ว่าจ้างซึ่งคำสั่งดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการได้ในเวลานั้นซึ่งถ้าเกิดความเสียหาย ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้
- (12) Weather สภาพอากาศในช่วงการก่อสร้างแตกต่างจากสภาพอากาศที่เคยเกิดขึ้นเป็นอย่างมาก เช่น สภาพอะฝนตกหนักจนเกิดน้ำท่วม หรือการเกิดแผ่นดินไหว

- (13) Strikes เป็นการนัดหยุดงานของคนงานซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง เช่น การนัดหยุดงานของคนงานเพื่อขอค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มทั่วประเทศ
- (14) Owner-furnished items การที่ผู้ว่าจ้างล่าช้าในการจัดส่งวัสดุให้แก่ผู้รับจ้างก่อสร้างตามที่ตกลงไว้ ทำให้ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถก่อสร้างได้ตามที่วางแผนไว้ซึ่งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้
- (15) Superior Knowledge เหตุการณ์ที่ผู้ว่าจ้างทราบว่าจะส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างก่อสร้างแต่ไม่ได้แจ้งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบ
- (16) Maladministration การที่ผู้ว่าจ้างบกพร่องในส่วนของการบริหารงานส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้

พินิจ กานตีกุล (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การเรียกชดเชยในงานก่อสร้างกรณีศึกษาโครงการเขื่อนเชี่ยวหลาน สรุปสาเหตุการเรียกร้องสิทธิแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- (1) การเปลี่ยนแปลงงาน
 - 1) การออกแบบไม่สมบูรณ์
 - 2) เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน
- (2) การเพิ่มงาน
 - 1) งานนอกเหนือสัญญา
 - 2) การออกแบบไม่สมบูรณ์
 - 3) การสำรวจบกพร่อง
 - 4) การควบคุมงานบกพร่อง
 - 5) สัญญาไม่ชัดเจน
- (3) การเร่งงาน
 - 1) เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญา
 - 2) จากหลากหลายสาเหตุ

(4) การปรับราคา

- 1) ปรับค่าแรงขั้นต่ำ
- 2) ปรับค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
- 3) ปรับค่าวัสดุก่อสร้าง
- 4) ปรับค่าภาษีนำเข้า

2.5 การบริหารการเรียกร้องสิทธิ

การบริหารการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยในการจัดการการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ Kululanga et al. (2001), Tochaiwat และ Chouvichien (2006) ทำการแบ่งกระบวนการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างเป็น 6 ขั้นตอน คือ

- (1) การระบุการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้น (Claim Identification) การรับรู้และระบุการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างนั้น เป็นขั้นตอนที่ใช้เวลาและต้องการความถูกต้องในการตรวจสอบ ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนแรกที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง
- (2) การแจ้งให้ทราบถึงการเรียกร้องสิทธิ (Claim Notification) การแจ้งให้ทราบถึงการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างนั้น เป็นการเตือนให้ฝ่ายอื่น ตระหนักถึงปัญหาที่สามารถก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ ซึ่งจุดหมายที่ใช้ในการแจ้งให้ทราบถึงการเรียกร้องสิทธินั้นควรสั้น กระชับ ได้ใจความ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และควรแสดงให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่เตือนให้อีกฝ่ายตระหนักถึงมูลค่าโครงการหรือระยะเวลาดำเนินการที่เพิ่มขึ้น
- (3) การจัดทำเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ (Claim Documentation) การบันทึกและการจัดเตรียมเอกสารประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ เป็นอีกขั้นตอนที่มีความสำคัญในกระบวนการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง เนื่องจากเอกสารต่าง ๆ ในโครงการก่อสร้างเป็นหลักฐานชนิดหนึ่งที่สามารถยืนยันถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เอกสาร

ประกอบการเรียกร้องสิทธิควรเก็บรวบรวมจากข้อมูลที่เกิดขึ้นจริง และเป็นที่ยอมรับของทั้ง 2 ฝ่าย

- (4) การพิจารณาการเรียกร้องสิทธิ (Claim Examination) การพิจารณาการเรียกร้องสิทธิเป็นขั้นตอนที่อ้างอิงจากกฎหมายและความเป็นจริงที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ ทั้งนี้ อาจต้องทำการเก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ณ โครงการนั้น ๆ ซึ่งหลักฐานเบื้องต้นที่ใช้ในการพิจารณาการเรียกร้องสิทธิ อาจเป็นข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการ เช่นภาพถ่าย บันทึกต่าง ๆ ที่สามารถใช้พิสูจน์ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้นได้
- (5) การนำเสนอการเรียกร้องสิทธิ (Claim Presentation) การนำเสนอการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง ควรทำให้เหมาะสมมีการเตรียมการที่ดี นำเชื่อถือ ดังนั้นการเรียกร้องสิทธิควรทำอย่างมีแบบแผน พร้อมทั้งชี้ให้เห็นถึงการกระทำที่เกิดขึ้นจริง เช่น ผู้รับเหมาแสดงให้เห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีเหตุเกิดจากผู้ว่าจ้าง
- (6) การเจรจาต่อรองการเรียกร้องสิทธิ (Claim Negotiation) การเจรจาต่อรองการเรียกร้องสิทธิ เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการเรียกร้องสิทธิเพราะเป็นการยากที่จะหาความถูกต้องของการโต้แย้งในโครงการก่อสร้าง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเจรจาตกลงเพื่อหาความถูกต้อง ซึ่งโครงสร้างโดยทั่วไปของการเจรจาตกลงประกอบด้วย
 - 1) การยืนยันความเป็นปัจจุบันและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ใช้
 - 2) การกำหนดขอบเขตของการเจรจา
 - 3) ทราบถึงจุดด้อยของแต่ละฝ่าย
 - 4) มองล่วงหน้าถึงปัญหาที่เกิดขึ้น
 - 5) คาดการณ์ล่วงหน้าถึงความไม่เห็นด้วยที่อาจเกิดขึ้น

พินิจ กานติกุล (2535) ได้กล่าวว่าเมื่อมีคำสั่งให้เปลี่ยนแปลงงาน เรงงาน หรือเพิ่มงานจากเจ้าของโครงการก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างมีหน้าที่ทำตามคำสั่งนั้น แต่มีสิทธิในการเรียกร้องค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในส่วนนั้นหรือขอต่อเวลาการดำเนินงาน ซึ่งขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิในสัญญาจ้างก่อสร้างทั่วไปประกอบด้วย

- (1) ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความประสงค์ที่จะเรียกร้องสิทธิ ทำหนังสือแสดงข้อมูลหรือหลักฐานต่าง ๆ ตลอดจนชี้แจงเงื่อนไขของสัญญาที่มีข้อความระบุให้เรียกร้องสิทธิได้ตามแบบฟอร์มและภายในระยะเวลาที่สัญญากำหนด
- (2) ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องทำตามคำสั่งของเจ้าของโครงการก่อสร้างหรือวิศวกรที่ปรึกษา ก่อน เพื่อไม่ให้งานล่าช้าและเพื่อป้องกันการกล่าวอ้างของเจ้าของโครงการก่อสร้างจากความล่าช้าที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ยอมทำงานตามคำสั่งนั้น
- (3) ผู้รับจ้างก่อสร้างควรทำบัญชีแยกค่าใช้จ่ายจากการทำงานนั้น ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นสุดระยะเวลาประกันผลงาน
- (4) เจ้าของงานจัดตั้งกรรมการเพื่อพิจารณาเหตุการณ์เรียกร้องสิทธิ จำนวนเงินหรือเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอ และอาจมีการต่อรองกับผู้รับจ้างก่อสร้างโดยการจัดประชุมร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้รับจ้างชี้แจงในรายละเอียด
- (5) เจ้าของโครงการจะต้องแจ้งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงผลการพิจารณา โดยระบุเหตุผลและเงื่อนไขของสัญญาต่าง ๆ ในการพิจารณาให้ผู้รับจ้างก่อสร้างรับทราบ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและป้องกันปัญหาการโต้แย้งในภายหลัง
- (6) เจ้าของโครงการและผู้รับจ้างก่อสร้างต้องมีการปรับแผนงานก่อสร้างและกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จและราคาค่าก่อสร้างใหม่
- (7) ถ้ามีการโต้แย้งจากการพิจารณาการเรียกร้องสิทธิ ในขั้นตอนต่อไปจะต้องให้คณะกรรมการไต่สวนการพิจารณา

2.6 เอกสารในโครงการก่อสร้าง

โครงการก่อสร้างประกอบด้วยผู้ร่วมเนื่องจากโครงการก่อสร้างประกอบไปด้วยผู้ร่วมงานจากหลายฝ่ายได้แก่ ผู้ว่าจ้าง ผู้ออกแบบก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้าง ที่ปรึกษาก่อสร้าง เป็นต้น ทำให้การดำเนินงานก่อสร้างต้องมีข้อตกลงร่วมกันเพื่อระบุถึงสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายเพื่อให้ดำเนินงานก่อสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมเอกสารสำคัญในโครงการก่อสร้างโดยแบ่งตามช่วงเวลา ดังนี้

2.6.1 เอกสารในขั้นตอนก่อนการดำเนินงานก่อสร้าง

- (1) เอกสารแสดงขอบเขตและวัตถุประสงค์ (TOR) โดยทั่วไปประกอบด้วยความเป็นมา วัตถุประสงค์ของโครงการ, สถานที่ก่อสร้าง, ระยะเวลาดำเนินงาน, คุณลักษณะ เฉพาะ และเงื่อนไขในการชำระเงินค่าจ้าง
- (2) เอกสารชี้แจงแบบก่อสร้างและตรวจสอบสถานที่ก่อสร้าง คือเอกสารที่ผู้รับจ้าง ก่อสร้างขอคำชี้แจงในส่วนของแบบก่อสร้างที่ไม่ชัดเจนหรือสถานที่ก่อสร้างจริงเพื่อ เป็นข้อมูลในการส่งประกวดราคา
- (3) ส่วนของข้อตกลง (Agreement Forms) หมายถึง เอกสารสัญญาจ้างซึ่งสอดคล้องกับ ข้อกำหนดและเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง ในส่วนนี้เป็น เอกสารสำคัญที่แสดงข้อตกลงของทั้งสองฝ่ายคู่สัญญา
- (4) ส่วนของการเสนอราคา (Bid Forms) หมายถึงแบบรายละเอียดของค่าจ้างซึ่งอยู่ใน รูปแบบบัญชีแสดงปริมาณงาน (Bill of Quantity) หรือ B.O.Q. โดยแสดงรายละเอียด ของปริมาณงาน, ราคาต่อหน่วย และราคารวมของโครงการ โดยแสดงในรูปแบบบัญชี ปริมาณงานพร้อมด้วยราคาวัสดุ ค่าแรง ค่าเครื่องจักรต่อหน่วย ตลอดจนรายละเอียด การดำเนินการต่าง ๆ
- (5) ส่วนเงื่อนไขทั่วไปและข้อกำหนดงานมาตรฐาน (General Conditions and Standard Specifications) เงื่อนไขทั่วไป หมายถึง ข้อที่ถือปฏิบัติในการทำงานก่อสร้างถือเป็น ส่วนหนึ่งของสัญญา ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างต้องศึกษาให้ชัดเจน ส่วนข้อกำหนดงาน ก่อสร้างมาตรฐาน คือ รายละเอียดด้านเทคนิคการก่อสร้างตั้งแต่ขอบเขตงาน ประเภทวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการก่อสร้าง
- (6) เงื่อนไขพิเศษ (Special Conditions) เป็นเงื่อนไขที่กำหนดเฉพาะเป็นรายโครงการ นอกเหนือจากที่ระบุในข้อส่วนเงื่อนไขทั่วไปและกำหนดก่อสร้างมาตรฐาน
- (7) แบบก่อสร้าง (Drawing) หมายถึง แบบก่อสร้างที่ใช้ในงานก่อสร้าง โดยมีรายละเอียด ครบถ้วน ผู้รับจ้างก่อสร้างจะถือแบบก่อสร้างนี้เป็นหลักในการก่อสร้าง

- (8) เอกสารเพิ่มเติม (Addenda) เป็นเอกสารที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกให้แก่ผู้ร่วมประมูลเพิ่มเติม โดยเอกสารนี้จะถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา เช่น เอกสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในสัญญา, เอกสารบันทึกถาม-ตอบในการตรวจสอบสถานที่และบันทึกการประชุมเจรจาต่อรองราคา เป็นต้น

2.6.2 เอกสารในขั้นตอนการดำเนินงานก่อสร้าง

ในขั้นตอนนี้เป็นช่วงที่มีหลายฝ่ายและมีปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องจำนวนมากทำให้เอกสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนเป็นเอกสารยืนยันในการเรียกร้องสิทธิ

- (1) แผนงานก่อสร้าง (Construction Planning) เป็นการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องและตรงตามเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทราบล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร เมื่อไร รวมทั้งการคาดการณ์ถึงทรัพยากรคน วัสดุ อุปกรณ์ และวางแผนในการใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
- (2) หนังสือร้องขอข้อมูลเพิ่มเติม (Request for Information (RFI)) คือเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างนำไปใช้ขอข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นลักษณะของการโต้ตอบหรือเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งแบบฟอร์มแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ (RFI Form) เป็นแบบฟอร์มที่ใช้ในการสอบถามข้อมูลที่ไม่ชัดเจนในการดำเนินงานแบบฟอร์ม RFI นั้นประกอบด้วย 1) รายละเอียดของปัญหาที่เกิดขึ้น, 2) วันและเวลาที่เริ่มต้นทำงาน, 3) เอกสารอ้างอิงข้อมูล, 4) วันที่ส่งเอกสารเพื่อขอข้อมูล และเมื่อมีการออกเอกสารสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ แล้วควรมีการบันทึกลงในสมุดบันทึก (RFI Log)
- (3) บันทึกข้อความ (Memorandum) เป็นเอกสารที่ใช้ในการชี้แจงหรือสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน งานต่าง ๆ ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วซึ่งในแบบฟอร์มนี้จะมีพื้นที่ว่างไว้สำหรับบันทึกเนื้อหาในส่วนนั้น ๆ ตามวัตถุประสงค์

- (4) เอกสารขอความเห็นชอบและอนุมัติ (Agreement and Approval Document) เป็นเอกสารเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติการใช้งานในเรื่องต่าง ๆ จากทางฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยในแบบฟอร์มนี้จะประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการขออนุมัติ ส่วนของการลงนาม วันที่กำกับ โดยเมื่อการดำเนินการของเอกสารนี้เสร็จสิ้นแล้วก็จะต้องมี การสำเนาถึงเจ้าของโครงการ เช่น เอกสารขอความเห็นชอบจากผู้ออกแบบในการขอเทียบเท่าวัสดุ หรือเอกสารขออนุมัติการปฏิบัติงานล่วงเวลา
- (5) เอกสารสั่งให้ดำเนินงาน (Instruction) เป็นเอกสารแจ้งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างที่ระบุในข้อกำหนดในสัญญา ประกอบด้วยคำสั่งให้ผู้รับจ้างปฏิบัติงาน ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม รวมถึงเอกสารต่าง ๆ ที่แนบมาด้วย
- (6) เอกสารแจ้งให้เสนอราคาเปลี่ยนแปลงงาน (Proposal Request) กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงงานแล้วพิจารณาเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงงานนั้นส่งผลต่อมูลค่าโครงการและหรือเวลาที่เพิ่มขึ้นจากสัญญา
- (7) เอกสารเปลี่ยนแปลงงาน (Variation Order) เป็นเอกสารที่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงงานจากที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญ คือ รายละเอียดงานที่เปลี่ยนแปลง ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน มูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง และเอกสารที่อ้างอิง ลงนามพร้อมวันที่กำกับโดยฝ่ายต่าง ๆ
- (8) รายงานการประชุม (Minutes of All meetings) เป็นเอกสารที่ระบุรายละเอียดการประชุมในครั้งนั้น ๆ หัวข้อสำคัญหรือเรื่องที่ต้องพิจารณาร่วมกัน ซึ่งรายงานการประชุมควรมีการบันทึกถึงเวลา, สถานที่การประชุม และผู้เข้าร่วมประชุม รายงานการประชุมควรบันทึกในแบบฟอร์มที่เหมือนกันเพื่อป้องกันการสับสน และควรบันทึกถึงข้อตกลง หรือข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ได้ตกลงกันในการประชุมแต่ละครั้ง
- (9) รายงานแสดงความก้าวหน้า (Progress Report) รายงานแสดงความก้าวหน้าเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และในการเรียกร้องสิทธินั้น รายงานความก้าวหน้าจะทำให้เห็นถึงระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนของตารางเวลาเดิมเทียบกับตารางเวลาใหม่ เมื่อเกิดการเรียกร้องสิทธิขึ้น

(10) บันทึกการทำงานประจำวัน (Daily Construction Report) รายงานประจำวันเปรียบเสมือนการบันทึกประวัติโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ โดยสามารถบันทึกตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ รายงานประจำวันควรมีการบันทึกรายละเอียดที่เหมาะสม เพื่อบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการเรียกร้องสิทธิได้ ซึ่งลักษณะของรายงานประจำวันที่ดีควรประกอบด้วย

- 1) วันที่ทำงานและสภาพอากาศในวันนั้น เป็นสิ่งสำคัญมากเมื่อมีการเรียกร้องสิทธิด้วยรายงานประจำวันแล้ว ถ้าหากปราศจากข้อมูลเรื่องวันที่แล้วก็จะเป็นการยากในการระบุถึงช่วงเวลาที่เป็นสาเหตุของการเรียกร้องสิทธิ ส่วนการบันทึกข้อมูลสภาพอากาศทำให้ทราบถึงสภาพการทำงาน (Condition of Construction) ในขณะที่ทำการก่อสร้างวันนั้นสภาพการทำงานเป็นอย่างไร มีอุปสรรคจากสภาพอากาศหรือไม่
- 2) จำนวนคนงานที่ทำงาน เป็นสิ่งสำคัญในการพิจารณารายละเอียดของงานที่แล้วเสร็จต่อวัน ด้วยข้อมูลการบันทึกคนงานนี้ สามารถใช้ตรวจสอบได้ว่าตามจำนวนคนงานที่มีอยู่นี้เพียงพอต่อการดำเนินงานหรือไม่
- 3) รายละเอียดของงานที่เสร็จสมบูรณ์ เช่น งานเริ่มเมื่อไหร่และเสร็จเมื่อไหร่ งานเปลี่ยนแปลงเริ่มและเสร็จเมื่อไหร่ระบุตำแหน่งที่มีการทำงานอย่างชัดเจนและรายละเอียดการดำเนินงาน
- 4) ลงนามผู้บันทึกและวันที่กำกับ

จากการบันทึกการทำงานประจำวันจะนำไปสรุปเป็นบันทึกรายงานประจำสัปดาห์ (Weekly Report) บันทึกรายงานประจำเดือน (Monthly Report) และบันทึกโครงการก่อสร้าง (Construction Diary) ต่อไป

(11) บันทึกรายการวัสดุและเครื่องจักร (Material and Equipment Records) การบันทึกรายการวัสดุและเครื่องจักร เพื่อใช้ในการเรียกร้องสิทธิในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้

วัสดุหรือเครื่องจักรเพิ่มเติม ควรจัดเก็บทั้ง ใบเสนอราคา ใบสั่งซื้อ ใบวางบิล และ เอกสารต่าง ๆ ที่คล้ายกันนี้สามารถเป็นหลักฐานยืนยันในการเรียกร้องสิทธิ

(12) บันทึกเกี่ยวกับความล่าช้า (Delay Records) รายงานความล่าช้า เป็นรายงานที่ แสดงถึงสาเหตุของความล่าช้าเกิดจากสิ่งใดบ้าง เช่น ความล่าช้าจากการประท้วง หยุดงาน ความล่าช้าจากการส่งมอบพื้นที่ และความล่าช้าจากการขาดแคลนวัสดุ

(13) เอกสารการตรวจสอบและทดสอบ (Inspection and Testing Document) การ ตรวจสอบ (Inspection) และทดสอบ (Testing) เป็นกระบวนการควบคุมคุณภาพ ของงาน โดยเป็นการตรวจสอบงานที่สำเร็จแล้วในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการ ก่อสร้าง เพื่อเป็นการยืนยันด้านคุณภาพที่ต้องการตามข้อกำหนดซึ่งแบบฟอร์มที่ใช้ ในการตรวจสอบและทดสอบนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงและเงื่อนไขการทำงานที่ เกี่ยวข้องกับการใช้งานเอกสารตรวจสอบ, เอกสารการตรวจสอบ เอกสารนำส่งแจ้ง ผลการทดสอบวัสดุ และเอกสารแจ้งสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด

(14) เอกสารเบิกจ่ายงวดงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง (Payment) เป็นส่วนของเอกสารการ จ่ายเงินระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างตกลงไว้ตามเงื่อนไขใน สัญญาซึ่งเอกสารสำคัญที่ใช้ประกอบการเบิกจ่ายงวดงานโดยทั่วไปประกอบด้วย

- 1) รายการสรุปการส่งเบิก เป็นเนื้อหาสำคัญที่ระบุถึงรายการงานที่ต้องการเบิก รวมถึงผลงานและราคางานตามสัญญา
- 2) รายละเอียดการแบ่งงวดงาน เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับรายการปริมาณงาน และ มูลค่างานที่แล้วเสร็จ

(15) ภาพถ่ายแสดงการก่อสร้าง (Photo) ภาพถ่ายแสดงการทำงาน หรือการดำเนินงาน แก้ไขเปลี่ยนแปลงซึ่งควรถ่ายก่อนและหลังการดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใด ๆ และควรมีวันที่กำกับเพื่อสามารถใช้เป็นหลักฐานในการเรียกร้องสิทธิ

2.6.3 เอกสารในขั้นตอนภายหลังการดำเนินงานก่อสร้าง

- (1) เอกสารแจ้งรายการงานที่ไม่ได้ดำเนินการตามสัญญา (Punch List) เป็นรายการงานที่ต้องการให้ผู้รับจ้างก่อสร้างแก้ไข ซึ่งเนื้อหาของเอกสารจะเป็นการแจ้งถึงรายการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ
- (2) เอกสารแจ้งรายการงานที่ขอแก้ไขข้อบกพร่อง (Defect Work) เป็นการแจ้งถึงรายการที่ขอแก้ไขข้อบกพร่อง โดยแบ่งออกเป็นส่วนตัวต่าง ๆ ได้แก่ รายการงาน, ผลการตรวจสอบ, ผลการแก้ไข, ลงนามผู้ตรวจสอบ และผู้ดำเนินการพร้อมทั้งลงวันที่กำกับ
- (3) รายการรับรองผลการทดสอบวัสดุอุปกรณ์ขั้นสุดท้าย (Test Run) เป็นเอกสารที่แสดงรายการทดสอบและผลการทดสอบและผู้เข้าร่วมระหว่างการทดสอบ
- (4) เอกสารส่งมอบงานก่อสร้าง เป็นเอกสารแจ้งส่งมอบงานก่อสร้างจากฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างแจ้งถึงผู้ว่าจ้างให้พิจารณารับมอบงานก่อสร้าง
- (5) หนังสือค้ำประกันการรับเงินประกันผลงาน (Maintenance Bond) คือ หนังสือค้ำประกันที่ผู้รับจ้างมอบให้ผู้ว่าจ้างในการรับมอบงานก่อสร้าง โดยมีมูลค่าร้อยละ 5 ของมูลค่าสัญญารวมภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อรับประกันผลงาน

2.7 บทสรุป

บทนี้ได้นำเสนอผลจากการศึกษา ค้นคว้า และทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยรวบรวมจากบทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ หนังสือเรียน และเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางการดำเนินงานวิจัย ทั้งนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

ประเด็นแรกเกี่ยวข้องกับรูปแบบสัญญาจ้างงานก่อสร้างและสัญญาจ้างงานก่อสร้างมาตรฐาน ประกอบด้วย สัญญาจ้างงานก่อสร้าง รูปแบบการจัดจ้าง สัญญาจ้างก่อสร้างมาตรฐาน และสัญญาจ้างแบบทำยาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกว่าด้วยการพัสดุ

ประเด็นที่สองเกี่ยวข้องกับการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง ประกอบด้วย ความหมายของการเรียกร้องสิทธิ การจำแนกประเภทของการเรียกร้องสิทธิ สาเหตุของการ

เรียกร้องสิทธิ และการบริหารการเรียกร้องสิทธิ สามารถแบ่งได้เป็น 6 ขั้นตอน คือ 1) การระบุการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้น (Claim Identification) 2) การแจ้งให้ทราบถึงการเรียกร้องสิทธิ (Claim Notification) 3) การจัดทำเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ (Claim Documentation) 4) การพิจารณาการเรียกร้องสิทธิ (Claim Examination) 5) การนำเสนอการเรียกร้องสิทธิ (Claim Presentation) และ 6) การเจรจาตกลงการเรียกร้องสิทธิ (Claim Negotiation)

ประเด็นที่สามเป็นข้อมูลด้านเอกสารที่ใช้ในโครงการก่อสร้าง ซึ่งสามารถแบ่งเอกสารสำคัญออกตามช่วงการดำเนินงานก่อสร้างได้ 3 ขั้นตอน คือ 1) เอกสารในขั้นตอนก่อนการดำเนินงานก่อสร้าง 2) เอกสารในขั้นตอนการดำเนินงานก่อสร้าง และ 3) เอกสารในขั้นตอนภายหลังการดำเนินงานก่อสร้าง

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าการศึกษาการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง มุ่งเน้นในส่วนของการหาสาเหตุ หรือผลกระทบของการเรียกร้องสิทธิเป็นจำนวนมาก ผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ทราบว่า การเรียกร้องสิทธิมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นด้านมูลค่าการก่อสร้างที่เพิ่มมากขึ้น หรือเวลาที่ต้องขยายออกไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้รับจ้างก่อสร้าง หากขาดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว อาจส่งผลทำให้เกิดความเสียหายได้ ดังนั้นการจัดการเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงเอกสารที่มีความจำเป็นในการประกอบการเรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุ และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการเรียกร้องสิทธิให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง รวมถึง ข้อมูลและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิในแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากงานวิจัยนี้ช่วยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงขั้นตอนและวิธีการที่ต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอน รวมถึงข้อมูลหรือเอกสารสำคัญที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิในแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ เพื่อให้การเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาสประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้น

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูล และการค้นหาความจริง (Fact Finding) โดยอาศัยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิ ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยและ รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

3.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ในงานวิจัยนี้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 6 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

(1) ทบทวนเอกสารและงานวิจัย (Literature Review) เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้และ ทฤษฎีต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับงานวิจัย โดยทำการรวบรวมจากวิทยานิพนธ์ บทความ ทางวิชาการ หนังสือ และเอกสารต่าง ๆ จากทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัย ในหัวข้อต่อไปนี้

- ประเภทและสาเหตุของการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง
- ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- เอกสารในโครงการก่อสร้าง

- (2) รวบรวมและตรวจสอบสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (3) ระบุและจำแนกสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (4) วิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (5) วิเคราะห์ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ และเอกสารที่ใช้เรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ รวมถึงรายละเอียดในเอกสารเหล่านั้น
- (6) สรุปผลการวิจัย ข้อจำกัดของงานวิจัย ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 3.1 กระบวนการดำเนินงานวิจัยโดยรวม

3.2 รวบรวมและตรวจสอบสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง

จากขั้นตอนการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นจะได้สาเหตุการเรียกร้องสิทธิในเบื้องต้น จากนั้นผู้วิจัยได้นำสาเหตุการเรียกร้องสิทธิข้างต้นที่รวบรวมได้ไปสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C4 C5 และ C8 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมีประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิไม่ต่ำกว่า 10 ปี เพื่อรวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้นจริงในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างในประเทศไทย

3.3 ระบุและจำแนกสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง

ทำการรวบรวมและสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยรวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยทำการวิเคราะห์จากประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- (1) การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบด้วย สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ และแนวทางการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (2) สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างที่เกิดขึ้นจริง แนวคิดและข้อเสนอแนะที่รวบรวมจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการจัดการการเรียกร้องสิทธิ

จากนั้นพิจารณาความสัมพันธ์ของแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ เพื่อจำแนกสาเหตุของการการเรียกร้องสิทธิสำหรับผู้รับจ้างก่อสร้างออกเป็นกลุ่มสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กัน และจัดทำแบบสัมภาษณ์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างและแบบสัมภาษณ์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง

3.4 วิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง

ขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยการพัฒนาแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความถี่หรือโอกาสในการเกิดการเรียกร้องสิทธิ และโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ ตามแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์มีขั้นตอน ดังนี้

(1) การพัฒนาแบบสัมภาษณ์ เพื่อหาระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ (ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ประกอบการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ แสดงในภาคผนวก ข)

- 1) ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ชื่อ - สกุล หน่วยงานหรือบริษัท ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ขอบเขตหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และเรียกร้องสิทธิ และรูปแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง
- 2) ส่วนที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินโอกาสในการเกิดการเรียกร้องสิทธิ และมูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จของแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ ประกอบด้วย
 - รายการสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ได้จากขั้นตอน 3.3 จำนวน 34 สาเหตุ และสามารถจำแนกออกเป็น 8 กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิตามความสัมพันธ์

- มาตรฐานระดับ 5 ระดับ (Five-Point Scale) เพื่อกำหนดระดับโอกาสในการเกิดการเรียกร้องสิทธิ และโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จของแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ
- (2) การวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ เพื่อจัดกลุ่มระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่มีระดับความสำคัญมาก สาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่มีระดับความสำคัญปานกลาง และสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่มีระดับความสำคัญน้อย

3.5 วิเคราะห์ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ และเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ รวมถึงรายละเอียดในเอกสารเหล่านั้น

ขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิ และเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง เริ่มจากการการสัมภาษณ์ผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิ โดยการสัมภาษณ์ผู้รับจ้างก่อสร้าง 1 รายนั้นอาจมีการอ้างอิงโครงการก่อสร้างมากกว่า 1 โครงการ ซึ่งการสัมภาษณ์ในครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In-Depth Interview) โดยทำการเลือกสัมภาษณ์เฉพาะสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ผู้ตอบการสัมภาษณ์เคยมีประสบการณ์เท่านั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เฉพาะลงไปในแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

งานวิจัยนี้ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์การเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างจาก 9 องค์กรธุรกิจ จำนวนทั้งสิ้น 10 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรที่ดำรงตำแหน่ง (ภาคผนวก ก) ดังนี้

(3) รองประธานบริษัท	1 ท่าน
(4) ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ	1 ท่าน
(5) ผู้จัดการโครงการ	1 ท่าน
(6) ผู้จัดการฝ่ายวิศวกรรม	1 ท่าน
(7) ผู้จัดการฝ่ายสัญญา	1 ท่าน

(8) วิศวกรด้านสัญญาและประมาณราคา 2 ท่าน

(9) วิศวกรโครงการ 3 ท่าน

การสัมภาษณ์ในแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 1 ถึง 3 ชั่วโมง และดำเนินการสัมภาษณ์ไปตามแนวคำถามที่พัฒนาขึ้น เพื่อรับทราบรูปแบบการเรียกร้องสิทธิ เอกสารที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียกร้องสิทธิ รวมไปถึงประสบการณ์ ทัศนคติ และอุปสรรคในการเรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะถูกรวบรวมสำหรับการวิเคราะห์ผล

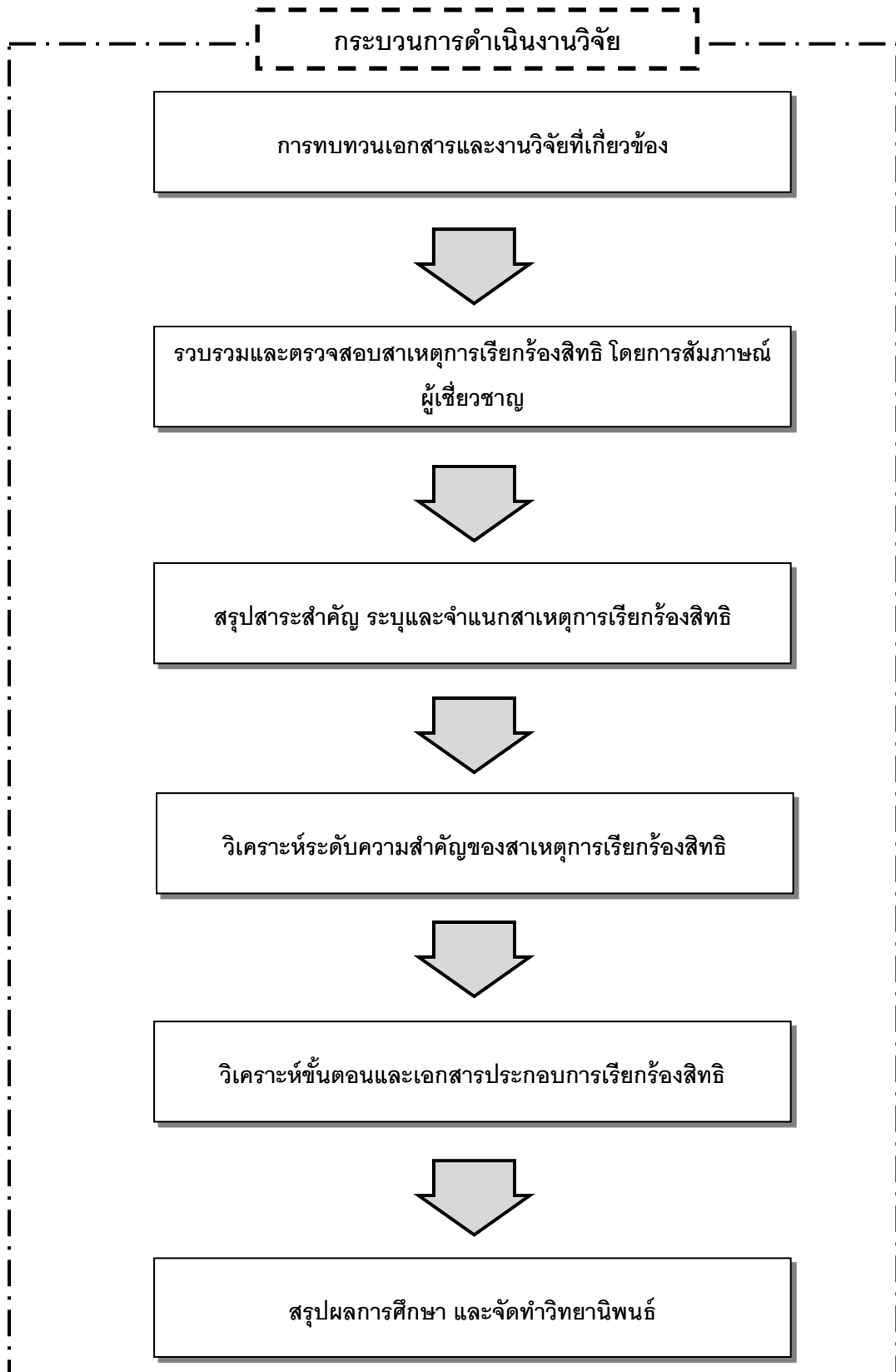
การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในการวิจัยครั้งนี้ ไม่ใช่การสัมภาษณ์เพียงครั้งเดียว กล่าวคือ ในครั้งแรกจะเป็นติดต่อขอสัมภาษณ์โดยตรงกับผู้ให้สัมภาษณ์ แต่หลังจากนั้นผู้วิจัยจะมีการติดต่อกลับไปยังผู้ให้สัมภาษณ์อีก เพื่อขอรับทราบข้อมูลเพิ่มเติมหรือขอความคิดเห็นต่าง ๆ โดยอาจอยู่ในรูปแบบของการกลับไปขอสัมภาษณ์อีกครั้ง การติดต่อผ่านทางโทรศัพท์ หรือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail)

จากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบตามสาเหตุการเรียกร้องสิทธิแต่ละสาเหตุ เพื่อตรวจสอบว่ามีเอกสารใดบ้างที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ รวมถึงรายละเอียดในเอกสารการเรียกร้องสิทธิเหล่านั้น

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น แต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิอาจมีข้อคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งข้อมูลที่มีความแตกต่างก็จะถูกนำมาใช้เป็นแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป ๆ รวมไปถึงการรวบรวมข้อมูลเหล่านี้ย้อนกลับไปสอบถามผู้ที่เคยให้สัมภาษณ์

3.6 สรุปผลการศึกษาและจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนสุดท้ายของงานวิจัย คือ การทบทวนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา การทบทวนวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสรุปกระบวนการวิจัย ผลการวิจัย ข้อจำกัดของงานวิจัย ตลอดจนข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต แล้วจึงเรียบเรียงประเด็นและองค์ความรู้ที่ได้เพื่อจัดทำเป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 3.1 กระบวนการดำเนินงานวิจัยโดยรวม

3.7 บทสรุป

งานวิจัยนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยจำนวน 6 ขั้นตอน เริ่มต้นจากการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในหัวข้อการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง ประเภท และสาเหตุของการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง การจัดการเอกสารการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง

จากนั้นนำสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ได้รวบรวมในขั้นต้นไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญในการเรียกร้องสิทธิเพิ่มเติม เพื่อรวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้นจริงในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างในประเทศไทย จากนั้นทำการสรุปสาระสำคัญที่จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยรวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง และจำแนกสาเหตุการเรียกร้องสิทธิออกเป็น 8 กลุ่มสาเหตุตามความสัมพันธ์

จากนั้นนำสาเหตุของการการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างมาจัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง และแบบสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ และเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง

ขั้นตอนต่อมาเป็นการสัมภาษณ์ผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิ โดยการสัมภาษณ์ผู้รับจ้างก่อสร้าง 1 รายนั้นอาจมีการอ้างอิงโครงการก่อสร้างมากกว่า 1 โครงการ ซึ่งการสัมภาษณ์ในงานวิจัยนี้เป็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In-Depth Interview) โดยทำการเลือกสัมภาษณ์เฉพาะสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ผู้ตอบการสัมภาษณ์เคยมีประสบการณ์เท่านั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เฉพาะลงไปในแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ขั้นตอนต่อมาเป็นการนำผลจากการสัมภาษณ์ผู้รับจ้างก่อสร้างมาทำการวิเคราะห์ร่วมกับความรู้ในเรื่องการเรียกร้องสิทธิในหัวข้อ ขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง ปัญหา เหตุผลที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ เอกสารที่ใช้สำหรับประกอบการเรียกร้องสิทธิในแต่ละสาเหตุการเรียกร้อง ตลอดจนรายละเอียดในเอกสารเหล่านั้น ขั้นตอนสุดท้ายคือ การสรุปผลการวิจัยและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์

บทที่ 4

การเรียกรื้องสิทธิในโครงการก่อสร้างในประเทศไทย

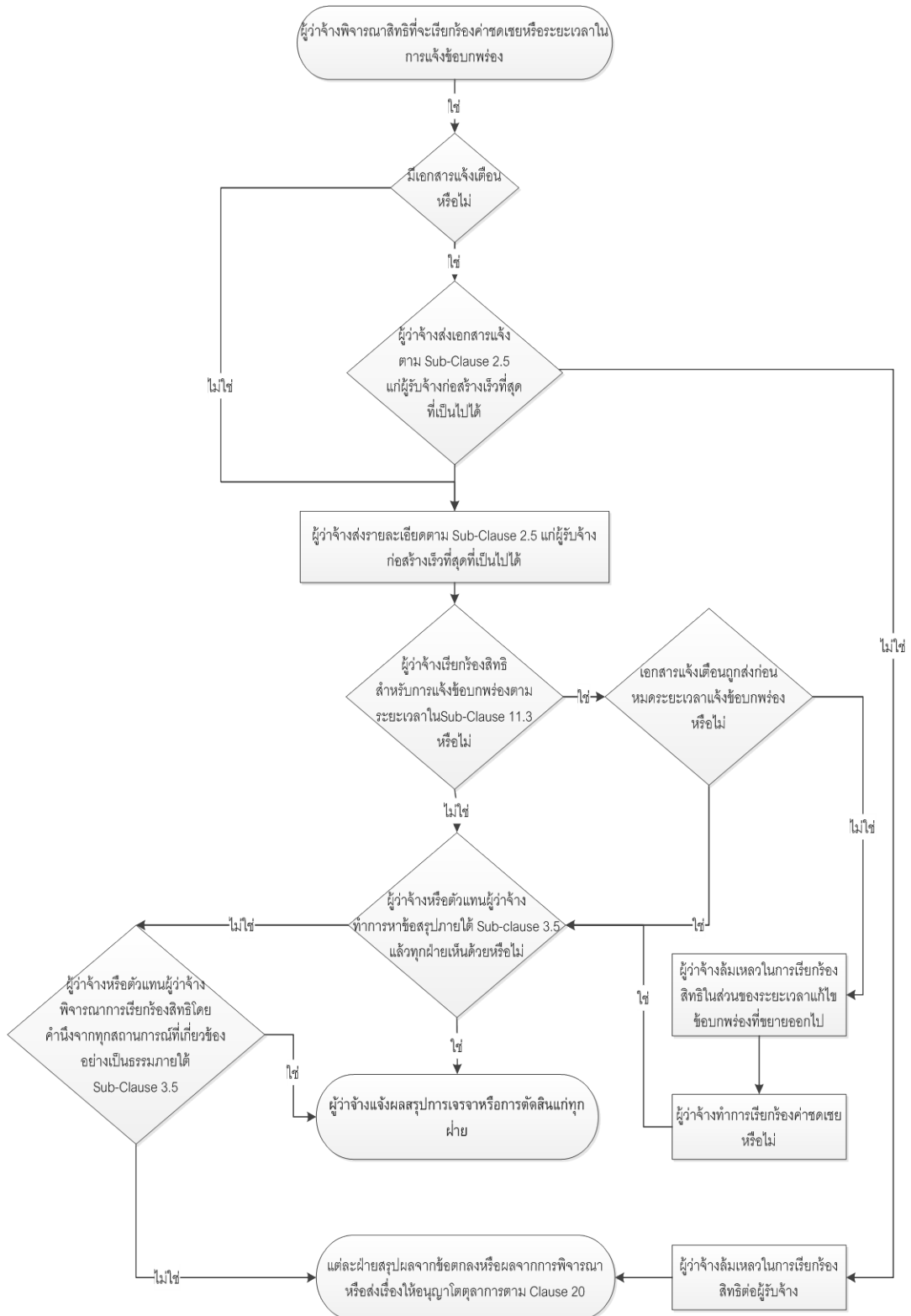
งานก่อสร้างเป็นงานที่มีกระบวนการที่สลับซับซ้อน ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ มากมาย สาเหตุของการเรียกรื้องสิทธิในโครงการก่อสร้างจึงมีความหลากหลายเช่นกัน บทนี้จะกล่าวถึงกระบวนการหรือรูปแบบการเรียกรื้องสิทธิในโครงการก่อสร้างในประเทศไทย และสาเหตุการเรียกรื้องสิทธิ โดยรวบรวมสาเหตุการเรียกรื้องสิทธิจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยในอดีต ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการทำแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ตลอดจนการวิเคราะห์สาเหตุการเรียกรื้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างในบทต่อไป

4.1 การเรียกรื้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง

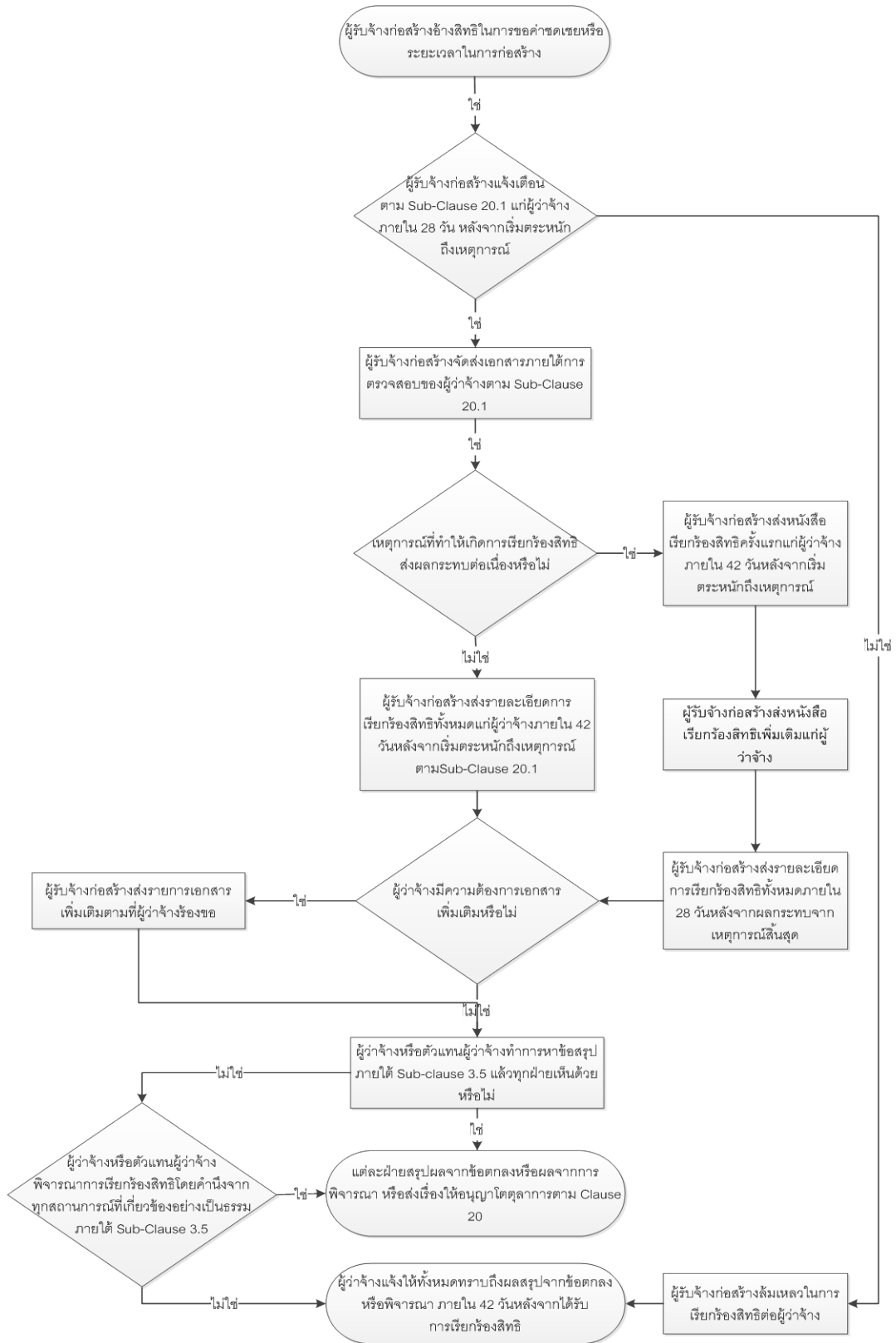
จากการศึกษางานวิจัยในอดีต และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ C1 C3 C4 C5 และ C8 (ดังแสดงรายละเอียดในภาคผนวก ก) พบว่าสัญญาจ้างก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างใช้นั้นส่วนใหญ่ปรับปรุงมาจากสัญญาจ้างก่อสร้างในอดีต หรือสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง โดยเฉพาะสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC ซึ่งเป็นที่นิยมในประเทศไทย ซึ่งจากการศึกษาลักษณะของเงื่อนไขสัญญาของสัญญาจ้างงานก่อสร้างในประเทศไทย จำนวน 20 โครงการ และทำการเปรียบเทียบสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC ทำให้ทราบว่า สัญญาจ้างงานก่อสร้างในประเทศไทยที่มีมูลค่ามากกว่า 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะมีเงื่อนไขสัญญาที่เหมือนหรือใกล้เคียงกับเนื้อหาของสัญญามาตรฐาน FIDIC แต่ก็มีส่วนที่แตกต่างกันออกไป (สมศักดิ์ วงศ์กำชัย, 2539) จึงส่งผลให้กระบวนการเรียกรื้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในประเทศไทยมีความคล้ายคลึงกัน เช่น ขั้นตอนการเรียกรื้องสิทธิโดยผู้รับจ้างก่อสร้างในสัญญาจ้างก่อสร้างทั่วไป (พินิจ กานติกุล, 2535)

- (1) ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความประสงค์ที่จะเรียกร้องสิทธิ ทำหนังสือแสดงข้อมูลหรือหลักฐานต่าง ๆ ตลอดจนชี้แจงเงื่อนไขของสัญญาที่มีข้อความระบุให้เรียกร้องสิทธิได้ตามแบบฟอร์มและภายในระยะเวลาที่สัญญากำหนด
- (2) ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องทำตามคำสั่งของเจ้าของโครงการก่อสร้างหรือวิศวกรที่ปรึกษา ก่อน เพื่อไม่ให้งานล่าช้าและเพื่อป้องกันกรกล่าวอ้างของเจ้าของโครงการก่อสร้างจากความล่าช้าที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ยอมทำงานตามคำสั่งนั้น
- (3) ผู้รับจ้างก่อสร้างควรทำบัญชีแยกค่าใช้จ่ายจากการทำงานนั้น ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นสุดระยะเวลาประกันผลงาน
- (4) เจ้าของงานจัดตั้งกรรมการเพื่อพิจารณาเหตุการณ์เรียกร้องสิทธิ จำนวนเงินหรือเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอ และอาจมีการต่อรองกับผู้รับจ้างก่อสร้างโดยการจัดประชุมร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้รับจ้างชี้แจงในรายละเอียด
- (5) เจ้าของโครงการจะต้องแจ้งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงผลการพิจารณา โดยระบุเหตุผลและเงื่อนไขของสัญญาต่าง ๆ ในการพิจารณาให้ผู้รับจ้างก่อสร้างรับทราบ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและป้องกันปัญหาการโต้แย้งในภายหลัง
- (6) เจ้าของโครงการและผู้รับจ้างก่อสร้างต้องมีการปรับแผนงานก่อสร้างและกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จและราคาค่าก่อสร้างใหม่
- (7) ถ้ามีการโต้แย้งจากการพิจารณาการเรียกร้องสิทธิ ในขั้นตอนต่อไปจะต้องให้คณะกรรมการไต่สวนการพิจารณา

หรือกระบวนการเรียกร้องสิทธิในงานก่อสร้างตามสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC (กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์, 2548) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ผู้ว่าจ้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง และผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้าง ภาพที่ 4.1 แสดงกระบวนการเรียกร้องสิทธิซึ่งผู้ว่าจ้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง และภาพที่ 4.2 แสดงกระบวนการเรียกร้องสิทธิซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้าง จะเห็นได้ว่าทั้งสองฝ่ายสามารถทำการเรียกร้องสิทธิได้ โดยมีกระบวนการที่คล้ายกัน แต่แตกต่างกันในส่วนสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ

ภาพที่ 4.1 กระบวนการเรียกร้องสิทธิซึ่งผู้ว่าจ้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง จากสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC (กองกฤษณ์ ไตชัยวัฒน์, 2548)

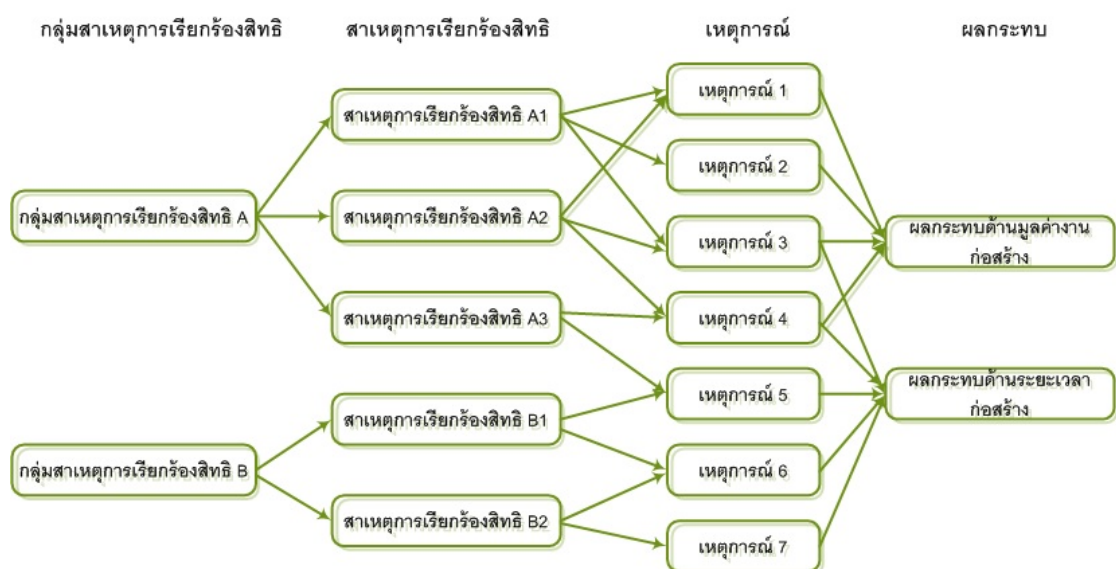
ภาพที่ 4.2 กระบวนการเรียกร้องสิทธิซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้าง จากสัญญา

มาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC (กองกฤษณ์ ไตชัยวัฒน์, 2548)

4.2 การระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

4.2.1 ความหมายของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ในงานวิจัยนี้สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ (Cause of Claims) หมายถึง เหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่องานก่อสร้างหรือการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความจำเป็นต้องเรียกร้องสิทธิ เหตุการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนค่าก่อสร้างหรือระยะเวลาในงานก่อสร้าง คือ งานก่อสร้างเกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากงบประมาณที่คาดการณ์ไว้ หรืองานก่อสร้างเกิดความล่าช้ากว่ากำหนด สาเหตุการเรียกร้องสิทธิหนึ่งสาเหตุอาจก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลต่อโครงการก่อสร้างได้หลายเหตุการณ์ เช่น การที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มงาน ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องดำเนินงานก่อสร้างเพิ่มขึ้น ต้องเสียเวลาในการดำเนินงานก่อสร้างเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้รับจ้างก่อสร้างได้รับผลกระทบทั้งในด้านมูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น และระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่สั้นลงจากแผนการดำเนินงานก่อสร้าง ดังในภาพที่ 4.3 แสดงความสัมพันธ์ของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ เหตุการณ์ที่ส่งผลต่อโครงการก่อสร้าง

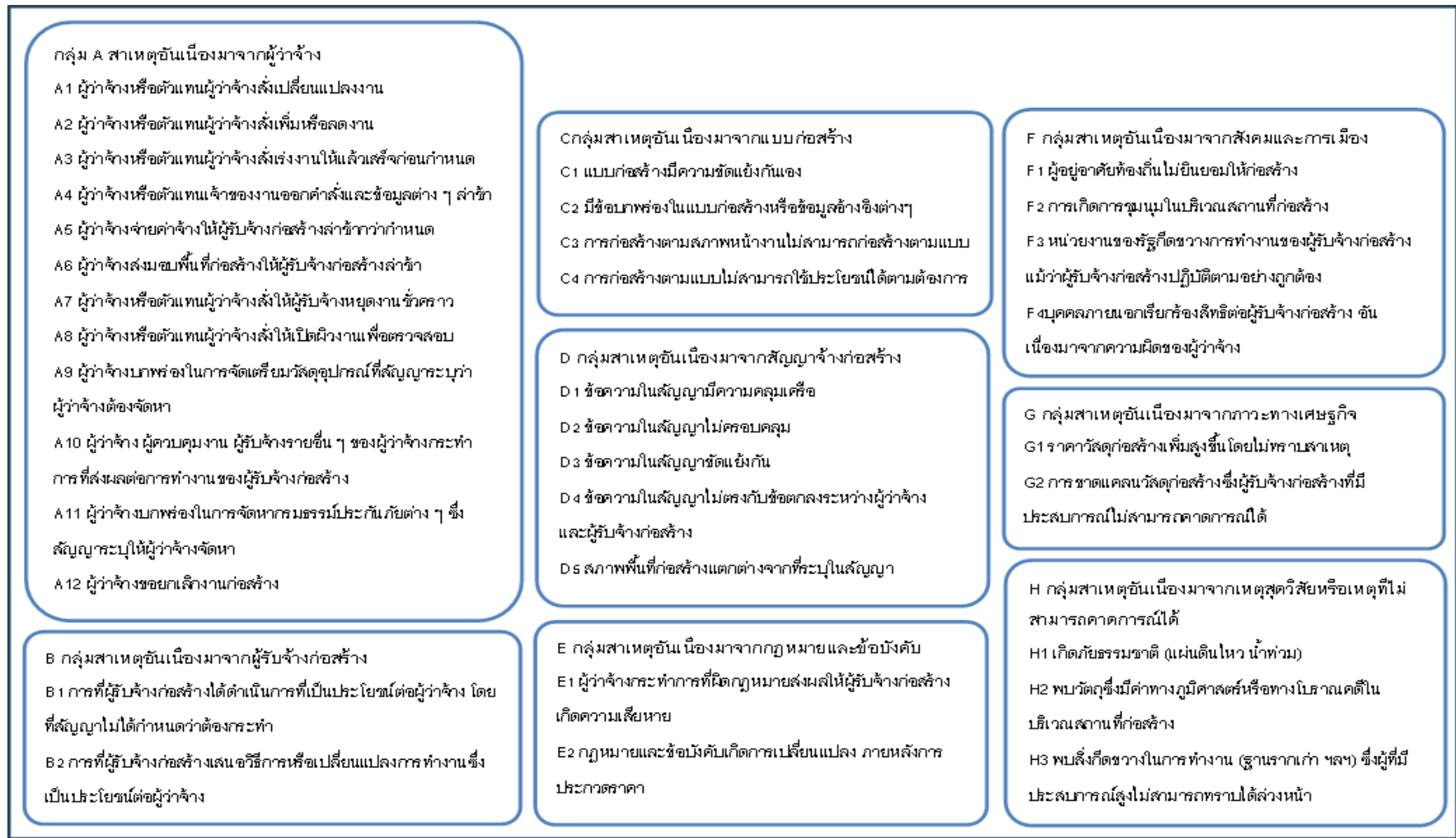
ภาพที่ 4.3 ความสัมพันธ์ของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิและเหตุการณ์ที่ส่งผลต่องานก่อสร้าง

4.2.2 ขั้นตอนการระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ในงานวิจัยนี้การระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างทั่วไป และโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น โครงการก่อสร้างถนน โครงการก่อสร้างเขื่อน และโครงการก่อสร้างสนามบิน ได้แก่การศึกษาของ Diekmann and Nelson (1985), Bu-Bshait and Manzanera (1990), Jergeas and Hartman (1994), Sruntummakul (2003), Zanelidin (2006), พินิจ กานติกุล (2535), กงกฤษณ์ โตชัยวัฒน์ (2548), สมหวัง หงส์สุวรรณ (2548) และมณฑาทิพย์ ทองธรรมชาติ (2549) อย่างไรก็ตามการรวบรวมสาเหตุการเรียกร้องสิทธิจากการศึกษาดังกล่าวทำให้ได้สาเหตุการเรียกร้องสิทธิจำนวนมาก โดยอาจเป็นผู้ว่าจ้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง หรือผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้าง และบางสาเหตุการเรียกร้องสิทธิอาจไม่เคยเกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างในประเทศไทยหรืออาจมีบางสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้นแต่ส่งผลกระทบต่อปริมาณงานเพียงเล็กน้อย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำสาเหตุการเรียกร้องสิทธิไปสัมภาษณ์ผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิจำนวน 5 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C3 C4 C5 และ C8 (ดังแสดงรายละเอียดในภาคผนวก ก) การสัมภาษณ์เป็นในลักษณะคำถามปลายเปิด โดยเริ่มจากสอบถามสาเหตุการเรียกร้องสิทธิจากประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญจากนั้นจึงแสดงรายการสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมา เพื่อระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่สำคัญในการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง และสอบถามถึงผลกระทบของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาในข้างต้นผู้วิจัยสามารถระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างได้ทั้งหมด 34 สาเหตุ ซึ่งสามารถจำแนกเป็นกลุ่มสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กันได้จำนวน 8 กลุ่มสาเหตุ ดังแสดงในภาพที่ 4.4

ตารางที่ 4.1 แสดงการรวบรวมสาเหตุการเรียกร้องสิทธิจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในอดีต โดยแสดงที่มาของแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิตามบทความ และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมจากนั้นสรุปรวบรวมสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ภาพที่ 4.4 กลุ่มของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง

ตารางที่ 4.1 สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารอ้างอิง											
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
A		กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง												
1	A1	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างเปลี่ยนแปลงงาน	/	/	/			/		/	/	/	/	/
2	A2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงาน				/					/	/	/	/
3	A3	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีมติสั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด		/	/	/						/	/	/
4	A4	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่าง ๆ หรือให้ข้อมูลล่าช้า		/				/		/		/	/	/
5	A5	ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด								/		/	/	/
6	A6	ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า		/		/				/	/	/	/	/
7	A7	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว		/	/			/		/		/	/	/
8	A8	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดพื้นผิวงานที่ปกปิดแล้วเพื่อตรวจสอบ										/	/	/
9	A9	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างต้องจัดหา										/		/
10	A10	ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง		/							/		/	/
11	A11	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดหากรรมธรรม์ประกันภัยต่าง ๆ ซึ่งสัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหา									/			/
12	A12	ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง						/			/			/

หมายเหตุ A: Diekmann and Nelson (1985), B: Bu-Bshait and Manzanera (1990), C: O'Connor, Chmaytelli and Hugo (1993), D: Sample, Jergeas and Hartman (1994), E: Sruntummakul (2003), F: Zaneldin (2006), G: พิณีจ กานตีกุล (2535), H: กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์ (2548), I: สมหวัง หงส์สุวรรณ (2548), J: มณฑาทิพย์ ทองธรรมชาติ (2549), K: จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4.1 สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารอ้างอิง											
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
B		กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง												
13	B1	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ	/							/				
14	B2	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง								/				/
C		กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง												
15	C1	แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง			/			/			/			/
16	C2	มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ	/					/		/				/
17	C3	การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบได้	/		/						/			
18	C4	การก่อสร้างตามแบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ												/

หมายเหตุ A: Diekmann and Nelson (1985), B: Bu-Bshait and Manzanera (1990), C: O'Connor, Chmaytelli and Hugo (1993), D: Sample, Jergeas and Hartman (1994), E: Sruntummakul (2003), F: Zanelidin (2006), G: พิณีจ กานตีกุล (2535), H: กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์ (2548), I: สมหวัง หงส์สุวรรณ (2548), J: มณฑาทิพย์ ทองธรรมชาติ (2549), K: จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4.1 สาเหตุการเรียกร่องสีทึบของผู้รับจ้างก่อสร้าง (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร่องสีทึบ	เอกสารอ้างอิง													
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K			
D		กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง														
19	D1	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุมเครือ										/	/			
20	D2	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม														/
21	D3	ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน										/	/			
22	D4	ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง									/					
23	D5	สภาพพื้นที่ก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา	/									/				/
E		กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K			
24	E1	ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย														/
25	E2	กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายหลังจากการประกวดราคา						/		/						

หมายเหตุ A: Diekmann and Nelson (1985), B: Bu-Bshait and Manzanera (1990), C: O'Connor, Chmaytelli and Hugo (1993), D: Sample, Jergeas and Hartman (1994), E: Sruntummakul (2003), F: Zanelidin (2006), G: พิณีจ กานตีกุล (2535), H: กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์ (2548), I: สมหวัง หงส์สุวรรณ (2548), J: มณฑาทิพย์ ทองธรรมชาติ (2549), K: จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4.1 สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารอ้างอิง											
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
F		กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง												
26	F1	ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง	/											/
27	F2	การเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง									/			/
28	F3	หน่วยงานของรัฐกีดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว									/			/
29	F4	บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง									/			
G		กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
30	G1	ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ			/			/						/
31	G2	การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้						/		/	/			

หมายเหตุ A: Diekmann and Nelson (1985), B: Bu-Bshait and Manzanera (1990), C: O'Connor, Chmaytelli and Hugo (1993), D: Sample, Jergeas and Hartman (1994), E: Sruntummakul (2003), F: Zaneldin (2006), G: พิณีจ กานติกุล (2535), H: กองกฤษ์ โตชัยวัฒน์ (2548), I: สมหวัง หงส์สุวรรณ (2548), J: มณฑาทิพย์ ทองธรรมชาติ (2549), K: จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4.1 สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารอ้างอิง												
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K		
H		กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้													
32	H1	เกิดภัยจากธรรมชาติ (แผ่นดินไหว, น้ำท่วม ฯลฯ)	/	/	/	/				/					/
33	H2	พบวัตถุซึ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	/					/		/		/		/	/
34	H3	พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน (ฐานรากเก่า ฯลฯ) ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์สูงไม่สามารถทราบได้ล่วงหน้า	/					/		/		/		/	/

หมายเหตุ A: Diekmann and Nelson (1985), B: Bu-Bshait and Manzanera (1990), C: O'Connor, Chmaytelli and Hugo (1993), D: Sample, Jergeas and Hartman (1994), E: Sruntummakul (2003), F: Zaneldin (2006), G: พิณีจ กานตีกุล (2535), H: กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์ (2548), I: สมหวัง หงส์สุวรรณ (2548), J: มณฑาทิพย์ ทองธรรมชาติ (2549), K: จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

4.3 สาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการเรียกร้องสิทธิ ผู้วิจัยสามารถระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างได้ทั้งหมด 34 สาเหตุ ซึ่งสามารถจำแนกเป็น 8 กลุ่มสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กันได้ ซึ่งในสาเหตุการเรียกร้องสิทธิแต่ละสาเหตุ ผู้รับจ้างก่อสร้างมีสิทธิที่จะสามารถเรียกร้อง ตลอดจนเหตุผลในการเรียกร้องแตกต่างกัน ขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เช่น กฎหมายและข้อบังคับท้องถิ่น ทศนคติและค่านิยมในการดำเนินงาน ตลอดจนการเรียกร้องสิทธิในท้องถิ่น รูปแบบการตีความและพิจารณาการเรียกร้องสิทธิของท้องถิ่น รูปแบบสัญญาที่ใช้ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือองค์กร ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างตามแต่ละสาเหตุ ดังนี้

4.3.1 กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิอันมีสาเหตุมาจากผู้ว่าจ้าง (A)

กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิอันมีสาเหตุมาจากผู้ว่าจ้างครอบคลุมสาเหตุที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถควบคุมได้ เนื่องจากเป็นความต้องการของผู้ว่าจ้างที่จะเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขงาน หรือเกิดจากความล่าช้าในการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง ตลอดจนปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดจากผู้ว่าจ้างซึ่งไม่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง ในบางครั้งอาจส่งผลให้การดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดหรือชะงักลงเพื่อรอความแน่นอน หรือต้องเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานก่อสร้างเพื่อให้ตรงต่อความต้องการของผู้ว่าจ้าง กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิอันมีสาเหตุมาจากผู้ว่าจ้างประกอบด้วย 12 สาเหตุ คือ

(1) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงงาน (A1)

การเปลี่ยนแปลงงานในโครงการก่อสร้างสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน และ 2) การเปลี่ยนแปลงงานนอกเหนือจากคำสั่งของผู้ว่าจ้าง ซึ่งในหัวข้อ A1 นี้จะอธิบายถึงสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงงาน การเปลี่ยนแปลงงานในโครงการก่อสร้างมีสาเหตุจากปัจจัยหลายประการ เช่น ผู้ว่าจ้างต้องการเปลี่ยนแปลงขอบเขตงานเพื่อให้

ตอบสนองต่อความต้องการมากที่สุด การเปลี่ยนแปลงงานเนื่องจากความบกพร่องของแบบก่อสร้าง หรือการแก้ไขงานให้มีความปลอดภัยตามที่กำหนด

โดยทั่วไปแล้วการเปลี่ยนแปลงงานจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นจากแผนงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง ซึ่งในข้อสัญญาที่ 13.1 ของสัญญามาตรฐานจ้างก่อสร้าง FIDIC กำหนดให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องปฏิบัติตามคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานซึ่งผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนของผู้ว่าจ้างได้ออกคำสั่งแก่ผู้รับจ้าง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงปริมาณ คุณภาพ คุณสมบัติ ระดับ ตำแหน่ง ขนาด กำหนดการทำงาน การสั่งเพิ่มงาน และการสั่งลดงาน และเนื่องจากเงื่อนไขของสัญญาไม่ได้ให้สิทธิแก่ผู้รับจ้างก่อสร้างในการปฏิเสธการสั่งเปลี่ยนแปลงงาน

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่าผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานเกิดขึ้นเป็นประจำในงานก่อสร้าง เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างก่อสร้างซึ่งต้องดำเนินงานตามคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานของผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจได้รับผลกระทบด้านปัญหาการเงินจากมูลค่างานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง เช่น ค่าแรงงานก่อสร้าง ค่าวัสดุก่อสร้าง ค่าเช่าเครื่องจักรที่เพิ่มขึ้น หรือระยะเวลาก่อสร้างเปลี่ยนแปลงไปจากแผนที่วางไว้ ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญจึงคิดเห็นว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างจึงมีสิทธิที่จะสามารถเรียกร้องสิทธิของการเปลี่ยนแปลงงาน

(2) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงาน (A2)

ในงานวิจัยนี้ได้ทำการแยกสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงานออกจากการเรียกร้องสิทธิจากการเปลี่ยนแปลงงาน เนื่องจากต้องการแสดงให้เห็นถึงการเรียกร้องสิทธิในกรณีของการเพิ่มงานนอกเหนือขอบเขตของสัญญาในปริมาณมาก (Cardinal Change) ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างมีสิทธิที่จะสามารถปฏิเสธคำสั่งเพิ่มเงินที่นอกเหนือขอบเขตจากสัญญานั้นได้ หรือถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างยอมรับที่จะดำเนินงานก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างก็สามารถเรียกร้องสิทธิในการเรียกร้องค่าชดเชยตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น หรือร้องขอให้จัดทำสัญญาในส่วนของงานที่เพิ่มขึ้นมาใหม่

ส่วนการลดงาน หมายถึง การสั่งให้ลดขอบเขตงานจากที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องตรวจสอบให้ชัดเจนก่อนว่าดำเนินงานในส่วนที่จะลดงานถึงขั้นใด เพราะผู้รับจ้างก่อสร้างอาจได้เริ่มดำเนินงานในส่วนนั้นไปแล้ว ถ้าไม่ตรวจสอบให้ชัดเจนอาจก่อให้เกิดปัญหาในการเรียกร้องสิทธิในภายหลังได้

(3) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด (A3)

การเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดมีสาเหตุมาจากผู้ว่าจ้างมีความต้องการที่จะเปิดใช้งานโครงการก่อนกำหนดโดยเห็นว่าเมื่อสามารถเปิดใช้งานโครงการแล้วมีมูลค่าผลกำไรมากกว่าการรอให้เสร็จตามกำหนดเดิม หรือผู้ว่าจ้างประเมินแล้วว่าความล่าช้าที่เกิดขึ้นกับโครงการมีมูลค่ามากกว่าค่าปรับด้านความเสียหายที่โครงการก่อสร้างไม่เสร็จตามกำหนด (Liquidated Damages) จากผู้รับจ้างก่อสร้าง การเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความจำเป็นที่จะต้องทำงานมากขึ้นภายใต้ระยะเวลาที่สั้นลง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแบกรับภาระด้านค่าใช้จ่ายในโครงการก่อสร้างเพิ่มมากขึ้น เช่น ค่าจ้างคนงานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น ค่าล่วงเวลาของคนงานก่อสร้าง ตลอดจนค่าเครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างมีสิทธิที่จะเรียกร้องผลตอบแทนในการเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดได้ ซึ่งในกรณีนี้ผู้รับจ้างมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าชดเชยตามความเป็นจริงหรือสามารถทำการเจรจาต่อรองผลกำไรที่ควรได้รับ แต่ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างสั่งเร่งงานให้เสร็จตามกำหนด ซึ่งกรณีนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การเจรจาต่อรองกับผู้ว่าจ้าง เพราะผู้รับจ้างก็มีความผิดส่วนหนึ่งที่ดำเนินงานไม่แล้วเสร็จตามกำหนด

(4) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่าง ๆ หรือให้ข้อมูลล่าช้า (A4)

การที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกคำสั่งหรือการให้ข้อมูลต่าง ๆ ล่าช้าถือเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง และในบางครั้งผู้รับจ้างก่อสร้างมีความจำเป็นต้องหยุดงานเพื่อรอคำสั่งหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่สำคัญตามที่ผู้รับจ้างก่อสร้างร้องขอ เช่น ผู้รับจ้างก่อสร้างร้องขอความชัดเจนในแบบก่อสร้าง หรือการอนุมัติแบบก่อสร้าง ดังนั้นการออกคำสั่งหรือให้ข้อมูลต่าง ๆ ล่าช้าจะส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้าง

และอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างด้วย เพราะในช่วงระยะเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดเพื่อรอข้อมูลหรือความชัดเจนนั้น ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในส่วนของ ค่าแรงคนงานก่อสร้าง ค่าเช่าวัสดุหรืออุปกรณ์ก่อสร้าง ตลอดจนค่าเตรียมงานและค่าดำเนินการต่าง ๆ

(5) ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด (A5)

การเบิกจ่ายเงินของผู้รับจ้างก่อสร้างมักจะถูกกำหนดอยู่ในสัญญาจ้างก่อสร้าง เนื่องจากในงานวิจัยนี้เป็นสัญญาจ้างก่อสร้างแบบเหมาจ่าย (Lump-Sum Contract) และเป็น การเบิกจ่ายตามงวดงานหรือการเบิกจ่ายตามปริมาณงาน โดยเงินที่ทำการเบิกจ่ายจากผู้ว่าจ้างนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างจะนำไปใช้จ่ายค่าจ้างแรงงานก่อสร้าง ค่าวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง และจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างช่วง ดังนั้นหากการเบิกจ่ายเงินล่าช้า อาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องและกระแสเงินสดของผู้รับจ้างก่อสร้างโดยตรง ทำให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องจัดหาเงินสดมาสำรองจ่ายในโครงการเพื่อให้โครงการสามารถดำเนินไปได้อย่างไม่ติดขัด ซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องรับภาระด้านค่าใช้จ่ายมากขึ้น ผู้รับจ้างก่อสร้างจึงสมควรเรียกร้องสิทธิในส่วนของค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีความคิดเห็นว่าในกรณีผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างแก่ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้านี้ถือเป็นเรื่องปกติในงานก่อสร้าง ซึ่งอาจมีสาเหตุได้หลายประการ เช่น ผู้รับจ้างก่อสร้างทำงานไม่เรียบร้อยหรือไม่เสร็จสมบูรณ์ตามที่ระบุไว้ในสัญญา แต่ถ้าไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้างแล้วผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะสามารถเรียกร้องขอค่าจ้างก่อสร้าง ตลอดจนขอดอกเบี้ยที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสมควรได้รับ หรือในกรณีที่ไม่ได้รับค่าจ้างเป็นระยะเวลา นาน ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถขอชะลองานหรือหยุดงานได้จนกว่าจะมีการจ่ายค่าจ้างเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และยังสามารถขอเรียกร้องสิทธิในช่วงระยะเวลาที่หยุดได้

(6) ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า (A6)

การส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างถือเป็นการอนุญาตให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเข้าดำเนินงานก่อสร้างได้ อาจมีเงื่อนไขแตกต่างกันออกไปในแต่ละสัญญา เช่น ผู้ว่าจ้างจะต้องรื้อย้ายอาคารเก่าเพื่อส่งมอบ

พื้นที่ หรือผู้ว่าจ้างต้องปรับระดับพื้นที่ก่อสร้างก่อนส่งมอบพื้นที่ให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง ซึ่งถ้าผู้ว่าจ้างไม่สามารถดำเนินการได้ทันเวลา ส่งผลให้ผู้รับจ้างไม่สามารถเข้าไปดำเนินงานก่อสร้างได้หรือไม่ ยอมรับมอบพื้นที่ก่อสร้างจนกว่าผู้ว่าจ้างจะดำเนินการให้เรียบร้อยตามที่สัญญาจ้างก่อสร้างระบุไว้ การที่ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างล่าช้าส่งผลให้การดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้าไปด้วย

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่า ในงานภาคเอกชนไม่พบปัญหา ด้านการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างมากนัก แต่ถ้าพบผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะสามารถเรียกร้อง ค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างเพิ่มขึ้นได้ เนื่องจากไม่ใช่ความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้าง

(7) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว (A7)

การสั่งหยุดงานชั่วคราวของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างอาจมีสาเหตุได้หลายประการ เช่น การสั่งหยุดงานของผู้ว่าจ้างเนื่องจากปัญหาทางการเงินของผู้ว่าจ้างเอง หรือการสั่งหยุดงานเพื่อ ตรวจสอบคุณภาพวัสดุที่ใช้ ทำให้การดำเนินงานต้องหยุดชะงักและส่งผลกระทบต่อมูลค่าต้นทุนงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องรับภาระเพิ่มขึ้น แต่อาจมีบางกรณีที่มีสาเหตุมาจากผู้รับจ้างก่อสร้างเองซึ่งจะไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ให้ความเห็นว่าถ้าเป็นการหยุดงานในระยะเวลาสั้น ๆ ผู้ว่าจ้างมักจะไม่จ่ายค่าชดเชยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเพราะถือว่ายังอยู่ในระยะเวลาที่กำหนด ในสัญญา และผู้รับจ้างก่อสร้างส่วนใหญ่ก็จะไม่เรียกร้องสิทธิในส่วนนี้ เพราะการเรียกร้องสิทธิมีความยุ่งยากและไม่อยากมีปัญหากับผู้ว่าจ้าง

(8) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดพื้นผิวงานที่ปกปิดเพื่อทำการตรวจสอบ (A8)

การเรียกร้องสิทธิเนื่องจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดพื้นผิวงานที่ปกปิดเพื่อทำการตรวจสอบนั้นมีสาเหตุมาจากการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ทำการปกปิดผิวงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างได้สั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทำการเปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ส่งผลให้มูลค่าต้นทุนก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้น

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สามารถแบ่งการเรียกร้องสิทธิจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างให้เปิดพื้นผิวงานที่ปกปิดเพื่อทำการตรวจสอบเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ผู้รับจ้างปกปิดผิวงานโดยไม่ผ่านการตรวจสอบของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ในกรณีนี้ถ้ามีการแจ้งต่อผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างให้ทำการตรวจสอบ แต่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างไม่ได้มาทำการตรวจสอบ อีกกรณีคือการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างแจ้งให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมาทำการตรวจสอบก่อนปกปิดผิวงาน และผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างทำการตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว แต่ภายหลังพบเหตุที่ต้องทำการเปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ในกรณีนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้ ถ้าเหตุที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้เกิดจากความผิดพลาดของผู้รับจ้างก่อสร้าง

(9) ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างต้องจัดหา (A9)

การที่ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร แรงงานก่อสร้าง สาธารณูปโภคชั่วคราวและถาวร ตลอดจนการขอใบอนุญาตจากภาครัฐ ตามที่สัญญาจ้างก่อสร้างระบุไว้ว่าผู้ว่าจ้างต้องเป็นผู้จัดหามาให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง ส่งผลให้การดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดชะงักหรือชะงักตัวลง เช่น การที่ผู้ว่าจ้างไม่ได้จัดเตรียมเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงานก่อสร้างหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงานก่อสร้างชำรุดหรือบกพร่อง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีอุปสรรคในการดำเนินงาน ไม่สามารถดำเนินงานก่อสร้างได้ตามแผนที่วางไว้ จนอาจถึงขั้นต้องหยุดงานเพื่อรอเครื่องจักรใหม่

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีการเรียกร้องสิทธิในส่วนนี้ค่อนข้างสูง เพราะส่วนใหญ่ผู้ว่าจ้างคิดว่าสามารถจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ได้ในราคาถูกกว่าผู้รับจ้างก่อสร้าง แต่ขาดการเตรียมการที่ดีเพียงพอส่งผลให้งานก่อสร้างต้องหยุดชะงักลง ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถทำการเรียกร้องระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างเพิ่มเติมได้ และอาจจะสามารถเรียกร้องมูลค่าต้นทุนก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นได้อีกด้วยถ้ามีการหยุดงานเป็นเวลานาน ซึ่งบางครั้งอาจจะมีมูลค่ามากกว่าการที่ผู้ว่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างจัดหา

(10) ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง (A10)

การที่ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน หรือผู้รับจ้างก่อสร้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง เช่น การทำงานในพื้นที่และเวลาเดียวกันส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถดำเนินงานได้ตามกำหนด การกระทำอันส่งผลให้เกิดความเสียหายต่องานที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างมีสิทธิที่จะเรียกร้องต่อผู้ว่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างมาทำการแก้ไขให้กลับมาอยู่ในสภาพเดิม หรือถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างมีความจำเป็นต้องแก้ไขเองก็สามารถเรียกร้องค่าชดเชยตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นได้

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่าการเรียกร้องสิทธิจากการที่การที่ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน หรือผู้รับจ้างก่อสร้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้างนั้น ในส่วนของการหยุดหรือชะลองานโดยมากผู้รับจ้างก่อสร้างจะทำการแจ้งถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน แต่ถ้าเป็นการกระทำอันส่งผลให้เกิดความเสียหายต่องานที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างจะดำเนินการแจ้งถึงผลของความเสียหายที่เกิดขึ้น ส่วนจะเรียกร้องสิทธิหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลการเจรจาต่อรองกับผู้ว่าจ้าง

(11) ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดทากรมธรรม์ประกันภัยต่าง ๆ (A11)

โดยทั่วไปในงานก่อสร้างมักจะมีการทำกรมธรรม์ประกันภัยต่าง ๆ เสมอและสัญญาที่จะระบุไว้ว่าทั้ง 2 ฝ่ายที่เป็นคู่สัญญากันต้องทำกรมธรรม์ ถ้ามีการเพิกเฉยไม่ยอมทำประกันภัยอีกฝ่ายก็มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้ทำประกันได้ หรือไม่มีการตรวจสอบการทำกรมธรรม์ที่ไม่ครอบคลุม เช่น ผู้ว่าจ้างทำกรมธรรม์ที่ครอบคลุมแค่ผู้ว่าจ้างฝ่ายเดียวไม่ได้อ้างถึงผู้รับจ้างก่อสร้าง เวลามีปัญหาเกิดขึ้นผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องจากประกันได้เนื่องจากกรมธรรม์ประกันภัยไม่ครอบคลุมผู้รับจ้างก่อสร้าง หรือในกรณีที่ผู้ว่าจ้างรับภาระในการทำประกันภัย เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อโครงการซึ่งไม่ใช่ความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้างและสัญญาจ้างก่อสร้างระบุว่าผู้

รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องจากบริษัทประกันได้ แต่ผู้ว่าจ้างไม่ได้ทำประกันในส่วนนี้ตามที่ สัญญาระบุไว้ผู้รับจ้างก่อสร้างก็สามารถเรียกร้องสิทธิจากผู้ว่าจ้าง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่าโดยทั่วไปผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้อง ตรวจสอบถึงการทำประกันภัยอยู่แล้วว่าครอบคลุมผู้รับจ้างก่อสร้างหรือไม่ โดยถ้าผู้รับจ้างก่อสร้าง ตรวจพบว่าผู้ว่าจ้างไม่ได้ทำประกันภัยตามที่ระบุในสัญญา ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถแจ้งให้ผู้ว่าจ้างจัดทำประกันภัยตามที่ระบุไว้ในสัญญา หรือดำเนินการจัดทำประกันภัยและดำเนินการ เรียกร้องสิทธิในส่วนของการดำเนินการจัดทำประกันภัยได้

(12) ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง (A12)

การยกเลิกงานก่อสร้างสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ การบอกยกเลิกงานในบางส่วน (Partial Termination) เป็นการบอกยกเลิกงานหรือลดการทำงานในบางส่วนของโครงการ การที่ผู้ว่าจ้างยกเลิกงานก่อสร้างโดยที่ไม่ได้เป็นความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้างหรือการที่ผู้ว่าจ้างสั่งยกเลิกงานก่อสร้างเนื่องจากผลประโยชน์ของผู้ว่าจ้างเอง (Convenience Termination) ผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะเรียกร้องผลตอบแทนตลอดจนมูลค่างานที่ดำเนินงานมาจนถึงปัจจุบันต่อผู้ว่าจ้าง แต่ถ้าเป็นการสั่งยกเลิกเนื่องจากผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาจ้างก่อสร้างได้ (Default Termination) ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจสามารถเรียกร้องเพียงแค่งานที่ได้ดำเนินการก่อสร้างตามความเป็นจริง

4.3.2 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง (B)

ผู้รับจ้างก่อสร้างเป็นองค์ประกอบหลักในโครงการก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างมีหน้าที่ในการบริหารจัดการโครงการให้สำเร็จภายใต้งบประมาณและระยะเวลาตามที่กำหนด ซึ่งในงานก่อสร้าง โดยทั่วไปเมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการที่เป็นประโยชน์หรือดำเนินการที่เป็นประโยชน์ส่งผลให้สามารถลดมูลค่างานก่อสร้างลงได้ ผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะเรียกร้องผลตอบแทนตามสมควรต่อผู้ว่าจ้าง กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้างประกอบด้วย 2 สาเหตุ คือ

- (1) การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ (B1)

การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้างนั้น ส่วนมากผู้รับจ้างก่อสร้างจะไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้สำเร็จเพราะไม่ได้มีการตกลงกันไว้ก่อน จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าผู้รับจ้างก่อสร้างเมื่อสามารถดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่องานก่อสร้าง สามารถลดมูลค่างานก่อสร้างหรือลดระยะเวลาการดำเนินการก่อสร้างลงได้ ถ้าไม่มีการเจรจาตกลงไว้ก่อนล่วงหน้าอาจไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้สำเร็จ หรือผู้รับจ้างก่อสร้างคิดว่าได้ผลประโยชน์น้อย ผู้รับจ้างก่อสร้างจะไม่ทำการเสนอเรื่องต่อผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง แต่ถ้าพิจารณาแล้วว่าการกระทำของผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถทำประโยชน์ให้ผู้ว่าจ้างได้จริง ผู้ว่าจ้างส่วนใหญ่มักจะยินยอมให้ผลตอบแทนพิเศษแก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง

- (2) การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง (B2)

การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้างนั้น ส่งผลให้มูลค่าโครงการลดลงหรือลดระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนที่สามารถลดต้นทุนโครงการลงได้ต่อ เมื่อมีการระบุอยู่ในสัญญาจ้างก่อสร้างหรือได้มีการเจรจาต่อรองกับผู้ว่าจ้างไว้ล่วงหน้า จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าผู้รับจ้างก่อสร้างในกรณีที่เสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างมักจะเจรจาถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสมควรได้รับจากการเปลี่ยนวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานควบคู่กันไปด้วย ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีสิทธิที่จะได้รับผลประโยชน์ในการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง

4.3.3 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง (C)

แบบก่อสร้างเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในโครงการก่อสร้าง และถูกระบุอยู่ในสัญญาจ้างก่อสร้าง ดังนั้นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างจะส่งผลโดยตรงต่อระยะเวลาการดำเนินงาน

ก่อสร้างและมูลค่างานก่อสร้าง กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิอันมีสาเหตุมาจากแบบก่อสร้างที่ผู้รับจ้างสามารถเรียกร้องได้ประกอบด้วย 4 สาเหตุ ดังนี้

(1) แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง (C1)

แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกัน ส่วนใหญ่เกิดจากผู้ออกแบบที่อาจไม่รอบคอบ ไม่มีประสบการณ์เพียงพอ หรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบหลายครั้งจนเกิดความสับสน เช่น แบบก่อสร้างและแบบสถาปัตยกรรมขัดแย้งกัน หรือแบบก่อสร้างขัดแย้งกับข้อกำหนดในรายการประกอบแบบ เมื่อแบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันผู้รับจ้างก่อสร้างจำเป็นต้องหยุดหรือชะลองานในส่วนนี้เพื่อรอการตัดสินใจจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง หรืออาจจัดประชุมเพื่อหาข้อสรุปของแบบก่อสร้างที่ขัดแย้งกัน ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนระยะเวลาที่ต้องหยุดรอความชัดเจนของแบบก่อสร้าง และสามารถเรียกร้องมูลค่าโครงการก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างได้

จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ พบว่ากรณีแบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเองนี้ ส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการดำเนินการสอบถามข้อมูลหรือร้องขอการตัดสินใจ ตลอดจนการหาวิธีแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่อนข้างยาวนาน ซึ่งถ้าไม่กระทบต่อสายงานวิกฤตของผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างก็ไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องเรียกร้องสิทธิในส่วนนี้ แต่จะดำเนินการเรียกร้องสิทธิในกรณีมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้าง ซึ่งแตกต่างจากแบบก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้าง

(2) มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ (C2)

ความบกพร่องในการออกแบบสามารถเกิดขึ้นได้เสมอในโครงการก่อสร้าง โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อนในการก่อสร้าง ความบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ นั้นอาจมีสาเหตุมาจากตัวผู้ออกแบบที่อาจไม่รอบคอบ ไม่มีประสบการณ์เพียงพอ หรืออาจเกิดจากการเร่งทำงานให้เสร็จก่อนแล้วค่อยมาแก้ไขภายหลัง เมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างตรวจพบแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ มีความบกพร่อง ผู้รับจ้างก่อสร้างมีหน้าที่แจ้งเตือนให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และร้องขอข้อมูลเพิ่มเติมหรือการตัดสินใจ

จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ นี้ส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการดำเนินการสอบถามข้อมูลหรือร้องขอการตัดสินใจไม่นาน ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเรียกร่องสิทธิในส่วนนี้ แต่ถ้ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้าง ซึ่งแตกต่างจากแบบก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร่องสิทธิในด้านมูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง

(3) การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้ (C3)

การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้ ส่วนใหญ่เกิดจากการที่ผู้ออกแบบไม่มีประสบการณ์เพียงพอ ขาดการตรวจสอบสภาพพื้นที่ก่อสร้าง หรือข้อมูลพื้นที่ก่อสร้างไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถดำเนินงานก่อสร้างตามแบบได้ ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความจำเป็นต้องหยุดหรือชะลองานเพื่อรอการตัดสินใจจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ซึ่งในระยะเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดรอนั้น ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร่องสิทธิในส่วนของระยะเวลาที่หยุดต่อผู้รับจ้างก่อสร้างได้

จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ พบว่าการก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้นี้ ส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการดำเนินการสอบถามข้อมูลหรือร้องขอการตัดสินใจ ตลอดจนการหาวิธีแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่อนข้างยาวนาน ซึ่งถ้าไม่กระทบต่อสายงานวิกฤตของผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเรียกร่องสิทธิในส่วนนี้ แต่ถ้ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้าง ซึ่งแตกต่างจากแบบก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร่องสิทธิในด้านมูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง

(4) การก่อสร้างตามแบบก่อสร้างไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการ (C4)

การก่อสร้างตามแบบก่อสร้างไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการนั้น สามารถเกิดขึ้นได้หลายประการ เช่น ความผิดพลาดจากการออกแบบก่อสร้าง หรือความต้องการของผู้ว่าจ้างเปลี่ยนแปลง

จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญคิดเห็นว่า ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง เพราะผู้รับจ้างก่อสร้างมีหน้าที่ในการดำเนินการก่อสร้างตามแบบก่อสร้างเท่านั้น แต่ผู้รับจ้างก่อสร้างมีหน้าที่แจ้งต่อผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างในกรณีที่พบแบบก่อสร้างออกแบบมาสามารถไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามที่ผู้ว่าจ้างต้องการ หรือไม่ปลอดภัย เป็นหน้าที่ของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างที่ต้องตัดสินใจ ซึ่งถ้ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนของงานเปลี่ยนแปลงได้

4.3.4 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง (D)

สัญญาจ้างก่อสร้างเป็นสิ่งที่ใช้ระบุหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบของคู่สัญญา ซึ่งคู่สัญญาต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด แต่ในบางครั้งอาจเกิดการโต้แย้งในเรื่องของสัญญาจากคู่สัญญาได้เนื่องจากการตีความที่ไม่ตรงกัน สัญญามีความไม่ชัดเจน คลุมเครือ หรือสัญญามีความขัดแย้งกันเอง ดังนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างจึงมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจในสัญญาในแต่ละหัวข้อและทำการเรียกร้องต่อผู้ว่าจ้างในกรณีที่มีความขัดแย้งกัน กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้างประกอบด้วย 5 สาเหตุ ดังนี้

(1) ข้อความในสัญญามีความคลุมเครือ (D1)

การที่สัญญาจ้างก่อสร้างมีข้อความที่คลุมเครือ ภาษาที่ใช้มีความไม่ชัดเจนหรือการระบุหน้าที่รับผิดชอบไม่ชัดเจน เช่น คำว่า "ตามความพึงพอใจ" "หรือเทียบเท่า" และ "ตามความเหมาะสม" ก่อให้เกิดการตีความตามความเข้าใจของตนและตีความไปในทางที่ฝ่ายตนได้รับผลประโยชน์สูงสุดซึ่งมักจะสวนทางกัน และนำไปสู่การโต้แย้งกันระหว่างผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง

(2) ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม (D2)

ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม อาจเกิดจากการแบ่งสัญญาออกเป็นหลาย ๆ ส่วนตามขอบเขตของงาน ส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือช่องว่างในส่วนที่มีผู้รับผิดชอบ เช่น ในโครงการที่แบ่งหน้าที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเป็นงานเสาเข็ม และก่อสร้างฐานราก เมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างรายแรกตก

เสาเข็มเสร็จ ส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างรายที่สอง ผู้รับจ้างก่อสร้างรายที่สอง ตรวจสอบเสาเข็มพบว่าเสาเข็มเอียงศูนย์ ทำการส่งเรื่องให้ผู้ว่าจ้างก่อสร้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง รายแรกมารับทราบ แต่ผู้รับจ้างก่อสร้างรายแรกกล่าวว่าเกิดจากการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างรายที่สองขุด เปิดหน้าดินแล้วดินสไลด์ตัวมากกว่า ส่งผลให้เกิดการโต้แย้งกัน

(3) ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน (D3)

ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน เกิดจากผู้เขียนสัญญาไม่รอบครอบ หรือมีการแก้ไขสัญญา แล้วเกิดการตกลงการแก้ไขสัญญาที่เกี่ยวข้องบางข้อสัญญาแล้วมาพบเจอภายหลัง ส่งผลให้ เกิดการอ้างอิงข้อสัญญาระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้างขัดแย้งกัน อันนำไปสู่การโต้แย้ง ซึ่ง จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญพบว่า เมื่อสัญญามีข้อขัดแย้งกันผู้รับจ้างก่อสร้างมักจะเรียกร้องสิทธิ โดยอ้างถึงข้อสัญญาที่ตัวผู้รับจ้างก่อสร้างได้รับผลประโยชน์ แต่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างจะ อ้างถึงข้อสัญญาอีกข้อที่มีความขัดแย้งกัน

(4) สภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา (D5)

สภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงงาน สภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากเงื่อนไข เช่น สภาพของชั้นดินและระดับ น้ำใต้ดินที่ไม่ตรงกับที่ระบุไว้ในสัญญา ชนิดของดินแตกต่างจากที่ระบุไว้ในสัญญา อาจเกิดจาก การสำรวจก่อนการออกแบบเพื่อใช้ประกวดราคาที่ไม่ละเอียดเพียงพอเนื่องจากมีระยะเวลาและ ทรัพยากรอย่างจำกัด ส่งผลให้ข้อมูลในสัญญาไม่สมบูรณ์ สภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจาก เงื่อนไขที่ระบุในสัญญาถือเป็นความเสี่ยงของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าโครงการ และระยะเวลาการดำเนินการก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง

4.3.5 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ (E)

กฎหมายและข้อบังคับเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายในสัญญาต้องปฏิบัติตามและสัญญาจ้างก่อสร้างก็ ไม่สามารถละเมิดกฎหมายได้ ถ้ากฎหมายและข้อบังคับมีการเปลี่ยนแปลงภายหลังจากลงนาม ประกวดราคาหรือลงนามในสัญญาแล้ว อาจส่งผลให้การดำเนินการในโครงการก่อสร้างต้อง

เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ ประกอบด้วย 2 สาเหตุ คือ

(1) ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย (E1)

ผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้ก่อ และถ้าความเสียหายนั้นส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าชดเชยตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานเพิ่มเติมได้ เช่น ผู้ว่าจ้างส่งแบบก่อสร้างเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบแตกต่างจากแบบก่อสร้างที่ให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง หรือการที่ผู้ว่าจ้างต้องการก่อสร้างในพื้นที่ที่ห้ามก่อสร้าง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า ถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างทราบแต่ไม่ทำการแจ้งต่อผู้ว่าจ้าง จะส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความผิดด้วย และอาจส่งผลกระทบต่อการเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้าง

(2) กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลงภายหลังการประกวดราคา (E2)

กฎหมายเป็นสิ่งที่ครอบคลุมสัญญา สัญญาใดจะละเมิดกฎหมายไม่ได้และเป็นสิ่งที่คู่สัญญาต้องปฏิบัติตามโดยเฉพาะถ้าคู่สัญญาเป็นหน่วยงานภาครัฐก็มีความจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางภาครัฐอย่างเคร่งครัด กฎหมายและข้อบังคับนี้รวมถึงพระราชบัญญัติพระราชกฤษฎีกา อตราภาษี ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกิดขึ้นอาจเกิดในช่วงประกวดราคา หรืออยู่ในช่วงดำเนินงานก่อสร้างซึ่งส่งผลให้มูลค่างานหรือขั้นตอนการดำเนินงานแตกต่างจากเมื่อตอนตกลงทำสัญญา เช่นการเปลี่ยนแปลงกฎหมายแรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถร้องขอให้ผู้ว่าจ้างดำเนินการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้างก่อสร้างได้ หรือขอเรียกร้องสิทธิในส่วนของงานที่ต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับ

4.3.6 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง (F)

กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมืองเกิดจากปัจจัยภายนอกซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถควบคุมได้ และเป็นสาเหตุที่สำคัญส่งผลกระทบต่อระยะเวลาก่อสร้างของโครงการก่อสร้างโดยตรง และหลีกเลี่ยงได้ยาก ซึ่งในบางสาเหตุอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโครงการต้องล้มเลิกหรือผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดก่อสร้างเป็นเวลานาน กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมืองประกอบด้วย 4 สาเหตุ ดังนี้

(1) ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง (F1)

ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้างเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานก่อสร้างโดยตรง ในด้านระยะเวลาการทำงานก่อสร้างที่ต้องหยุดหรือชะลอการก่อสร้างจากสาเหตุดังกล่าว ในปัจจุบันประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งกฎหมายยังเปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทมากขึ้นในการตรวจสอบโดยเฉพาะโครงการภาครัฐ การไม่ยินยอมให้ก่อสร้างอาจเกิดจากหลาย ๆ สาเหตุ เช่น ในช่วงก่อนการก่อสร้างผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่เห็นด้วยในการที่จะก่อสร้างในบริเวณ หรือในช่วงการทำงานก่อสร้าง อาจเกิดแรงสั่นสะเทือนจากการตอกเสาเข็ม หรือฝุ่นควัน เสียงรบกวน ส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัย ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นจึงทำการประท้วงส่งผลให้การก่อสร้างที่ดำเนินการอยู่ต้องหยุดชะงักเพื่อหาผลสรุปหรือถ้าไม่สามารถหาผลสรุปได้ก็อาจทำให้ต้องยกเลิกโครงการก่อสร้าง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าถ้าเกิดจากความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องดำเนินการแก้ไขและรับภาระในส่วนนั้นไป แต่ถ้าไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้างแล้ว ผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิในการเรียกร้องต่อผู้ว่าจ้างถึงปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง

(2) การเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง (F2)

ปัจจุบันมีการชุมนุมเกิดขึ้นบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในประเทศไทยที่การเมืองไม่มีความมั่นคงตลอดจนการเปิดโอกาสให้เกิดการชุมนุมเรียกร้องผลประโยชน์ได้อย่างเสรี ซึ่งในบางครั้งการ

ชุมนุมบริเวณใกล้เคียงสถานที่ก่อสร้างที่ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างต่อไปได้เนื่องจากความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน จึงจำเป็นต้องหยุดงานเพื่อรอให้สถานการณ์กลับสู่ความสงบ และผู้รับจ้างก่อสร้างจะทำการเรียกร้องขอระยะเวลาก่อสร้างเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นเหตุที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถควบคุมได้

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคิดเห็นตรงกันว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างมีสิทธิในการเรียกร้องค่าชดเชยตลอดจนระยะเวลาในการก่อสร้างเพิ่มในส่วนนี้ได้ เพราะถือว่าเป็นเหตุผิดปกติ ซึ่งจากประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิในกรณีเกิดการชุมนุมบริเวณสถานที่ก่อสร้างนี้ก็สามารถเรียกร้องขอระยะเวลาก่อสร้างเพิ่มได้ แต่ในส่วนของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นจะขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรอง

(3) หน่วยงานของรัฐก็ควางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว (F3)

การที่หน่วยงานของรัฐก็ควางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว อาจเกิดจากการที่มีความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับฝ่ายผู้ว่าจ้างหรือผู้รับจ้างก่อสร้าง หรืออาจเกิดจากผู้รับจ้างก่อสร้างกระทำผิดกฎข้อบังคับโดยไม่ทราบหรือไม่รอบคอบ เช่น การทำความสกปรกต่อพื้นที่ทางสาธารณะ การก่อสร้างดังก่อให้เกิดความรำคาญต่อชุมชนข้างเคียง และการใช้คนงานที่ไม่มีใบอนุญาตในการดำเนินการก่อสร้าง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ให้ความเห็นว่าผู้รับจ้างก่อสร้างจะไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้และผู้รับจ้างก่อสร้างก็มักจะไม่ดำเนินการเรียกร้อง แต่ถ้าเกิดเหตุที่ส่งผลกระทบต่อความรุนแรงก็สามารถร้องขอความช่วยเหลือต่อผู้ว่าจ้างเท่านั้น

(4) บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง (F4)

การที่บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้างโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การก่อสร้างอาคารสูงแล้วบดบังแสงอาทิตย์ของผู้อยู่อาศัย

ข้างเคียง ทำให้ผู้อยู่อาศัยข้างเคียงที่อยู่ในแนวของตึกรวมตัวกันเพื่อเรียกร้องค่าชดเชยต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง เพราะดำเนินการก่อสร้างอยู่ในระยะเวลานั้น หรือการที่ผู้ว่าจ้างออกคำสั่งงานที่มีผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าผู้รับจ้างก่อสร้างไม่มีส่วนรับผิดชอบต่อความผิดของผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างมีหน้าที่เพียงติดต่อประสานงานให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเท่านั้น แต่ถ้าผู้ว่าจ้างต้องการให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการแก้ไขแทนผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างมักจะยินยอมดำเนินการแทนผู้ว่าจ้าง และดำเนินการเรียกร้องค่าดำเนินการต่อผู้ว่าจ้าง

4.3.7 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ (G)

กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถควบคุมได้ และเป็นสาเหตุที่สำคัญส่งผลกระทบต่อมูลค่าต้นทุนงานก่อสร้าง เช่น ราคาค่าจ้างคนงานก่อสร้างที่เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากนโยบายของรัฐ ราคาวัสดุที่เปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจ หรือการขาดแคลนช่างฝีมือในงานก่อสร้าง จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้นนี้ส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างก่อสร้างโดยตรง ถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้ อาจส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างประสบภาวะขาดทุน หรือไม่สามารถดำเนินงานก่อสร้างต่อไปได้ กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจประกอบด้วย 2 สาเหตุ คือ

(1) ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ (G1)

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง มีมูลค่าคิดเป็นร้อยละ 50 ถึง 60 ของมูลค่างานก่อสร้าง ดังนั้นหากราคาวัสดุ อุปกรณ์ มีการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนงานก่อสร้างเป็นอย่างมาก สาเหตุการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุ อุปกรณ์ส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภาวะเศรษฐกิจในประเทศเปลี่ยนแปลง ภาวะเศรษฐกิจโลกเปลี่ยนแปลง หรือราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งตามสัญญาจ้างก่อสร้างในงานวิจัยนี้แล้ว ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องแบกรับภาระในส่วน of ราคาที่เปลี่ยนแปลงนี้ เพราะเป็นสัญญาจ้างก่อสร้างแบบเหมาจ่าย

แต่จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่าผู้รับจ้างก่อสร้างอาจสามารถร้องขอความเห็นใจต่อผู้ว่าจ้างเพื่อให้ผู้ว่าจ้างช่วยเหลือในบางส่วนได้ เนื่องจากผู้ว่าจ้างไม่ต้องการให้ผู้รับจ้างก่อสร้างละทิ้งงานก่อสร้าง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้ว่าจ้างมากกว่าการช่วยเหลือผู้รับจ้างก่อสร้าง

(2) การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (G2)

การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างหรือแรงงานก่อสร้าง เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความล่าช้าของงานก่อสร้าง ซึ่งเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้างในการบริหารจัดการบุคลากร คนงานก่อสร้าง เครื่องจักร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้างต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานก่อสร้าง ถ้าเกิดการขาดแคลนวัสดุก่อสร้างหรือคนงานก่อสร้าง ส่งผลให้การดำเนินงานก่อสร้างต้องชะลอหรือเกิดความล่าช้าในงานก่อสร้าง เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ต้องรับผิดชอบ

แต่จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ถ้าเป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์หรือคนงานก่อสร้าง โดยไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า หรือเป็นเหตุอันผิดปกติ ผู้รับจ้างก่อสร้างก็สามารถเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากผู้ว่าจ้าง เนื่องจากสามารถอ้างว่าเป็นเหตุการณ์ที่ผิดปกติ

4.3.8 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (H)

เหตุสุดวิสัย เป็นเหตุการณ์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ และส่งผลกระทบต่อโครงการก่อสร้างอย่างไร เหตุสุดวิสัยเกิดจากปัจจัยภายนอกซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถควบคุมได้และหากเกิดเหตุการณ์เหล่านี้ขึ้นจริงส่วนใหญ่จะส่งผลกระทบต่อโครงการก่อสร้าง อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้าง หรือส่งผลกระทบต่อต้นทุนงานก่อสร้างเป็นเวลานาน กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ ประกอบด้วย 3 สาเหตุ คือ

(1) เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ (H1)

เหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ลมพายุ ดินถล่ม และคลื่นสึนามิ (Tsunami) เหตุการณ์เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อโครงการก่อสร้างอย่างมากซึ่งอาจทำให้โครงการก่อสร้างต้องหยุดชั่วคราวเพื่อความสะดวกและความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง หรือภัยธรรมชาติส่งผลให้เกิดความเสียหายในส่วนโครงสร้างและส่วนอื่น ๆ ของงานก่อสร้าง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแก้ไขปรับปรุงให้กลับมาอยู่ในสภาพดีดังเดิม ส่งผลให้มูลค่าต้นทุนโครงการก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้น และระยะเวลาก่อสร้างต้องเพิ่มมากขึ้น

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเห็นตรงกันว่า ถ้ามีการทำประกันภัยที่ครอบคลุมไว้อยู่แล้ว ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องขอค่าชดเชยจากบริษัทประกันได้ แต่ถ้าประกันภัยไม่ครอบคลุมผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถร้องขอความเห็นใจต่อผู้ว่าจ้าง

(2) พบวัตถุที่มีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง (H2)

การขุดพบวัตถุที่มีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้างถือเป็นเหตุสุดวิสัยอย่างหนึ่ง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดงานก่อสร้างและแจ้งต่อกรมศิลปากร เพื่อให้มาทำการตรวจสอบ ส่งผลต่อความล่าช้าของโครงการก่อสร้างตลอดจนค่าใช้จ่ายในการป้องกันดูแลรักษาวัตถุที่มีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีที่ขุดพบ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคิดเห็นว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในส่วนนี้ และระยะเวลาที่ต้องหยุดรอต่อผู้ว่าจ้างได้ เพราะเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งในที่นี้คือ พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2535

(3) พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (H3)

การพบสิ่งกีดขวางที่ในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ เช่น การพบเจอฐานรากเก่าใต้ดิน เป็นอุปสรรคต่อการ

ดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง และส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง และระยะเวลาก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญความคิดเห็นว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกชดเชยตลอดจนระยะเวลาที่ต้องดำเนินการแก้ไขเพื่อให้งานก่อสร้างสามารถดำเนินไปได้อย่างสะดวกเนื่องจากเป็นเหตุสุดวิสัย ในขั้นตอนตรวจสอบพื้นที่ก่อสร้างในระหว่างการประมูลงานไม่สามารถพบเจอได้

4.4 สรุปท้ายบท

ในบทนี้ได้ทำการระบุสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง กระบวนการระบุสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิเริ่มจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร้อยสิทธิในโครงการก่อสร้างในอดีตเพื่อรวบรวมสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิในเบื้องต้น จากนั้นนำสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการเรียกร้อยสิทธิ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมีความรู้ความชำนาญในการเรียกร้อยสิทธิเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ทั้งในด้านการก่อสร้าง บริหารโครงการ ตลอดจนการเรียกร้อยสิทธิมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี ผลการศึกษาสามารถระบุสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างได้ทั้งหมด 34 สาเหตุการเรียกร้อยสิทธิ สามารถจำแนกเป็นกลุ่มสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กันได้ จำนวน 8 กลุ่มสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิ ดังนี้

- (1) กลุ่ม A สาเหตุอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง
- (2) กลุ่ม B สาเหตุอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (3) กลุ่ม C สาเหตุอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง
- (4) กลุ่ม D สาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง
- (5) กลุ่ม E สาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ
- (6) กลุ่ม F สาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง
- (7) กลุ่ม G สาเหตุอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ
- (8) กลุ่ม H สาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้

จากนั้นสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ระบุไว้ข้างต้นจะถูกนำไปวิเคราะห์หาระดับความสำคัญ
ของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง และวิเคราะห์หาขั้นตอนการเรียกร้อง
สิทธิ ตลอดจนเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิในขั้นตอนต่อไป

บทที่ 5

การจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

บทนี้นำเสนอการจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ด้านการเรียกร้องสิทธิเพื่อประเมินมูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ และโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ จากนั้นนำผลลัพธ์ที่ได้จากการแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์และจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง

5.1 การจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

การจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิมีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาสเรียกร้องสิทธิสำเร็จ ซึ่งคำนวณได้จากผลคูณระหว่างโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิกับโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิตามสาเหตุนั้นเป็นผลสำเร็จที่ได้จากแบบสอบถามของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิแต่ละสาเหตุ โดยการหาค่าระดับความสำคัญดังกล่าวนี้จะทำให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ควรให้ความสำคัญหรือมีโอกาสเรียกร้องสิทธิสำเร็จ

ในวิทยานิพนธ์นี้นำเสนอการประเมินหาระดับความสำคัญของการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยแบ่งออกเป็น 2 มิติ คือ

- (1) มิติด้านโอกาสในการพบ คือ การประเมินจากความถี่ในการพบเจอเหตุการณ์หรือสาเหตุที่นำไปสู่การเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
- (2) มิติด้านโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ คือ การประเมินจากมูลค่างานเปลี่ยนแปลงในงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิตามสาเหตุการเรียกร้องสิทธิข้างต้นเป็นผลสำเร็จ

โดยกำหนดเกณฑ์โอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จ และโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้อยสิทธิ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 1 มีโอกาสน้อยมาก ระดับ 2 มีโอกาสน้อย ระดับ 3 มีโอกาสปานกลาง ระดับ 4 มีโอกาสสูง และระดับ 5 มีโอกาสสูงมาก เพื่อความสะดวกในการสร้างมาตรฐาน รวมถึงผู้ประเมินสามารถแยกแยะแต่ละระดับได้ชัดเจน

ในการประเมินแบบสอบถาม ถ้าหากให้ค่าระดับของโอกาสในการพบเจอและค่าระดับของโอกาสที่ผู้รับจ้างสามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จมีค่าเท่ากันจะส่งผลให้การคำนวณหาค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างมีค่าเท่ากัน กล่าวคือ สมมติให้เหตุการณ์ 1 มีโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้อยสิทธิเท่ากับ 1 และมีโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จเท่ากับ 5 ผลคูณเพื่อหารระดับความสำคัญเท่ากับ 1×5 เท่ากับ 5 และสมมติให้เหตุการณ์ 2 มีโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้อยสิทธิเท่ากับ 5 และมีโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จเท่ากับ 1 ผลคูณเพื่อหารระดับความสำคัญเท่ากับ 5×1 เท่ากับ 5 แสดงว่าเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์นี้มีระดับความสำคัญที่เท่ากัน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วผู้รับจ้างก่อสร้างให้ความสำคัญต่อทั้ง 2 เหตุการณ์ไม่เท่ากัน ตัวอย่างเช่น จากการสอบถามพบว่า การเรียกร้อยสิทธิเนื่องจากพบวัตถุโบราณในพื้นที่ก่อสร้างคือ 1×5 หมายความว่า มีโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้อยสิทธิ น้อยมาก คือ ระดับ 1 และมีโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จสูงมาก คือ ระดับ 5 และอีกตัวอย่างคือ การเรียกร้อยสิทธิเนื่องจากราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้น 5×1 คือ มีโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้อยสิทธิสูงมาก คือ ระดับ 5 และมีมูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จ น้อยมาก คือ ระดับ 1 จากสองตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น จะสังเกตเห็นว่าทั้งสองตัวอย่างมีความหมายและความสำคัญแตกต่างกันมาก

ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงมีการให้ค่าถ่วงน้ำหนักเพื่อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้พัฒนาค่าถ่วงน้ำหนักที่ใช้ประเมินระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยดัดแปลงจากมาตรฐานสำหรับประเมินความเสี่ยงของ Institution of Civil Engineers (2005) และสอบถามความคิดเห็นในระดับความเหมาะสมของค่าถ่วงน้ำหนักจากผู้เชี่ยวชาญ โดยค่าถ่วงน้ำหนักที่ได้นี้จะเป็ค่าประมาณทางตัวเลขเพื่อใช้ในการประเมินระดับ

ความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิโดยประมาณเท่านั้น ซึ่งสำหรับการนำไปใช้ในโครงการอื่นหรืองานวิจัยอื่น อาจไม่ใช่ตัวเลขจากงานวิจัยนี้ได้ขึ้นอยู่กับบทพิจารณาของผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าถ่วงน้ำหนัก ดังนี้

- (1) ค่าถ่วงน้ำหนักต้องมีการประเมินถึงน้ำหนักของข้อมูลที่ต่างกัน เพื่อให้สะท้อนความเป็นจริงของข้อมูลมากที่สุด
- (2) ค่าถ่วงน้ำหนักต้องเพิ่มอย่างมีนัยยะที่เท่ากัน เช่น ระดับ 1 ถ่วงน้ำหนักเป็น 1 ระดับ 2 ถ่วงน้ำหนักเป็น 10 ระดับ 3 ถ่วงน้ำหนักเป็น 100
- (3) เมื่อคุณค่าถ่วงน้ำหนักแล้วจะต้องไม่มีค่าใดที่เท่ากัน

จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญทุกท่านคิดเห็นตรงกันว่าโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จควรมีน้ำหนักในการประเมินมากกว่าโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิในระดับเดียวกัน เนื่องจากในงานก่อสร้างนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างจะไม่ค่อยให้ความสำคัญโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิเท่าใดนัก เพราะเมื่อเกิดการเรียกร้องสิทธิขึ้นผู้รับจ้างก่อสร้างก็จะดำเนินการเรียกร้องสิทธิตามนั้น โดยจะให้ความสำคัญกับโอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ ซึ่งเป็นเงินหรือผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้รับจากการเรียกร้องสิทธิมากกว่า โดยในงานวิจัยนี้ได้กำหนดให้โอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จมีการให้ค่าถ่วงน้ำหนักเป็น 1 10 100 1000 และ 10000 ส่วนค่าถ่วงน้ำหนักของโอกาสในการพบเป็น 1 4 8 16 และ 32 ดังแสดงในตารางที่ 5.1

การประเมินค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถประเมินได้จากการนำโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ถ่วงน้ำหนักแล้วคูณกับมูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว เช่น ถ้าค่าถ่วงน้ำหนักของโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิเท่ากับ 4 และค่าถ่วงน้ำหนักของมูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จเท่ากับ 10 ดังนั้นค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างเท่ากับ $4 \times 10 = 40$ ดังแสดงในตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.1 มาตรฐานวัดสำหรับการประเมินระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

โอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ			
ระดับ		ความหมาย	ค่าถ่วงน้ำหนัก
5	สูงมาก	ผู้รับจ้างก่อสร้างพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ มากกว่า 10 ครั้งต่อ 1โครงการ	32
4	มาก	ผู้รับจ้างก่อสร้างพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ 2 - 10 ครั้งต่อ 1โครงการ	16
3	ปานกลาง	ผู้รับจ้างก่อสร้างพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ 1 ครั้งต่อ 1โครงการ	8
2	น้อย	ผู้รับจ้างก่อสร้างพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ หรือพบ น้อยกว่า 1 ครั้งต่อ 1โครงการ แต่ไม่น้อยกว่า 1ครั้งต่อ 5โครงการ	4
1	น้อยมาก	ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่พบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ หรือน้อยกว่า 1 ครั้งต่อ 5 โครงการ	1

มูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ			
ระดับ		ความหมาย	ค่าถ่วงน้ำหนัก
5	สูงมาก	ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้ 81 % ถึง 100 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง	10000
4	สูง	ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้ 61 % ถึง 80 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง	1000
3	ปานกลาง	ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้ 41 % ถึง 60 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง	100
2	น้อย	ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้ 21 % ถึง 40 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง	10
1	น้อยมาก	ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาส เรียกร้องสิทธิได้ 0 % ถึง 20 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง	1

ตารางที่ 5.2 ค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

โอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ		มูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ				
		น้อยมาก (1)	น้อย (10)	ปานกลาง (100)	สูง (1000)	สูงมาก (10000)
ไม่เคยพบเจอเหตุการณ์นี้	(1)	1	10	100	1000	10000
พบเจอเหตุการณ์นี้เป็นครั้งคราว	(4)	4	40	400	4000	40000
พบเจอเหตุการณ์นี้ปานกลาง	(8)	8	80	800	8000	80000
พบเจอเหตุการณ์นี้ค่อนข้างบ่อย	(16)	16	160	1600	16000	160000
พบเจอเหตุการณ์นี้เป็นประจำ	(32)	32	320	3200	32000	320000

จากนั้นนำค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิมาทำการแปลงค่าเป็นคะแนนความสำคัญสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ แล้วนำค่าคะแนนความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิมาจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิแต่ละสาเหตุ เช่น ค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิมีค่าเท่ากับ 40 จะมีค่าคะแนนความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิเท่ากับ 7 ซึ่งการแปลงค่าเป็นคะแนนระดับความสำคัญนี้จะช่วยให้การประเมินและการจัดกลุ่มสามารถทำได้โดยง่าย ดังแสดงในตารางที่ 5.3 และง่ายต่อความเข้าใจของผู้เชี่ยวชาญในการจัดกลุ่มความระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

การจัดกลุ่มความระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาโดยตารางเมทริกซ์ ซึ่งพัฒนาจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญจะทำการประเมินจากค่าคะแนนระดับความสำคัญที่ได้ในขั้นต้น และพิจารณาว่าควรจัดกลุ่มระดับความสำคัญอย่างไรเพื่อให้สะท้อนถึงความเป็นจริงและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องไปในทางเดียวกัน คือ ควรจัดกลุ่มระดับความสำคัญได้ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสำคัญน้อย สำคัญปานกลาง และสำคัญมาก ดังแสดงในภาพที่ 5.1

ตารางที่ 5.3 ค่าคะแนนโดยเรียงตามค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

โอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ		มูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ				
		น้อยมาก (1)	น้อย (10)	ปานกลาง (100)	สูง (1000)	สูงมาก (10000)
ไม่เคยพบเจอเหตุการณ์นี้	(1)	1	4	9	14	19
พบเจอเหตุการณ์นี้เป็นครั้งคราว	(4)	2	7	12	17	22
พบเจอเหตุการณ์นี้ปานกลาง	(8)	3	8	13	18	23
พบเจอเหตุการณ์นี้ค่อนข้างบ่อย	(16)	5	10	15	20	24
พบเจอเหตุการณ์นี้เป็นประจำ	(32)	6	11	16	21	25

โอกาสการพบ	ระดับที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิสำเร็จ				
	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
น้อยมาก	L	L	L	M	H
น้อย	L	L	M	H	H
ปานกลาง	L	L	M	H	H
สูง	L	M	M	H	H
สูงมาก	L	M	H	H	H

ภาพที่ 5.1 เมทริกซ์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

หมายเหตุ : H หมายถึง กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่มีระดับความสำคัญสูง (High)

M หมายถึง กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่มีระดับความสำคัญปานกลาง (Medium)

L หมายถึง กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่มีระดับความสำคัญน้อย (Low)

5.2 การวิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมผลการศึกษาศึกษาจากบริษัทผู้รับจ้างก่อสร้างในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ใช้นามสมมุติของผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นการสงวนข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนบริษัท ดังกล่าว (ภาคผนวก ก) จากการศึกษาผลการประเมินของแต่ละบริษัท ทำให้ทราบว่าแต่ละบริษัท มีแนวคิดในการจัดการการเรียกร้องสิทธิแตกต่างกัน และมีการให้ความสำคัญในแต่ละสาเหตุไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญและนโยบายของแต่ละบริษัท ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการเฉลี่ยค่าคะแนนความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างเพื่อให้ได้ค่าที่เหมาะสมที่สุดในการจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ และเมื่อพิจารณาระดับคะแนนความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ โดยใช้เกณฑ์คะแนนความสำคัญของการเรียกร้องสิทธิเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาจัดระดับความสำคัญพบว่า มีสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่มีระดับสำคัญมาก จำนวน 10 สาเหตุ ระดับสำคัญปานกลาง จำนวน 17 สาเหตุ และระดับสำคัญน้อย จำนวน 7 สาเหตุ ดังแสดงในตารางที่ 5.5

(1) กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง (A)

กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้างนี้จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลางถึงสำคัญมาก เนื่องจากเป็นสาเหตุมาจากผู้ว่าจ้างเป็นหลักหรือมีคำสั่งจากผู้ว่าจ้างโดยตรง โดยหากพิจารณาเป็นรายสาเหตุแล้วพบว่า สาเหตุ A1 ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงงาน มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 23.09 จัดอยู่ในระดับความสำคัญมาก เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าในโครงการก่อสร้างมีการเปลี่ยนแปลงงานอยู่เสมอ และส่วนใหญ่ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาสเรียกร้องสิทธิสำเร็จค่อนข้างสูง เพราะผู้ว่าจ้างเป็นผู้สั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงานโดยตรง แต่ก็มีบางกรณีที่เกิดปัญหาส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างยากที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ เช่น การที่ผู้ว่าจ้างหรือที่ปรึกษาก่อสร้างสั่งเปลี่ยนแปลงงานโดยการส่งหน้างานด้วยคำพูดไม่มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร ส่งผลให้เวลาผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องค่าชดเชยงานเปลี่ยนแปลงในภายหลังผู้ว่าจ้างส่วนใหญ่จะจำไม่ได้ว่าเคยสั่งงานไป ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างยากที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ หรืออีกกรณี คือ การที่ผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน และผู้รับจ้างทำการสรุปผลกระทบตลอดจนค่าดำเนินงานต่าง ๆ

ตามคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงงานนั้นให้ที่ปรึกษาก่อสร้างเพื่อพิจารณา แต่ที่ปรึกษาก่อสร้างไม่ยอมพิจารณาเอกสารเรียกวงค่าชดเชยงานเปลี่ยนแปลงและไม่เสนอต่อผู้ว่าจ้างจนงานก่อสร้างดำเนินไปจนถึงสิ้นสุดโครงการ ผู้ว่าจ้างรับทราบภายหลังว่าจากการที่สั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงงานนั้นส่งผลกระทบต่อมูลค่าโครงการเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ว่าจ้างก่อสร้างไม่พอใจที่จะจ่ายค่าชดเชยนั้นแก่ผู้รับจ้างก่อสร้างหรือทำการร้องขอให้ผู้รับจ้างก่อสร้างลดราคาในสวนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงงานนี้ลงบ้าง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าในกรณีผู้ว่าจ้างสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงงานนี้ถ้ามีเอกสารหลักฐานที่น่าเชื่อถือเพียงพอแล้ว ผู้ว่าจ้างส่วนใหญ่ก็จะยินยอมจ่ายค่าชดเชยเต็มจำนวนที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้อง

ตารางที่ 5.4 คะแนนและระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง

ลำดับสาเหตุ		สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	คะแนน	ระดับความสำคัญ
ลำดับ	รหัส			
A		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง		
1	A1	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงงาน	23.09	มาก
2	A2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่ง เพิ่ม - ลด งาน	21.91	มาก
3	A3	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีมติ สั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด	16.09	มาก
4	A4	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่างๆหรือให้ข้อมูลล่าช้า	11.91	ปานกลาง
5	A5	ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด	10.82	ปานกลาง
6	A6	ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า	13.55	ปานกลาง
7	A7	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว	15.45	มาก
8	A8	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบ	8.18	น้อย
9	A9	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องจัดหา	11.45	ปานกลาง
10	A10	ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่นๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	16.18	มาก
11	A11	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดหากรรมกรรมประกันภัยต่างๆ ซึ่งสัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหา	5.09	น้อย
12	A12	ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง	10.18	ปานกลาง

ตารางที่ 5.4 ลำดับและระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง (ต่อ)

ลำดับสาเหตุ		สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	คะแนน	ระดับความสำคัญ
ลำดับ	รหัส			
B		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากการรับจ้างก่อสร้าง		
13	B1	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ	8.09	น้อย
14	B2	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง	9.55	ปานกลาง
C		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง		
15	C1	แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง	18.55	มาก
16	C2	มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่างๆ	18.27	มาก
17	C3	การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบได้	16.45	มาก
18	C4	การก่อสร้างตามแบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ	13.36	ปานกลาง
D		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง		
19	D1	ข้อความในสัญญาไม่มีความคลุมเครือ	11.64	ปานกลาง
20	D2	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม	10.73	ปานกลาง
21	D3	ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน	12.45	ปานกลาง
22	D4	ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง	8.09	น้อย
23	D5	สภาพหน้างานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา	15.73	มาก
E		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ		
24	E1	ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย	12.45	ปานกลาง
25	E2	กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายหลังจากการประกวดราคา	11.64	ปานกลาง

ตารางที่ 5.4 ลำดับและระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง (ต่อ)

ลำดับสาเหตุ		สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	คะแนน	ระดับ ความ สำคัญ
ลำดับ	รหัส			
F		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง		
26	F1	ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง	15.18	มาก
27	F2	การเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	13.45	ปานกลาง
28	F3	หน่วยงานของรัฐก็ดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว	8.55	น้อย
29	F4	บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง	11.45	ปานกลาง
G		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ		
30	G1	ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ	8.55	น้อย
31	G2	การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสิทธิภาพไม่สามารถคาดการณ์ได้	7.73	น้อย
H		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้		
32	H1	เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ (แผ่นดินไหว, น้ำท่วม ฯลฯ)	9.73	ปานกลาง
33	H2	พบวัตถุซึ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	11.09	ปานกลาง
34	H3	พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน (ฐานรากเก่า ฯลฯ) ซึ่งผู้ที่มีประสิทธิภาพสูงไม่สามารถทราบได้ล่วงหน้า	12.73	ปานกลาง

สาเหตุ A2 ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงาน มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 21.91 จัดอยู่ในระดับความสำคัญมากเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการทำงานที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เพิ่มงานนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในสัญญาผู้รับจ้างก็มีสิทธิที่จะขอเรียกร้องค่าชดเชยตลอดจนระยะเวลาในการทำงานเพิ่มได้ แต่ในบางครั้งผู้รับจ้างก่อสร้างอาจมีปัญหาในการเรียกร้องสิทธิจากการที่ผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มงาน และผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการตามคำสั่งเพิ่มงานของผู้ว่าจ้างแล้ว แต่ในตอนดำเนินการตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างนั้นราคาของวัสดุตามท้องตลาดเพิ่มสูงขึ้น แต่ผู้ว่าจ้างยืนยันให้ใช้ราคาวัสดุตามที่ตกลงไว้ในสัญญา ส่งผลให้ในบางครั้งผู้รับจ้าง

ก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้เต็มจำนวน ส่วนการที่ผู้ว่าจ้างส่งผลงานจากที่ระบุไว้ใน สัญญานั้นก็ต้องตรวจสอบก่อนว่างานนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างทำงานถึงในขั้นตอนใดแล้ว เช่นถ้าผู้ รับจ้างก่อสร้างได้เตรียมการที่จะก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วและผู้ว่าจ้างส่งผลงานในส่วนนั้น ผู้เชี่ยวชาญจึงเห็นควรว่าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องค่าชดเชยในส่วนของการทำงานที่ นั้นได้

สาเหตุ A3 ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีมติสั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด มีค่า คะแนนระดับความสำคัญคือ 16.09 จัดอยู่ในระดับความสำคัญมาก เนื่องจากการที่ผู้รับจ้าง ก่อสร้างจะสามารถเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดในสัญญาได้นั้น ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแบบ รับภาระต่างๆ มากขึ้นเนื่องจากผู้รับจ้างก่อสร้างต้องทำงานมากขึ้นในระยะเวลาที่สั้นลง ผู้รับจ้าง ก่อสร้างจึงมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าชดเชยที่ทำการเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดได้ และ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเมื่อผู้ว่าจ้างทำการสั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดนั้น ต้องผ่านมติเห็นชอบ และประเมินความเป็นไปได้ จากทางที่ปรึกษาก่อสร้างและผู้รับจ้างก่อสร้างโดยทางผู้รับจ้าง ก่อสร้างจะทำการประเมินผลกระทบและคิดมูลค่างานใหม่แจ้งให้ที่ปรึกษาก่อสร้างและผู้ว่าจ้าง พิจารณา โดยถ้าผลการพิจารณาจากผู้ว่าจ้างเห็นชอบในราคามูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้าง ก่อสร้างเสนอมาแล้ว ผู้รับจ้างก่อสร้างจึงค่อยทำการเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดตามที่ตกลงไว้ ดังนั้น ผู้เชี่ยวชาญจึงเห็นว่าคำสั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาสที่จะ เรียกร้องสิทธิสำเร็จสูง แต่ก็ไม่ค่อยได้รับค่าตอบแทนอย่างเต็มที่เนื่องจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ ว่าจ้างมักอ้างถึงชั่วโมงการทำงาน ค่าแรงงานที่เกินจริง ตลอดจนค่าดำเนินการที่น้อยลงของผู้ รับจ้างก่อสร้าง

สาเหตุ A4 ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่าง ๆ หรือให้ข้อมูลล่าช้า มีค่า คะแนนระดับความสำคัญคือ 11.91 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากการที่ผู้ว่าจ้าง หรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกคำสั่งล่าช้า นั้น ถ้าไม่เกี่ยวข้องกับสายงานวิกฤตโดยตรงผู้รับจ้างก่อสร้าง มักจะไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้ และถ้าเรียกร้องสำเร็จ ผู้ว่าจ้างอาจยินยอมอนุมัติระยะเวลาการ ดำเนินงานเพิ่มเติมแต่ไม่ค่อยยอมอนุมัติค่าชดเชยที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดรอคำสั่งหรือข้อมูลต่างๆ จากทางผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ดังนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างส่วนใหญ่มักไม่ค่อยเรียกร้องสิทธิใน

ส่วนนี้ถ้าไม่กระทบต่อผู้รับจ้างก่อสร้างอย่างรุนแรง เนื่องจากผู้รับจ้างก่อสร้างจะพิสูจน์ให้ผู้ว่าจ้าง เชื่อว่างานที่กำลังดำเนินงานอยู่นี้ อยู่ในสายงานวิกฤตเป็นเรื่องยาก แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้โอกาส ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จก็มีค่อนข้างสูง

สาเหตุ A5 ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด มีค่าคะแนนระดับ ความสำคัญคือ 10.82 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าถ้าช้าใน กรณีไม่มากและไม่กระทบต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้างก็จะไม่เรียกร้องสิทธิ แต่ถ้าใน กรณีที่กระทบต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างส่วนใหญ่ก็จะเร่งรัดติดตาม ก่อนเช่น ถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างแจ้งต่อผู้ว่าจ้างแล้วแต่ผู้ว่าจ้างยังไม่ยอมจ่ายภายใน 7 วัน ผู้รับจ้าง ก่อสร้างก็ขออนุญาตชะลองานหรือหยุดงานจนกว่าจะได้รับค่าจ้างก่อสร้าง ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างจะ เรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างก็ต่อเมื่อเริ่มมีการชะลองานและหยุดงานแล้ว นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังให้ เหตุผลเพิ่มเติมว่า ส่วนใหญ่ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้าง ก่อสร้างล่าช้าไม่เป็นผลสำเร็จ เนื่องจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างจะอ้างว่าผู้รับจ้างก่อสร้าง ทำงานล่าช้า หรือในกรณีส่งมอบงานจะอ้างถึงงานที่ไม่เรียบร้อยและไม่ยอมรับมอบงานก่อสร้าง

สาเหตุ A6 ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า มีค่าคะแนนระดับ ความสำคัญคือ 13.55 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากงานของเอกชนไม่ค่อยมี ปัญหาเรื่องส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างเท่าใดนัก และผู้รับจ้างก่อสร้างส่วนใหญ่ก็จะไม่เรียกร้องสิทธิใน ส่วนนี้ เพราะไม่อยากสร้างบรรยากาศไม่ดีแก่ผู้ว่าจ้างว่าเพิ่งจะเริ่มงานก็จะเรียกร้องสิทธิทันที ส่วน ใหญ่จะเน้นในการแจ้งให้ทราบถึงปัญหาและเจรจาขอเวลาการทำงานเพิ่มเติมมากกว่า

สาเหตุ A7 ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว มีค่าคะแนนระดับ ความสำคัญคือ 15.46 จัดอยู่ในระดับสำคัญมาก เพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ากรณีที่ผู้ว่าจ้างสั่งให้หยุด งานชั่วคราว ถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถพิสูจน์ได้ว่าสาเหตุที่ต้องหยุดงานนั้นไม่ได้มีสาเหตุมาจาก ผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิเพื่อขอระยะเวลาการดำเนินงาน ตลอดจน ค่าชดเชยในส่วนของค่าเตรียมการต่าง ๆ ที่ต้องหยุดงานได้ ซึ่งส่วนใหญ่มีระบุอยู่ในสัญญาจ้าง

ก่อสร้างอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นการหยุดงานในระยะเวลาไม่นานผู้รับจ้างก่อสร้างส่วนใหญ่ก็ไม่เรียกร้องสิทธิเพราะไม่อยากมีปัญหากับผู้ว่าจ้าง

สาเหตุ A8 ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบ มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 8.18 จัดอยู่ในระดับสำคัญน้อย โดยปกติแล้วผู้รับจ้างก่อสร้างมีหน้าที่แจ้งต่อผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนของผู้ว่าจ้างให้ทำการตรวจสอบก่อนที่จะปิดผิวงาน ซึ่งก็มีบางครั้งที่ตัวแทนของผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทำการเปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างก็ยินยอมเปิดผิวงานอีกครั้งโดยไม่เรียกร้องค่าชดเชย เพราะคิดว่าไม่ได้กระทบต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง หรือในกรณีที่พิสูจน์แล้วว่าเป็นความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้างก็ไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้แต่ผู้เชี่ยวชาญบางท่านเห็นว่าถ้าผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีเหตุผลเพียงพอ ผู้รับจ้างก่อสร้างก็ยินยอมที่จะไม่เรียกร้องสิทธิ

สาเหตุ A9 ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องจัดหา มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 11.45 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากในโครงการก่อสร้างในปัจจุบันมีการวางแผนการดำเนินงานได้ดีพอสมควรและเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ผู้รับจ้างก่อสร้างก็จะแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างก่อนอยู่เสมอ ส่งผลให้การที่ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องจัดหาเกิดขึ้นน้อยลง แต่ถ้าเกิดเหตุการณ์ขึ้นและส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนของผลกระทบในส่วนที่ต้องหยุดรอวัสดุ หรืออุปกรณ์นี้ได้ แต่ก็ยังมีบางโครงการที่ผู้ว่าจ้างคิดว่าไม่สามารถจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ทันทีจะโยนมาให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเป็นผู้จัดหาเอง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนของการทำงานหยุดรอวัสดุ อุปกรณ์จากทางผู้ว่าจ้างได้

สาเหตุ A10 ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่นๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 16.18 จัดอยู่ในระดับความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้มีสาเหตุมาจากตัวผู้รับจ้างก่อสร้าง และสามารถพบเจอได้บ่อยครั้งเพราะงานก่อสร้างเป็นงานที่มีความซับซ้อนและมีการทำงานจากหลาย ๆ ฝ่าย

ในเวลาเดียวกัน เช่น การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดรอให้ผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างเข้าทำงานก่อน หรือผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างก่อให้เกิดความเสียหายต่องานในขอบเขตรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างได้โดยตรงต่อผู้ว่าจ้าง แต่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถพิสูจน์ได้อย่างชัดเจนว่าใครเป็นผู้กระทำผิด ผู้ว่าจ้างก็มักจะไม่นยินยอมจ่ายค่าเสียหาย หรือจ่ายให้ไม่เต็มจำนวน

สาเหตุ A11 ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดหากรรมกรรมประกันภัยต่าง ๆ ซึ่งสัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหา มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 5.09 จัดอยู่ในระดับความสำคัญน้อย เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่ค่อยเกิดขึ้น เพราะผู้ว่าจ้างก็ไม่อยากรับความเสี่ยงในส่วนนี้จึงเลือกที่จะทำประกันภัย แต่ก็เคยเกิดเหตุการณ์ขึ้น ซึ่งเกิดในโครงการก่อสร้างขนาดเล็ก เนื่องจากผู้ว่าจ้างต้องการประหยัดงบประมาณในส่วนนี้จึงไม่ได้ทำประกันภัยซึ่งผู้ว่าจ้างมีหน้าที่จัดหา ส่งผลให้เวลาเกิดปัญหาขึ้นผู้รับจ้างก่อสร้างจำเป็นต้องเรียกร้องสิทธิโดยตรงต่อผู้ว่าจ้าง แต่ผู้ว่าจ้างก็จะอ้างว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความไม่รอบคอบของผู้รับจ้างก่อสร้างเอง ส่งผลให้เกิดการโต้แย้งระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง

สาเหตุ A12 ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 10.18 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากกรณีผู้ว่าจ้างยกเลิกงานก่อสร้างมักมีกำหนดชัดเจนอยู่ในสัญญาอยู่แล้ว ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องค่าชดเชยจากผู้ว่าจ้างได้ แต่ในความเป็นจริงส่วนใหญ่ผู้รับจ้างก่อสร้างมักไม่สามารถเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างได้อย่างเต็มที่เนื่องจากผู้ว่าจ้างอ้างว่า ไม่มีเงินแล้วหรือจะจ่ายให้ได้แค่บางส่วนและขอให้ผู้รับจ้างก่อสร้างช่วยรับความเสียหายไปบางส่วน หรือในบางโครงการผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องขอค่าชดเชยต่อผู้ว่าจ้างได้เลย เนื่องจากผู้ว่าจ้างล้มละลายแล้ว อาจทำได้เพียงขอให้ศาลออกคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

(2) กลุ่มสาเหตุอื่นเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง (B)

กลุ่มสาเหตุอื่นเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้างนี้จัดอยู่ในระดับความสำคัญน้อยถึงระดับสำคัญปานกลาง เนื่องจากเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่จะบริหารจัดการโครงการให้สำเร็จตามงบประมาณและระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างส่งผลกระทบต่อเกิดความเสียหาย

ต่อโครงการก่อสร้างผู้รับจ้างก่อสร้างต้องรับผิดชอบในส่วนของความเสียหายนี้ กลับกันถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการส่งผลให้สามารถลดมูลค่าโครงการลงได้ผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะเรียกร้องผลตอบแทนตามสมควรต่อผู้ว่าจ้าง โดยหากพิจารณาเป็นรายสาเหตุแล้วพบว่าสาเหตุ B1 การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 8.09 จัดอยู่ในระดับความสำคัญน้อย เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าถ้าไม่มีการเจรจาตกลงไว้ก่อนแล้ว ผู้รับจ้างก่อสร้างจะไม่สามารถเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างได้ ซึ่งโดยปกติถ้าสามารถลดมูลค่าการก่อสร้างได้ผู้รับจ้างก่อสร้างก็จะไม่แจ้งแก่เจ้าของโครงการ เพราะถือว่าเป็นกำไรของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ควรจะได้ เนื่องจากสามารถหาวิธีการที่ประหยัดกว่าเดิมได้

สาเหตุ B2 การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 9.55 จัดอยู่ในระดับสำคัญปานกลางที่ค่อนข้างไปทางระดับสำคัญน้อย เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเป็นการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานต่อผู้ว่าจ้างนั้นจะกระทำต่อเมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง หรือทำการตกลงกันไว้ก่อนล่วงหน้าว่าถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถลดมูลค่างานก่อสร้างลงได้นั้นทางผู้ว่าจ้างจะยินยอมแบ่งส่วนลดนั้นให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง ดังนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้หากไม่เป็นไปตามที่ตกลงไว้

(3) กลุ่มสาเหตุอื่นเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง (C)

กลุ่มสาเหตุอื่นเนื่องมาจากแบบก่อสร้างนี้จัดอยู่ในระดับสำคัญปานกลางถึงระดับสำคัญมาก เนื่องจากแบบก่อสร้างมีความผิดพลาดซึ่งอาจมีสาเหตุจากข้อมูลจากการสำรวจเพื่อออกแบบไม่เพียงพอ ผู้ออกแบบไม่มีประสบการณ์เพียงพอ หรือผู้ว่าจ้างเร่งให้ผู้ออกแบบส่งแบบก่อสร้างเพื่อให้สามารถเปิดประมูลหาผู้รับจ้างก่อสร้างก่อน ถ้าแบบก่อสร้างเกิดความผิดพลาดขึ้นแล้วผู้รับจ้างก่อสร้างซึ่งดำเนินการก่อสร้างตามแบบก่อสร้างเท่านั้นจะไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างต่อไปได้ ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดหรือชะลอการดำเนินงานก่อสร้างลงเพื่อรอการตัดสินใจของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าชดเชยในส่วน

ของการหยุดการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง ตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากผู้ว่าจ้างได้ โดยหากพิจารณาเป็นรายสาเหตุแล้วพบว่าสาเหตุ C1 แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 18.55 จัดอยู่ในระดับความสำคัญมาก เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าแบบก่อสร้างขัดแย้งกันผู้รับจ้างก่อสร้างจะส่งเรื่องให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างตัดสินใจ ถ้าการตัดสินใจของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างนี้ส่งผลให้แบบก่อสร้างมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือมีการเปลี่ยนแปลงงานเกิดขึ้นผู้รับจ้างก่อสร้างก็สามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนที่เปลี่ยนแปลงงานได้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คิดเห็นตรงกันว่าไม่ค่อยมีปัญหาในส่วนนี้ จะมีปัญหาในส่วนของการพิจารณามูลค่างานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไปมากกว่า แต่ก็มีผู้เชี่ยวชาญบางท่านที่เห็นว่ากรณีแบบก่อสร้างมีความขัดแย้งนั้นเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างต้องตรวจสอบข้อขัดแย้งให้พบและโต้แย้งก่อนการเสนอราคา และมีหน้าที่ทำให้แบบก่อสร้างมีความสมบูรณ์ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างยากที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ

สาเหตุ C2 มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่างๆ มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 18.27 จัดอยู่ในระดับความสำคัญมาก เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ากรณีที่แบบมีข้อบกพร่องนั้นไม่ได้อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง ดังนั้นเวลาเจอกรณีแบบก่อสร้างมีข้อบกพร่อง ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสอบถามความชัดเจนจากทางผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ในกรณีที่แบบก่อสร้างนั้นอยู่ในสายงานวิกฤตผู้รับจ้างก่อสร้างมีความจำเป็นต้องชะลองานหรือหยุดงานเพื่อรอความชัดเจนจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องค่าชดเชยที่ต้องหยุดรอได้ และถ้าการตัดสินใจของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างนี้ส่งผลให้แบบก่อสร้างมีการเปลี่ยนแปลงไปจากแบบที่ระบุอยู่ในสัญญา ผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะสามารถเรียกร้องค่าชดเชยในส่วนของการเปลี่ยนแปลงงานได้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คิดเห็นว่ามีปัญหาในการเรียกร้องสิทธิในส่วนของแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่างๆ มีความบกพร่องแต่ส่วนมากจะมีปัญหาในการเจรจาเรื่องมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปมากกว่า

สาเหตุ C3 การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้ มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 16.45 จัดอยู่ในระดับความสำคัญมาก เนื่องจากการที่สภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบได้นั้นส่วนใหญ่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะแจ้งปัญหานี้แก่ผู้ว่าจ้างหรือ

ตัวแทนผู้ว่าจ้างพิจารณาหรือนัดประชุมเพื่อพิจารณาถึงปัญหาว่าเกิดจากอะไร ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแบ่งประเด็นนี้ออกเป็น 2 สาเหตุคือ 1) เกิดจากสภาพหน้างานเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้แบบก่อสร้างที่ออกแบบไว้ก่อนหน้าไม่เหมาะสม 2) ผู้ออกแบบไม่มีความรู้หรือประสบการณ์เพียงพอในการออกแบบก่อสร้างส่งผลให้แบบก่อสร้างไม่สามารถก่อสร้างตามสภาพหน้างานจริงได้ โดยที่ถ้าเป็นในกรณีที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิได้ยาก เพราะเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่จะต้องสำรวจพื้นที่ก่อสร้างและแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างในตอนเริ่มต้น แต่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถอ้างถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพหน้างานที่แตกต่างจากที่ระบุในสัญญาเพื่อเรียกร้องสิทธิ ส่วนถ้าเป็นในกรณีที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า เป็นสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างอยู่แล้วที่จะสามารถเรียกร้องขอค่าชดเชยเพิ่มได้ เพราะเป็นปัญหาจากแบบก่อสร้าง

สาเหตุ C4 การก่อสร้างตามแบบก่อสร้างไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 13.36 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญคิดว่าเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ค่อยเกิดขึ้น และไม่ใช่น้ำหนักที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องรับผิดชอบ เพราะผู้รับจ้างก่อสร้างทำการก่อสร้างตามแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ผู้รับจ้างก่อสร้างมีหน้าที่แจ้งต่อผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนของผู้ว่าจ้างรับทราบเพื่อให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างดำเนินการต่อไป เช่น ผู้แบบก่อสร้างออกแบบพื้นที่สามารถรับน้ำหนักเครื่องจักรได้ 1 ตัน แต่เครื่องจักรที่จะนำมาติดตั้งต้องการพื้นที่สามารถรับน้ำหนักได้ 5 ตัน เป็นต้นดังนั้นถ้าผู้ว่าจ้างหรือผู้รับจ้างก่อสร้างพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างแล้วผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะสามารถเรียกร้องสิทธิได้ สามารถแบ่งได้ 2 กรณีคือ 1) พบเจอก่อนดำเนินการก่อสร้าง อาจไม่มีความจำเป็นต้องเรียกร้องสิทธิ และ 2) พบเจอภายหลังดำเนินการก่อสร้าง จำเป็นต้องเรียกร้องสิทธิในส่วนที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน

(4) กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง (D)

กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้างนี้จัดอยู่ในระดับสำคัญน้อยถึงระดับสำคัญปานกลาง เนื่องจากปัญหาจากสัญญาจ้างก่อสร้างไม่ค่อยพบเจอในงานภาคเอกชน ในประเทศ

ไทยส่วนใหญ่จะเขียนสัญญาโดยอ้างอิงหรือทำการแก้ไขสัญญาของโครงการที่ผ่านมา ส่งผลให้รูปแบบสัญญามีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งในบางโครงการมีการทำสัญญาภายหลังจากโครงการแล้วเสร็จ กล่าวคือผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการก่อสร้างไปก่อนโดยใช้หนังสือแจ้งชนะการประมูล (Letter of Award) กับขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินงวด (Payment) เพื่อรับรองแก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง และส่วนใหญ่เมื่อมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสัญญาผู้รับจ้างก่อสร้างจะให้การเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปมากกว่าทำเรื่องขอเรียกร้อยสิทธิ โดยหากพิจารณาเป็นรายสาเหตุแล้วพบว่าสาเหตุ D1 ข้อความในสัญญามีความคลุมเครือ มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 11.64 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากข้อความในสัญญามีความคลุมเครือไม่ชัดเจนในรายละเอียดของการกระทำหรือขอบเขตของผู้รับผิดชอบ ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างพิจารณาว่าทำงานเกินกว่าที่กำหนดในสัญญา เป็นผลให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญคิดเห็นว่าการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้อยสิทธิในกรณีนี้สำเร็จนั้นจะต้องมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือเพียงพอ แต่ก็ขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรองกับผู้ว่าจ้าง ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะตีความตามข้อเท็จจริงที่ผู้ว่าจ้างเห็นควร หรือธรรมเนียมปฏิบัติ ทำให้บางครั้งไม่สามารถเรียกร้อยสิทธิได้ตามความต้องการของผู้รับจ้างก่อสร้าง

สาเหตุ D2 ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 10.73 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าในกรณีที่สัญญาจ้างก่อสร้างไม่ได้กล่าวครอบคลุมหรือกล่าวถึง ผู้รับจ้างก่อสร้างจะตีความว่าเป็นงานเพิ่มจากที่กำหนดในสัญญา และส่งเรื่องให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างพิจารณา หรือแจ้งผู้ว่าจ้างให้ทำการแก้ไขในส่วนของสัญญาที่ไม่ครอบคลุม โดยจะต้องตีความตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและทั้ง 2 ฝ่ายต้องเห็นชอบ แต่ในความเป็นจริงเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างขอเรียกร้อยสิทธิเนื่องจากพิจารณาแล้วว่าเป็นงานเพิ่มอันมีสาเหตุจากการที่สัญญาจ้างก่อสร้างไม่ได้ระบุขอบเขตหน้าที่ให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างซึ่งผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างจะพิจารณาโดยตีความให้ตัวเองได้ประโยชน์สูงสุดหรือเสียผลประโยชน์น้อยที่สุดทำให้ในบางครั้งผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จ

สาเหตุ D3 ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 12.45 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการที่ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน และสัญญาที่ขัดแย้งกันส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความไม่แน่นอนในการตีความตามข้อสัญญา

ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจส่งเอกสารสอบถามให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างพิจารณาแก้ไขข้อความในสัญญาที่ขัดแย้งกัน โดยส่วนใหญ่ผู้ว่าจ้างก็จะพิจารณาให้ตัวผู้ว่าจ้างได้รับประโยชน์สูงสุด แต่ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความเข้าใจในสัญญาต่างจากผู้ว่าจ้าง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจได้รับผลกระทบจากการที่สัญญามีข้อขัดแย้ง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้รับจ้างก่อสร้างจะไม่สามารถเรียกร้องสิทธิในส่วน of ข้อความในสัญญาที่มีความขัดแย้งได้โดยตรง แต่จะเจรจาหรือต่อรองกับผู้ว่าจ้างในการพิจารณาแก้ไขข้อความในสัญญาขัดแย้งกันหรือขอความช่วยเหลือมากกว่า

สาเหตุ D4 ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 8.09 จัดอยู่ในระดับความสำคัญน้อย เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้เพราะต้องทำตามที่สัญญากำหนด ถ้าสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้างแล้วผู้รับจ้างก่อสร้างยินยอมลงนามในสัญญาผู้รับจ้างก่อสร้างต้องปฏิบัติตามสัญญานั้นเพราะถือสัญญาฉบับล่าสุดที่ลงนามในสัญญาแล้วเป็นหลัก แต่ผู้เชี่ยวชาญบางท่านก็เห็นว่าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถแจ้งต่อผู้ว่าจ้างให้ทำการพิจารณาแก้ไขสัญญาให้เป็นไปตามข้อตกลง หรือสามารถกล่าวอ้างถึงพระราชบัญญัติข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมในการเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างได้บ้าง

สาเหตุ D5 สภาพหน้างานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 15.73 จัดอยู่ในระดับความสำคัญมาก เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าในเรื่องสภาพหน้างานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา โดยมากจะสามารถพบได้ก่อนทำการก่อสร้างหรือดำเนินการก่อสร้างโดยเฉพาะช่วงที่ผู้รับจ้างก่อสร้างทำการสำรวจบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง ซึ่งเมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างตรวจพบจะทำการแจ้งต่อผู้ว่าจ้างและทำการแก้ไขมูลค่าโครงการ แต่ถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างตรวจพบภายหลังอาจส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างยากที่เรียกร้องสำเร็จได้ โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าเมื่อเกิดสภาพหน้างานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา ผู้รับจ้างก่อสร้างจะทำเอกสารแจ้งถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นและแจ้งขอแก้ไขสัญญาหรือเรียกร้องสิทธิขอค่าชดเชยหรือระยะเวลาก่อสร้างเพิ่ม ซึ่งผู้ว่าจ้างโดยมากก็จะให้ความเป็นธรรมและพิจารณาให้ตามจริง แต่ก็มีผู้เชี่ยวชาญบางท่านคิดเห็นว่าสามารถเรียกร้องได้ก็จริงแต่ก็ยากเนื่องจากผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถพิสูจน์ถึง

ผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน และในข้อสัญญาแม้มีข้อความ “ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ยอมรับและตรวจสอบสภาพพื้นที่ก่อสร้างเป็นที่เข้าใจทั้งหมดแล้ว”

(5) กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ (E)

กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับนี้จัดอยู่ในระดับสำคัญระดับสำคัญปานกลาง เนื่องจากเป็นปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือจากขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีสิทธิที่จะสามารถเรียกร้องสิทธิเรียกร้องค่ามูลค่างานก่อสร้างหรือระยะเวลาในการก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงได้แต่ก็ขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้ว่าจ้าง และเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่บ่อยนัก โดยหากพิจารณาเป็นรายสาเหตุแล้วพบว่าสาเหตุ E1 ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 12.45 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบต่อที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลกระทบต่อการทำงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างอาจส่งผลให้ต้องหยุดงานก่อสร้างเพิ่มตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหา ในกรณีนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิขอค่าชดเชยหรือระยะเวลาการดำเนินการก่อสร้างเพิ่มขึ้นและถ้าเกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงผู้รับจ้างก่อสร้างก็สามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้อีกด้วย แต่ก็มีบางกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะอ้างว่าผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ได้แจ้งให้ผู้ว่าจ้างรับทราบส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความผิดด้วยอาจจะต้องแจ้งผู้ว่าจ้างเพื่อทำการตกลงว่าจะสามารถช่วยเหลือผู้รับจ้างก่อสร้างอย่างไรบ้าง โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดคิดเห็นใกล้เคียงกันว่าส่วนใหญ่แล้วการพิจารณาเรียกร้องสิทธิในเรื่องนี้ผู้ว่าจ้างจะยินยอมอนุมัติระยะเวลาการก่อสร้างเพิ่มแต่ในส่วนขอค่าชดเชยที่ในส่วนของมูลค่างานนั้นส่วนใหญ่จะไม่ได้หรือได้ไม่เต็มจำนวน

สาเหตุ E2 กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายหลังการประกวดราคา มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 11.64 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คิดเห็นว่า กฎหมายใดๆ ก็ตามไม่มีผลบังคับใช้ย้อนหลังถ้าประกวดราคาหรือเซ็นสัญญาไปเรียบร้อยแล้ว แต่ถ้าผลของการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและข้อบังคับมีผลต่อมูลค่างานก่อสร้างให้เพิ่มขึ้น ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจจะสามารถเรียกร้องสิทธิได้แต่ก็เป็นไปได้ยากเนื่องจากในสัญญา

ระบุว่าผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่างานก่อสร้าง แต่ถ้าเป็นในกรณีที่กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่มีผลต่องานก่อสร้าง แต่ผู้ว่าจ้างมีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงงานก่อสร้างให้เป็นไปตามข้อบังคับหรือกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง ผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีสิทธิที่จะเรียกร้องขอมูลค่างานก่อสร้างตลอดจนระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไปได้

(6) กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง (F)

กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมืองนี้จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลางถึงสำคัญมาก เนื่องจากสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมืองเกิดจากความไม่แน่นอนทางปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบหรือการควบคุมของผู้รับจ้างก่อสร้างและไม่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าจ้างโดยตรงเช่นกัน ส่งผลให้ในบางกรณีผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้สำเร็จ โดยหากพิจารณาเป็นรายสาเหตุแล้วพบว่าสาเหตุ F1 ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 15.18 จัดอยู่ในระดับความสำคัญมาก เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดคิดเห็นตรงกันว่ากรณีที่ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้างนั้น ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องค้นหาสาเหตุว่ามีสาเหตุมาจากตัวผู้รับจ้างก่อสร้างเองหรือไม่ เช่น ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินงานก่อสร้างแล้วมีฝุ่นเป็นจำนวนมากหรือส่งเสียงรบกวนผู้อยู่อาศัยข้างเคียง ซึ่งถ้าเป็นกรณีที่เกิดจากการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้างเอง ผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีหน้าที่ในการเจรจากับผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นและรับผิดชอบต่อภาระในส่วนนี้ แต่ถ้าไม่ได้เกิดจากการกระทำของผู้รับจ้างก่อสร้าง เช่น ผู้อยู่อาศัยข้างเคียงไม่ยินยอมให้ก่อสร้างโรงงาน หรือมีผู้มีอิทธิพลก่อกวน เป็นต้น โดยถ้าเป็นกรณีนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนหนึ่งของระยะเวลาการดำเนินงานที่ต้องหยุดเพื่อรอผู้ว่าจ้างทำการเจรจาต่อรองหรือทำความเข้าใจกับผู้อยู่อาศัยข้างเคียงตลอดจนสามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนของค่าใช้จ่ายในระยะเวลาที่หยุดรอ และถ้าผู้ว่าจ้างมอบหมายหน้าที่ให้ผู้รับจ้างก่อสร้างให้เป็นตัวแทนในการเจรจาต่อรอง ผู้รับจ้างก่อสร้างก็สามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนของการเจรจาต่อรองเพิ่มเติมด้วย

สาเหตุ F2 การเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 13.45 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการเกิดการชุมนุมใน

บริเวณสถานที่ก่อสร้างเป็นเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ โดยที่ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คิดเห็นตรงกันว่าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิในด้านระยะเวลาก่อสร้างที่ต้องหยุดรอเพื่อให้สถานการณ์กลับสู่ความสงบ แต่การเรียกร้องสิทธิในด้านค่าใช้จ่ายในระหว่างการหยุดรอนั้นยากที่จะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ เพราะขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรองกันระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง เนื่องจากผู้ว่าจ้างมักจะอ้างว่าตัวผู้ว่าจ้างก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกันหรือผู้ว่าจ้างจะถ่ายโอนให้ประกันภัยเป็นผู้รับผิดชอบ

สาเหตุ F3 หน่วยงานของรัฐก็ดัดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 8.55 จัดอยู่ในระดับความสำคัญน้อย เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการที่หน่วยงานของรัฐก็ดัดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้วเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่จะต้องรับผิดชอบหรือต้องประเมินความเสี่ยงในส่วนนี้ไว้ก่อนทำการประมูลแล้ว ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างทั่วไปมีความเข้าใจและพยายามที่จะเจรจาต่อรองในส่วนนี้เพื่อให้ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น นอกจากเป็นกรณีที่ย้ำแรงจึงจะทำการแจ้งให้ผู้ว่าจ้างทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและขอความเห็นใจมากกว่าทำการเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้าง โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดคิดเห็นตรงกันว่ากรณีหน่วยงานของรัฐก็ดัดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างนั้นส่วนใหญ่ไม่ได้ดัดขวางมากนัก ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถดำเนินงานก่อสร้างได้ตามปกติ แต่อาจต้องชะลอหรือหยุดงานเป็นเวลาเล็กน้อยบางครั้งเพื่ออำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของรัฐ

สาเหตุ F4 บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 11.45 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญคิดเห็นว่าการที่บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากสาเหตุที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ได้ก่อสร้างหรืออันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง เช่น การก่อสร้างตึกสูงแล้วบดบังแสงอาทิตย์ของผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือการที่ผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลง โดยที่ผู้รับจ้างก่อสร้างแจ้งเตือนแก่ผู้ว่าจ้างแล้วว่าอาจมีผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้างและเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ค่อยพบเจอ โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า

เมื่อมีการเรียกร้องสิทธิจากบุคคลภายนอก ถ้าเป็นเหตุการณ์เล็กน้อยผู้รับจ้างก่อสร้างส่วนใหญ่จะทำการเจรจากับบุคคลภายนอกเองเพื่อให้การดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถทำได้อย่างสะดวกราบรื่นแล้วค่อยแจ้งต่อผู้ว่าจ้างถึงปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งส่วนใหญ่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ค่อยเรียกร้องสิทธิในส่วนนี้ แต่ถ้าเป็นปัญหาที่ค่อนข้างร้ายแรงผู้รับจ้างก่อสร้างก็จะทำหน้าที่แจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นต่อผู้ว่าจ้างเพื่อให้ผู้ว่าจ้างทำการเจรจากับบุคคลภายนอก

(7) กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจ (G)

กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจนี้จัดอยู่ในระดับความสำคัญน้อย เนื่องจากเป็นสัญญาแบบเหมาจ่ายในโครงการภาคเอกชนซึ่งเป็นสัญญาที่ไม่สามารถปรับราคาได้ ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องรับรู้และมีหน้าที่เฝ้าความเสี่ยงของความผันผวนทางสภาวะเศรษฐกิจในขั้นตอนการประมูลงานอยู่แล้วไม่ว่าเป็น ราคาวัสดุก่อสร้าง ราคาค่าแรงงานเพิ่มสูงขึ้น หรือการขาดแคลนวัสดุก่อสร้างและแรงงาน ดังนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างจึงไม่สามารถเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างทำได้เพียงร้องขอความช่วยเหลือ โดยหากพิจารณาเป็นรายสาเหตุแล้วพบว่าสาเหตุ G1 ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 8.55 จัดอยู่ในระดับความสำคัญน้อย เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญคิดว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นน้อยและผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้ ผู้รับจ้างต้องประเมินความเสี่ยงตั้งแต่ขั้นตอนการประมูลและเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นจริงผู้รับจ้างก็ต้องยอมแบบรับภาระมูลค่าวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น และในความเป็นจริงผู้รับจ้างก่อสร้างได้เฝ้าราคาค่าวัสดุอยู่แล้ว เมื่อราคาค่าวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นผู้รับจ้างก่อสร้างส่วนใหญ่จะยินยอมแบบรับภาระไว้ เช่น ปูนซีเมนต์ราคา 1200 บาท เมื่อทำการก่อสร้างราคาปูนซีเมนต์เพิ่มขึ้นเป็น 1900 บาท แต่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะทำการเสนอราคาที่เหมาะสม 2000 บาท ดังนั้นผู้รับจ้างเพียงกระทบในส่วนของกำไรที่ลดลงเท่านั้น แต่ถ้าราคาค่าวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างก่อสร้างอย่างหนัก ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจสามารถเรียกร้องให้ผู้ว่าจ้างทำการช่วยเหลือเพื่อให้โครงการสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คิดเห็นตรงกันว่าผู้ว่าจ้างส่วนใหญ่จะยินยอมช่วยเหลือผู้รับจ้างก่อสร้างในส่วนของราคาค่าวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นนี้ แต่ช่วยเหลือขนาดใดนั้นขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรองของผู้รับจ้างก่อสร้าง เพราะผู้ว่าจ้างไม่อยากจะให้ผู้รับจ้างก่อสร้างละทิ้งงานและผู้ว่าจ้างจำเป็นต้องว่าจ้างผู้รับจ้างก่อสร้างรายใหม่มาทำ

การก่อสร้างต่อให้เสร็จ ซึ่งราคาของผู้รับจ้างรายใหม่เสนอมานั้นก็เป็นราคาในเวลาที่ปัจจุบันที่มีราคาแพงอยู่ดี

สาเหตุ G2 การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 7.73 จัดอยู่ในระดับความสำคัญน้อย เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คิดเห็นตรงกันว่าเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่จะบริหารจัดการ คนงาน เครื่องจักร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจทำได้เพียงขอความช่วยเหลือต่อผู้ว่าจ้างโดยอ้างอิงจากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่ผู้ว่าจ้างจะขยายระยะเวลาก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างแต่ในด้านมูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแบกรับภาระ เช่น ในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2555-2556) เกิดสภาวะแรงงานก่อสร้างขาดแคลน ผู้รับจ้างก่อสร้างจะทำแจ้งต่อผู้ว่าจ้างเพื่อขอความช่วยเหลือ โดยส่วนมากก็จะได้ระยะเวลาก่อสร้างเพิ่มขึ้น แต่มูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นจากการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องจ่ายค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับภาระจากกับผู้ว่าจ้าง

(8) กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (H)

กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้นี้จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากเป็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อทั้งผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้าง และสัญญาส่วนใหญ่จะระบุให้อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยหากพิจารณาเป็นรายสาเหตุแล้ว พบว่าสาเหตุ H1 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม หรือลมพายุ มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 9.73 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากในประเทศไทยพบภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานก่อสร้างน้อยมากหรือแทบจะไม่พบภัยธรรมชาติที่รุนแรงมากพอที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะอ้างเพื่อขอลี้ภัยสิทธิ และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่าสาเหตุจากภัยธรรมชาตินั้น เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่จะรับผิดชอบเพราะผู้รับจ้างก่อสร้างยังไม่ได้ส่งมอบงานให้ผู้ว่าจ้าง ดังนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น อาจทำได้เพียงเรียกร้องขอความช่วยเหลือในด้านระยะเวลาก่อสร้างเพิ่มขึ้น แต่ด้านมูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับภาระจากกับผู้ว่าจ้าง ซึ่ง

โดยส่วนใหญ่ยาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องได้สำเร็จ และถ้ามีประกันภัยผู้รับจ้างก่อสร้างจะเรียกร้องกับประกันภัยโดยตรง

สาเหตุ H2 พบวัตถุซึ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 11.09 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง เนื่องจากในปัจจุบันมีโอกาสน้อยมากที่จะพบเจอวัตถุที่มีค่าทางโบราณสถานหรือโบราณคดี และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่พบว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องชดเชยระยะเวลาก่อสร้างเพิ่มขึ้นได้ แต่ในด้านมูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นนั้นยากที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องได้สำเร็จหรือเรียกร้องได้ทั้งหมด แต่ผู้เชี่ยวชาญบางท่านเห็นว่าสามารถเรียกร้องได้ทั้งระยะเวลาก่อสร้างและมูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นโดยอ้างอิงถึง พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่กล่าวในมาตรา 24 “โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่ซ่อนหรือฝังหรือทอดทิ้งไว้ในราชอาณาจักรหรือในบริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะโดยพฤติการณ์ซึ่งไม่มีผู้ใดสามารถอ้างว่าเป็นเจ้าของได้ ไม่ว่าที่ที่ซ่อนหรือฝังหรือทอดทิ้งจะอยู่ในกรรมสิทธิ์หรือความครอบครองของบุคคลใดหรือไม่ ให้ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ผู้เก็บได้ต้องส่งมอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วมีสิทธิจะได้รับรางวัลไม่เกินหนึ่งในสามแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น” แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเจรจากับผู้ว่าจ้าง

สาเหตุ H3 พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์สูงไม่สามารถทราบหรือคาดการณ์ได้ล่วงหน้า มีค่าคะแนนระดับความสำคัญคือ 12.73 จัดอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคิดเห็นตรงกันว่าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิในด้านมูลค่าก่อสร้างและระยะเวลาก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นได้บางส่วน อาจจะไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้ทั้งหมดหรือบางครั้งอาจไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้ เนื่องจากผู้ว่าจ้างจะอ้างว่าเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่จะต้องตรวจสอบพื้นที่ก่อนทำการก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องได้ต่อเมื่อสามารถพิสูจน์ว่าสิ่งกีดขวางที่พบเจอเป็นสิ่งที่ผิดปกติ

5.3 สรุปท้ายบท

บทนี้เป็นการวิเคราะห์การจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างในโครงการภาคเอกชนและสัญญาจ้างก่อสร้างแบบเหมารวม (Lump-Sum Contract) โดยผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ด้านการเรียกร้องสิทธิจำนวน 10 ท่าน โดยเก็บข้อมูลของโอกาสในการพบเจอเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกร้องสิทธิและโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิตามสาเหตุนั้นเป็นผลสำเร็จจากจำนวนสาเหตุการเรียกร้องสิทธิจำนวน 34 สาเหตุ จากนั้นทำการถ่วงน้ำหนักข้อมูลเพื่อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยการให้ค่าระดับที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จมีค่ามากกว่าค่าถ่วงน้ำหนักของโอกาสในการพบเจอในระดับเดียวกัน โดยค่าระดับที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จมีการให้ค่าถ่วงน้ำหนักเป็น 1 10 100 1000 และ 10000 ส่วนค่าถ่วงน้ำหนักของโอกาสในการพบเป็น 1 4 8 16 และ 32 แล้วทำการประเมินค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง ประเมินจากการนำโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ถ่วงน้ำหนักแล้วคูณกับค่าระดับที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว

จากนั้นนำค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิมาทำการแปลงค่าเป็นคะแนนความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิแล้วนำค่าคะแนนความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิมาทำการจัดระดับความสำคัญตามแต่ละสาเหตุ เพื่อช่วยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างรับทราบถึงสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ต้องให้ความสำคัญหรือมีโอกาสเรียกร้องสิทธิสำเร็จ แบ่งเป็นกลุ่มสำคัญมาก สำคัญปานกลาง และสำคัญน้อย โดยสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่มีระดับสำคัญมากจำนวน 10 สาเหตุ ระดับสำคัญปานกลางจำนวน 17 สาเหตุ และระดับสำคัญน้อยจำนวน 7 สาเหตุ

อย่างไรก็ตามผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิอันเนื่องมาจากสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่กล่าวมาข้างต้นสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ หลากหลาย ซึ่งการจัดการและเอกสารหลักฐานประกอบการเรียกร้องสิทธิอย่างถูกต้องเหมาะสมนั้นก็ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมาก

ในการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง เพราะแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างจะมีสิทธิในการเรียกร้องต่อผู้ว่าจ้างอยู่จริงก็ตาม แต่ขาดหลักฐานยืนยันหรือขาดเอกสารที่บ่งชี้ได้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการจริง ตลอดจนขาดเอกสารในการประกอบการพิจารณามูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง อาจส่งผลให้ผู้พิจารณาไม่สามารถคิดมูลค่างานให้ได้ ทำให้ในบางครั้งก็ไม่สามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ

โดยในบทถัดไปจะเป็นการวิเคราะห์ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิในแต่ละสาเหตุการเรียกร้อง เพื่อเป็นแนวทางในการเรียกร้องสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 6

การวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ

จากการระบุสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในบทที่ 4 และวิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างในบทที่ 5 ทำให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงการเรียกร้องสิทธิที่ต้องให้ความสำคัญ ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลให้การเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การจัดการเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิไม่มีประสิทธิภาพ อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการเช่น ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ทราบว่า มีเอกสารหรือข้อมูลใดบ้างที่มีความสำคัญเพื่อใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ หรือไม่สามารถใช้เอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างมีประกอบการเรียกร้องสิทธิได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดข้อมูลที่มีความสำคัญในการประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ ส่งผลให้เป็นการยากที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ

บทนี้จึงนำเสนอการวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ โดยแบ่งเป็น ขั้นตอนหรือกระบวนการการเรียกร้องสิทธิ และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างโดยวิธีวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เพื่อให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงขั้นตอนหรือกระบวนการในการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง ตลอดจนเอกสารที่มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ เพื่อช่วยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาสเรียกร้องสิทธิสำเร็จยิ่งขึ้น

6.1 การวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ

วัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของงานวิจัยนี้คือการวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิเพื่อช่วยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาสเรียกร้องสิทธิสำเร็จยิ่งขึ้น โดยทั่วไปการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็น 2 แนวทางคือ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) คือ การวิเคราะห์ด้วยการพรรณนาหรือการบรรยายเป็นตัวแทนการหาค่าระดับความจริง และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) คือ การวิเคราะห์ด้วยการใช้อัตราส่วนหรือดัชนี

และตัวเลขเป็นตัวแทนการหาค่าระดับความจริง ส่วนการวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิเชิงปริมาณจะมีความซับซ้อนและมีความยุ่งยากในการวิเคราะห์หาอัตราส่วนหรือดัชนีหรือตัวเลขมาแทนค่าระดับความจริง ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงใช้การวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิเชิงคุณภาพ เพราะเป็นวิธีการที่มีกระบวนการไม่ซับซ้อน สามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

จากการสำรวจและสอบถามผู้เชี่ยวชาญ พบว่าผู้ที่ดำเนินการเรียกร้องสิทธิบางท่านยังไม่ทราบว่า มีเอกสารหรือข้อมูลใดบ้างที่มีความสำคัญสำหรับการใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ และผู้ที่ดำเนินการเรียกร้องสิทธิบางท่านไม่สามารถใช้เอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างมีประกอบการเรียกร้องสิทธิได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการขาดข้อมูลที่มีความสำคัญในการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ มีข้อบกพร่องในการเขียนเอกสารรายงาน ไม่มีแบบฟอร์มที่แน่นอน และการบันทึกข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร้องสิทธิและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญถึงเอกสารที่ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รับจ้างก่อสร้างต้องใช้เพื่อประกอบการเรียกร้องสิทธิ สามารถจำแนกเอกสารที่มีความสำคัญในการใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิออกเป็น 12 กลุ่ม ประกอบด้วย

(1) เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง (Construction Contract Documents)

เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างถือเป็นเอกสารที่มีความสำคัญมากโดยเฉพาะในการเรียกร้องสิทธิหรือเวลาเกิดข้อพิพาท เนื่องจากเป็นเอกสารที่ระบุสิทธิ ข้อตกลง ขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างต้องสอดคล้องกับระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงานราชการ ไม่ขัดแย้งกับกฎหมายภายในประเทศ และเป็นที่ยอมรับกันทั้ง 2 ฝ่ายคู่สัญญา ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างประกอบการเรียกร้องสิทธิในการยืนยันถึงสิทธิและขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้างตามที่ได้ตกลงกับผู้ว่าจ้าง เพราะเป็นเอกสารที่ยอมรับทั้งสองฝ่าย มีการระบุถึงข้อตกลงและผลประโยชน์อย่างชัดเจน คือ ผู้รับจ้างก่อสร้างยินยอมดำเนินงานก่อสร้างให้ผู้ว่าจ้างตามที่ได้ตกลงไว้ และผู้ว่าจ้างยินยอมที่จะจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินงาน

ก่อสร้างแล้วเสร็จตามที่ได้ออกตกลงไว้เช่นกัน ซึ่งเมื่อมีเหตุการณ์ที่ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องกระทำเกินขอบเขตหน้าที่ที่ได้ตกลงไว้ ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความจำเป็นต้องเรียกร้องสิทธิในส่วนที่ต้องทำงานเกินขอบเขตหน้าที่ ซึ่งเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างนี้จะสามารถใช้ในการพิสูจน์ถึงงานที่อยู่นอกเหนือขอบเขตหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยทั่วไปเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง ประกอบด้วย

- 1) ข้อตกลง (Agreement) หมายถึง ข้อตกลงระหว่างผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้างที่ระบุรายละเอียดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้างถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างก่อสร้าง ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ข้อตกลงในสัญญาจ้างก่อสร้าง (Contract Agreement) ประกอบการเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างในการยืนยันถึงสิทธิที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องได้ตามข้อตกลงหรือความรับผิดชอบที่ได้ระบุไว้ในข้อตกลงตามที่ระบุในสัญญาจ้างก่อสร้าง
- 2) เงื่อนไขทั่วไปและข้อกำหนดงานมาตรฐาน (General Conditions and Standard Specifications) หมายถึง ข้อที่ถือปฏิบัติในการดำเนินงานก่อสร้าง ข้อกำหนดต่าง ๆ ตลอดจนรายละเอียดด้านเทคนิคก่อสร้าง ข้อกำหนดคุณภาพแรงงานก่อสร้าง วัสดุก่อสร้าง อุปกรณ์ เครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้าง และวิธีดำเนินงานก่อสร้าง
- 3) เงื่อนไขพิเศษ (Special Conditions) หมายถึง เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่กำหนดเฉพาะเป็นรายการนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างส่วนเงื่อนไขทั่วไปและข้อกำหนดมาตรฐาน
- 4) เอกสารเพิ่มเติมแนบท้ายสัญญา (Addenda) เป็นเอกสารที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกให้ผู้ร่วมประมูล โดยเอกสารนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา เช่น เอกสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในสัญญา เอกสารบันทึกคำถามและคำตอบในระหว่างการประมูลงาน ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถนำเอกสารเพิ่มเติมแนบท้ายสัญญามาใช้ในการเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างสำหรับยืนยันถึงข้อตกลงหรือขอบเขตความรับผิดชอบที่ได้ตกลงเพิ่มเติมจากสัญญา ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้ว่าจ้างได้ให้แก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง

(2) รายงานประจำวัน ประจำสัปดาห์และประจำเดือน (Daily Report, Weekly Report and Monthly Report)

เป็นเอกสารที่บันทึกข้อมูลและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานที่ก่อสร้างและในสำนักงานในแต่ละวัน สัปดาห์ หรือเดือน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อใช้บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงานก่อสร้าง ใช้เป็นข้อมูลประกอบในการบริหารโครงการก่อสร้าง และวางแผนงานก่อสร้างในอนาคต ซึ่งส่วนประกอบของรายงานประจำวัน ควรประกอบด้วย วันที่ที่ได้ทำการบันทึกข้อมูล สภาพอากาศในวันนั้น จำนวนคนงานที่มาทำงาน รายละเอียดของการทำงานในวันนั้น เวลาเริ่มงาน เวลาเลิกงาน หรือเวลาที่งานเสร็จ ตลอดจนรายละเอียดของปัญหาที่พบที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานก่อสร้าง และความล่าช้าต่าง ๆ ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้รายงานประจำวันในการยืนยันถึงปัญหาที่พบและส่งผลกระทบต่อการทำงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง หรือยืนยันถึงการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินงานก่อสร้างในส่วนต่าง ๆ จริง ประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ

(3) เอกสารด้านราคา (Cost Documents)

เป็นเอกสารในการส่งจ่ายเงินที่ผู้ว่าจ้างออกให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง เอกสารขอเบิกจ่ายเงินของผู้รับจ้างก่อสร้าง และเอกสารสั่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรที่ใช้ในโครงการก่อสร้าง ถือเป็นเอกสารที่มีความสำคัญในการเรียกร้องสิทธิ เพราะเป็นเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างใช้ประกอบในการเรียกร้องสิทธิในด้านกรรณขอค่าชดเชยต่าง ๆ และสามารถสะท้อนถึงผลกำไรของผู้รับจ้างก่อสร้าง ประกอบด้วย

- 1) ใบลงเวลางานประจำวัน (Time card) เป็นเอกสารที่บันทึกจำนวนคนงานในแต่ละวัน ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ใบลงเวลาประจำวันในการอ้างอิงถึงค่าใช้จ่ายที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องจ่ายให้คนงานในแต่ละวัน เพื่อประกอบการเรียกร้องสิทธิในการพิจารณากรรณขอชดเชยค่าคนงานก่อสร้างที่ได้ทำงานนอกเหนือจากขอบเขตหน้าที่ที่ระบุอยู่ในสัญญาจ้างก่อสร้างตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง หรือในกรณีที่ต้องหยุดรอการตัดสินใจของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง

- 2) ใบขอเบิกจ่ายเงินงวด (Payment) เป็นเอกสารที่ระบุการจ่ายเงินระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง ตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้างซึ่งต้องมีสาระสำคัญในเอกสารขอเบิกจ่ายเงินงวด คือ รายละเอียดการแบ่งงวดงาน มูลค่างานที่แล้วเสร็จ และรายการสรุปการส่งเบิก ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ใบขอเบิกจ่ายเงินงวดในการยืนยันถึงความล่าช้าในการอนุมัติเบิกจ่ายเงินงวดของผู้ว่าจ้างประกอบการเรียกร้องสิทธิ
- 3) ใบอนุมัติการเบิกจ่ายเงิน (Certified Payroll) เป็นเอกสารที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างที่ประจำอยู่ในโครงการก่อสร้างออกให้ผู้รับจ้างก่อสร้างในการอนุมัติเบิกจ่ายเงินงวด ผู้รับจ้างก่อสร้างจะนำใบอนุมัติเบิกจ่ายเงินไปยื่นให้ผู้มีอำนาจอนุมัติเงินของผู้ว่าจ้างเพื่อให้ผู้ว่าจ้างจ่ายเงิน
- 4) แผนกำหนดการมูลค่างานก่อสร้าง (Schedule of Values) เป็นเอกสารที่ระบุถึงมูลค่างานก่อสร้างที่ได้ดำเนินการก่อสร้างจนถึงปัจจุบัน และสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงสำหรับการส่งเอกสารขอเบิกจ่าย ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงิน และติดตามความคืบหน้าในการขออนุมัติเงิน ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ในการยืนยันถึงความล่าช้าในการจ่ายเงินค่าจ้างของผู้ว่าจ้าง
- 5) กระแสเงินสดของผู้รับจ้างก่อสร้าง (Contractor's Cash Flow) เป็นเอกสารที่แสดงกระแสเงินสดของผู้รับจ้างก่อสร้าง การได้มาและใช้ไปของเงินสด หรือรายการเทียบเท่าเงินสดในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่ง ซึ่งงบกระแสเงินสดจะแสดงให้เห็นถึงกระแสเงินสดไหลเข้า (Cash Inflows) และกระแสเงินสดไหลออก (Cash Outflows) ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถนำเอกสารแสดงกระแสเงินสดของผู้รับจ้างก่อสร้างมาใช้ในการประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ เพื่อยืนยันถึงผลกระทบจากปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง เช่น การที่ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า ส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดของผู้รับจ้างก่อสร้าง ทำให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องจัดหาแหล่งเงินทุนอื่นมาสำรองใช้ในการดำเนินงานก่อสร้าง ซึ่งอาจต้องเสียดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น

6) ใบเสนอราคา (Quotation) ใบสั่งซื้อวัสดุ (Purchasing Order) และใบวางบิล (Invoice) เป็นเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิในกรณีที่ใช้ยืนยันว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้สั่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และมีราคาตามที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้เสนอต่อผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างจริง เช่น ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงงาน และมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุชนิดใหม่ที่ไม่ได้ระบุอยู่ในรายการแสดงปริมาณงาน และราคาค่าก่อสร้าง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องสั่งซื้อวัสดุชนิดใหม่มาใช้ในงานก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างจะเสนอใบเสนอราคา ใบสั่งซื้อวัสดุ และใบวางบิล ต่อผู้ว่าจ้างเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิในส่วนของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง

(4) กำหนดการดำเนินงานก่อสร้าง (Construction Schedule)

กำหนดการดำเนินงานก่อสร้างเป็นเอกสารที่มีความสำคัญมากในโครงการก่อสร้างและการเรียกร้องสิทธิ เพราะเป็นเอกสารที่ระบุแผนการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความคืบหน้าของโครงการก่อสร้าง ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถตรวจสอบได้ว่าโครงการก่อสร้างดำเนินไปถึงขั้นตอนใด เหลือระยะเวลาเท่าใด และใช้ในการวางแผนการดำเนินงานก่อสร้างใหม่สำหรับในกรณีที่การดำเนินงานก่อสร้างผิดไปจากแผนกำหนดการดำเนินงานก่อสร้างที่วางไว้ ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถนำกำหนดการดำเนินงานก่อสร้างมาใช้เพื่อยืนยันถึงระยะเวลาการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง ตลอดจนระยะเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้าจากปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ กำหนดการดำเนินงานก่อสร้าง ประกอบด้วย

1) แผนกำหนดการดำเนินงานก่อสร้าง (Planning Schedule) คือ เอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างใช้ในการวางแผนทางการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้าในการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ โดยผู้รับจ้างก่อสร้างจะใช้ประกอบการประมาณงานและถูกระบุไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้าง นอกจากนี้ยังเป็นเอกสารสำคัญที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิด้านระยะเวลาก่อสร้าง เนื่องจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง การเร่งงานของผู้ว่าจ้าง

อุปสรรคในการดำเนินงาน และเหตุสุดวิสัย เนื่องจากแผนการดำเนินงานก่อสร้างจะแสดงถึงระยะเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างใช้ในการดำเนินงานก่อสร้างในแต่ละขั้นตอน

- 2) รายงานแสดงความก้าวหน้างานก่อสร้าง (Progress Report) เป็นเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างใช้ในการตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานก่อสร้าง และยังใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิโดยการเปรียบเทียบกับแผนการดำเนินงานก่อสร้างเพื่อสื่อให้เห็นถึงระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน

(5) รายการปริมาณงานและราคา (Bill of Quantities, BOQ)

รายการปริมาณงานและราคาค่าก่อสร้าง เป็นเอกสารที่แสดงปริมาณวัสดุและราคาที่ใช้ในการก่อสร้าง โดยรายละเอียดจะประกอบด้วย ปริมาณวัสดุ ปริมาณแรงงาน ราคาต่อหน่วยของทั้งวัสดุและแรงงาน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าดำเนินการ ค่าดำเนินการเพื่อความปลอดภัย ที่ต้องใช้ในการดำเนินงานก่อสร้าง โดยผู้รับจ้างก่อสร้างจะใช้รายการปริมาณงานและราคาประกอบการประมูลงานก่อสร้าง และรายการปริมาณและราคาจะถูกระบุไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้าง ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้รายการแสดงรายการปริมาณและราคาเพื่อยืนยันถึงขอบเขตงานที่เปลี่ยนแปลง ราคามูลค่างานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไปประกอบการเรียกร้องสิทธิ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นราคาต่อหน่วยเพื่อใช้ในการประเมินมูลค่างานเปลี่ยนแปลง

(6) บันทึกการประชุม (Minutes of Meeting)

รายงานการประชุมหรือบันทึกการประชุม คือ เอกสารที่ระบุดลายละเอียดการประชุมในแต่ละครั้ง โดยรายงานการประชุมจะประกอบด้วย วันและเวลาที่ประชุม ผู้เข้าร่วมการประชุม เรื่องที่ต้องพิจารณาร่วมกัน ปัญหาและอุปสรรคที่พบเจอ ข้อตกลง กำหนดการต่าง ๆ ที่ได้ตกลงกันไว้ ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างนำบันทึกการประชุมมาใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิเพื่อใช้ยืนยันถึงคำสั่งหรือข้อตกลงที่ได้ประชุมไว้ ผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสมควรได้รับตามข้อตกลงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนการเร่งรัดติดตามเอกสารจากแต่ละฝ่ายซึ่งสามารถแสดงถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้างในการให้ข้อมูลหรือตัดสินใจแก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง

(7) แบบก่อสร้างและรายละเอียดประกอบแบบ (Drawing and Specification)

แบบก่อสร้างและรายละเอียดประกอบแบบ เป็นเอกสารที่มีความสำคัญมากในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างเพราะผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องดำเนินการก่อสร้างตามแบบก่อสร้างและตามที่รายละเอียดประกอบแบบได้ระบุไว้ ซึ่งถ้าแบบก่อสร้างหรือรายละเอียดประกอบแบบมีความบกพร่องอาจส่งผลให้การดำเนินงานก่อสร้างช้าลงหรือหยุดได้ และในการเรียกร้องสิทธิผู้รับจ้างก่อสร้างจะใช้แบบก่อสร้างในการเปรียบเทียบงานเปลี่ยนแปลงจากที่ระบุไว้ในสัญญา การแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างซึ่งส่งผลให้มูลค่างานก่อสร้างเปลี่ยนแปลงไป หรือใช้ในการอ้างอิงถึงความบกพร่องของแบบก่อสร้างที่ก่อให้เกิดความล่าช้า

- 1) แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญาจ้างก่อสร้าง (Tender Drawing or Contract Drawing) เป็นแบบก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้รับตอนที่เริ่มประมูลงาน (Tender Drawing) ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างจะใช้แบบก่อสร้างชุดนี้ในการคิดราคาและวางแผนดำเนินงานก่อสร้างเพื่อยื่นประมูลงานก่อสร้างต่อผู้ว่าจ้าง และภายหลังชนะการประมูลงาน ได้มีการรวบรวมแบบให้ครบถ้วนจากที่มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมแบบระหว่างประมูลงาน เพื่อใช้เป็นเอกสารส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างก่อสร้าง (Contract Drawing)
- 2) แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง (For Construction Drawing) เป็นแบบก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างจริง โดยขยายรายละเอียดเพิ่มเติมจากแบบก่อสร้างตามที่ระบุไว้ในสัญญา หรือแบบก่อสร้างที่ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื่องจากความบกพร่องของแบบก่อสร้างเดิม หรือก่อสร้างตามแบบก่อสร้างแล้วประสบปัญหาจึงต้องทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้าง และเมื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างและผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินงานก่อสร้างตามแบบก่อสร้างนั้นเสร็จสิ้น แบบก่อสร้างนั้นจะเรียกว่า As- Built Drawing หรือ Final for Construction Drawing

(8) เอกสารคำสั่งและเอกสารโต้ตอบ (Instruction and Correspondence)

การติดต่อสื่อสารในแต่ละฝ่ายในโครงการก่อสร้างควรมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เนื่องจากโครงการก่อสร้างเป็นงานที่มีความซับซ้อน มีการติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลา และใช้เวลานานในการก่อสร้างเป็นเวลานาน ส่งผลให้ถ้าไม่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอาจทำให้เกิดการลืมเลือนและเป็นปัญหาในภายหลัง โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดการเรียกร้องสิทธิขึ้น การพิสูจน์ข้อเท็จจริงจะเป็นไปได้ยาก ถ้าข้อมูลต่าง ๆ ไม่ถูกบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เอกสารที่ใช้ติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วย

- 1) เอกสารคำสั่ง (Instruction) เป็นเอกสารที่แจ้งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินงานตามคำสั่งที่ผู้ว่าจ้างได้ระบุในเอกสารคำสั่ง โดยเอกสารคำสั่งควรมีเนื้อหาประกอบด้วยวันที่ออกคำสั่ง คำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม และเอกสารต่าง ๆ ประกอบคำสั่ง ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้เอกสารคำสั่งในการยืนยันถึงคำสั่งของผู้ว่าจ้างที่ได้ส่งงานต่อผู้รับจ้างก่อสร้างจริงในการประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ
- 2) เอกสารแจ้งเตือน (Notice) เป็นเอกสารที่ใช้แจ้งหรือชี้แจงในงานส่วนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง หรือผู้ว่าจ้างรับทราบและรับรู้ข้อมูล ตลอดจนผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากคำสั่งของผู้ว่าจ้างหรือเกิดจากปัจจัยภายนอกอื่น เอกสารแจ้งเตือนควรมีรายละเอียดประกอบด้วย วันที่ออกเอกสาร เนื้อความในเอกสารที่สื่อถึงเรื่องที่แจ้งหรือปัญหาอย่างชัดเจน และเอกสารประกอบ ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้เอกสารแจ้งเตือนในการยืนยันถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากคำสั่งของผู้ว่าจ้างหรือปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ หรือใช้ในการอ้างอิงถึงการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้แจ้งเตือนถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในงานก่อสร้างต่อผู้ว่าจ้าง ในการประกอบการเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้าง
- 3) บันทึกข้อความ (Memorandum) เป็นเอกสารที่ใช้ชี้แจงสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีลักษณะการใช้งานคล้ายกับเอกสารแจ้งเตือน โดยที่ในแบบฟอร์มบันทึกข้อความจะมีพื้นที่ว่างไว้สำหรับ

บันทึกเนื้อหาในส่วนนั้น ๆ ตามวัตถุประสงค์ และจัดส่งให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
รับทราบและลงนามยืนยัน

(9) เอกสารงานเปลี่ยนแปลง (Variation Order)

เป็นเอกสารที่ผู้ว่าจ้างออกให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเพื่อแจ้งให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลง
ขอบเขตงานจากที่ระบุไว้ในสัญญาส่งผลให้สัญญาถูกเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เอกสารงานเปลี่ยนแปลง
ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญ คือ วันที่ออกเอกสารงานเปลี่ยนแปลง ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ
ข้อมูลการเจรจาต่อรอง มูลค่างานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง ระยะเวลาก่อสร้างที่ขยายออก วันที่
ได้รับการอนุมัติ และต้องลงนามรับทราบทั้งสองฝ่ายคู่สัญญา ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้
เอกสารงานเปลี่ยนแปลงนี้ในการยืนยันถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงและผู้ว่าจ้างก็ให้เห็นชอบ
ถึงมูลค่าตลอดจนระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากงานเปลี่ยนแปลงนั้นแล้ว โดยเฉพาะใน
กรณีที่มีการออกเอกสารงานเปลี่ยนแปลงให้แก่ผู้รับจ้างก่อสร้างแล้ว แต่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ได้รับ
ค่าชดเชยตามที่ระบุไว้ในเอกสารงานเปลี่ยนแปลง เนื่องจากเกิดปัญหาต่าง ๆ ผู้รับจ้างก่อสร้าง
สามารถนำเอกสารงานเปลี่ยนแปลงไปใช้ในการเรียกร้องขอค่าชดเชยดังกล่าวได้ในภายหลัง

(10) เอกสารสอบถามข้อมูลและขออนุมัติ (Request Report)

เป็นเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างส่งให้ผู้ว่าจ้างก่อสร้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างเพื่อร้องขอ
ข้อมูลเพิ่มเติม การตัดสินใจ หรือขออนุมัติในเรื่องต่างๆ ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้เอกสาร
สัญญาจ้างก่อสร้างในการยืนยันถึงคำสั่งหรือระยะเวลาที่ต้องหยุดรอการตัดสินใจ การอนุมัติจาก
ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทน ผู้ว่าจ้าง ประกอบด้วย

- 1) เอกสารสอบถามข้อมูล (Request for Information, RFI) คือ เอกสารที่ผู้รับจ้าง
ก่อสร้างส่งให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างเพื่อร้องขอข้อมูลที่ไม่ชัดเจนในการ
ดำเนินงานก่อสร้างเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องหรือร้องขอการตัดสินใจจากผู้ว่าจ้าง
หรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง โดยประกอบด้วย วันและเวลาที่ออกเอกสาร รายละเอียดของ
ปัญหา เอกสารข้อมูลอ้างอิง และกำหนดวันที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างต้องตอบ
กลับ ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้เอกสารสอบถามข้อมูลประกอบการเรียกร้อง

สิทธิเพื่อใช้อ้างอิงถึงผลการตัดสินใจจากผู้ว่าจ้าง หรือระยะเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้าง ต้องหยุดรอการตอบกลับจากผู้ว่าจ้าง

- 2) เอกสารร้องขอการเห็นชอบและอนุมัติ (Request for Approval, RFA) คือ เอกสาร เพื่อร้องขอความเห็นชอบหรือขออนุมัติในเรื่องต่างๆ จากทางผู้รับจ้างก่อสร้าง โดย ในแบบฟอร์มนี้จะประกอบด้วย วันที่ออกเอกสาร รายละเอียดเกี่ยวกับการขออนุมัติ กำหนดระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างต้องตอบกลับ และส่วนของการลง นามอนุมัติ ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงถึงคำสั่งหรือคำอนุมัติ จากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างประกอบการเรียกร้องสิทธิ ตลอดจนสามารถใช้เป็น เอกสารยืนยันในความล่าช้าของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง
- 3) เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง (Request for Change, RFC) เป็น เอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างส่งให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง เพื่อเรียกร้องให้ผู้ว่าจ้าง หรือตัวแทนผู้ว่าจ้างพิจารณาการดำเนินการต่าง ๆ ของผู้รับจ้างก่อสร้างเป็นงาน เปลี่ยนแปลงจากที่ระบุไว้ในสัญญา เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญ คือ วันที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง ปัญหา รายละเอียดงานที่เปลี่ยนแปลง ผลกระทบที่เกิดจากงานเปลี่ยนแปลง ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน มูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง และเอกสารที่อ้างอิง ซึ่ง ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถอ้างอิงเอกสารงานเปลี่ยนแปลงในการเรียกร้องสิทธิ โดยเฉพาะในการอ้างอิงถึงการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในงานก่อสร้างและได้ทำการแจ้งเตือนตลอดจนสรุปผลกระทบให้ผู้ว่าจ้างหรือผู้ รับจ้างก่อสร้างแล้ว

(11) ภาพถ่าย บันทึกการสนทนา และบันทึกภาพวีดิทัศน์ (Photo, Voice Record and Video Record)

ภาพถ่ายและบันทึกภาพเคลื่อนไหว เป็นเอกสารที่มีความสำคัญต่อการเรียกร้องสิทธิ เนื่องจากในปัจจุบันสามารถถ่ายภาพหรือบันทึกภาพวีดิทัศน์ จัดเก็บได้อย่างสะดวกรวดเร็วและ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ โดยเฉพาะผู้พิจารณาการเรียกร้องสิทธิที่ไม่ได้สำรวจพื้นที่งานก่อสร้าง

หรือไม่มีข้อมูลในส่วนนั้นอย่างเพียงพอ ในการเรียกร้องสิทธิผู้รับจ้างก่อสร้างนิยมใช้ภาพถ่ายหรือบันทึกภาพวีดิทัศน์ในการอ้างอิงงานที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว เปรียบเทียบสภาพงานก่อสร้างก่อนและหลังดำเนินงาน หรือแสดงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง เช่น การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างขุดพบฐานรากเก่าที่ฝังอยู่ใต้ดิน โดยข้อมูลที่ควรมีในภาพถ่ายควรประกอบด้วย วันและเวลาที่ได้ถ่ายภาพ สถานที่ที่ถ่ายภาพที่สามารถอ้างอิงได้ และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

(12) เอกสารอื่น ๆ

- 1) บันทึกรายการวัสดุและเครื่องจักร (Material and Equipment Records) การบันทึกรายการวัสดุและเครื่องจักร เพื่อใช้ในการเรียกร้องสิทธิในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้วัสดุหรือเครื่องจักรเพิ่มเติมหรือกรณีที่มีการจัดส่งวัสดุที่ไม่เหมาะสม ควรจัดเก็บทั้ง ใบเสนอราคา ใบสั่งซื้อ ใบวางบิล และเอกสารต่าง ๆ ที่คล้ายกันนี้สามารถเป็นหลักฐานยืนยันในการเรียกร้องสิทธิ
- 2) เอกสารการตรวจสอบและทดสอบ (Inspection and Testing Document) การตรวจสอบ (Inspection) และทดสอบ (Testing) เป็นกระบวนการควบคุมคุณภาพของงานก่อสร้าง โดยเป็นการตรวจสอบงานที่สำเร็จแล้วในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการก่อสร้าง เพื่อเป็นการยืนยันด้านคุณภาพที่ต้องการตามข้อกำหนดซึ่งแบบฟอร์มที่ใช้ในการตรวจสอบและทดสอบนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงและเงื่อนไขการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานเอกสารตรวจสอบ เอกสารการตรวจสอบ เอกสารนำส่งแจ้งผลการทดสอบวัสดุ และเอกสารแจ้งสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้เอกสารตรวจสอบและทดสอบนี้ในการยืนยันถึงการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ได้กระทำอย่างถูกต้องและปลอดภัยตามที่ระบุไว้ในสัญญาแล้ว
- 3) เอกสารที่ออกจากภาครัฐ เช่น เอกสารราคากลางวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และข้อกฎหมาย ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถนำเอกสารที่ออกจากภาครัฐไปใช้ในการยืนยันถึงกฎระเบียบและข้อบังคับที่ผู้รับจ้าง

ก่อสร้างไม่สามารถฝ่าฝืนได้ เช่น เมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างขุดพบวัตถุโบราณ ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถอ้างถึงพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ พ.ศ.2535 ในการเรียกร้องสิทธิในส่วนที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องหยุดงานในส่วนที่ขุดพบนั้นเพื่อรอให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาตรวจสอบ เนื่องจากถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการก่อสร้างต่อไปแล้วก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นต่อวัตถุโบราณจะถือเป็นความผิดทางอาญา

6.2 เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุ

6.2.1 กลุ่มสาเหตุการเรียกร้องสิทธิอันมีสาเหตุมาจากผู้ว่าจ้าง (A)

(1) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงงาน (A1)

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่าในกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างเปลี่ยนแปลงงานนั้น คำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง และเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงการที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงงานมีความสำคัญมาก ผู้เชี่ยวชาญ C5 ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าในบางกรณีผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้สำเร็จจากการยื่นเอกสารคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากทางผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างประกอบกับเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างเพียงเท่านั้น

แต่ในกรณีไม่มีเอกสารคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากทางผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างโดยตรงแล้ว ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นว่าสามารถใช้เอกสารอื่นที่สื่อถึงคำสั่งของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างแทนได้เช่นกัน โดยผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8 C9 และ C10 เสนอให้ใช้การเปรียบเทียบแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขที่ใช้ในการก่อสร้างจริง หรือใช้ภาพถ่ายสภาพพื้นที่งานก่อสร้างก่อนและหลังมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน เพื่อชี้ให้ผู้ว่าจ้างเห็นถึงงานเปลี่ยนแปลงประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ หรือถ้ามีการประชุมในเรื่องที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้บันทึกการประชุม ตลอดจนเอกสารแจ้งผลกระทบจากคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน

ผู้เชี่ยวชาญ C1 ยังเสนอว่ารายงานประจำเดือนก็สามารถใช้เพื่อยืนยันว่ามีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขงานเกิดขึ้นจริงเช่นกัน ผู้เชี่ยวชาญ C9 ได้เสนอให้ใช้การบันทึกเสียงในกรณีที่มีการสั่งการด้วยคำพูดหรือทางโทรศัพท์ในกรณีที่เป็นคำสั่งงาน นอกจากนั้นผู้รับจ้างก่อสร้าง C1 ได้เสนอแนะเพิ่มว่าในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงงานผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องร้องขอให้ผู้ว่าจ้างหรือผู้รับจ้างก่อสร้างส่งคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทุกกรณี แม้ว่าผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างจะทำการสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงานด้วยคำพูด ทางผู้รับจ้างก่อสร้างก็มีหน้าที่จัดทำเอกสารแจ้งกลับต่อผู้ว่าจ้าง เช่น จากการสั่งงานของผู้ว่าจ้าง ทางผู้รับจ้างก่อสร้างขอยืนยันคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานนี้ ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักฐานในการเรียกร้องสิทธิได้อีกด้วย

ส่วนในด้านการพิจารณามูลค่างานและระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารแจ้งถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงานของผู้ว่าจ้าง แบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง เอกสารแสดงปริมาณราคาและวัสดุในกรณีที่ใช้วัสดุเดิมและยึดถือราคาวัสดุเดิมเป็นหลัก หรือเอกสารใบสั่งซื้อ ใบวางบิลในกรณีที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในเอกสารแสดงปริมาณราคาและวัสดุก่อสร้าง และแผนการดำเนินงาน

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิ ดังแสดงในตารางที่ 6.1 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ ดังแสดงในตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.1 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ A1

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
รับทราบข้อมูลหรือคำสั่ง การเปลี่ยนแปลงงาน		เอกสารคำสั่ง บันทึกการประชุม เอกสารสอบถาม RFI	ผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงงานโดยไม่มีลาย ลักษณ์อักษร
ตรวจสอบและลงบันทึกรับ เอกสารคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน		บันทึกรับ-ส่งเอกสาร	
ตรวจสอบผลกระทบจากคำสั่ง เปลี่ยนแปลงงาน และประมาณ มูลค่างานที่ได้รับผลกระทบ		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งผลกระทบจากคำสั่ง เปลี่ยนแปลงงาน ภาพถ่ายสภาพพื้นที่ก่อสร้างก่อน และหลังมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน	ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่รอบคอบในการ ตรวจสอบและจัดทำเอกสารแจ้ง ผลกระทบจากคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน
งานเปลี่ยนแปลงอยู่ในขอบเขต ที่สามารถรับมือได้หรือไม่			
ใช่	ผู้มีอำนาจ ตรวจสอบและ อนุมัติ		
ไม่ใช่	ถอดปริมาณงานและคิดมูลค่างาน เปลี่ยนแปลง	รายการสรุปผลกระทบ แบบก่อสร้างในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายการปริมาณงานและราคา	
ถอดปริมาณงานและคิดมูลค่างาน เปลี่ยนแปลง	ผู้มีอำนาจเจรจา ต่อรอง	เอกสารร้องขอให้พิจารณางาน เปลี่ยนแปลง	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารแจ้งรััดติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ติดตามผลการอนุมัติงาน เปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารเบิกงวดงาน	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมักไม่ยินยอม พิจารณางานเปลี่ยนแปลง หรือแจ้งว่าจะ พิจารณานาในภายหลังจากโครงการสิ้นสุด
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญา และงานเปลี่ยนแปลง			
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.2 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
1	A1	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ซึ่งเปลี่ยนแปลงงาน	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงงาน และสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกหนังสือคำสั่ง
				ข้อความที่ผู้ว่าจ้างซึ่งเปลี่ยนแปลงงานต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				ข้อสัญญาที่ระบุให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูล
				รายละเอียดของข้อมูลที่ร้องขอต่อผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือน (Notice) ถึงงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือน
				ข้อความที่ผู้รับจ้างก่อสร้างแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยอ้างอิงถึงเอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของงานเปลี่ยนแปลง
			รายงานประจำวัน สัปดาห์และเดือน	วันและเวลาที่บันทึกข้อมูล
				ข้อมูลที่แสดงถึงการสั่งงานของผู้ว่าจ้างหรือการเปลี่ยนแปลงงานที่เกิดขึ้น
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น				
มูลค่าและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง				

ตารางที่ 6.2 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A1 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
1	A1	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง สั่งเปลี่ยนแปลงงาน (ต่อ)	เอกสารอนุมัติงาน เปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงาน เปลี่ยนแปลง
				ข้อพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่าและระยะเวลาที่อนุมัติให้ผู้รับจ้าง ก่อสร้าง
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ
				ภาพแสดงรายละเอียดของพื้นที่งานก่อสร้าง ก่อนดำเนินงานตามคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน ของผู้ว่าจ้าง
				ภาพถ่ายแสดงรายละเอียดสภาพพื้นที่งาน ก่อสร้างภายหลังจากดำเนินงานตามคำสั่ง เปลี่ยนแปลงงานของผู้ว่าจ้าง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ใน สัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบ ก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณ งานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	แผนการดำเนินงานก่อสร้างใช้ในการ เปรียบเทียบเพื่อหาระยะเวลางาน เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
รายการปริมาณงานและ ราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงถึงราคาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการ ดำเนินงานก่อสร้าง และงานเปลี่ยนแปลง			
บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม			
	เรื่องที่พิจารณาในการประชุม เช่น ข้อสรุปใน การพิจารณาเปลี่ยนแปลง หรือการเร่งรัด ติดตามข้อมูลหรือการตัดสินใจ			

(2) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงาน (A2)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า ในกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงานนั้น คำสั่งเพิ่มงานหรือลดงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงการที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงาน และแบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงมีความสำคัญมากในการยืนยันถึงงานที่เปลี่ยนแปลงไปและงานที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินงานจริง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C5 C6 C8 C9 และ C10 ทั้ง 8 ท่าน เสนอให้ใช้ภาพถ่ายสภาพพื้นที่งานก่อสร้างก่อนและหลังมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน ตลอดจนรายงานการประชุมในการยืนยันงานที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ทำจริง

ส่วนในด้านการพิจารณามูลค่างานและระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าควรใช้ แบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง เอกสารแจ้งถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากคำสั่งเพิ่มงานของผู้ว่าจ้าง หรือลดงานในกรณีที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้เริ่มดำเนินงานในส่วนที่ผู้ว่าจ้างต้องการลดไปแล้ว เอกสารแสดงปริมาณราคาและวัสดุในกรณีที่ใช้วัสดุเดิมและยึดถือราคาวัสดุเดิมเป็นหลัก หรือเอกสารใบสั่งซื้อใบวางบิลในกรณีที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในเอกสารแสดงปริมาณราคาและวัสดุก่อสร้าง และแผนการดำเนินงานก่อสร้างเปรียบเทียบกับรายงานความก้าวหน้าโครงการก่อสร้าง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C2 เสนอให้ใช้ราคากลางวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์ในการพิจารณาราคาวัสดุก่อสร้างนอกเหนือจากที่ระบุอยู่ในไว้ในเอกสารแสดงปริมาณราคาและวัสดุก่อสร้างในสัญญา

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงานได้ ดังแสดงในตารางที่ 6.3 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.4

ตารางที่ 6.3 ขั้นตอนการเรียกรื้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกรื้องสิทธิสาเหตุ A2

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกรื้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
รับทราบข้อมูลหรือคำสั่งเพิ่มหรือลดงาน		เอกสารคำสั่งเพิ่มหรือลดงาน บันทึกการประชุม เอกสารสอบถาม RFI	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน		บันทึกรับและส่งเอกสาร	
ตรวจสอบผลกระทบจากคำสั่งเพิ่มงานหรือลดงาน และประมาณมูลค่างานที่ได้รับผลกระทบ		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งผลกระทบจากคำสั่งแรงงาน ภาพถ่ายสภาพพื้นที่ก่อสร้างก่อนและหลังมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน	ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ถ่ายภาพก่อนทำการเพิ่มหรือลดงาน โดยเฉพาะงานลดถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างทำการก่อสร้างไปแล้วแต่ไม่ถ่ายภาพก่อนทำการลดงาน จะพิสูจน์ได้ยากกว่าผู้รับจ้างก่อสร้างทำการก่อสร้างจริงหรือไม่
งานเพิ่มหรือลดอยู่ในขอบเขตที่สามารถรับผิดชอบหรือไม่ใช่			
ใช่	ผู้มีอำนาจตรวจสอบและอนุมัติ		
ไม่ใช่	ลดปริมาณงานและคิดมูลค่างานเปลี่ยนแปลง	รายการสรุปผลกระทบแบบก่อสร้างในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายการปริมาณงานและราคาใบเสนอราคา ใบสั่งซื้อ ใบวางบิล	นอกจากนี้ยังสามารถอ้างอิงราคากลางวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	ผู้มีอำนาจเจรจาต่อรอง	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลงหรือเอกสารร้องขอให้ทำการแก้ไขสัญญาในส่วนที่เพิ่มหรือลดในปริมาณมาก	ผู้ว่าจ้างไม่ยินยอมให้ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างใหม่ ซึ่งไม่เป็นธรรมต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรััดติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารเบิกงวดงาน	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.4 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A2

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
2	A2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงาน	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงงาน
				ข้อสัญญาที่ระบุถึงสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างที่สามารถปฏิเสธคำสั่งของผู้ว่าจ้างเนื่องจากการเพิ่มงานในปริมาณมาก
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกหนังสือคำสั่ง
				ข้อความที่ผู้ว่าจ้างออกคำสั่งเพิ่มหรือลดงานต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				ข้อสัญญาที่ระบุให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูล
				รายละเอียดของข้อมูลที่ร้องขอต่อผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนถึงผลกระทบจากการเพิ่มหรือลดงาน	วันและเวลาที่ออกหนังสือคำสั่ง
				ข้อความที่ผู้รับจ้างก่อสร้างแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยอ้างอิงถึงเอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง
				รายละเอียดของงานเพิ่มหรืองานลดและผลกระทบจากการดำเนินงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
				แจ้งถึงการสั่งเพิ่มงานในปริมาณมากที่อยู่นอกเหนือขอบเขตของสัญญาจ้างก่อสร้าง
			รายงานประจำวัน สัปดาห์ และเดือน	วันและเวลาที่บันทึกข้อมูล
คำสั่งของผู้ว่าจ้าง หรือรายละเอียดการดำเนินงานที่แสดงว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง				

ตารางที่ 6.4 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A2 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
2	A2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงาน	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเพิ่มหรือลดที่เกิดขึ้น
				มูลค่าและระยะเวลาในการดำเนินงานเพิ่มหรือลด
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่าและระยะเวลาที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ
				ภาพแสดงรายละเอียดของพื้นที่งานก่อสร้างก่อนดำเนินงานตามคำสั่งเพิ่มหรือลดงานของผู้ว่าจ้าง
				ภาพถ่ายแสดงรายละเอียดสภาพพื้นที่งานก่อสร้างภายหลังดำเนินงานตามคำสั่งเพิ่มหรือลดงานของผู้ว่าจ้าง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	ข้อมูลระยะเวลาในการดำเนินงานก่อสร้างในแต่ละขั้นตอนของผู้รับจ้างก่อสร้าง และข้อมูลที่แสดงถึงขั้นตอนการดำเนินงานในปัจจุบัน
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	ข้อมูลราคาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานก่อสร้าง

ตารางที่ 6.4 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A2 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
2	A2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือลดงาน	เอกสารแสดงราคากลางวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์	ข้อมูลราคาวัสดุก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างใช้ในการอ้างอิงเพื่อเสนอราคาต่อผู้ว่าจ้างในส่วนของงานเพิ่ม
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม
				ผู้เข้าร่วมประชุม
		เรื่องที่พิจารณาในการประชุม เช่น ข้อเสนอในการพิจารณาเพิ่ม หรือการเร่งรัดติดตามข้อมูลหรือการตัดสินใจ		

(3) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด (A3)

กรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเร่งงานนั้น รายงานการประชุมสรุปเรื่องการเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด คำสั่งเร่งงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงกรณีที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด เป็นเอกสารสำคัญในการยืนยันว่ามีคำสั่งเร่งงานจากผู้ว่าจ้างจริงในการประกอบการพิจารณาการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างจากคำสั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด

ส่วนในด้านการพิจารณามูลค่างานและระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าควรใช้ เอกสารแจ้งถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากคำสั่งเร่งงานของผู้ว่าจ้าง แผนการดำเนินงานก่อสร้างเปรียบเทียบกับรายงานความก้าวหน้าโครงการก่อสร้าง และเอกสารร้องขอให้พิจารณาราคาที่เปลี่ยนแปลงไปจากการเร่งงาน นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C4 เสนอว่าในกรณีเร่งงานให้ร้องขอใบสั่งจ้างพิเศษเพื่อให้จ่ายต่อการคิดราคา หรือผู้เชี่ยวชาญ C7 เสนอให้ส่งหนังสือสงวนสิทธิให้ผู้ว่าจ้างในกรณีที่ไม่สามารถคำนวณมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลงจากการเร่งงาน

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเร่งงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด ดัง

แสดงในตารางที่ 6.5 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.6

ตารางที่ 6.5 ขั้นตอนการเรียกรื้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกรื้องสิทธิสาเหตุ A3

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกรื้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
รับทราบข้อมูลหรือคำสั่งแรงงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด		เอกสารคำสั่งแรงงาน บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน		บันทึกรับและส่งเอกสาร	
ตรวจสอบผลกระทบจากคำสั่งแรงงานจากผู้จ้าง และประมาณมูลค่างานที่ได้รับผลกระทบ		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งผลกระทบจากคำสั่งแรงงาน แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า	
ผู้มีอำนาจตรวจสอบและอนุมัติ			
ถอดปริมาณงานและคิดมูลค่างานเปลี่ยนแปลง		รายการสรุปผลกระทบ แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายการปริมาณงานและราคา ใบเสนอราคา ใบสั่งซื้อ ใบวางบิล	
นำเสนอผู้จ้างหรือตัวแทนผู้จ้าง ↔ ผู้มีอำนาจเจรจาต่อรอง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง หรือเอกสารร้องขอให้ทำการแก้ไขสัญญา หรือเอกสารสั่งจ้างพิเศษ	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง หรือทำการแก้ไขสัญญา		เอกสารเร่งรัดติดตามการพิจารณา บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญา และงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง หรือเอกสารแก้ไขสัญญา หรือเอกสารสั่งจ้างพิเศษ เอกสารเบิกงวดงาน	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.6 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A3

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
3	A3	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างส่งแรงงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงเงื่อนไขในการที่ผู้ว่าจ้างส่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างแรงงานก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกหนังสือคำสั่งแรงงาน
				ข้อความที่ผู้ว่าจ้างออกคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการแรงงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด
				ข้อสัญญาที่ระบุให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูล
				รายละเอียดของข้อมูลที่ร้องขอต่อผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนถึงผลกระทบจากการเร่งงาน	วันและเวลาที่ออกหนังสือคำสั่ง
				ข้อความที่ผู้รับจ้างก่อสร้างแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงผลกระทบจากการส่งแรงงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดของผู้ว่าจ้าง
				รายละเอียดของงานเพิ่มหรืองานลดและผลกระทบของการดำเนินงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลงหรือร้องขอให้จัดทำสัญญาใหม่หรือจ้างพิเศษ	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลงต่อผู้ว่าจ้าง
มูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นจากการเร่งงานและระยะเวลาดำเนินงานก่อสร้างใหม่ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างร้องขอ				

ตารางที่ 6.6 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A3 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
3	A3	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างส่งแรงงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างใหม่หรือเอกสารสั่งจ้างพิเศษ	วันและเวลาที่ออกเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างใหม่หรือเอกสารสั่งจ้างพิเศษ
				ข้อมูลในด้านมูลค่างานก่อสร้าง และระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้าง
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ
				ภาพแสดงรายละเอียดของพื้นที่งานก่อสร้างก่อนดำเนินการเรียงงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
				ภาพแสดงรายละเอียดของพื้นที่งานก่อสร้างในแต่ละเดือน เพื่อใช้ในการยืนยันถึงงานที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการไปแล้ว
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	ข้อมูลระยะเวลาในการดำเนินงานก่อสร้างในแต่ละขั้นตอนของผู้รับจ้างก่อสร้าง และข้อมูลที่แสดงถึงขั้นตอนการดำเนินงานในปัจจุบัน
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	ข้อมูลราคาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานก่อสร้าง
			เอกสารเสนอราคา สั่งซื้อและวางบิล	ข้อมูลราคาวัสดุ หรืออุปกรณ์ก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้นำมาใช้ในการก่อสร้างจริง
			เอกสารแสดงราคากลางวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์	ข้อมูลราคาวัสดุก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างใช้ในการอ้างอิงเพื่อเสนอราคาต่อผู้ว่าจ้างในส่วนของงานเพิ่ม
บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม			
	ข้อสรุปในการพิจารณาผลกระทบหรือค่าใช้จ่ายในการแรงงานให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด			

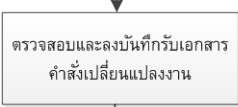

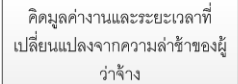
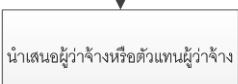
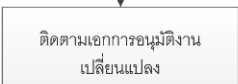
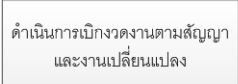

(4) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกคำสั่งต่าง ๆ หรือให้ข้อมูลล่าช้า (A4)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าในกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกคำสั่งต่าง ๆ หรือให้ข้อมูลล่าช้า นั้น เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงกรณีที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างล่าช้าในการออกคำสั่งหรือให้ข้อมูลที่จำเป็นแผนการดำเนินงานก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งเตือนความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง และการแจ้งเตือนความล่าช้าในที่ประชุมซึ่งระบุอยู่ในรายงานการประชุม โดยที่ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C5 และ C6 เสนอให้ใช้รายงานความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้างเปรียบเทียบกับแผนงานก่อสร้างที่ระบุในสัญญาเพื่อชี้ให้เห็นถึงระยะเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจำเป็นต้องหยุดรอคำสั่งหรือข้อมูลจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C8 และ C10 ยังเสนอให้ใช้เอกสารร้องขอการอนุมัติในกรณีที่ไม่สามารถหยุดรอได้

ส่วนในด้านการพิจารณามูลค่างานและระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าควรวีธี แผนการดำเนินงานก่อสร้างเปรียบเทียบกับรายงานความก้าวหน้า เอกสารแจ้งเตือนความล่าช้าและรายงานการประชุมที่กำหนดวันที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างต้องออกคำสั่งหรือให้ข้อมูลแก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกคำสั่งต่าง ๆ หรือให้ข้อมูลล่าช้า ดังแสดงในตารางที่ 6.7 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.8

ตารางที่ 6.7 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ A4

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
		เอกสารร้องขอข้อมูลเพิ่มเติม, RFI บันทึกรับและส่งเอกสาร	
		เอกสารแจ้งเตือนความล่าช้า สัญญาจ้างก่อสร้าง บันทึกการประชุม	
		เอกสารชี้แจงข้อมูลจากผู้ว่าจ้าง บันทึกรับและส่งเอกสาร	
		รายการสรุปผลกระทบที่เกิดจากความล่าช้า แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
		เอกสารร้องขอให้พิจารณา เปลี่ยนแปลง	ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถพิสูจน์ได้อย่างชัดเจนว่าความล่าช้าของผู้ว่าจ้างกระทบสายงานวิกฤต
		เอกสารแจ้งรััดติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง เอกสารแจ้งรััดติดตามการพิจารณา บันทึกการประชุม	
		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารเบิกงวดงาน	

ตารางที่ 6.8 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A4

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
4	A4	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างออกคำสั่งต่าง ๆ หรือให้ข้อมูลล่าช้า	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องต่อผู้ว่าจ้างเนื่องจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงข้อมูล
				คำสั่งของผู้ว่าจ้าง หรือรายละเอียดที่ผู้ว่าจ้างชี้แจงแก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารสอบถาม	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูล
			ข้อมูล (RFI)	รายละเอียดของข้อมูลที่ร้องขอต่อผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง
				กำหนดระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างต้องตอบกลับผู้รับจ้างก่อสร้างโดยไม่ส่งผลกระทบต่องานก่อสร้าง
			เอกสารร้องขอการอนุมัติ	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอการอนุมัติ
				กำหนดระยะเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถทำได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่องานก่อสร้าง
			รายการสรุปผลกระทบจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง	ข้อมูลผลกระทบที่เกิดจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง ที่แสดงในด้านมูลค่างานก่อสร้าง หรือระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องเสียไป
เอกสารร้องขอให้พิจารณาเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณาเปลี่ยนแปลงต่อผู้ว่าจ้าง			
	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง			
	ค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิในส่วนที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดงาน			

ตารางที่ 6.8 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A4 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
4	A4	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ออกคำสั่งต่าง ๆ หรือให้ข้อมูล ล่าช้า	เอกสารอนุมัติงาน เปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงาน เปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการ ดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้าง ก่อสร้าง
			แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	ระยะเวลาที่ล่าช้าจากแผนที่วางไว้ โดยการ เปรียบเทียบแผนการดำเนินงานของผู้รับจ้าง ก่อสร้างและ
			รายการปริมาณงานและ ราคาวัสดุก่อสร้าง	ข้อมูลค่าเช่าเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ใช้ใน งานก่อสร้างที่ต้องหยุดรอ
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม
ผู้เข้าร่วมประชุม				
เรื่องที่พิจารณาในการประชุม เช่น ข้อสรุปใน การพิจารณาผลกระทบจากความล่าช้าของผู้ ว่าจ้าง หรือในกรณีที่ติดตามความล่าช้า จะ สามารถใช้ในการยืนยันถึงการแจ้งให้ผู้ว่าจ้าง ทราบถึงความล่าช้า				

(5) ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด (A5)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าในกรณีผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนดนั้น เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงการที่ผู้ว่าจ้างล่าช้าในการจ่ายค่าจ้างหรืองวดงาน แผนการดำเนินงานก่อสร้างเปรียบเทียบกับรายงานความก้าวหน้าและรูปถ่ายแสดงสภาพโครงการก่อสร้างในปัจจุบันเพื่อสื่อให้ผู้ว่าจ้างหรือผู้พิจารณาเห็นว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จตามที่กำหนดมีสิทธิที่จะสามารถขอเบิกจ่ายเงินงวด เอกสารแจ้งเตือน (Notice) ผู้ว่าจ้างถึงความล่าช้าในการจ่ายเงิน นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 8 ใน 10 ท่าน เสนอว่าถ้ามีการเร่งรัดติดตามในที่ประชุม ผู้รับจ้างก่อสร้างก็สามารถนำเอกสารบันทึกการประชุมมาใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ หรือใช้เอกสารขอเบิกจ่ายเงินงวด (Payment) ที่ระบุวันและเวลาที่ส่งให้ผู้ว่าจ้างเพื่อยืนยันถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้างได้เช่นกัน และในกรณีที่ยังไม่ได้รับเงินเป็นเวลานานอาจจำเป็นต้องส่งเอกสารแจ้งขอชะลองานหรือหยุดงาน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C4 C5 และ C6 ใช้ใบสั่งซื้อ และใบวางบิล ตลอดจนเอกสารแสดงกระแสเงินสดของผู้รับจ้างก่อสร้างเพื่อแสดงให้เห็นให้ผู้ว่าจ้างเห็นว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างประสบปัญหาเนื่องจากความล่าช้าในการจ่ายเงินค่าจ้างของผู้ว่าจ้าง

ส่วนในด้านการพิจารณามูลค่างานและระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าในด้านการพิจารณาเรียกร้องระยะเวลาก่อสร้างจากการที่ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างล่าช้าส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องขอหยุดงานนั้น ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้ใช้ เอกสารขออนุมัติเงินงวดที่ระบุวันและเวลาที่ส่งให้ผู้ว่าจ้าง แผนการดำเนินงานก่อสร้างและรายงานความก้าวหน้า หนังสือแจ้งเตือนความล่าช้า บันทึกการประชุม และหนังสือแจ้งขอหยุดงาน จนกว่าจะได้รับเงิน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง และในด้านการเรียกร้องค่าชดเชยนั้น ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้พิจารณาจากสัญญาจ้างก่อสร้างที่กล่าวถึงกรณีผู้ว่าจ้างล่าช้าในการจ่ายค่าจ้าง ที่กำหนดว่าผู้รับจ้างก่อสร้างมีสิทธิที่จะเรียกร้องชดเชยดอกเบี้ยที่ควรได้

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด ดัง

แสดงในตารางที่ 6.9 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.10

ตารางที่ 6.9 ขั้นตอนการเรียกวงสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกวงสิทธิสาเหตุ A5

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกวงสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งถึงความล่าช้าในการจ่ายเงินของผู้ว่าจ้าง		เอกสารแจ้งความล่าช้า บันทึกรับและส่งเอกสาร บันทึกการประชุม	
สรุปผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่าจ้างล่าช้า		รายงานสรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น	
แจ้งถึงผลกระทบในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารขออนุมัติเบิกจ่ายเงินงวด แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า เอกสารแสดงกระแสเงินสดของผู้รับจ้างก่อสร้าง	
ผู้ว่าจ้างดำเนินการอนุมัติเงินงวดหรือไม่	ไม่ใช่	เอกสารแจ้งขอหยุดหรือชะลองานก่อสร้าง	
ส่งเอกสารแจ้งขอหยุดงานจนกว่าจะได้รับเงิน			
ใช่		รายการสรุปผลกระทบที่เกิดจากความล่าช้า แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง			
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณาเปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดตามการพิจารณา บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารเบิกงวดงาน	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.10 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A5

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
5	A5	ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องขอค่าชดเชยในกรณีที่ผู้ว่าจ้างล่าช้าในการจ่ายค่าจ้าง
				ข้อตกลงในส่วนของดอกเบี้ยที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสมควรได้รับ
			เอกสารแจ้งเตือนถึงความล่าช้าในการจ่ายเงินของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารแจ้งเตือนถึงความล่าช้าในการจ่ายเงินของผู้ว่าจ้าง
				ข้อความแจ้งถึงความล่าช้าในการจ่ายเงินของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งขอหยุดหรือชะลองานจนกว่าจะได้รับเงิน	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารแจ้งขอหยุดงานหรือชะลองาน
				กำหนดระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างต้องจ่ายเงินค่าจ้างต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง มิฉะนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างจะขอหยุดงาน
			เอกสารสรุปผลกระทบที่เกิดจากการจ่ายเงินล่าช้าของผู้ว่าจ้าง	ข้อมูลด้านค่าจ้างก่อสร้าง และดอกเบี้ยที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสมควรได้รับ
				ข้อมูลผลกระทบที่เกิดจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง ที่แสดงในด้านมูลค่างานก่อสร้าง หรือระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องเสียไป
			เอกสารร้องขอให้พิจารณาค่าชดเชย	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลงต่อผู้ว่าจ้าง
สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง				
ค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิในส่วนที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดงาน รวมถึงดอกเบี้ยที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสมควรได้รับ				

ตารางที่ 6.10 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A5 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
5	A5	ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณาเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ
				ภาพถ่ายแสดงความก้าวหน้าของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
			แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	แผนการดำเนินงานแสดงข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในงานก่อสร้าง และกำหนดการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเบิกเงินงวดจากผู้ว่าจ้าง และ รายงานความก้าวหน้าแสดงถึงข้อมูลความก้าวหน้าของงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการก่อสร้าง
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	ข้อมูลค่าเช่าเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้างที่ต้องหยุด
			เอกสารเสนอราคา สั่งซื้อ และวางบิล	ข้อมูลราคาวัสดุ หรืออุปกรณ์ก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้นำมาใช้ในการก่อสร้างจริง
			เอกสารแสดงกระแสเงินสดของผู้รับจ้างก่อสร้าง	แสดงกระแสเงินสดของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากความล่าช้าในการจ่ายเงินของผู้ว่าจ้าง
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม
	ผู้เข้าร่วมประชุม			
	เรื่องที่พิจารณาในการประชุม เช่น แจ้งผู้ว่าจ้างถึงความล่าช้าในการจ่ายเงินของผู้ว่าจ้าง หรือบันทึกผลการเจรจาข้อขัดแย้งที่ผู้ว่าจ้างจ่ายเงินค่าจ้างล่าช้ากว่ากำหนด			

(6) ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า (A6)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าในกรณีผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้าหรือกรณีพื้นที่ก่อสร้างไม่เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญานั้น สัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงวันเริ่มงานและระบุถึงกรณีผู้ว่าจ้างไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ และเอกสารแจ้งถึงปัญหาในการเข้าพื้นที่ก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างหรือเอกสารแจ้งถึงพื้นที่ก่อสร้างที่ไม่เป็นไปตามที่สัญญาระบุ และผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C4 และ C6 ยังเสนอให้ใช้แผนการดำเนินงานก่อสร้างที่อยู่ในสัญญาจ้างก่อสร้าง บันทึกการประชุม และผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C4 C5 C9 และ C10 เสนอให้ใช้ภาพถ่ายพื้นที่ก่อสร้างจริงในการประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ

ส่วนในด้านการพิจารณามูลค่างานและระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าในกรณีผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้าจะใช้เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุวันเริ่มต้นทำงาน หรือแผนการดำเนินงานก่อสร้างที่อยู่ในสัญญา และวันเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้เริ่มดำเนินงานก่อสร้างจริง ส่วนในด้านการพิจารณาพื้นที่ก่อสร้างไม่เป็นไปตามที่ตกลงไว้ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเสนอให้ใช้เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างว่าพื้นที่ก่อสร้างไม่เป็นไปตามข้อตกลง และผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C4 C5 C9 และ C10 เสนอให้ใช้ภาพถ่ายพื้นที่ก่อสร้างจริงประกอบการแจ้งเตือนหรือประกอบการแจ้งในที่ประชุม

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า ดังแสดงในตารางที่ 6.11 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.12

ตารางที่ 6.11 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ A6

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งถึงความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่ของผู้ว่าจ้าง		เอกสารแจ้งความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่ บันทึกรับและส่งเอกสาร บันทึกการประชุม	
สรุปผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความล่าช้า		สัญญาจ้างก่อสร้าง ภาพถ่ายสภาพสถานที่ก่อสร้าง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง	
แจ้งถึงผลกระทบในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง		เอกสารแจ้งสรุปผลกระทบที่เกิดจากความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้าง	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง		สัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุวันเริ่มงาน เอกสารแสดงวันที่รับมอบพื้นที่ก่อสร้าง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายการปริมาณงานและราคา	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง รายการสรุปผลกระทบที่เกิดจากความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่	ผู้รับจ้างก่อสร้างมักไม่เรียกร้องสิทธิในด้านมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากไม่ยกก่อสร้างที่ตนคิดที่ไม่ติดต่อผู้ว่าจ้าง ส่วนใหญ่จึงร้องขอระยะเวลาก่อสร้างเพิ่มเท่านั้น
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารเร่งรัดติดตามการพิจารณา บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.12 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A6

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
6	A6	ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุวันเริ่มงาน และวันที่งานต้องเสร็จ
				ข้อสัญญาที่ระบุถึงสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องขอค่าชดเชยในกรณีที่ผู้ว่าจ้างล่าช้าในการจ่ายค่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนถึงความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารแจ้งเตือนถึงความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่ของผู้ว่าจ้าง
				ข้อความแจ้งถึงความล่าช้าในส่งมอบพื้นที่ของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารสอบถาม สอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูล
				รายละเอียดของข้อมูลที่ร้องขอต่อผู้ว่าจ้าง
			เอกสารสรุปผลกระทบจากความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้าง	ข้อมูลที่แสดงผลกระทบที่เกิดจากความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างของผู้ว่าจ้าง ซึ่งแสดงในด้านมูลค่างานก่อสร้าง หรือระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องเสียไป
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ
ข้อมูลลักษณะของพื้นที่ก่อสร้างก่อนที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะรับมอบพื้นที่				
แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงวันที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องเริ่มดำเนินการก่อสร้างตามแผนที่วางไว้ ซึ่งในที่นี้จะสื่อถึงความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่ของผู้ว่าจ้าง			

ตารางที่ 6.12 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A6 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
6	A6	ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า	รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	ข้อมูลค่าเช่าเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้างที่ต้องหยุดรอ
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลงต่อผู้ว่าจ้าง
				สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
				ค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิในส่วนที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดรอ
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม
				ผู้เข้าร่วมประชุม
				เรื่องที่พิจารณาในการประชุม เช่น การพิจารณาถึงปัญหาอุปสรรคและผลกระทบจากความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่

(7) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดงานชั่วคราว (A7)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงาน คือ เอกสารคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดการทำงานชั่วคราวที่เป็นลายลักษณ์อักษร จากทางผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง สัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงกรณีการหยุดงานอันเนื่องมาจากคำสั่งของผู้ว่าจ้าง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการแสดงปริมาณงานและราคา และเอกสารตอบรับคำสั่งหยุดงาน นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C3 C4 C5 C6 C9 และ C10 เสนอให้ใช้บันทึกการประชุมในการประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิเพราะเวลาที่ผู้ว่าจ้างสั่งหยุดงานส่วนใหญ่จะมีการปรึกษาหรือเรียกประชุมเพื่อทำความเข้าใจก่อน

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากคำสั่งหยุดงานนั้น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารแจ้งถึงผลกระทบด้านระยะเวลาก่อสร้าง และค่าใช้จ่ายจากคำสั่งหยุดงานของผู้ว่าจ้าง แผนการดำเนินงานก่อสร้างเปรียบเทียบกับ รายงานความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้าง และเอกสารแสดงค่าแรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในช่วยที่หยุดงาน และผู้เชี่ยวชาญ C8 ยังเสนอให้ส่งเอกสารเพื่อขอสงวนสิทธิในกรณีที่ไม่มีกำหนดระยะเวลาหยุดที่แน่นอนซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถประเมินผลกระทบได้

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดงานชั่วคราว ดังแสดงในตารางที่ 6.13 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.14

ตารางที่ 6.13 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ A7

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
รับทราบคำสั่งหยุดงานชั่วคราว		เอกสารคำสั่ง บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารคำสั่งหยุดงาน		บันทึกรับและส่งเอกสาร เอกสารแจ้งหยุดงานจากคำสั่งของผู้ว่าจ้าง	
ตรวจสอบผลกระทบจากคำสั่งหยุดงาน และประมาณมูลค่างานที่ได้รับผลกระทบ		สัญญาจ้างก่อสร้าง แผนการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้า รายการแสดงปริมาณและราคา เอกสารส่งวนสิทธิในกรณีหยุดงานโดยไม่มีกำหนด	
ดำเนินการหยุดงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง			
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		รายการสรุปผลกระทบจากการหยุดงานที่เกิดขึ้นจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดต่อการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารเบิกงวดงาน	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.14 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A7

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
7	A7	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดงานชั่วคราว	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องขอค่าชดเชยในกรณีที่ผู้ว่าจ้างสั่งหยุดงานชั่วคราวโดยไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดงานชั่วคราว
				ระยะเวลาที่สั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดงาน
			เอกสารแจ้งหยุดงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารตอบรับคำสั่งหยุดงานของผู้ว่าจ้าง
				แจ้งการหยุดงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แผนการดำเนินงานแสดงข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในงานก่อสร้าง และกำหนดการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเบิกเงินงวดจากผู้ว่าจ้าง และรายงานความก้าวหน้าแสดงถึงข้อมูลความก้าวหน้าของงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการก่อสร้าง
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	ข้อมูลค่าเช่าเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้างที่ต้องหยุดรอ
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลงต่อผู้ว่าจ้าง
สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง				
ค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิในส่วนที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดการดำเนินงาน				

ตารางที่ 6.14 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A7 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
7	A7	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดงานชั่วคราว	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารหรือหนังสือสงวนสิทธิ	มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
				ข้อมูลสิทธิที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะทำการเรียกร้องแต่ในตอนนี้ยังไม่สามารถคำนวณถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงได้ จึงทำการส่งหนังสือสงวนสิทธิแก่ผู้ว่าจ้าง
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม
				ผู้เข้าร่วมประชุม
เรื่องที่พิจารณาในการประชุม เช่น การพิจารณาถึงปัญหาอุปสรรคและผลกระทบจากความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่				

(8) ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดพื้นผิวงานที่ปกปิดแล้วเพื่อตรวจสอบ (A8)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบ คือ เอกสารคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเปิดผิวงานที่ได้ปิดไปแล้วเพื่อตรวจสอบที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากทางผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง เอกสารตอบรับคำสั่งของผู้ว่าจ้างและแจ้งถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C3 C4 C9 และ C10 เสนอให้ใช้แผนการดำเนินงานก่อสร้าง และรายงานความก้าวหน้าในการประกอบการพิจารณาถึงผลกระทบด้านระยะเวลาก่อสร้าง และผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 และ C10 ยังเสนอให้ใช้ภาพถ่ายแสดงผลกระทบจากการเปิดผิวงาน นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C1 ได้เสนอให้ใช้เอกสารแจ้งให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างทำการตรวจสอบก่อนเปิดผิวงาน ในการยืนยันว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้ปฏิบัติตามหน้าที่ถูกต้องแล้ว

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารแจ้งถึงผลกระทบด้านระยะเวลาก่อสร้างและค่าใช้จ่ายจากคำสั่งผู้ว่าจ้าง คือ แผนการดำเนินงานก่อสร้างเปรียบเทียบกับรายงานความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้าง ภาพถ่ายพื้นที่งานก่อสร้างจริงก่อนและหลังการเปิดผิวงาน และค่าเสียหายในการปิดผิวงานอีกครั้ง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดพื้นผิวงานที่ปกปิดแล้วเพื่อตรวจสอบ ดังแสดงในตารางที่ 6.15 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.16

ตารางที่ 6.15 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ A8

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
รับทราบคำสั่งให้เปิดพื้นผิวงานที่ปิดไปแล้วเพื่อตรวจสอบ		เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารคำสั่งของผู้ว่าจ้าง		บันทึกที่รับและส่งเอกสาร เอกสารร้องขอให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมาทำการตรวจสอบก่อนที่จะเปิดพื้นผิวงาน เอกสารตรวจรับจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	
ตรวจสอบผลกระทบจากคำสั่งเปิดพื้นผิวงาน และประมาณมูลค่างานที่ได้รับผลกระทบ		เอกสารแจ้งถึงผลกระทบจากคำสั่ง แผนการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้า รายการแสดงปริมาณและราคา	
ดำเนินการเปิดพื้นผิวงานที่ปิดแล้วตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง		ภาพถ่ายก่อนดำเนินการตามคำสั่ง ภาพถ่ายหลังจากดำเนินการตามคำสั่ง	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		รายการสรุปผลกระทบจากการหยุดงานที่เกิดขึ้นจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณา เปลี่ยนแปลง	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมักจะร้องขอให้ผู้รับจ้างก่อสร้างแบบรับไว้
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารเร่งรัดติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารเบิกงวดงาน	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.16 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A8

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
8	A8	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดพื้นผิวงานที่ปกปิดแล้วเพื่อตรวจสอบ	เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการเปิดพื้นผิวงานที่ปกปิดแล้ว
				ขอบเขตพื้นที่ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องดำเนินการเปิดพื้นผิวงานก่อสร้างที่ปกปิดผิวแล้ว
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูล
				รายละเอียดของข้อมูลที่ร้องขอต่อผู้ว่าจ้าง
			เอกสารร้องขอให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างทำการตรวจสอบก่อนที่จะปกปิดผิวงาน	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างทำการตรวจสอบ
				ขอบเขตพื้นที่ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างแจ้งให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมาทำการตรวจสอบ
			เอกสารตรวจสอบงานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันที่ผู้ว่าจ้างหรือผู้รับจ้างก่อสร้างมาดำเนินการตรวจสอบ
				ลายเซ็นยืนยันว่าผู้ว่าจ้างได้ทำการตรวจสอบและอนุมัติแล้ว
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลงต่อผู้ว่าจ้าง
				สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
	ค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิในส่วนที่ต้องดำเนินการเปิดผิวงานและปกปิดให้กลับมาอยู่ในสภาพดีดังเดิม			

ตารางที่ 6.16 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A8 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
8	A8	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดพื้นผิวงานที่ปกปิดแล้วเพื่อตรวจสอบ	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ
				ภาพแสดงรายละเอียดของสภาพงานก่อสร้างก่อนดำเนินงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
				ภาพแสดงรายละเอียดของสภาพงานก่อสร้างภายหลังก่อสร้างตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แผนการดำเนินงานก่อสร้าง และรายงานความก้าวหน้าของงานก่อสร้างจะแสดงถึงความก้าวหน้าของงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการในขั้นตอนปกปิดพื้นผิวงานก่อสร้างในบริเวณนั้นแล้วจริง
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	ค่าวัสดุ และอุปกรณ์ในงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องใช้เพื่อปกปิดพื้นผิวให้กลับมามีสภาพดีดังเดิม
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม
				ผู้เข้าร่วมประชุม
เรื่องที่พิจารณาในการประชุม เช่น การพิจารณาถึงปัญหาอุปสรรคและผลกระทบจากคำสั่งของผู้ว่าจ้าง				

(9) ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องจัดหา

(A9)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องจัดหา นั้นคือ สัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงกรณีผู้ว่าจ้าง บกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องจัดหา และเอกสารแจ้งถึงความล่าช้าหรือความบกพร่องของวัสดุ อุปกรณ์ที่ผู้ว่าจ้างจัดหามาให้ นอกจากนี้ยังมีความ คิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 และ C9 เสนอให้ใช้แผนการดำเนินงานก่อสร้างและรายงานความก้าวหน้าในการ กำหนดเวลาที่ผู้ว่าจ้างต้องจัดหา หรือแจ้งเตือนตลอดจนระบุถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C5 C7 C8 และ C10 เสนอให้ใช้บันทึกการประชุมในการ ประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากสำหรับการ เรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้อง จัดหา นั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารแจ้งถึงผลกระทบด้านระยะเวลา ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายจากความล่าช้าในการจัดหาอุปกรณ์ของผู้ว่าจ้าง แผนการดำเนินงาน ก่อสร้างเปรียบเทียบกับรายงานความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้างและเอกสารแจ้งเตือนความ ล่าช้าของผู้ว่าจ้างหรือบันทึกการประชุมที่ระบุวันที่ได้แจ้งเตือนในการพิจารณา ระยะเวลาที่ผู้ รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดรอวัสดุ หรืออุปกรณ์ที่ผู้ว่าจ้างจัดหา

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจาก ขึ้นตอนในการเรียกร้องสิทธิผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ ว่าจ้างต้องจัดหา ดังแสดงในตารางที่ 6.17 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละ เอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.18

ตารางที่ 6.17 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ A9

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งถึงความล่าช้าในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ของผู้ว่าจ้าง		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งความล่าช้าในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ บันทึกการประชุม บันทึกรับและส่งเอกสาร	
สรุปผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความล่าช้า		แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า	
แจ้งถึงผลกระทบในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง		เอกสารแจ้งสรุปผลกระทบที่เกิดจากความล่าช้าในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ของผู้ว่าจ้าง	เมื่อผู้ว่าจ้างล่าช้า ผู้ว่าจ้างมักจะให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์แทน ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแบกรับภาระในส่วนของความล่าช้า
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารแสดงความล่าช้าในการจัดเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์ แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง รายการสรุปผลกระทบที่เกิดจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรััดติดตามการพิจารณา บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.18 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A9

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
9	A9	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องจัดหา	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้างแก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง
				ข้อสัญญาที่ระบุถึงสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องขอค่าชดเชยในกรณีที่เกิดจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนถึงความล่าช้าในการจัดเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์ของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารแจ้งเตือนถึงความล่าช้าในการจัดเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์ของผู้ว่าจ้าง
				ข้อความแจ้งถึงความล่าช้าในการจัดเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์ของผู้ว่าจ้าง และให้ผู้ว่าจ้างเร่งดำเนินการจัดหา
			เอกสารเร่งรัดให้ผู้ว่าจ้างจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารแจ้งเตือนถึงความล่าช้าในการจัดเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์ของผู้ว่าจ้าง
				กำหนดระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง มิฉะนั้นจะกระทบต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารแจ้งเตือนผลกระทบจากการความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารแจ้งเตือนถึงผลกระทบจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง
				ผลกระทบด้านมูลค่างานก่อสร้าง และระยะเวลาในการดำเนินงานก่อสร้าง
	แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงสถานะในปัจจุบันของงานก่อสร้าง และกระบวนการต่อไปที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องดำเนินการ		

ตารางที่ 6.18 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A9 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
9	A9	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องจัดหา	รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	ข้อมูลค่าเช่าเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้างที่ต้องหยุด
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลงต่อผู้ว่าจ้าง
				สาเหตุการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
				ค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิในส่วนที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดการดำเนินงาน
			เอกสารติดตามเร่งรัดให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสาร
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม
				ผู้เข้าร่วมประชุม
				เรื่องที่พิจารณาในการประชุม เช่น การพิจารณาถึงปัญหาอุปสรรคและผลกระทบจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง

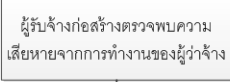

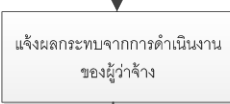

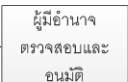

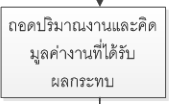

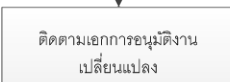
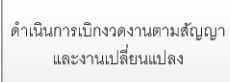
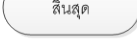
(10) ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง (A10)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน หรือผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง คือ ภาพถ่ายแสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง และเอกสารแจ้งถึงผลกระทบที่เกิดจากการกระทำของผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน หรือผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8 และ C10 เสนอให้ใช้บันทึกการประชุมในการประกอบการพิจารณา หรือผู้เชี่ยวชาญ C5 เสนอให้ใช้รายงานประจำวัน สัปดาห์ หรือเดือนได้เช่นกัน

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากกรณีผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง นั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารรายการผลกระทบด้านระยะเวลาก่อสร้างและค่าใช้จ่ายจากการกระทำของผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน หรือผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้าง โดยถ้าผู้ว่าจ้างแจ้งให้ผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไข ผู้รับจ้างก่อสร้างก็จะทำการแก้ไขและส่งใบเสนอราคา (Quotation) เพื่อเรียกร้องต่อผู้ว่าจ้าง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง ดังแสดงในตารางที่ 6.10 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.20

ตารางที่ 6.19 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ A10

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
		ภาพถ่ายแสดงความเสียหาย	
		รายการสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น	
		เอกสารแจ้งผลกระทบจากการดำเนินงานของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ภาพถ่ายแสดงความเสียหายที่เกิดขึ้น	
			กรณีที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ชัดเจนว่าใครเป็นผู้ที่กระทำให้เกิดความเสียหาย ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องร่วมรับผิดชอบด้วย
		รายการสรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น รายการแก้ไข แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	
		เอกสารแจ้งรัดติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารเบิกงวดงาน	

ตารางที่ 6.20 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A10

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
10	A10	ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้าง กระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	เอกสารแจ้งผลกระทบจากการดำเนินงานของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งผลกระทบจากการดำเนินงานของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง
			เอกสารสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้นของงานก่อสร้าง	ข้อมูลความเสียหาย หรือการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบ
			ภาพถ่าย	ข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นและค่าใช้จ่ายหรือระยะเวลาก่อสร้างในการแก้ไขให้กลับมาอยู่ในสภาพดีดั้งเดิม
				วันและเวลาที่ถ่ายภาพ
				ภาพแสดงรายละเอียดของสภาพงานก่อสร้างก่อนดำเนินงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
				ภาพแสดงรายละเอียดของสภาพงานก่อสร้างภายหลังดำเนินงานตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารคำสั่งหรือชี้แจงจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการแก้ไขงานให้กลับมาอยู่ในสภาพดีดั้งเดิม
				ขอบเขตพื้นที่ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องดำเนินการแก้ไขให้อยู่ในสภาพดีดั้งเดิม
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการแก้ไขงานให้กลับมาอยู่ในสภาพดีดั้งเดิม
	ขอบเขตพื้นที่ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องดำเนินการแก้ไขให้อยู่ในสภาพดีดั้งเดิม			

ตารางที่ 6.20 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A10 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
10	A10	ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของผู้ว่าจ้าง กระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงสถานะในปัจจุบันของงานก่อสร้างและกระบวนการต่อไปที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องดำเนินการ
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	ค่าวัสดุ และอุปกรณ์ในงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องใช้ในการซ่อมแซมให้กลับมามีสภาพที่ดีดังเดิม
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม
	ผู้เข้าร่วมประชุม			
		เรื่องที่พิจารณาในการประชุม เช่น การพิจารณาถึงปัญหาอุปสรรคและผลกระทบจากความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง		

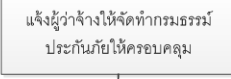
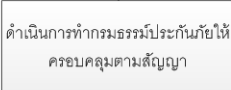
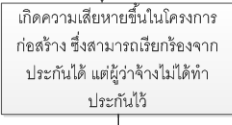
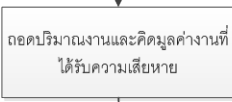

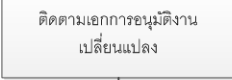
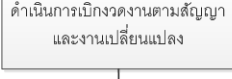

(11) ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดการมรดกกรรมประกันภัยต่าง ๆ (A11)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดการมรดกกรรมประกันภัยต่าง ๆ คือ เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องเป็นผู้จัดการมรดกกรรมประกันภัยต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C6 และ C7 เสนอว่าผู้รับจ้างก่อสร้างต้องตรวจสอบมรดกกรรมประกันภัยต่าง ๆ ก่อนดำเนินการก่อสร้างว่าครอบคลุมถึงตัวผู้รับจ้างก่อสร้างหรือไม่ และถ้าตรวจพบอาจต้องส่งเอกสารแจ้งให้ผู้ว่าจ้างจัดทำมรดกกรรมประกันภัยต่าง ๆ ให้ครอบคลุมหรือถ้าผู้ว่าจ้างไม่ยินยอมกระทำตามที่ผู้รับจ้างก่อสร้างร้องขอ ผู้รับจ้างก่อสร้างควรส่งเอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างในกรณีที่เกิดปัญหาขึ้นถือว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C4 เสนอว่าถ้าเกิดเหตุการณ์ขึ้นจริงควรจัดการประชุมเจรจาเพื่อหาข้อสรุป

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากกรณีผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดการมรดกกรรมประกันภัยต่าง ๆ นั้น ผู้เชี่ยวชาญ C1 C4 C5 C7 C8 C9 และ C10 เสนอให้ใช้ภาพถ่ายสภาพพื้นที่ก่อสร้างจริงประกอบการพิจารณาค่า

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดการมรดกกรรมประกันภัยต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 6.21 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.22

ตารางที่ 6.21 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ A11

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
		เอกสารคำสั่ง บันทึกการประชุม เอกสารสอบถาม RFI	
		บันทึกรับ-ส่งเอกสาร	
		สัญญาจ้างก่อสร้าง สัญญาประกันภัยที่จัดทำเพิ่มเติม	
		ภาพถ่ายแสดงความเสียหายที่เกิดขึ้น	ในบางกรณีผู้ว่าจ้างจะกล่าวว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องร่วมรับผิดชอบ
		สัญญาจ้างก่อสร้าง รายการสรุปผลกระทบ แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	
		เอกสารแจ้งรัดตึงตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารเบิกงวดงาน	

ตารางที่ 6.22 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A11 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
11	A11	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดการมรดกกรรมประกันภัยต่าง ๆ	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุให้ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดการมรดกกรรม ประกันภัยต่าง ๆ ในงานก่อสร้างแก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	ผู้ว่าจ้างดำเนินการชี้แจงถึงสาเหตุที่ยังไม่ทำมรดกกรรมประกันภัย
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูลในการจัดทำประกันภัยของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามข้อมูล
				รายละเอียดของข้อมูลการจัดทำประกันภัยที่ผู้รับจ้างก่อสร้างร้องขอต่อผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนให้ผู้ว่าจ้างจัดทำประกันภัยตามที่ระบุในสัญญา	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือน
				แจ้งเตือนถึงการทำผิดสัญญาของผู้ว่าจ้างและให้ผู้ว่าจ้างเร่งจัดทำประกันภัยตามที่ระบุไว้ในสัญญา
			เอกสารสัญญาประกันภัย	แจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างในการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะดำเนินการจัดทำประกันภัยตามที่ระบุในสัญญาและจะเรียกเก็บค่าจัดทำประกันภัยต่อผู้ว่าจ้าง
				ขอบเขตที่ประกันภัยครอบคลุม
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ได้ถ่ายภาพ
ภาพถ่ายแสดงความเสียหายของงานก่อสร้าง				
เอกสารสรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น	สรุปรายละเอียดผลกระทบที่เกิดขึ้นในงานก่อสร้าง ทั้งในด้านมูลค่างานที่เพิ่มขึ้น และระยะเวลาก่อสร้างที่ต้องใช้ในการแก้ไขให้กลับมาอยู่ในสภาพที่ดีดังเดิม			
เอกสารแสดงค่าใช้จ่ายในการจัดทำประกันภัย	แสดงมูลค่าประกันภัยที่ได้จัดทำ และค่าดำเนินการในการจัดทำประกันภัย			

ตารางที่ 6.22 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A11 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
11	A11	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดกิจกรรมรณรงค์ประกันภัยต่าง ๆ	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	ข้อมูลระยะเวลาในการดำเนินงานก่อสร้างในแต่ละขั้นตอนของผู้รับจ้างก่อสร้าง และข้อมูลที่แสดงถึงความก้าวหน้าของงานก่อสร้าง ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบเพื่อแสดงถึงความล่าช้าการดำเนินงานก่อสร้าง
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	ค่าวัสดุ และอุปกรณ์ในงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องใช้ในการซ่อมแซมให้กลับมามีสภาพดีดังเดิม
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม
การพิจารณาถึงปัญหาอุปสรรคและผลกระทบจากการที่ผู้ว่าจ้างไม่ทำประกันภัยหรือการแจ้งเตือนให้ผู้ว่าจ้างทำประกันภัย				

(12) ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้างนั้น คือ สัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงกรณีผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง คำสั่งยกเลิกงานก่อสร้างที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง และเอกสารแจ้งตอบรับคำสั่งแจ้งยกเลิกงานก่อสร้าง นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C6 C8 C9 และ C10 เสนอให้ใช้บันทึกการประชุมที่พิจารณาการยกเลิกงานก่อสร้าง และในกรณีผู้ว่าจ้างล้มละลายผู้เชี่ยวชาญ C6 เสนอให้ส่งเอกสารแจ้งขอพิทักษ์ทรัพย์

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้างนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 8 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C5 C6 C7 C8 C9 และ C10 คิดเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสาร รายงานความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้าง ณ.เวลาปัจจุบันเพื่อเปรียบเทียบหามูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินงานก่อสร้าง และบันทึกการประชุมที่บันทึกผลการเจรจาสรุปค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียหายที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิผู้ว่าจ้างสั่งยกเลิกงานก่อสร้าง ดังแสดงในตารางที่ 6.23 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.24

ตารางที่ 6.23 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ A12

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
		เอกสารคำสั่งยกเลิกงานก่อสร้าง บันทึกการประชุม	
		บันทึกรับและส่งเอกสาร เอกสารตอบรับคำสั่งยกเลิกงาน	
		สัญญาจ้างก่อสร้าง รายการสรุปผลกระทบจากการยกเลิกงาน แผนการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้า	
		บันทึกการประชุม ในการสรุปผลการเจรจาต่อรอง	ผู้รับจ้างก่อสร้างมักไม่สามารถเรียกร้องสิทธิต่อผู้ว่าจ้างได้อย่างเต็มที่เนื่องจากผู้ว่าจ้างอ้างว่าไม่มีเงิน หรือจะจ่ายให้ได้แค่บางส่วนและขอให้ผู้รับจ้างก่อสร้างช่วยรับความเสี่ยงไปบางส่วน
		เอกสารอนุมัติเบิกจ่ายค่าชดเชย หนังสือแจ้งพิทักษ์ทรัพย์	

ตารางที่ 6.24 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ A12

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
12	A12	ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงสิทธิที่ผู้ว่าจ้างสามารถยกเลิกงานก่อสร้าง
				ข้อสัญญาที่ระบุถึงสิทธิที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับเมื่อเกิดการยกเลิกงานก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งยกเลิกงานก่อสร้าง	วันและเวลาที่ได้ออกคำสั่งยกเลิกงานก่อสร้าง
				คำสั่งยกเลิกงานก่อสร้าง
			เอกสารตอบรับคำสั่งยกเลิกงานก่อสร้าง	วันและเวลาที่ได้ออกเอกสารตอบรับคำสั่งยกเลิกงานก่อสร้าง
				แจ้งผู้ว่าจ้างถึงการรับทราบคำสั่งยกเลิกงานก่อสร้าง ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารสรุปผลกระทบจากการยกเลิกงานก่อสร้าง	แสดงรายละเอียดผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากการที่ผู้ว่าจ้างยกเลิกงานก่อสร้าง เช่น วัสดุก่อสร้างที่ได้ทำการสั่งมาสำรองใช้
			แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	แสดงสถานะการดำเนินงานในงานก่อสร้าง ซึ่งสามารถใช้อ้างอิงถึงงานก่อสร้างที่แล้วเสร็จ
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงานก่อสร้าง
			รายการวัสดุก่อสร้างที่ได้สั่งซื้อไว้	แสดงรายการวัสดุก่อสร้างที่ได้ทำการสั่งซื้อไว้ก่อนที่จะมีเอกสารคำสั่งยกเลิกงาน
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาค่าชดเชย	ข้อพิจารณาหรือการเจรจาเรียกร้องค่าชดเชยของผู้รับจ้างก่อสร้าง จากคำสั่งยกเลิกงานก่อสร้างของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารอนุมัติค่าชดเชย	แสดงค่าชดเชยที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้รับจากการยกเลิกงานก่อสร้าง
หนังสือแจ้งพิทักษ์ทรัพย์สิน	ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างไม่จ่าย หรือล้มละลาย จะร้องขอให้ศาลออกหนังสือพิทักษ์ทรัพย์สินในการเรียกเก็บภายหลัง			

6.2.2 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง (B)

- (1) การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ (B1)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำนั้น สัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงกรณีผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง บันทึกการประชุมที่ทำการตกลงกันก่อนดำเนินงาน และเอกสารแจ้งถึงผลที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถดำเนินการที่เป็นประโยชน์ได้

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้างนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่า ควรใช้เอกสารสรุปผลลัพธ์การดำเนินงานที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถลดมูลค่าก่อสร้างได้ประกอบกับรายการแสดงปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง หรือบันทึกการประชุมที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ทำข้อตกลงไว้ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C1 ยังเสนอให้ใช้รายงานความก้าวหน้าโครงการก่อสร้างในการเปรียบเทียบระยะเวลาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถลดลงได้

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ ดังแสดงในตารางที่ 6.25 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.26

ตารางที่ 6.25 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ B1

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง		ภาพถ่ายแสดงการดำเนินงาน	
ตรวจสอบผลการดำเนินงาน		บันทึกรับและส่งเอกสาร เอกสารตอบรับคำสั่งยกเลิกงาน	
ถอดปริมาณงานและคิดมูลค่างานที่สามารถถอดได้		สัญญาจ้างก่อสร้าง รายการสรุปผลจากการทำงาน ของผู้รับจ้างก่อสร้าง แผนการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้า	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณา เปลี่ยนแปลง	ผู้ว่าจ้างมักอ้างว่าผู้รับจ้างก่อสร้าง กระทำการเกินขอบเขตหน้าที่
ติดตามเอกสารอนุมัติงาน เปลี่ยนแปลง		เอกสารร้องขอให้พิจารณา เปลี่ยนแปลง	
ดำเนินการเบิกเงินจากงาน เปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.26 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ B1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
13	B1	ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับจากการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถดำเนินการที่ส่งผลประโยชน์ต่องานก่อสร้าง
			เอกสารสรุปผลการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	รายละเอียดของผลกระทบจากการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง ซึ่งอยู่ในรูปของมูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาก่อสร้าง
			เอกสารแจ้งถึงผลประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง	แจ้งถึงการดำเนินการของผู้รับจ้างก่อสร้างที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้างซึ่งอาจเป็นสามารถลดมูลค่างานก่อสร้างได้ หรือลดระยะเวลาก่อสร้างได้
			ภาพถ่าย	ภาพถ่ายแสดงพื้นที่งานก่อสร้างที่ผู้ว่าจ้างได้รับผลประโยชน์
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้าง และมูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถลดได้			

ตารางที่ 6.26 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ B1 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
13	B1	ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ	แสดงรายละเอียดในการเจรจาต่อรองถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสมควรได้รับ

(2) การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง (B2)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่าผู้เชี่ยวชาญ 8 ท่านประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8 และ C9 คิดเห็นว่าถ้าไม่มีระบุไว้ในสัญญาหรือทำการตกลงกันไว้ก่อนจะเป็นการยากที่จะเรียกร้องสิทธิได้ แต่ถ้ามีการระบุไว้ในสัญญาหรือเจรจาตกลงไว้ล่วงหน้าแล้ว ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 8 ท่านเห็นตรงกันว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง คือเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง บันทึกข้อตกลง บันทึกการประชุม และเอกสารสรุปมูลค่างานก่อสร้างหรือระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียก ร้องสิทธิในส่วนที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถลดมูลค่างานได้นั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 8 ท่านคิดเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารรายการผลกระทบด้านระยะเวลา ก่อสร้างและมูลค่างานก่อสร้างที่ลดลงจากการเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้างเปรียบเทียบกับกระบวนการและมูลค่างานก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้าง โดยปกติแล้วผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถขอแบ่งร้อยละ 50 ของมูลค่างานที่ลดได้กับผู้ว่าจ้าง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง ดังแสดงในตารางที่ 6.27 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.28

ตารางที่ 6.27 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ B2

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานของอนุมัติการดำเนินงาน		เอกสารชี้แจงขั้นตอนการทำงาน เอกสารขออนุมัติขั้นตอนการทำงาน บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง		บันทึกการรับและส่งเอกสาร เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง	
ถอดปริมาณงานและคิดมูลค่างานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารชี้แจงรายละเอียดการทำงาน แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	เมื่อผู้ว่าจ้างล่าช้า ผู้ว่าจ้างมักจะให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์แทน ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแบกรับภาระในส่วนของความล่าช้า
นำเสนอต่อผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างให้พิจารณา		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งวัดติดตามการพิจารณา บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.28 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ B2

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
14	B2	ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับจากการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถดำเนินการที่ส่งผลประโยชน์ต่องาน
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่ง รายละเอียดในการสั่งงานผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามข้อมูล รายละเอียดในการสอบถามข้อมูลของผู้รับจ้างก่อสร้าง การร้องขอการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารร้องขอการอนุมัติการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการดำเนินงาน	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอการอนุมัติ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง ร้องขอให้ผู้ว่าจ้างพิจารณาและอนุมัติ
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้าง และมูลค่างานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถลดได้

6.2.3 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง (C)

(1) แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง (C1)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกข้อสิทธิกรณีแบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเองนั้น เอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูลเพิ่มเติม (Request for Information, RFI) เอกสารแจ้งความผิดพลาดจากแบบมีความขัดแย้งกัน แบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างจริง รวมถึงบันทึกการประชุมในการพิจารณาแบบก่อสร้างขัดแย้งและแจ้งร้องขอการตัดสินใจของผู้ว่าจ้างมีความสำคัญมาก นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C5 C9 และ C10 เสนอให้ใช้สัญญาจ้างก่อสร้างในการอ้างถึงกรณีแบบก่อสร้างมีความขัดแย้งประกอบการพิจารณาเรียกข้อสิทธิ

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกข้อค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากกรณีแบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเองนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นตรงกันว่าควรใช้แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง และรายการแสดงปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง เพื่อตรวจสอบถึงมูลค่างานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป แผนการดำเนินงานก่อสร้าง และรายงานแสดงความก้าวหน้า ตลอดจนเอกสารร้องขอข้อมูลเพิ่มเติมและบันทึกการประชุมที่ระบุวันเวลาที่เร่งรัดติดตามการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง เพื่อตรวจสอบถึงความล่าช้าในการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกข้อสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกข้อสิทธิกรณีแบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง ดังแสดงในตารางที่ 6.29 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.30

ตารางที่ 6.29 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ C1

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมหรือขอการตัดสินใจจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารสอบถามข้อมูล เอกสารเร่งรัดติดตาม บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารชี้แจง		บันทึกรับและส่งเอกสาร เอกสารชี้แจงรายละเอียดจากผู้ว่าจ้าง	
ตรวจสอบผลกระทบจากแบบก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง		สัญญาจ้างก่อสร้าง แผนการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้า รายการแสดงปริมาณและราคา แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างจริง	
แจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างให้ทราบถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		เอกสารชี้แจงรายละเอียดของผู้ว่าจ้าง แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	ปัญหาจากการพิจารณามูลค่างานที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งไม่ตรงกันระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง
ติดตามผลการอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารเร่งรัดติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.30 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ C1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
15	C1	แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงเงื่อนไขและสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง คำสั่งให้ผู้ว่าจ้างก่อสร้างตามแบบก่อสร้างที่แก้ไข หรือชี้แจงแบบก่อสร้างเดิม
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามข้อมูลต่อผู้ว่าจ้าง รายละเอียดในการสอบถามข้อมูลจากผู้รับจ้างก่อสร้างต้องการจากผู้ว่าจ้าง
			เอกสารเร่งรัดติดตามการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารเร่งรัดการส่งข้อมูลหรือการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง สาเหตุของงานเปลี่ยนแปลง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน

ตารางที่ 6.30 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ C1 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
15	C1	แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง	รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุก่อสร้างที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มูลค่าก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			บันทึกการรับและส่งเอกสาร	แสดงการได้รับและส่งเอกสารเพื่อสอบถามข้อมูลต่อผู้ว่าจ้าง ซึ่งใช้ในการยืนยันถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลการเรียกร้องสิทธิ	วันและเวลาที่ประชุม บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ

(2) มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ (C2)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกรื้อถอนสิทธิกรณีมีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ นั้น เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกรื้อถอนสิทธิในกรณีมีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ คือ เอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูลเพิ่มเติม เอกสารแจ้งความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องจากแบบก่อสร้าง แบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างจริง นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C4 และ C5 เสนอให้ใช้เอกสารชี้แจงการแก้ไขแบบก่อสร้างจากทางผู้ว่าจ้าง บันทึกการประชุม และสัญญาจ้างก่อสร้างในการอ้างถึงกรณีแบบก่อสร้างมีความขัดแย้งประกอบการพิจารณาเรียกรื้อถอนสิทธิ

ส่วนในด้านการพิจารณามูลค่างานและระยะเวลาก่อสร้างสามารถแบ่งได้ 2 กรณีคือ กรณีที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดรอการตัดสินใจแต่ไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้าง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารแจ้งถึงปัญหาด้านข้อบกพร่องในแบบก่อสร้าง เอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูลเพิ่มเติม เอกสารเร่งรัดติดตามผู้ว่าจ้างซึ่งต้องกำหนดขอบเขตระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างต้องตอบกลับมาเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้าของงานก่อสร้าง และเอกสารแสดงผลกระทบในช่วงที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดรอการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง อีกกรณีคือผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดรอการตัดสินใจและมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้าง ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C5 C9 และ C10 เห็นว่าควรเพิ่มเอกสารเกี่ยวกับแบบก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงด้วย คือ แบบก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่แก้ไข นอกจากนี้ถ้าเป็นกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขนอกเหนือจากเอกสารแสดงปริมาณงานและราคา ผู้เชี่ยวชาญ C5 เสนอให้ใช้เอกสารแสดงราคากลางกระทรวงพาณิชย์ ณ เวลาปัจจุบัน ประกอบการพิจารณา

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกรื้อถอนสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกรื้อถอนสิทธิกรณีมีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 6.31 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.32

ตารางที่ 6.31 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ C2

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมหรือขอการตัดสินใจจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารสอบถามข้อมูล เอกสารเร่งรัดติดตาม บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารชี้แจง		บันทึกรับและส่งเอกสาร เอกสารชี้แจงรายละเอียดจากผู้ว่าจ้าง	
ตรวจสอบผลกระทบจากแบบก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง		สัญญาจ้างก่อสร้าง แผนการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้า รายการแสดงปริมาณและราคา แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างจริง	
แจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างให้ทราบถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		เอกสารชี้แจงรายละเอียดของผู้ว่าจ้าง แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	ปัญหาจากการพิจารณามูลค่างานที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งไม่ตรงกันระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารเร่งรัดติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.32 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ C2

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
16	C2	มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงเงื่อนไขและสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง คำสั่งให้ผู้ว่าจ้างก่อสร้างตามแบบก่อสร้างที่แก้ไข หรือชี้แจงแบบก่อสร้างเดิม
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามข้อมูลต่อผู้ว่าจ้าง รายละเอียดในการสอบถามข้อมูลจากผู้รับจ้างก่อสร้างต้องการจากผู้ว่าจ้าง
			เอกสารเร่งรัดติดตามการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารเร่งรัดการส่งข้อมูลหรือการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง สาเหตุของงานเปลี่ยนแปลง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถให้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุก่อสร้างที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 6.32 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ C2 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
16	C2	มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่าก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			บันทึกการรับและส่งเอกสาร	แสดงการได้รับและส่งเอกสารเพื่อสอบถามข้อมูลต่อผู้ว่าจ้าง ซึ่งใช้ในการยืนยันถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลการเรียกร้องสิทธิ	วันและเวลาที่ประชุม
บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ				

(3) การก่อสร้างตามสภาพพื้นที่งานก่อสร้างไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้

(C3)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิกรณีการก่อสร้างตามสภาพพื้นที่งานก่อสร้างไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้นั้น เอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูลเพิ่มเติม เอกสารแจ้งความผิดพลาดหรือปัญหา บันทึกการประชุมสรุปการตัดสินใจ แบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างจริง นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C5 C7 C8 และ C10 เสนอให้ใช้เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง โดยผู้รับจ้างก่อสร้างจะเสนอเปลี่ยนแปลงงานให้สามารถก่อสร้างได้ หรือส่งเอกสารแจ้งต่อผู้ว่าจ้างและวิธีการดำเนินการแก้ไข

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากกรณีการก่อสร้างตามสภาพพื้นที่งานก่อสร้างไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้นั้น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสาร สอบถามหรือร้องขอข้อมูลเพิ่มเติม เอกสารเร่งรัดติดตามผู้ว่าจ้างซึ่งต้องกำหนดขอบเขตระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างต้องตอบกลับมาเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้าของงานก่อสร้าง และเอกสารแสดงผลกระทบในช่วงที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดรอการตัดสินใจของผู้ว่าจ้างแบบก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่แก้ไข นอกจากนี้ถ้าเป็นกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขนอกเหนือจากเอกสารแสดงปริมาณงานและราคา ผู้เชี่ยวชาญ C5 เสนอให้ใช้เอกสารแสดงราคากลางจากกระทรวงพาณิชย์ ณ เวลาที่ได้ดำเนินการจัดซื้อเพื่อดำเนินงานก่อสร้าง ประกอบการพิจารณา

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีการก่อสร้างตามสภาพพื้นที่งานก่อสร้างไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้ ดังแสดงในตารางที่ 6.33 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.34

ตารางที่ 6.33 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ C3

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม/ร้องขอการตัดสินใจจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารสอบถามข้อมูล เอกสารแจ้งรื้อคดีติดตาม บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารชี้แจง		บันทึกรับและส่งเอกสาร เอกสารชี้แจงรายละเอียดจากผู้ว่าจ้าง	
ตรวจสอบผลกระทบจากแบบก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง		สัญญาจ้างก่อสร้าง แผนการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้า รายการแสดงปริมาณและราคา แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างจริง	
แจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างให้ทราบถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ภาพถ่ายสภาพพื้นที่ก่อสร้าง	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		เอกสารชี้แจงรายละเอียดของผู้ว่าจ้าง แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา เอกสารแสดงราคากลางวัสดุก่อสร้าง กระทรวงพาณิชย์	ถ้าสาเหตุเกิดจากสภาพทำงานเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้แบบก่อสร้างที่ออกแบบไว้ก่อนหน้าไม่เหมาะสม อาจจะทำให้เรียกร้องสิทธิได้ยาก เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ต้องทำการสำรวจพื้นที่ก่อสร้าง
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณาเปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรื้อคดีติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.34 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ C3

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
17	C3	สภาพพื้นที่งานก่อสร้างไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงเงื่อนไขและสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง คำสั่งให้ผู้ว่าจ้างก่อสร้างตามแบบก่อสร้างที่แก้ไข หรือชี้แจงแบบก่อสร้างเดิม
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามข้อมูลต่อผู้ว่าจ้าง รายละเอียดในการสอบถามข้อมูลจากผู้รับจ้างก่อสร้างต้องการจากผู้ว่าจ้าง
			เอกสารเร่งรัดติดตามการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารเร่งรัดการส่งข้อมูลหรือการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง สาเหตุของงานเปลี่ยนแปลง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 6.34 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ C3 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
17	C3	สภาพพื้นที่งานก่อสร้างไม่สามารถก่อสร้างตามแบบก่อสร้างได้	แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุก่อสร้างที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่าก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
บันทึกการรับและส่งเอกสาร	แสดงการได้รับและส่งเอกสารเพื่อสอบถามข้อมูลต่อผู้ว่าจ้าง ซึ่งใช้ในการยืนยันถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง			
บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลการเรียกร้องสิทธิ	วันและเวลาที่ประชุม			
	บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ			
เอกสารแสดงราคากลางวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์	แสดงราคากลางวัสดุก่อสร้างในการอ้างอิงถึงราคาวัสดุก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอราคา			

(4) การก่อสร้างตามแบบก่อสร้างไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการ (C4)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 8 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8 C9 และ C10 คิดเห็นตรงกันว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิกรณีการก่อสร้างตามแบบก่อสร้างไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการนั้น เอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูลเพิ่มเติม เอกสารแจ้งความผิดพลาดจากแบบก่อสร้างหรือแบบก่อสร้างออกแบบมาไม่เพียงพอ แบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา รวมถึงบันทึกการประชุมในการพิจารณาหาข้อสรุป และแจ้งร้องขอการตัดสินใจของผู้ว่าจ้างมีความสำคัญมาก นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือผู้เชี่ยวชาญ C5 เสนอให้ใช้เอกสารแสดงความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และส่งเอกสารเรียกร้องให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากกรณีการก่อสร้างตามแบบก่อสร้างไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นตรงกันว่าควรใช้แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง และรายการแสดงปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง เพื่อตรวจสอบถึงมูลค่างานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป แผนการดำเนินงานก่อสร้างและรายงานแสดงความก้าวหน้า ตลอดจนเอกสารร้องขอข้อมูลเพิ่มเติมและบันทึกการประชุมที่ระบุวันเวลาที่เร่งรัดติดตามการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง เพื่อตรวจสอบถึงความล่าช้าในการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีการก่อสร้างตามแบบก่อสร้างไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการ ดังแสดงในตารางที่ 6.35 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.36

ตารางที่ 6.35 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ C4

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมหรือขอการตัดสินใจจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้าง เอกสารสอบถามข้อมูล เอกสารข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารชี้แจง		บันทึกรับและส่งเอกสาร เอกสารชี้แจงรายละเอียดจากผู้ว่าจ้าง	
ตรวจสอบผลกระทบจากแบบก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง		สัญญาจ้างก่อสร้าง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการแสดงปริมาณและราคา แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างจริง	
แจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างให้ทราบถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		เอกสารชี้แจงรายละเอียดของผู้ว่าจ้าง แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา เอกสารแสดงราคากลางวัสดุก่อสร้าง กระทรวงพาณิชย์	กรณีนี้ตรวจพบภายหลังจากดำเนินการก่อสร้างแล้ว อาจส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องรื้อถอนหรือดำเนินการแก้ไข ซึ่งถ้าไม่มีเอกสารที่แสดงว่าได้ดำเนินการอย่างชัดเจน อาจส่งผลให้เรียกร้องสิทธิไม่ได้
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.36 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ C4

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
18	C4	การก่อสร้างตามแบบก่อสร้างไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการ	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงเงื่อนไขและสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	คำสั่งให้ผู้ว่าจ้างก่อสร้างตามแบบก่อสร้างที่แก้ไข หรือชี้แจงแบบก่อสร้างเดิม
				วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามข้อมูลต่อผู้ว่าจ้าง
			เอกสารเร่งรัดติดตามการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง	รายละเอียดในการสอบถามข้อมูลจากผู้รับจ้างก่อสร้างที่ต้องการจากผู้ว่าจ้าง
				วันและเวลาที่ออกเอกสารเร่งรัดการส่งข้อมูลหรือการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง
				สาเหตุของงานเปลี่ยนแปลง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุก่อสร้างที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง			

ตารางที่ 6.36 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ C4 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
18	C4	การก่อสร้างตามแบบก่อสร้างไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการ	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มูลค่าก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			บันทึกการรับและส่งเอกสาร	แสดงการได้รับและส่งเอกสารเพื่อสอบถามข้อมูลต่อผู้ว่าจ้าง ซึ่งใช้ในการยืนยันถึงความล่าช้าของผู้ว่าจ้าง
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลการเรียกร้องสิทธิ	วันและเวลาที่ประชุม บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ
			เอกสารแสดงราคากลางวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์	แสดงราคากลางวัสดุก่อสร้างในการอ้างอิงถึงราคาวัสดุก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอราคา
			เอกสารแสดงข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ	หลักฐานยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบถึงการก่อสร้างตามแบบไม่สามารถรับน้ำหนักได้ตามที่ต้องการ หรือเกิดความไม่ปลอดภัย

6.2.4 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง (D)

(1) ข้อความในสัญญาที่มีความคลุมเครือ (D1)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นตรงกันว่า กรณีข้อความในสัญญาที่มีความคลุมเครือ นั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมาเจรจาตกลงกันซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีข้อความในสัญญาที่มีความคลุมเครือ คือ เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารร้องขอข้อมูลหรือการตัดสินใจ บันทึกการประชุมในการพิจารณาข้อสัญญาที่มีความคลุมเครือ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C6 เสนอให้ใช้เอกสารขอแก้ไขสัญญาโดยอ้างอิงจากโครงการอื่น

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีข้อความในสัญญาที่มีความคลุมเครือ ดังแสดงในตารางที่ 6.37 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.38

(2) ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม (D2)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นตรงกันว่า กรณีข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุมนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมาเจรจาตกลงกันซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีข้อความในสัญญาที่มีความคลุมเครือ คือ เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารร้องขอข้อมูลหรือการตัดสินใจเรื่องข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม บันทึกการประชุมในการพิจารณาข้อสัญญาที่ไม่ครอบคลุม นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C2 C3 C6 และ C7 เสนอให้ใช้เอกสารแจ้งถึงสัญญาที่ไม่ครอบคลุม

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม ดังแสดงในตารางที่ 6.39 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.40

ตารางที่ 6.37 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ D1

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
		เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง กฎหมายและข้อบังคับ กรณีตัวอย่างจากโครงการในอดีต	
		เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
		เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง	
		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง กรณีตัวอย่างจากโครงการในอดีต	ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควร เนื่องจากการวินิจฉัยขึ้นกับผู้ว่าจ้างเป็นหลัก
		เอกสารแจ้งติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง เอกสารแนบท้ายสัญญา บันทึกการประชุม	
		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารแนบท้ายสัญญา	

ตารางที่ 6.38 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
19	D1	ข้อความในสัญญาที่มีความคลุมเครือ	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่มีความคลุมเครือ
			เอกสารแสดงกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ	ข้อกำหนดหรือข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการตีความสัญญา
			เอกสารแสดงการพิจารณากรณีตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นจริงในอดีต	แสดงการพิจารณาตีความเพื่อใช้ในการอ้างอิงในการตีความข้อสัญญาที่มีความคลุมเครือ
			เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง สาเหตุของงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดของคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดการชี้แจงถึงงานเปลี่ยนแปลง
เอกสารร้องขอให้พิจารณาสัญญาจ้างก่อสร้าง	ร้องขอให้ผู้ว่าจ้างร่วมกันตีความสัญญาที่มีความคลุมเครือ			

ตารางที่ 6.38 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
19	D1	ข้อความในสัญญาที่มีความคลุมเครือ	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน และความล่าช้าที่เกิดขึ้น
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง
บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลการเรียกร้องสิทธิ	วันและเวลาที่ประชุม			
		บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดในที่ประชุมเพื่อชี้แจงยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ		

ตารางที่ 6.39 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ D2

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
		เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง กฎหมายและข้อบังคับ กรณีตัวอย่างจากโครงการในอดีต	
		เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา เอกสารสรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น ภาพถ่ายสภาพพื้นที่ก่อสร้าง	
		เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง	
		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง กรณีตัวอย่างจากโครงการในอดีต เอกสาร	ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควร เนื่องจากการวินิจฉัยขึ้นกับผู้ว่าจ้างเป็นหลัก
		เอกสารแจ้งวัดติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง เอกสารแนบท้ายสัญญา บันทึกการประชุม	
		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารแนบท้ายสัญญา	

ตารางที่ 6.40 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D2

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
20	D2	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ไม่ครอบคลุม ส่งผลให้เกิดการตีความที่แตกต่างกัน
			เอกสารแสดงกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ	ข้อกำหนดหรือข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการตีความสัญญา
			เอกสารแสดงการพิจารณากรณีตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นจริงในอดีต	แสดงการพิจารณาตีความเพื่อใช้ในการอ้างอิงในการตีความข้อสัญญาที่มีความคลุมเครือ
			เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง สาเหตุที่ก่อให้เกิดงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดของคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดการชี้แจงถึงงานเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 6.40 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D2 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
20	D2	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม	เอกสารร้องขอให้พิจารณาสัญญาจ้างก่อสร้าง	ร้องขอให้ผู้ว่าจ้างร่วมกันตีความสัญญาที่ไม่ครอบคลุม
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน และความล่าช้าที่เกิดขึ้น
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง
บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลการเรียกร้องสิทธิ	วันและเวลาที่ประชุม			
	บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ			

(3) ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน (D3)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นตรงกันว่า กรณีข้อความในสัญญาขัดแย้งกันนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมาเจรจาตกลงกันซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีข้อความในสัญญามีความคลุมเครือ คือ เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารร้องขอข้อมูลหรือการตัดสินใจเรื่องข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน บันทึกการประชุมในการพิจารณาข้อสัญญาที่ขัดแย้งกัน นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C9 เสนอให้ใช้เอกสารร้องขอการอนุมัติในการประกอบเรียกร้องสิทธิในกรณีไม่ส่งเอกสารร้องขอข้อมูลหรือตัดสินใจ

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน ดังแสดงในตารางที่ 6.41 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.42

(4) ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง (D4)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นตรงกันว่า กรณีข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้างนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมาเจรจาตกลงกันซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นว่าเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง คือ เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งต่อผู้ว่าจ้างข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง บันทึกการประชุมในการพิจารณาข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C6 เสนอให้อ้างอิงถึง พระราชบัญญัติ สัญญาที่ไม่เป็นธรรมในการประกอบการพิจารณา

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับ

จ้างก่อสร้าง ดังแสดงในตารางที่ 6.43 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร
 ดังแสดงในตารางที่ 6.44

ตารางที่ 6.41 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ D3

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงาน ภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการ เรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
		เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง กฎหมายและข้อบังคับ กรณีตัวอย่างจากโครงการในอดีต	
		เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
		เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง	
		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง กรณีตัวอย่างจากโครงการในอดีต	
		เอกสารการพิจารณาจาก หน่วยงานภายนอก	
		เอกสารแจ้งวัดติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง เอกสารแนบท้ายสัญญา บันทึกการประชุม	
		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารแนบท้ายสัญญา	

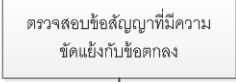

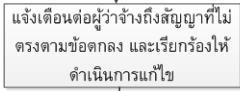
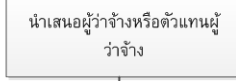
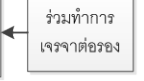

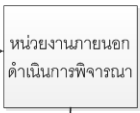

ตารางที่ 6.42 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D3

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
21	D3	ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ขัดแย้งกันที่ส่งผลให้ตีความต่างกัน
			เอกสารแสดงกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ	ข้อกำหนดหรือข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการตีความสัญญา
			เอกสารแสดงการพิจารณากรณีตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นจริงในอดีต	แสดงการพิจารณาตีความเพื่อใช้ในการอ้างอิงในการตีความข้อสัญญาที่ขัดแย้งกัน
			เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง สาเหตุที่ส่งผลให้เกิดงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดของคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดการชี้แจงถึงงานเปลี่ยนแปลง
เอกสารร้องขอให้พิจารณาสัญญาจ้างก่อสร้าง	ร้องขอให้ผู้ว่าจ้างร่วมกันตีความสัญญาที่ขัดแย้งกัน			

ตารางที่ 6.42 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D3 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
21	D3	ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลการเรียกร้องสิทธิ	วันและเวลาที่ประชุม บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ

ตารางที่ 6.43 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ D4

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
		เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง กฎหมายและข้อบังคับ กรณีตัวอย่างจากโครงการในอดีต พบ. สัญญาที่ไม่เป็นธรรม	
		เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา เอกสารสรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น	
		เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงสัญญาที่ไม่ตรงตามข้อตกลง เอกสารเรียกร้องให้แก้ไขสัญญา	
		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง หรือดำเนินการแก้ไขสัญญา กรณีตัวอย่างจากโครงการในอดีต	ผู้รับจ้างก่อสร้างยากที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ เนื่องจากถือเป็นความผิดของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ไม่ได้อ่านสัญญาจ้างก่อสร้างให้ดีก่อนลงนาม
		เอกสารการพิจารณาจากหน่วยงานภายนอก	
		เอกสารแจ้งวัดติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง เอกสารแนบท้ายสัญญา บันทึกการประชุม	
		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง เอกสารแนบท้ายสัญญา	

ตารางที่ 6.44 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D4

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
22	D4	ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาจ้างก่อสร้างที่ขัดแย้งกับข้อตกลงของผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารแสดงกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ	ข้อกำหนดหรือข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการตีความสัญญา
			เอกสารแสดงการพิจารณากรณีตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นจริงในอดีต	แสดงการพิจารณาตีความเพื่อใช้ในการอ้างอิงในการตีความข้อสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อตกลง
			เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงสัญญาที่ไม่ตรงตามข้อตกลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				แจ้งถึงสัญญาที่ไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง
				ร้องขอให้ดำเนินการแก้ไขสัญญา
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดของคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดการชี้แจงถึงงานเปลี่ยนแปลง
พระราชบัญญัติสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.2540	ใช้ในการอ้างอิงเพื่อร้องขอให้ดำเนินการแก้ไขสัญญาให้เป็นไปตามข้อตกลง			

ตารางที่ 6.44 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D4 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
22	D4	ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลการเรียกร้องสิทธิ	วันและเวลาที่ประชุม บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ

(5) สภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา (D5)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีสภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา คือ เอกสารชี้แจงสภาพพื้นที่งานก่อสร้างที่แตกต่างจากที่ระบุในสัญญาและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง บันทึกการประชุม บันทึกการเข้าเยี่ยมชมตรวจสอบพื้นที่ก่อสร้าง และรูปภาพสภาพพื้นที่ก่อสร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญ C5 C6 C7 C8 และ C10 คิดเห็นตรงกันว่า เอกสารชี้แจงสภาพพื้นที่งานก่อสร้างที่แตกต่างจากที่ระบุในสัญญาและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง รูปภาพสภาพพื้นที่งานก่อสร้างจริง และสัญญาจ้างก่อสร้างมีความจำเป็นต่อการพิจารณาการเรียกร้องสิทธิของผู้ว่าจ้าง แต่ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C4 และ C9 เห็นว่าในกรณีสภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญานั้นต้องอาศัยการเจรจาต่อรองจึงคิดเห็นว่า บันทึกการประชุมมีความจำเป็นต่อการเรียกร้องสิทธิ

ส่วนในการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยจากสภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นว่าควรใช้เอกสารแสดงค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นจากสภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญาตามความเป็นจริง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีสภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา ดังแสดงในตารางที่ 6.45 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.46

ตารางที่ 6.45 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ D5

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
ตรวจสอบผลกระทบในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารสอบถามข้อมูลในขั้นตอน ตรวจสอบพื้นที่ก่อสร้าง ภาพถ่ายสภาพพื้นที่ก่อสร้าง	ถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างตรวจพบภายหลัง อาจส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างยากที่เรียกร้องสำเร็จได้ เพราะถือเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ต้องทำการตรวจสอบ
แจ้งอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง		บันทึกรับและส่งเอกสาร เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงสภาพพื้นที่ก่อสร้างที่ไม่ตรงตามสัญญา เอกสารสอบถามข้อมูลหรือการตัดสินใจ	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง เอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	
แจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		เอกสารชี้แจงรายละเอียดของผู้ว่าจ้าง แบบก่อสร้างที่ระบุในสัญญา แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณาเปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.46 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D5

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
23	D5	สภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างในการเรียกร้องต่อผู้ว่าจ้างเนื่องจากสภาพพื้นที่ก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา
			เอกสารแจ้งผลกระทบในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารส่งให้ผู้ว่าจ้าง แจ้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง เนื่องจากสภาพพื้นที่ก่อสร้างไม่ตรงตามข้อตกลง
			เอกสารสอบถามข้อมูลหรือการตัดสินใจ	วันและเวลาที่ออกเอกสารส่งให้ผู้ว่าจ้าง สอบถามถึงข้อมูลและการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง คำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินงานก่อสร้างตามที่ได้ตกลงไว้ และจะพิจารณาถึงงานเปลี่ยนแปลงภายหลัง
			เอกสารแจ้งถึงงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารเตือนถึงงานเปลี่ยนแปลง สาเหตุที่ก่อให้เกิดงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 6.46 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ D5 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
23	D5	สภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แบบก่อสร้าง	รายละเอียดของแบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน และแสดงถึงความล่าช้าของงานก่อสร้าง
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาผลการเรียกร้องสิทธิ	วันและเวลาที่ประชุม
บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดขึ้นในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ				

6.2.5 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ (E)

(1) ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย (E1)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหายนั้น คือ เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งเตือนถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เอกสารสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น และบันทึกการประชุมการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C4 เสนอให้ใช้เอกสารชี้แจงความผิดจากหน่วยงานภาครัฐ

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหายนั้น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น ประกอบกับบันทึกการประชุมที่บันทึกผลการเจรจาสรุปค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียหายที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย ดังแสดงในตารางที่ 6.47 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.48

ตารางที่ 6.47 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ E1

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งถึงผลกระทบจากการกระทำของผู้ว่าจ้าง		เอกสารแจ้งถึงผลกระทบจากการกระทำของผู้ว่าจ้าง เอกสารแจ้งจากหน่วยงานภาครัฐ ภาพถ่ายสภาพพื้นที่ก่อสร้าง	กรณีผู้ว่าจ้างจะอ้างว่าผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ได้แจ้งให้ผู้ว่าจ้างรับทราบส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีความผิดด้วย
ตรวจสอบและบันทึกรับเอกสารจากผู้ว่าจ้าง		บันทึกรับและส่งเอกสาร เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง เอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	
ตรวจสอบผลกระทบจากการกระทำของผู้ว่าจ้าง		เอกสารสรุปผลกระทบจากการกระทำของผู้ว่าจ้าง	
แจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณา เปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารเร่งรัดติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.48 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ E1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
24	E1	ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งถึงผลกระทบที่ได้รับจากการกระทำของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารส่งให้ผู้ว่าจ้าง แสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารสอบถามหรือร้องขอข้อมูลและการตัดสินใจ	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอการตัดสินใจต่อผู้ว่าจ้าง ร้องขอการตัดสินใจต่อผู้ว่าจ้างที่ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารแจ้งหรือเตือนความผิดจากหน่วยงานภาครัฐ	ใช้ในการยืนยันถึงความผิดของผู้ว่าจ้าง ที่ได้กระทำการที่ผิดกฎระเบียบหรือข้อบังคับ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่องานก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง ออกคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการก่อสร้างไปก่อน และจะพิจารณาค่าชดเชยให้ภายหลัง

ตารางที่ 6.48 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ E1 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
24	E1	ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย	เอกสารสรุปผลกระทบจากการกระทำของผู้ว่าจ้าง	สรุปผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ว่าจ้างในด้านมูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาดำเนินงานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ต้องใช้ในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาถึงปัญหาที่ได้รับผลกระทบและคำขอชดเชยของผู้รับจ้างก่อสร้าง	วันและเวลาที่ประชุม บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดขึ้นในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ

(2) กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลงภายหลังการประกวดราคา (E2)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นว่า กฎหมายหรือข้อบังคับใดๆ ไม่มีผลบังคับใช้ย้อนหลังซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้เอกสารที่ระบุ การแก้ไขกฎหมายและข้อบังคับเปรียบเทียบกับเอกสารสัญญาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างลงนามใน สัญญา แต่ถ้ากฎหมายและข้อบังคับเปลี่ยนแปลงแล้วส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิได้ขึ้นอยู่กับกรณีและการเจรจา โดยใช้เอกสารชี้แจงผลกระทบของผู้รับจ้างตามความเป็นจริง แต่ถ้าเป็นความต้องการของผู้ว่าจ้างในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เหมาะสมกับผู้เชี่ยวชาญ C1 C4 C5 C7 และ C9 เสนอให้ใช้เอกสารสรุปผลกระทบจากคำสั่งเปลี่ยนแปลงของผู้ว่าจ้าง

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากสำหรับการ เรียกร้องสิทธิในกรณีกรณีกฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลงภายหลังการประกวดราคา นั้น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น ประกอบ กับบันทึกการประชุมที่บันทึกผลการเจรจาสรุปค่าใช้จ่ายหรือมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง หรือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C4 และ C9 เสนอให้ใช้เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจาก ขึ้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีกฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลงภายหลังการ ประกวดราคา ดังแสดงในตารางที่ 6.49 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.50

ตารางที่ 6.49 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ E2

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งอุปสรรคในการทำงานต่อผู้ว่าจ้าง		เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างถึงการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและข้อบังคับ เอกสารจากหน่วยงานภาครัฐ	
ผู้มีอำนาจทำการเจรจาต่อรอง			
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและสรุปผลที่เกิดขึ้น		เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		รายการปริมาณงานและราคา เอกสารแสดงราคากลางจากกระทรวงพาณิชย์	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.50 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ E2

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
25	E2	กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลงภายหลังการประกวดราคา	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงขอบเขตหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งผลกระทบและอุปสรรคในการดำเนินงาน	แจ้งผลกระทบจากการที่กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง
			เอกสารจากหน่วยงานภาครัฐ	วันและเวลาที่กฎหมายข้อบังคับมีผลบังคับใช้
				ในการยืนยันถึงกฎหมายและข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงไป
			เอกสารแจ้งถึงการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและข้อบังคับ	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งถึงการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและข้อบังคับ
				แจ้งถึงการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและข้อบังคับ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่องานก่อสร้าง
			เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนถึงงานเปลี่ยนแปลงต่อผู้ว่าจ้าง
				แจ้งถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากคำสั่งของผู้ว่าจ้าง

ตารางที่ 6.50 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ E2 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
25	E2	กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลงภายหลังการประกวดราคา	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แบบก่อสร้าง	แบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริงเพื่อระบุถึงปริมาณงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน
รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ต้องใช้ในการดำเนินการงานเปลี่ยนแปลง			
บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม			
	บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดขึ้นในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ			

6.2.6 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง (F)

(1) ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง (F1)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง นั้น เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างหรือเอกสารชี้แจงอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่เกิดจากการรบกวนของผู้อยู่อาศัยท้องถิ่น เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง และบันทึกการประชุม นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C4 C5 C7 C9 และ C10 เห็นว่าผู้รับจ้างก่อสร้างควรใช้ภาพถ่ายเพื่อยืนยันอุปสรรคในการทำงานต่อผู้ว่าจ้าง และผู้เชี่ยวชาญ C7 เสนอแนะว่าผู้รับจ้างก่อสร้างควรร้องขอให้ผู้ว่าจ้างออกหนังสือคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดงานในกรณีที่สถานการณ์มีความไม่แน่นอนหรือมีอุปสรรคมากจนไม่สามารถทำงานได้

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากกรณีผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้างนั้น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่าในกรณีที่ไม่มีเหตุจำเป็นต้องหยุดงาน ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิในส่วนของอุปสรรคในการทำงานโดยใช้ เอกสารชี้แจงอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่เกิดจากการรบกวนของผู้อยู่อาศัยท้องถิ่น บันทึกการประชุม และรูปภาพแสดงอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่เกิดจากการรบกวนของผู้อยู่อาศัยท้องถิ่น แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดงาน ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องสิทธิโดยใช้เอกสารชี้แจงอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่เกิดจากการรบกวนของผู้อยู่อาศัยท้องถิ่น เอกสารคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างหยุดงานชั่วคราว แผนการดำเนินงานก่อสร้างเปรียบเทียบกับรายงานความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้าง และเอกสารแสดงค่าแรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในช่วยที่หยุดงาน และหนังสือสงวนสิทธิในกรณีที่ต้องหยุดงานอย่างไม่มีกำหนด ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง ดังแสดงในตารางที่ 6.51 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.52

ตารางที่ 6.51 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ F1

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งอุปสรรคในการทำงานต่อผู้ว่าจ้าง		เอกสารแจ้งต่อผู้ว่าจ้างถึงปัญหาจากผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยอมให้ก่อสร้าง เอกสารแจ้งผลกระทบและอุปสรรคในการดำเนินงาน ภาพถ่ายสถานที่ก่อสร้าง	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและสรุปผลที่เกิดขึ้น		สัญญาจ้างก่อสร้าง รายงานความเสียหายที่เกิดจากการขุดลอกหรือก่อทวน ภาพถ่ายสภาพงานก่อสร้าง	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		รายงานสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	ผู้ว่าจ้างร้องขอให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเป็นผู้จัดการแก้ไข ผู้มีอิทธิพลท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.52 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ F1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
26	F1	ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดในคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงปัญหาและอุปสรรคจากผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงอุปสรรคจากผู้อยู่อาศัยท้องถิ่น
				สาเหตุเบื้องต้นที่ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง
			เอกสารสรุปความเสียหายจากการชุมนุมคัดค้าน หรือ ก่อความจากผู้อยู่อาศัยท้องถิ่น	สรุปผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านมูลค่างานก่อสร้าง และระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ
				ภาพถ่ายแสดงรายละเอียดของการประท้วง หรือชุมนุมไม่ยอมให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการก่อสร้าง
แผนการดำเนินงาน และ รายงานความก้าวหน้า	ใช้ในการยืนยันถึงความล่าช้าที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถดำเนินงานก่อสร้างได้			
รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาอุปกรณ์ และเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงานก่อสร้างที่ต้องหยุดรอ			

ตารางที่ 6.52 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ F1 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
26	F1	ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่น ไม่ยินยอมให้ ก่อสร้าง	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
บันทึกการประชุมในการตัดสินใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและการอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ประชุม			
	บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดขึ้นในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ			

(2) การเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง (F2)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง นั้น เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างหรือเอกสารชี้แจงอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่เกิดจากการรบกวนของผู้ชุมนุมหรือการกีดขวางเส้นทางจากกลุ่มผู้ชุมนุม เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง และบันทึกการประชุม นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C5 C6 C9 และ C10 เสนอให้ใช้รูปภาพประกอบการพิจารณา และในกรณีที่สถานการณ์มีความรุนแรงผู้เชี่ยวชาญ C8 คิดว่าผู้รับจ้างก่อสร้างควรใช้ประกาศจากสำนักนายกรัฐมนตรีประกอบการพิจารณา

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้างนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่าในกรณีเรียกร้องระยะเวลาก่อสร้างควรใช้เอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้างหรือเอกสารชี้แจงอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่หรือบันทึกการประชุมที่ผู้รับจ้างก่อสร้าง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C1 ยังเสนอให้ใช้รายงานความก้าวหน้าโครงการก่อสร้างในการเปรียบเทียบระยะเวลาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถลดลงได้ และเอกสารแจ้งขอยุติงาน เนื่องจากเพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน แผนการดำเนินงานก่อสร้าง และรายงานความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้าง ส่วนในกรณีเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดจากการชุมนุมผู้เชี่ยวชาญคิดเห็นที่ไม่สามารถเรียกร้องได้ แต่ถ้าได้ทำประกันภัยไว้ก็สามารถเรียกร้องจากบริษัทประกันภัยได้

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง ดังแสดงในตารางที่ 6.53 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.54

ตารางที่ 6.53 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ F2

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งอุปสรรคในการทำงานต่อผู้ว่าจ้าง		เอกสารแจ้งผลกระทบและอุปสรรคในการดำเนินงาน ภาพถ่ายสถานที่ก่อสร้าง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เอกสารแจ้งขออนุญาตงาน	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง เอกสารอนุมัติการหยุดงาน บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและสรุปผลที่เกิดขึ้น		สัญญาจ้างก่อสร้าง รายงานความเสียหายที่เกิดจากการชุมนุม ภาพถ่ายสภาพงานก่อสร้าง	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		รายงานสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา เอกสารแสดงราคากลางจากกระทรวงพาณิชย์	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	ผู้ว่าจ้างจะกล่าวกับผู้ว่าจ้างก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิได้ยาก
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.54 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ F2

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
27	F2	เกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดในคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งเตือนต่อผู้ว่าจ้าง
				แจ้งถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง เนื่องจากเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง
			เอกสารขออนุมัติหยุดงานเพื่อความปลอดภัย	วันและเวลาที่ออกเอกสารเรื่องขออนุมัติหยุดงาน
				ร้องขอหยุดงานเพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน
			เอกสารอนุมัติการหยุดงาน	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติการหยุดงาน
				เอกสารอนุมัติหยุดตามที่ผู้รับจ้างก่อสร้างร้องขอ
			เอกสารแจ้งการกลับเข้าทำงาน	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งการกลับเข้าทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง
แจ้งวันและเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะกลับเข้าทำงานต่อ				

ตารางที่ 6.54 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ F2 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
27	F2	เกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	เอกสารสรุปความเสียหายจากการชุมนุม	สรุปความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ ภาพถ่ายพื้นที่งานก่อสร้างและพื้นที่ข้างเคียง เพื่อแสดงถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	ใช้แสดงถึงความล่าช้าที่เกิดจากการชุมนุมบริเวณสถานที่ก่อสร้าง
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาอุปกรณ์ และเครื่องจักรที่ต้องหยุดรอความสงบ
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี	ใช้ในการยืนยันถึงปัญหาและความรุนแรงของสถานการณ์การชุมนุมที่เกิดขึ้น
			บันทึกการประชุมในการตัดสินใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและการอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดขึ้นในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ

(3) หน่วยงานของรัฐก็ดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว (F3)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีเกิดการหน่วยงานของรัฐก็ดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว คือ เอกสารแจ้งถึงอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง และบันทึกการประชุม โดยส่วนใหญ่จะเป็นการแจ้งให้ผู้ว่าจ้างรับทราบถึงปัญหา ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากสำหรับการเรียกร้องสิทธินั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าในกรณีเรียกร้องระยะเวลาก่อสร้างอาจสามารถร้องขอได้ในกรณีที่มีความรุนแรงโดยอ้างถึงเอกสารแจ้งถึงปัญหาอุปสรรคในการทำงาน และบันทึกการประชุม แต่ในด้านค่าชดเชยนั้นยากที่จะเรียกร้องได้ ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีหน่วยงานของรัฐก็ดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว ดังแสดงในตารางที่ 6.55 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.56

(4) บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง (F4)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีบุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้างนั้น เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่กล่าวถึงขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างถึงการเรียกร้องจากบุคคลภายนอก และเอกสารเรียกร้องค่าชดเชยจากบุคคลภายนอก นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C3 C5 C6 และ C10 เสนอให้ใช้บันทึกการประชุมในกรณีที่มีการประชุมในเรื่องดังกล่าวเกิดขึ้น และผู้เชี่ยวชาญ C2 C6 C7 และ C9 เสนอให้ใช้หนังสือคำสั่งจากผู้ว่าจ้างในกรณีที่ผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 6.28 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ F3

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งอุปสรรคในการทำงานต่อผู้ว่าจ้าง		เอกสารแจ้งผลกระทบและอุปสรรคในการทำงาน	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างบันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและสรุปผลที่เกิดขึ้น		สัญญาจ้างก่อสร้าง รายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ภาพถ่ายสภาพงานก่อสร้าง	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง		รายงานสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้อาจทำได้เพียงขอความเห็นใจจากผู้ว่าจ้าง
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารเร่งรัดติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลงบันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.56 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ F3

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
28	F3	หน่วยงานของรัฐกีดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว	เอกสารแจ้งผลกระทบและอุปสรรคในการดำเนินงาน	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งอุปสรรคในการทำงาน รายละเอียดของปัญหาที่เกิดจากหน่วยงานภาครัฐกีดขวางการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง รายละเอียดของคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง	สรุปความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกีดขวางจากหน่วยงานภาครัฐ
			ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ ภาพถ่ายแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
			บันทึกการประชุม	วันและเวลาที่ประชุม บันทึกการประชุมแสดงถึงผลการเจรจาต่อรองที่เกิดขึ้นในที่ประชุมเพื่อใช้ยืนยันถึงผลประโยชน์ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างควรได้รับ
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน และความล่าช้าที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 6.56 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ F3 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
28	F3	หน่วยงานของรัฐกีดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
				วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง				
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีบุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้างนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน คิดเห็นตรงกันว่าในกรณีที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแก้ไขปัญหานั้นผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถส่งเอกสารสรุปค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C5 เสนอให้ใช้แผนงานก่อสร้าง และรายงานความก้าวหน้าโครงการประกอบการพิจารณาเรียกร้องระยะเวลาเพิ่มในกรณีที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องหยุดรอความชัดเจน

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีบุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง ดังแสดงในตารางที่ 6.57 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.58

ตารางที่ 6.29 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ F4

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งผู้ว่าจ้างถึงการเรียกร้องสิทธิ จากบุคคลภายนอก		เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างถึงการเรียกร้อง จากบุคคลภายนอก เอกสารเรียกร้องค่าชดเชยจาก บุคคลภายนอก	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสาร จากผู้ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งผู้ว่าจ้าง เอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง บันทึกการประชุม	
ตรวจสอบและสรุปผลที่เกิดขึ้น และ ดำเนินการแก้ไข		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารเรียกร้องค่าชดเชยจาก บุคคลภายนอก บันทึกผลการเจรจากับบุคคล ภายนอก	
คิดมูลค่างานและระยะเวลาที่ เปลี่ยนแปลง		รายงานสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น บันทึกผลการเจรจากับบุคคล ภายนอก แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณา เปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงาน เปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญา และงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.58 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ F4

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
29	F4	บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดคำสั่งของผู้ว่าจ้างที่ส่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างประสานงานแก้ไข
			เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างถึงการเรียกร้องจากบุคคลภายนอก	เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างถึงปัญหาจากการเรียกร้องสิทธิจากบุคคลภายนอก
			เอกสารเรียกร้องค่าชดเชยจากบุคคลภายนอก	เอกสารแจ้งจากบุคคลภายนอกถึง ปัญหาและสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียกร้องสิทธิ
			บันทึกผลการเจรจากับหน่วยงานภายนอก	วันและเวลาที่ทำการประชุม ผลการเจรจาตกลงกับบุคคลภายนอก
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน และความล่าช้าที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 6.58 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ F4 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
29	F4	บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			บันทึกการประชุมในการพิจารณาปัญหาและอุปสรรคของผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ทำการประชุม
				ผลการเจรจาตกลงกับผู้ว่าจ้างถึงมูลค่าการดำเนินงานเจรจาต่อรองกับบุคคลภายนอก

6.2.7 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ (G)

(1) ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ (G1)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า ในกรณีราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นนั้น ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้โดยตรง เนื่องจากเป็นสัญญาแบบเหมาจ่ายในโครงการภาคเอกชนซึ่งเป็นสัญญาที่ไม่สามารถปรับราคาได้ แต่ในบางผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถร้องขอความช่วยเหลือได้โดยมีเอกสารที่มีความสำคัญใน

การยืนยันถึงปัญหาของผู้รับจ้างก่อสร้าง คือ เอกสารแจ้งถึงปัญหาเรื่องราคาวัสดุที่เพิ่มสูงขึ้น รายการปริมาณและราคาวัสดุก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญาจ้างก่อสร้าง และบันทึกการประชุม นอกจากนี้ นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9 และ C10 เสนอให้ใช้ใบสั่งซื้อ ใบเสนอราคา และใบวางบิลในการประกอบการพิจารณา และผู้เชี่ยวชาญ C9 เสนอให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง เสนอเอกสารแสดงราคาต้นทุนก่อสร้างในกรณีที่มีความรุนแรงจนผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถแบบรับขาดทุนได้ ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ ดังแสดงในตารางที่ 6.59 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.60

ตารางที่ 6.59 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ G1

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานก่อสร้าง		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งเตือนถึงอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง เอกสารแสดงราคากลางวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์	
ตรวจสอบผลกระทบจากการที่ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้น		แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคา ใบสั่งซื้อ ใบเสนอราคา และใบวางบิล	
ดำเนินการชี้แจงเหตุและผลต่อผู้ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง เอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถยืนยันได้ว่าราคาวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นเหตุผิดปกติที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้
ติดตามการพิจารณาและการอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งวัดติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกเงินและขยายระยะเวลาก่อสร้างตามที่ได้รับอนุมัติ		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.60 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ G1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
30	G1	ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง
				ข้อสัญญาที่ระบุสิทธิในการเรียกร้องของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
				รายละเอียดคำสั่งของผู้ว่าจ้างที่ส่งให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแบกรับภาระด้านราคาวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น
			เอกสารแจ้งเตือนถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งปัญหาและอุปสรรคจากการที่ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้น
				แจ้งถึงราคาวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุนี้ถือเป็นเหตุผิดปกติ
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน และความล่าช้าที่เกิดขึ้น
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา ซึ่งถูกกว่าราคาวัสดุก่อสร้างที่ใช้จริง
เอกสารสั่งซื้อ เสนอราคา และวางบิล	แสดงราคาวัสดุก่อสร้างที่ได้สั่งซื้อเพื่อมาดำเนินงานจริง			

ตารางที่ 6.60 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ G1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
30	G1	ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ	เอกสารแสดงราคากลางวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์	ใช้ข้อมูลราคาวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์ในการยืนยันถึงราคาวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มสูงขึ้น
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			บันทึกการประชุมในการเจรจาของงานเปลี่ยนแปลง	รายละเอียดในการเจรจาต่อรองและขอความช่วยเหลือต่อผู้ว่าจ้างเนื่องจากราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นจนผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถแบกรับภาระได้

(2) การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้

(G2)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่าผู้รับจ้างก่อสร้างอาจจะสามารถร้องขอระยะเวลาก่อสร้างเพิ่มได้เท่านั้น ส่วนในด้านมูลค่างานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นนั้นยากที่จะร้องขอได้แต่ก็ขึ้นอยู่กับการเจรจากับผู้ว่าจ้าง โดยมีเอกสารสำคัญประกอบการพิจารณาคือ เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างในกรณีที่ผู้รับจ้างก่อสร้างยืนยันว่าเป็น

ปัญหาที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า บันทึกการประชุม แผนการดำเนินงานก่อสร้างและ รายงานแสดงความก้าวหน้าโครงการก่อสร้าง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C2 C3 C5 และ C6 เสนอ ให้ส่งเอกสารแจ้งถึงปัญหาและอุปสรรคของผู้รับจ้างก่อสร้าง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจาก ขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีการขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ ดังแสดงในตารางที่ 6.61 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละ เอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.62

ตารางที่ 6.61 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ G2

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงาน ภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการ เรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
ตรวจสอบผลกระทบจากการขาด แคลนวัสดุก่อสร้าง		แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า เอกสารหลักฐานที่แสดงถึง สถานการณ์ที่ผิดปกติ	
แจ้งถึงปัญหาและอุปสรรคในการ ดำเนินงานก่อสร้าง		สัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งเตือนถึงอุปสรรคในการ ทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	
ดำเนินการชี้แจงเหตุและผลต่อผู้ ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง เอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง เอกสารร้องขอให้พิจารณา งานเปลี่ยนแปลง	ผู้ว่าจ้างส่วนใหญ่จะอนุมัติให้ขยาย ระยะเวลาก่อสร้าง แต่ในด้านมูลค่า งานที่เพิ่มขึ้นผู้รับจ้างก่อสร้างต้อง รับผิดชอบ
ติดตามการพิจารณาและการอนุมัติ งานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรััดติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกเงินและขยาย ระยะเวลาก่อสร้างตามที่ได้รับอนุมัติ		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.62 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ G2

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
31	G2	การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ผู้ว่าจ้างออกเอกสารคำสั่ง
				รายละเอียดคำสั่งหรือขอชี้แจงต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงการขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผิดปกติ	รายละเอียดของเอกสารที่ใช้ยืนยันถึงปัญหาการขาดแคลนคนงาน หรือวัสดุก่อสร้าง
			เอกสารแจ้งเตือนถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	แจ้งถึงปัญหาในการขาดแคลนคนงานและวัสดุก่อสร้าง และความล่าช้าที่เกิดขึ้นจากการขาดแคลนคนงานและวัสดุก่อสร้าง
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงขั้นตอนในการดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้าง และความก้าวหน้าของงานก่อสร้างซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะของงานก่อสร้างในปัจจุบัน และความล่าช้าที่เกิดขึ้นจากการขาดแคลนคนงาน วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้าง
เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง			
	รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น			
	มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง			

ตารางที่ 6.62 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ G2 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
31	G2	การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้	เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			บันทึกการประชุมในการเจรจาต่อรอง และร้องขออนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ได้ทำการประชุม
			สรุปผลการเจรจาขอความช่วยเหลือจากผู้ว่าจ้าง เนื่องจากการขาดแคลนคนงาน วัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานก่อสร้าง	

6.2.8 กลุ่มสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (H)

(1) เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ (H1)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าในกรณีเกิดภัยจากธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม และลมพายุนั้น เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง บันทึกการประชุม และภาพถ่ายแสดงสภาพพื้นที่ก่อสร้างจริง มีความสำคัญต่อการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง และผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C4 C5 และ C6 ได้เสนอให้ใช้เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นหรือได้เกิดขึ้นไปแล้วด้วย นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C4 และ C8 เสนอให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอเอกสารประกาศคณะรัฐมนตรีหรือเอกสารประกาศจากภาครัฐในการประกอบในการพิจารณาเพื่อยืนยันถึงสภาวะที่ผิดปกติที่เกิดขึ้น

ส่วนในด้านการพิจารณามูลค่างานและระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงนั้นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าในด้านการพิจารณาเรียกร้องระยะเวลาก่อสร้างจากการเกิดภัยธรรมชาตินั้น ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้ใช้ แผนการดำเนินงานก่อสร้างและรายงานความก้าวหน้า บันทึกการประชุมที่สรุปผลการพิจารณา และเอกสารสรุปผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ส่วนใน

ด้านการเรียกร้องค่าชดเชยนั้น ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่าอาจจะไม่สามารถเรียกร้องได้แต่สามารถร้องขอความเห็นใจซึ่งขึ้นอยู่กับการเจรจากับผู้ว่าจ้างได้

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีเกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ ดังแสดงในตารางที่ 6.63 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสาร ดังแสดงในตารางที่ 6.64

ตารางที่ 6.63 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ H1

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างถึงภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่องานก่อสร้าง		เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างในการเกิดภัยธรรมชาติอันเป็นอุปสรรคของผู้รับจ้างก่อสร้าง เอกสารแจ้งความจำเป็นที่ต้องหยุดงาน ภาพถ่ายสภาพพื้นที่งานก่อสร้าง ประกาศแจ้งภัยธรรมชาติจากภาครัฐ	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	
ตรวจสอบและสรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น		ภาพถ่ายสถานที่ก่อสร้างในส่วนที่ได้รับผลกระทบ แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า	
จัดทำเอกสารเพื่อร้องขอการอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	บริษัทประกันภัย	เอกสารสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น เอกสารสัญญาประกันภัย	ถ้าไม่ได้ทำประกันภัยไว้ และสัญญาไม่ได้กำหนดอย่างชัดเจนว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบ ผู้รับจ้างก่อสร้างอาจต้องแบกรับภาระในส่วนของมูลค่างานที่เพิ่มขึ้น หรืออาจทำได้เพียงร้องขอความเห็นใจ
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารเร่งรัดติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.64 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ H1

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
32	H1	เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง รายละเอียดในคำสั่งงานของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล	วันและเวลาที่ออกเอกสารสอบถามข้อมูลหรือตัดสินใจ รายละเอียดในเรื่องที่สอบถามหรือต้องการการตัดสินใจจากผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างในการเกิดภัยธรรมชาติอันเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งผู้ว่าจ้าง รายละเอียดในการแจ้งต่อผู้ว่าจ้างถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้รับจ้างก่อสร้างจากภัยธรรมชาติ
			เอกสารแจ้งถึงความจำเป็นที่ต้องหยุดงาน	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งขอหยุดงาน รายละเอียดในการขออนุมัติหยุดงานเนื่องจากเกิดภัยธรรมชาติ
			เอกสารสรุปผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติ	สรุปผลความเสียหาย และค่าใช้จ่ายและระยะเวลาที่ต้องดำเนินการแก้ไขเพื่อให้กลับมาอยู่ในสภาพดีดังเดิม
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แผนการดำเนินงานก่อสร้างใช้ในการเปรียบเทียบเพื่อใช้ระบุถึงระยะเวลาการดำเนินงาน และความล่าช้าในการดำเนินงานก่อสร้างเนื่องจากการเกิดภัยธรรมชาติ

ตารางที่ 6.64 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ H1 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
32	H1	เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ	ภาพถ่าย	วันและเวลาที่ถ่ายภาพ
				ภาพถ่ายแสดงการเกิดภัยธรรมชาติ และความเสียหายที่เกิดขึ้นในงานก่อสร้าง
			รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	แสดงราคาวัสดุก่อสร้างที่ต้องใช้ในการดำเนินการแก้ไขงานก่อสร้าง
			เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
			เอกสารสัญญาประกันภัย	แสดงถึงขอบเขตที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้องค่าชดเชยได้จากบริษัทประกันภัยที่ได้ทำสัญญา
บันทึกการประชุมในการสรุปผลการพิจารณาอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ได้ทำการประชุม			
	สรุปผลการเจรจาเรียกร้องขอค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างเพิ่มเนื่องจากการเกิดภัยธรรมชาติ			

(2) พบวัตถุที่มีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง (H2)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านคิดเห็นตรงกันว่า เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง บันทึกการประชุม เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างขุดพบโบราณวัตถุ เอกสารสรุปค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการจัดการโบราณวัตถุ และภาพถ่ายแสดงวัตถุที่มีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีที่ขุดพบ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C5 และ C10 คิดว่าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้รายงานประจำวัน รายงานประจำสัปดาห์ หรือรายงานประจำเดือนที่ส่งให้ผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C5 เสนอให้อ้างอิงถึงพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในการประกอบการพิจารณาเรียก้องสิทธิ

ส่วนในการพิจารณาเรียก้องค่าชดเชยจากสภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นว่าควรใช้เอกสารแสดงค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นจากสภาพพื้นที่งานก่อสร้างแตกต่างจากที่ระบุในสัญญาตามความเป็นจริง

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียก้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียก้องสิทธิกรณีพบวัตถุที่มีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้างดังแสดงในตารางที่ 6.65 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสารดังแสดงในตารางที่ 6.66

ตารางที่ 6.65 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ H2

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างในการพบวัตถุโบราณ		เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างในการขุดพบวัตถุโบราณ เอกสารแจ้งความจำเป็นที่ต้องหยุดงานในส่วนที่ขุดพบพระราชบัญญัติโบราณสถานโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ภาพถ่ายสภาพพื้นที่งานก่อสร้าง	
ตรวจสอบและลงบันทึกรับเอกสารจากผู้ว่าจ้าง	แจ้งหน่วยงานรัฐ	เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง เอกสารแจ้งกรมศิลปากรให้ทำการตรวจสอบ	
ตรวจสอบและสรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น		เอกสารตอบรับจากกรมศิลปากร ภาพถ่ายสถานที่ก่อสร้างในส่วนที่ได้รับผลกระทบ แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า	
จัดทำเอกสารเพื่อร้องขอการอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารสรุปผลกระทบจากการหยุดงานในบริเวณที่พบวัตถุโบราณ แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า	
นำเสนอผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดตามการพิจารณา งานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.66 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ H2

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
33	H2	พบวัตถุที่มีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง	ข้อสัญญาที่ระบุถึงการพบสิ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า
			เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง	วันและเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง รายละเอียดคำสั่งของผู้ว่าจ้าง
			เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างถึงการพบวัตถุโบราณ	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งถึงการพบวัตถุโบราณต่อผู้ว่าจ้าง แจ้งผู้ว่าจ้างถึงการขุดพบวัตถุโบราณในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง
			เอกสารแจ้งความจำเป็นต้องหยุดงานในส่วนที่พบวัตถุโบราณ	วันและเวลาที่ออกเอกสารแจ้งความจำเป็นต้องหยุดงาน รายละเอียดในการแจ้งผู้ว่าจ้างถึงความจำเป็นต้องหยุดงานก่อสร้างในบริเวณที่ขุดพบวัตถุโบราณ
			เอกสารแจ้งกรมศิลปากรให้ทำการตรวจสอบ	วันและเวลาที่ส่งเอกสารแจ้งกรมศิลปากรให้เข้ามาตรวจสอบ
			เอกสารตอบรับจากกรมศิลปากร	วันและเวลาที่กรมศิลปากรจะเข้ามาทำการตรวจสอบ
			แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า	แสดงถึงระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไปจากแผนงานก่อสร้าง

ตารางที่ 6.66 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ H2

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
33	H2	พบวัตถุที่มีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	เอกสารสรุปผลกระทบจากการหยุดงานจากการพบวัตถุโบราณ ภาพถ่าย เอกสารร้องขอให้พิจารณา งานเปลี่ยนแปลง	สรุประยะเวลาที่ต้องหยุดรอการตรวจสอบจากกรมศิลปากร และมูลค่างานก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากเครื่องจักร และอุปกรณ์ต้องหยุดรอ
				วันและเวลาที่ถ่ายภาพ ภาพถ่ายที่แสดงถึงบริเวณที่ขุดพบวัตถุโบราณ
				วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง พระราชบัญญัติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ พ.ศ. 2535	รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการขุดพบวัตถุโบราณ
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
				วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง อ้างอิงถึงกฎระเบียบข้อบังคับ ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถฝ่าฝืนได้				

(13) พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (H3)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่า เอกสารที่มีความสำคัญสำหรับการเรียกร้องสิทธิในกรณีพบสิ่งกีดขวางในการทำงาน ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ เช่น ขุดพบฐานรากเก่า นั้น เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารชี้แจงสภาพพื้นที่งานก่อสร้างที่เกิดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง เอกสารร้องขอข้อมูลหรือการตัดสินใจ บันทึกการประชุม และภาพถ่ายแสดงอุปสรรคที่พบ นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ C1 C2 C3 C4 C5 C6 และ C7 เสนอว่าเมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างพบเจอเหตุผิดปกติอันก่อให้เกิดอุปสรรคต่อผู้รับจ้างก่อสร้างและส่งผลกระทบต่อมูลค่างานก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างควรส่งเอกสารแจ้งอุปสรรคนั้นต่อผู้ว่าจ้าง และผู้เชี่ยวชาญ C1 C3 C6 C8 C9 และ C10 เสนอให้ผู้รับจ้างก่อสร้างส่งเอกสารเรียกร้องให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลงให้ผู้ว่าจ้าง เพื่อสรุปถึงผลกระทบและระยะเวลาที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงการทำงาน นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ C8 เสนอให้ใช้เอกสารบันทึกคำถามและคำตอบในขณะที่ตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างประกอบการพิจารณาในกรณีที่ได้มีการถามถึงอุปสรรคในส่วนนี้แล้วเพื่อยืนยันต่อผู้ว่าจ้างว่าเหตุการณ์ที่พบเจอนี้เป็นเหตุการณ์ที่ผิดปกติ

ส่วนในด้านการพิจารณาเรียกร้องค่าชดเชยและระยะเวลาก่อสร้างจากคำสั่งหยุดงานนั้น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่านเห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารแจ้งถึงผลกระทบด้านระยะเวลาก่อสร้าง และค่าใช้จ่ายจากการพบสิ่งกีดขวาง แผนการดำเนินงานก่อสร้างเปรียบเทียบกับรายงานความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้าง และเอกสารแสดงค่าแรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในช่วยที่หยุดงาน

ดังนั้นสามารถระบุเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิจากขั้นตอนในการเรียกร้องสิทธิกรณีพบวัตถุที่มีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้างดังแสดงในตารางที่ 6.67 และสามารถระบุข้อมูลที่มีความสำคัญในแต่ละเอกสารดังแสดงในตารางที่ 6.68

ตารางที่ 6.67 ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิสาเหตุ H3

ผู้รับจ้างก่อสร้าง	หน่วยงานภายนอก	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ปัญหาที่พบ
เริ่มต้น			
แจ้งผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างในการพบอุปสรรคในการทำงาน		เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างถึงอุปสรรคของผู้รับจ้างก่อสร้าง ภาพถ่ายสภาพพื้นที่งานก่อสร้าง	
ตรวจสอบและลงบันทึกกับเอกสารจากผู้ว่าจ้าง		เอกสารคำสั่งหรือเอกสารชี้แจงจากผู้ว่าจ้าง	
ตรวจสอบและสรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น		ภาพถ่ายสถานที่ก่อสร้างในส่วนที่ได้รับผลกระทบ แผนการดำเนินงานก่อสร้าง รายงานความก้าวหน้า	
แจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น		เอกสารสรุปความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือที่ต้องทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เอกสารแจ้งเตือนผู้ว่าจ้างถึงงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	
นำเสนอต่อผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างให้พิจารณางาน		เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	ผู้ว่าจ้างจะอ้างว่าเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างก่อสร้างที่จะต้องตรวจสอบพื้นที่ก่อนทำการก่อสร้าง ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องได้ต่อเมื่อสามารถพิสูจน์ว่าสิ่งกีดขวางที่พบเจอเป็นสิ่งที่ผิดปกติ
ติดตามเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารแจ้งรั้งติดตามการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง บันทึกการประชุม	
ดำเนินการเบิกงวดงานตามสัญญาและงานเปลี่ยนแปลง		เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	
สิ้นสุด			

ตารางที่ 6.68 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ H3

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
34	H3	พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้	เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอการตัดสินใจ เอกสารแจ้งถึงปัญหาและอุปสรรคของผู้รับจ้างก่อสร้าง ภาพถ่าย เอกสารสรุปผลกระทบหรือความเสียหายที่ต้องดำเนินการแก้ไข แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง	สัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงเงื่อนไขการเรียกร้องสิทธิในกรณีที่พบสิ่งกีดขวางอันเป็นอุปสรรคในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง วันที่และเวลาที่ออกเอกสารคำสั่งรายละเอียดของคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง ซึ่งผู้รับจ้างก่อสร้างต้องปฏิบัติตามที่สัญญาระบุ วันที่และเวลาที่ออกเอกสารสอบถามหรือร้องขอการตัดสินใจ รายละเอียดที่ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องการให้ผู้ว่าจ้างตัดสินใจ หรือตอบกลับให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง วันที่และเวลาที่ออกเอกสารแจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อผู้ว่าจ้าง แสดงถึงสิ่งกีดขวางในการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ขุดพบต่อผู้ว่าจ้าง วันที่และเวลาที่ถ่ายภาพ ภาพถ่ายแสดงสิ่งกีดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ขุดพบ สรุปผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพบเจอสิ่งกีดขวางและการขจัดสิ่งกีดขวางในด้านของมูลค่างานหรือระยะเวลาก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลง ใช้แสดงถึงระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปจากแผนงานก่อสร้างที่วางไว้ แสดงถึงราคาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรที่ใช้ในการขจัดสิ่งกีดขวางที่ขุดพบ

ตารางที่ 6.68 ข้อมูลที่มีความสำคัญในเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของสาเหตุ H3 (ต่อ)

ลำดับ	รหัส	สาเหตุการเรียกร้องสิทธิ	เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ	ข้อมูลที่มีความสำคัญ
34	H3	พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้	เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				รายละเอียดของงานเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาในการดำเนินงานเปลี่ยนแปลง
			เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	วันและเวลาที่ออกเอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
				ข้อสรุปในการพิจารณางานเปลี่ยนแปลง
				มูลค่างานก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างที่อนุมัติให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง
บันทึกการประชุมในการพิจารณาอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง	รายละเอียดในการเจรจาเรียกร้องสิทธิในส่วนที่พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า			

6.3 สรุปท้ายบท

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเอกสารประกอบการพิจารณาเรียกร้องสิทธิในแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ โดยขั้นตอนแรกผู้วิจัยทำการสืบค้นเอกสารและงานวิจัยในอดีต และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อสืบค้นเอกสารที่มีความสำคัญต่อการเรียกร้องสิทธิในขั้นต้น ซึ่งสามารถแบ่งเอกสารที่มีความสำคัญต่อการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างออกเป็น 12 กลุ่ม เอกสารประกอบด้วย กลุ่มเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง (Construction Contract Document) กลุ่มรายงานประจำวัน ประจำสัปดาห์และประจำเดือน (Daily Report, Weekly Report and Monthly Report) กลุ่มเอกสารด้านราคา (Cost Report) กลุ่มกำหนดการดำเนินงานก่อสร้าง (Construction Schedule) กลุ่มรายการปริมาณงานและราคา (Bill of Quantities, BOQ) กลุ่ม

รายงานการประชุม (Minutes of Meeting) แบบก่อสร้างและรายละเอียดประกอบแบบ (Drawing and Specification) กลุ่มเอกสารคำสั่งและเอกสารโต้ตอบ (Instruction and Correspondence) กลุ่มเอกสารงานเปลี่ยนแปลง (Variation Order) กลุ่มเอกสารสอบถามข้อมูลและขออนุมัติ (Request Report) กลุ่มเอกสารภาพถ่าย บันทึกการสนทนาและบันทึกภาพเคลื่อนไหว (Photo, Voice Record and Video Record) กลุ่มเอกสารอื่น ๆ

จากนั้นนำกลุ่มของเอกสารที่ได้กล่าวมาข้างต้นไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อสอบถามถึงความคิดเห็นในการจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างในแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านอาจให้ความคิดเห็นตรงกันบางเอกสารและต่างกันบางเอกสารขึ้นอยู่กับประสบการณ์และสาเหตุการเรียกร้องสิทธิแต่ละสาเหตุ เช่น การเรียกร้องสิทธิจากสาเหตุผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน เห็นตรงกันว่าควรใช้เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างที่ระบุถึงการที่ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเปลี่ยนแปลงงาน และเอกสารคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากทางผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง ส่วนเอกสารอื่น ๆ มีผู้เชี่ยวชาญคิดเห็นว่าควรใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิเช่นกัน ต่างกันที่ประสบการณ์ที่เคยใช้เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ C5 คิดเห็นว่าควรใช้แบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญาเปรียบเทียบกับแบบก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขที่ใช้ในการก่อสร้างจริงเพื่อยืนยันถึงงานที่เปลี่ยนแปลง แต่ผู้เชี่ยวชาญ C1 คิดว่าควรมีภาพถ่ายสภาพพื้นที่งานก่อสร้างก่อนและหลังมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานเพื่อยืนยันถึงงานเปลี่ยนแปลงประกอบการเรียกร้องสิทธิด้วย

อย่างไรก็ตามเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิที่นำเสนอในบทนี้เป็นแนวทางในการจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิในขั้นต้นเท่านั้น การพิจารณาเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างให้เหมาะสมนั้นอาจจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ประกอบ เช่น ลักษณะโครงการก่อสร้าง สัญญาจ้างก่อสร้าง ลักษณะการบริหารงานของบริษัทผู้รับจ้างก่อสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้าง และที่สำคัญที่สุดคือขึ้นอยู่กับผู้พิจารณาหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจในขณะนั้นที่จะเจรจาตกลงเพื่อหาข้อสรุปที่เหมาะสม

บทที่ 7

บทสรุป

7.1 สรุปผลการวิจัย

โครงการก่อสร้างเป็นงานที่มีความซับซ้อนและมีข้อจำกัดในการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก เช่น เป็นงานที่ขึ้นกับลักษณะพื้นที่ก่อสร้างและการคมนาคมขนส่งที่ต้องกระทำภายใต้สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ต้องใช้บุคลากรที่มีความชำนาญพิเศษในหลายสาขาอาชีพที่ต้องมาร่วมกันดำเนินงานตามบทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกัน ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมข้างเคียง สภาพสังคมโดยรอบพื้นที่ที่ทำการก่อสร้าง และต้องคำนึงถึงข้อบังคับหรือกฎหมายต่าง ๆ ตลอดจนความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้ว่าจ้าง จึงมีโอกาสน้อยที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถดำเนินงานก่อสร้างให้ประสบผลสำเร็จโดยที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขงาน ส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้นตลอดจนระยะเวลาก่อสร้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไขงานเพื่อให้โครงการก่อสร้างสำเร็จตามที่ตกลงไว้ จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ (Claim) ระหว่างผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้าง ซึ่งจากการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลในเบื้องต้นพบว่า ในบางครั้งบางสาเหตุการเรียกร้องสิทธิผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้หรือไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้เต็มจำนวนตามมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ทราบว่ามีเอกสารหรือข้อมูลใดบ้างที่มีความสำคัญสำหรับการใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ และไม่สามารถใช้เอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างประกอบการเรียกร้องสิทธิได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการขาดข้อมูลที่มีความสำคัญในการพิจารณาเรียกร้องสิทธิ ดังนั้นผู้รับจ้างก่อสร้างจำเป็นต้องมีการจัดการการเรียกร้องสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุชนิดของเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ รวมถึงวิเคราะห์เนื้อความในเอกสารเหล่านั้นเพื่อให้การเรียกร้องสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างประสบผลสำเร็จ โดยจัดเก็บข้อมูลจากผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์การ

เรียกรื้อถอนในโครงการก่อสร้างภาคเอกชน และเป็นสัญญาจ้างก่อสร้างแบบเหมารวม (Lump-Sum Contract) โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

การระบุสาเหตุการเรียกรื้อถอนในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างเริ่มจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียกรื้อถอนในโครงการก่อสร้างในอดีต เพื่อรวบรวมสาเหตุการเรียกรื้อถอนเบื้องต้น จากนั้นนำสาเหตุการเรียกรื้อถอนไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการเรียกรื้อถอน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมีความรู้ความชำนาญในการเรียกรื้อถอนเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ทั้งในด้านการก่อสร้างบริหารโครงการ ตลอดจนการเรียกรื้อถอนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 5 ท่าน ผลการศึกษาสามารถระบุสาเหตุการเรียกรื้อถอนในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างได้ทั้งหมด 34 สาเหตุการเรียกรื้อถอน สามารถจำแนกเป็นกลุ่มสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กันได้ จำนวน 8 กลุ่มสาเหตุการเรียกรื้อถอน ดังนี้

- (1) กลุ่ม A สาเหตุอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง
- (2) กลุ่ม B สาเหตุอันเนื่องมาจากการรับจ้างก่อสร้าง
- (3) กลุ่ม C สาเหตุอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง
- (4) กลุ่ม D สาเหตุอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง
- (5) กลุ่ม E สาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ
- (6) กลุ่ม F สาเหตุอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง
- (7) กลุ่ม G สาเหตุอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ
- (8) กลุ่ม H สาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้

สาเหตุการเรียกรื้อถอนที่รวบรวมได้จะถูกนำไปวิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกรื้อถอนในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียกรื้อถอนและค่าระดับที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกรื้อถอนตามสาเหตุนั้นเป็นผลสำเร็จจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน และได้ข้อมูลจากแบบสอบถามมาแล้วจะทำการถ่วงน้ำหนักข้อมูลเพื่อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยการให้ค่าระดับที่ผู้

รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จมีค่ามากกว่าค่าถ่วงน้ำหนักของโอกาสในการพบเจอในระดับเดียวกัน จากนั้นทำการประเมินค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง ประเมินจากการนำโอกาสในการพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้อยสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้างที่ถ่วงน้ำหนักแล้วคูณกับค่าระดับที่ผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้อยสิทธิสำเร็จที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว

จากนั้นนำค่าระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิมาทำการแปลงค่าเป็นคะแนนความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิแล้วนำค่าคะแนนความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิมาทำการจัดระดับความสำคัญตามแต่ละสาเหตุ เพื่อช่วยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างรับทราบถึงสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิที่ต้องให้ความสำคัญหรือมีโอกาสเรียกร้อยสิทธิสำเร็จ แบ่งเป็นกลุ่มสำคัญมาก สำคัญปานกลาง และสำคัญน้อย โดยสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิที่มีระดับสำคัญมากจำนวน 10 สาเหตุ ระดับสำคัญปานกลางจำนวน 17 สาเหตุ และระดับสำคัญน้อยจำนวน 7 สาเหตุ และจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า กลุ่มสาเหตุที่มีความสำคัญมากส่วนใหญ่จะมีการระบุชัดเจนว่าผู้รับจ้างก่อสร้างสามารถเรียกร้อยสิทธิต่อผู้ว่าจ้างในเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง และมีโอกาสพบเจอค่อนข้างมาก ซึ่งถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างมีเอกสารหลักฐานเพียงพอแล้วก็สามารถเรียกร้อยสิทธิได้สำเร็จ ส่วนในกลุ่มสำคัญปานกลางนั้นส่วนใหญ่ในสัญญาจ้างก่อสร้างระบุไม่ชัดเจนหรือไม่ได้กล่าวถึง ซึ่งส่วนใหญ่ในการเรียกร้อยสิทธิในส่วนนี้ผู้รับจ้างก่อสร้างจะอาศัยการเจรจาต่อรอง และสุดท้ายกลุ่มสำคัญน้อยนั้นจะเป็นกลุ่มที่สัญญาจ้างก่อสร้างระบุว่าผู้รับจ้างก่อสร้างไม่สามารถเรียกร้อยสิทธิได้และมีโอกาสน้อยมากที่จะพบเจอเหตุการณ์ ผู้รับจ้างก่อสร้างส่วนใหญ่จะใช้แนวทางของการร้องขอความช่วยเหลือหรือความเห็นใจในการเรียกร้อย ซึ่งมีความไม่แน่นอนสูงว่าจะเรียกร้อยได้สำเร็จเพราะขึ้นอยู่กับผู้พิจารณาการเรียกร้อยสิทธิ

อย่างไรก็ตามผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้อยสิทธิอันเนื่องมาจากสาเหตุการเรียกร้อยสิทธิที่กล่าวมาข้างต้นสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลากหลาย ซึ่งการจัดการและเอกสารหลักฐานประกอบการเรียกร้อยสิทธิอย่างถูกต้องเหมาะสมนั้นก็เป็ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการเรียกร้อยสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง เพราะแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างจะมีสิทธิในการเรียกร้อยต่อผู้ว่าจ้างอยู่จริงก็ตาม แต่ขาดหลักฐานยืนยันหรือขาดเอกสารที่บ่งชี้ว่าได้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้

ดำเนินการจริง ตลอดจนขาดเอกสารในการประกอบการพิจารณามูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง อาจส่งผลให้ผู้พิจารณาไม่สามารถคิดมูลค่างานให้ได้ ทำให้ในบางครั้งก็ไม่สามารถเรียกวงสิทธิสำเร็จ

ดังนั้นหลังจากทราบระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกวงสิทธิแล้วผู้วิจัยได้นำสาเหตุการเรียกวงสิทธิทั้ง 34 สาเหตุการเรียกวงสิทธิไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน เพื่อวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกวงสิทธิ โดยแบ่งเป็น ขั้นตอนหรือกระบวนการการเรียกวงสิทธิ และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการเรียกวงสิทธิตามแต่ละสาเหตุการเรียกวงสิทธิในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้างโดยวิธีวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เพื่อให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทราบถึงขั้นตอนหรือกระบวนการในการเรียกวงสิทธิของผู้รับจ้างก่อสร้าง ตลอดจนเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับใช้ประกอบการเรียกวงสิทธิ เพื่อช่วยให้ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาสเรียกวงสิทธิสำเร็จยิ่งขึ้น ซึ่งจากการวิเคราะห์เอกสารที่มีความสำคัญในการประกอบการเรียกวงสิทธิตามแต่ละสาเหตุ พบว่ามีเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกวงสิทธิเป็นจำนวนมาก แต่มีเอกสารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างนิยมใช้ในการประกอบการเรียกวงสิทธิ จำนวน 12 กลุ่มเอกสารประกอบด้วย

- (1) เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง (Construction Contract Documents)
- (2) รายงานประจำวัน ประจำสัปดาห์และประจำเดือน (Daily Report, Weekly Report and Monthly Report)
- (3) เอกสารด้านราคา (Cost Documents)
- (4) กำหนดการดำเนินงานก่อสร้าง (Construction Schedule)
- (5) รายการปริมาณงานและราคา (Bill of Quantities, BOQ)
- (6) บันทึกการประชุม (Minutes of Meeting)
- (7) แบบก่อสร้างและรายละเอียดประกอบแบบ (Drawing and Specification)
- (8) เอกสารคำสั่งและเอกสารโต้ตอบ (Instruction and Correspondence)
- (9) เอกสารงานเปลี่ยนแปลง (Variation Order)
- (10) เอกสารสอบถามข้อมูลและขออนุมัติ (Request Report)
- (11) ภาพถ่าย บันทึกการสนทนา และบันทึกภาพเคลื่อนไหว (Photo, Voice Record and Video Record)

(12) เอกสารอื่น ๆ เช่น ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เอกสารที่ออกจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ หรือการพิจารณาตีความต่าง ๆ ในอดีต

เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิแต่ละกลุ่มนั้นมีความสำคัญแตกต่างกันออกไปตามสาเหตุการเรียกร้องสิทธิแต่ละสาเหตุ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านอาจให้ความคิดเห็นตรงกันในบางเอกสาร และต่างกันในบางเอกสารขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิ สามารถระบุเอกสารที่มีความสำคัญในการใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิตามแต่ละสาเหตุ เช่น การเรียกร้องสิทธิจากสาเหตุผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างซึ่งเปลี่ยนแปลงงาน มีเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ ดังนี้

- เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง
- เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง
- เอกสารสอบถามสอบถามหรือร้องขอข้อมูล
- เอกสารแจ้งเตือน (Notice) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน
- บันทึกการประชุมในการพิจารณาอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
- รายงานประจำวัน สัปดาห์ และเดือน
- เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
- เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
- ภาพถ่ายสภาพพื้นที่งานก่อสร้างก่อนดำเนินงานตามคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน
- ภาพถ่ายสภาพพื้นที่งานก่อสร้างหลังดำเนินงานตามคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน
- แบบก่อสร้างที่ระบุอยู่ในสัญญา
- แบบก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้างจริง
- แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า

- รายการปริมาณงานและราคาวัสดุก่อสร้าง

และการเรียกร้องสิทธิจากการขูดพบโบราณสถาน หรือโบราณวัตถุ มีเอกสารที่มีความสำคัญสำหรับใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิ ดังนี้

- เอกสารสัญญาจ้างก่อสร้าง
- เอกสารคำสั่งจากผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้าง
- เอกสารแจ้งผู้ว่าจ้างถึงการพบวัตถุโบราณ
- เอกสารแจ้งความจำเป็นต้องหยุดงานในส่วนที่พบวัตถุโบราณ
- เอกสารแจ้งกรมศิลปากรให้ทำการตรวจสอบ
- เอกสารตอบรับจากกรมศิลปากร
- แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า
- เอกสารสรุปผลกระทบจากการหยุดงานจากการพบวัตถุโบราณ
- ภาพถ่ายพื้นที่ก่อสร้างในส่วนที่พบวัตถุโบราณ
- เอกสารร้องขอให้พิจารณางานเปลี่ยนแปลง
- เอกสารอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง
- พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ พ.ศ. 2535
- บันทึกการประชุมในการพิจารณาอนุมัติงานเปลี่ยนแปลง

7.2 ข้อจำกัดของงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการเรียกร้องสิทธิ โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะมีประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิต่างกัน ดังนั้นส่งผลให้งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดของการวิจัย ดังนี้

- (1) ข้อจำกัดของจำนวนผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากในงานวิจัยนี้เป็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึก จึงเป็นสาเหตุที่มีผู้เชี่ยวชาญที่มีความสะดวกและสามารถให้ข้อมูลได้อย่างจำกัด และมีจำนวนผู้ตอบรับและอนุญาติให้สัมภาษณ์เก็บข้อมูลไม่มากนัก
- (2) ข้อจำกัดของความสามารถในการให้ข้อมูล เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงการเรียกร้องสิทธิซึ่งถือเป็นข้อมูลความลับของบริษัท และในบางบริษัทผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์ยังอยู่ในกระบวนการเรียกร้องสิทธิ หรือฟ้องร้องในชั้นศาล
- (3) ข้อจำกัดของรูปแบบสัญญา เนื่องจากในงานวิจัยนี้ได้ดำเนินการวิจัยในส่วนของโครงการก่อสร้างภาคเอกชน และใช้สัญญาจ้างก่อสร้างแบบเหมารวมเท่านั้น จึงอาจส่งผลให้มีความแตกต่างในการนำไปใช้ได้โครงการก่อสร้างที่มีสัญญาแตกต่างกัน หรือโครงการก่อสร้างภาครัฐ
- (4) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลที่ได้จากฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างแต่เพียงฝ่ายเดียว ส่งผลให้การวิเคราะห์ผลการวิจัยเป็นไปในมุมมองของผู้รับจ้างก่อสร้าง

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

- (1) ในงานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะโครงการก่อสร้างภาคเอกชนที่ใช้สัญญาจ้างก่อสร้างแบบเหมารวม ดังนั้นเพื่อให้งานวิจัยมีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น จึงควรทำการศึกษากการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างภาครัฐและทำการเปรียบเทียบสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่เกิดขึ้น ตลอดจนขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียกร้องสิทธิที่อาจแตกต่างกันออกไป
- (2) ในกรวิจัยนี้เป็นการศึกษาการเรียกร้องสิทธิในงานก่อสร้างอาคารเท่านั้น ดังนั้นควรทำการศึกษากการเรียกร้องสิทธิในงานประเภทอื่น ๆ ด้วย เช่น งานก่อสร้างถนน งานก่อสร้างรถไฟฟ้า หรืองานก่อสร้างสนามบิน
- (3) ในกรวิจัยนี้ใช้การสมมุติค่าถ่วงน้ำหนักในการจัดระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิโดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นเพื่อให้ได้ค่าระดับความสำคัญที่มีความละเอียดและถูกต้องมากยิ่งขึ้น ควรทำการวิเคราะห์หาค่าถ่วงน้ำหนักโดยใช้

ทฤษฎีต่าง ๆ เช่น กระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น หรือทฤษฎีตรรกศาสตร์
คลุมเครือ

- (4) ในการวิจัยนี้เป็นการศึกษาการเรียกร่องสีทึบในกรณีที่เกิดการเรียกร่องสีทึบแล้ว ส่งผล
ให้เกิดปัญหาหรือข้อโต้แย้งเวลาผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร่องสีทึบ ดังนั้นเพื่อเป็นการ
ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลังจึงควรทำการศึกษาก่อนกระบวนการป้องกันหรือลด
ปัญหาหรือข้อโต้แย้งจากการเรียกร่องสีทึบก่อนที่จะเกิดการเรียกร่องสีทึบ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กวี หวังนิเวศน์กุล. (2547) การบริหารงานวิศวกรรมก่อสร้าง. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ด ยูเคชั่น.
- กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์. (2544). การศึกษาการประยุกต์ใช้สัญญา FIDIC ในอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์. (2548). การจัดการการเรียกร้องสิทธิในงานก่อสร้างโดยข้อมูลสารสนเทศ, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชุติมา กุ้มานะชัย. (2550). เอกสารในการบริหารจัดการงานก่อสร้าง: กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐพร เพิ่มทรัพย์. (2544). การศึกษาสาเหตุและมาตรการป้องกันความล่าช้าในงานก่อสร้างอาคาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- นภดล หยกศุภกุล. (2542). แนวทางการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสำหรับการเรียกร้องค่าชดเชยด้านความล่าช้าในงานก่อสร้าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- ประสพท กปิลกาญจน์. (2545). สาเหตุของการขอขยายเวลาก่อสร้างถนนและแนวทางป้องกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พินิจ กานติกุล. (2535). การวิเคราะห์การเรียกชดเชยในงานก่อสร้าง กรณีศึกษาเขื่อนเชี่ยวหลาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มณฑาทิพย์ ทองธรรมชาติ. (2549). การศึกษาการเรียกร้องสิทธิในงานก่อสร้างในลาว ไทย และเวียดนาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิสูตร จิระดำเกิง. (2552). การบริหารงานก่อสร้าง. กรุงเทพมหานคร: วรณกวี.

วีระศักดิ์ ลิขิตเรืองศิลป์. (2552). เอกสารประกอบการสอน วิชา 2101454 การบริหารงานก่อสร้าง.

ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักดิ์ วงศ์กำชัย. (2539). การศึกษาเงื่อนไขสัญญาว่าจ้างงานก่อสร้างในประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมศักดิ์ อัดโตหิ. (2542). ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงงานที่มีต่อเวลาและค่าใช้จ่ายของ

โครงการในระหว่างการก่อสร้าง, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิศวกรรม

โยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สมหวัง หงส์สุวรรณ. (2548). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างงานเปลี่ยนแปลงและสาเหตุการ

เรียกร่องสิทธิ์ในระหว่างการก่อสร้าง, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชา

วิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สันติ ชินานูวัตินวงศ์. (2549). วิศวกรรมก่อสร้างและการจัดการ, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สิริธร ครรชิตวรกุล. (2543). การพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียกร่องค่าขาดเศษ

สำหรับงานก่อสร้าง, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะ

วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย. (2555). มูลค่าการลงทุนในการก่อสร้างปีพ.ศ.2548 ถึง พ.ศ.2554,

[Online]. ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย. แหล่งที่มา: www.kasikornresearch.com [30

กรกฎาคม 2555]

ภาษาอังกฤษ

- Diekmann, J.E. and Nelson, M.C. (1995). Construction Claims: Frequency and Severity
Journal of Construction Engineering and Management 74-82.
- Halpin, D.W. and Woodhead, R.W. (1998). Construction Management. 2nd ed.
New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Hsieh T., Lu S. and Wu C. (2004). Statistical Analysis of Causes for Change Orders in
Metropolitan Public Works, Journal of Project Management 22: 679-686.
- Institution of Civil Engineers and The Actuarial Profession (ICE) (2005). RAMP (Risk
Analysis and Management for Projects). 2nd ed. London: Thomas Telford
Publishing.
- Jergeas, G.F. and Hartman, F.T. (1994) Contractor's Construction-Claims
Avoidance. Journal of Construction Engineering and Management 553-560.
- Kululanga, G.K., Kuotcha, W., MaCaffer, R. and Edum-Fotwe, F. (2001). Construction
Contractors' Claim Process Framework. Journal of Construction Engineering and
Management 309-313.
- Levin, P. (1998). Construction Contract Claims, Changes & Dispute Resolution. United
States: American Society of Civil Engineer.
- Powell-Smith, V. and Chappell, D. (1985). Building Contract Dictionary. London: The
Architectural Pass.
- Sample, C., Hartman, T.F., and Jergeas, G. (1994). Construction Claims and Disputes:
Causes and Cost/Time Overruns. Journal of Construction Engineering and
Management 785-795.
- Tochaiwat, K. and Chovichien, V. (2006). An Analysis of The Employers' Claim
Management System In International Construction Projects. The Eleventh
National Convention on Civil Engineer.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง ก.1 รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการเรียกข้อสิทธิและคำเรียกแทน

ลำดับ	ผู้เชี่ยวชาญ	บริษัท	ตำแหน่ง	ประสบการณ์ในการเรียกข้อสิทธิ (ปี)
1	C1	บริษัท นันทวัน จำกัด	รองประธานบริษัท	20
2	C2	บริษัท ซี.อี.เอส จำกัด	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ	20
3	C3	บริษัท ช.การช่าง จำกัด มหาชน	ผู้จัดการฝ่ายสัญญา	17
4	C4	บริษัท ไฮกรีตโปรดักส์ แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด	ผู้จัดการฝ่ายวิศวกรรม	15
5	C5	บริษัท คริสเตียนีและนีลเสน (ไทย) จำกัดมหาชน	วิศวกรโครงการ	12
6	C6	บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด มหาชน	วิศวกรประสานงานโครงการ และสัญญา	11
7	C7	บริษัท ดี เวล เพลส จำกัด	วิศวกรโครงการ	10
8	C8	บริษัท อี เอ็ม ซี จำกัด	วิศวกรอูไซต์ด้านการประเมินราคา	10
9	C9	บริษัท ฤทธา จำกัด	วิศวกรอูไซต์	10
10	C10	บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด มหาชน	วิศวกรโครงการ	10
11	C11	บริษัท อี เอ็ม ซี จำกัด	วิศวกรโครงการ	10

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์การวิเคราะห์ระดับความสำคัญสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

และเอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ

ภาคผนวก ข1

แบบสัมภาษณ์ประกอบการวิเคราะห์ระดับความสำคัญสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ผู้ตอบแบบสอบถาม :

บุคคลที่มีประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างที่มีมูลค่ามากกว่า 100 ล้านบาท เช่น ผู้จัดการโครงการ วิศวกรโครงการ หรือตัวแทนของบริษัทผู้รับจ้างก่อสร้างที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เรียกร้องสิทธิ

คำชี้แจง :

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์สาเหตุการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง” ซึ่งผลการศึกษามีความสำคัญและปัญหาในการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างในปัจจุบัน โดยผลการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ในภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการนี้มีความจำเป็นที่จะต้องขอทราบข้อมูลบางประการจากหน่วยงานของท่าน ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ถือเป็นความลับซึ่งใช้เฉพาะการศึกษานี้เท่านั้น ดังนั้นขอความกรุณาท่านผู้รับผิดชอบในการกรอกแบบสอบถาม โปรดให้ข้อมูลที่ครบถ้วน และตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อความถูกต้องและสมบูรณ์ของผลการศึกษา ซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาระบบการจัดการการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้างให้มีความสะดวกรวดเร็ว และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อเจ้าของโครงการก่อสร้าง ที่ปรึกษา ผู้รับเหมาก่อสร้าง หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียกร้องสิทธิ

หากท่านมีข้อสงสัยต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สอบถาม หรือ ให้คำแนะนำประการใด ขอความกรุณาติดต่อผู้จัดทำแบบสอบถาม ขอกราบขอบพระคุณมา ณ. ที่นี้

นาย ธีรนนท์ มงคลทิพย์วาทิ

นิสิตสาขาวิศวกรรมก่อสร้างและการบริหาร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทร: 080-577-2499

E-mail: m.tiranun@gmail.com

ตอนที่ 1: ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม _____
2. ตำแหน่ง _____ บริษัท _____
3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่า ปวช.	☐ ปริญญาตรี
☐ ปวช.	☐ ปริญญาโท
☐ ปวส.	☐ ปริญญาเอก
☐ อื่นๆ _____	
4. ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ _____
5. ประสบการณ์ทำงานโครงการก่อสร้างทั่วไปปี และในการเรียกร้องสิทธิปี
6. มูลค่าโครงการสูงสุดที่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง ประมาณ _____ บาท
7. ระยะเวลาในการทำงานด้านการจัดการการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง _____ ปี
8. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้าง
 - 8.1. ชื่อโครงการ _____
 - 8.2. ที่ตั้งโครงการ _____
 - 8.3. ลักษณะของโครงการ _____
 - 8.4. รูปแบบสัญญาที่ใช้ _____
 - 8.5. รูปแบบการเบิกจ่าย _____
 - 8.6. รูปแบบการลงทุน

☐ ลงทุนเพียงบริษัทเดียว (Single Company)
☐ ลงทุนในลักษณะร่วมกันรับผิดชอบ (Joint Venture)
☐ ลงทุนในลักษณะแบ่งส่วนรับผิดชอบ (Consortium)
 - 8.7. ขั้นตอนการก่อสร้างมีการคำนึงถึงการจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

☐ ใช่	☐ ไม่ใช่ (ไม่ต้องกรอกชื่อต่อไป)
 - 8.8. รูปแบบในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

☐ ใช้การจัดเก็บเป็นเอกสาร (Hard Copy)
☐ ใช้การจัดเก็บเป็นไฟล์เอกสาร (Soft Copy)
☐ ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม (โปรแกรม _____)
☐ ตามรูปแบบของบริษัท (โปรแกรม _____)
☐ อื่นๆ (โปรแกรม _____)

ตอนที่ 2: ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในการเรียกร้องสิทธิในโครงการก่อสร้าง

คำชี้แจง: มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุลำดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียกร้องสิทธิโดยพิจารณาโอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะสามารถเรียกร้องสิทธิสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 1 และ โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1

โอกาสที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเรียกร้องสิทธิสำเร็จ		ความหมาย
ระดับ		
5	มากที่สุด	ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาส เรียกร้องสิทธิได้ 81 % ถึง 100 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง
4	มาก	ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาส เรียกร้องสิทธิได้ 61 % ถึง 80 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง
3	ปานกลาง	ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาส เรียกร้องสิทธิได้ 41 % ถึง 60 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง
2	น้อย	ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาส เรียกร้องสิทธิได้ 21 % ถึง 40 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง
1	น้อยที่สุด	ผู้รับจ้างก่อสร้างมีโอกาส เรียกร้องสิทธิได้ 0 % ถึง 20 % ของมูลค่างานที่เปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 2

โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ		ความหมาย
ระดับ		
5	มากที่สุด	ผู้รับจ้างก่อสร้างพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ มากกว่า 10 ครั้งต่อ 1โครงการ
4	มาก	ผู้รับจ้างก่อสร้างพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ 2 - 10 ครั้งต่อ 1โครงการ
3	ปานกลาง	ผู้รับจ้างก่อสร้างพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ 1 ครั้งต่อ 1โครงการ
2	น้อย	ผู้รับจ้างก่อสร้างพบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ หรือพบ น้อยกว่า 1 ครั้งต่อ 1โครงการ
1	น้อยที่สุด	ผู้รับจ้างก่อสร้าง ไม่ พบเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ หรือพบ 1 ครั้งในทุกๆ 10 โครงการ

จากตารางที่ 1 และ 2 โปรด X ลงบนหัวข้อดังต่อไปนี้ ดังแสดงในตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ลำดับ สาเหตุ	สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	โอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิ สำเร็จ					โอกาสในการเกิด เหตุการณ์					
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
1	A1				X						X	

ลำดับสาเหตุ		สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	โอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ					โอกาสในการเกิดเหตุการณ์					
ลำดับ	รหัส		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
A		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง											
1	A1	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างเปลี่ยนแปลงงาน											
2	A2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่ม - ลด งาน											
3	A3	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีมติ สั่ง เรงงาน ให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด											
4	A4	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่างๆหรือให้ข้อมูลล่าช้า											
5	A5	ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด											
6	A6	ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า											
7	A7	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว											
8	A8	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบ											
9	A9	ผู้ว่าจ้างบกร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหา											
10	A10	ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้ว่าจ้างรายอื่นๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง											
11	A11	ผู้ว่าจ้างบกร่องในการจัดหากรรมธรรม์ประกันภัยต่างๆ ซึ่งสัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหา											
12	A12	ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง											
B		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง											
13	B1	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ											
14	B2	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง											

ลำดับสาเหตุ		สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	โอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ					โอกาสในการเกิดเหตุการณ์				
ลำดับ	รหัส		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
C		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง										
15	C1	แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง										
16	C2	มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่างๆ										
17	C3	การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบได้										
18	C4	การก่อสร้างตามแบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ										
D		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง										
19	D1	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุมเครือ										
20	D2	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม										
21	D3	ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน										
22	D4	ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง										
23	D5	สภาพหน้างานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา										
E		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ										
24	E1	ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย										
25	E2	กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายหลังจากการประกวดราคา										
F		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง										
26	F1	ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง										
27	F2	การเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง										
28	F3	หน่วยงานรัฐกีดขวางการทำงานของ ผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง										
29	F4	บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง										

ลำดับสาเหตุ		สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	โอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ					โอกาสในการเกิดเหตุการณ์				
ลำดับ	รหัส		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
G		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ (Economic)										
30	G1	ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ										
31	G2	การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้										
H		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (unforeseen)										
32	H1	เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ (แผ่นดินไหว, น้ำท่วม ฯลฯ)										
33	H2	พบวัตถุซึ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง										
34	H3	พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน (ฐานรากเก่า ฯลฯ) ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์สูงไม่สามารถทราบได้ล่วงหน้า										

ภาคผนวก ข2

แบบสัมภาษณ์ประกอบการวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ

1. กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง	
1.1	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างซึ่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
1.2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างซึ่งเพิ่ม - ลด งาน
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

1.3	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีมติ สั่ง ใช้งาน ให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
1.4	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่างๆหรือให้ข้อมูลล่าช้า
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

1.5	ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
1.6	ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

1.7	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
1.8	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดฝัองานเพื่อตรวจสอบ
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

1.9	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างต้องจัดหา
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
1.10	ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้ว่าจ้างรายอื่นๆ ของผู้ว่าจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้าง ก่อสร้าง
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

1.11	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดหากรรมธรรม์ประกันภัยต่างๆ ซึ่งสัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหา
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
1.12	ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

2. กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง	
2.1	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ
	ขั้นตอนการเรียกร้อยละ
	ปัญหาในการเรียกร้อยละ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้อยละ
2.2	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง
	ขั้นตอนการเรียกร้อยละ
	ปัญหาในการเรียกร้อยละ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้อยละ

3. กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง	
3.1	แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
3.2	มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่างๆ
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

3.3	การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบได้
	ขั้นตอนการเรียกวงสिति
	ปัญหาในการเรียกวงสिति
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกวงสिति
3.4	การก่อสร้างตามแบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ
	ขั้นตอนการเรียกวงสिति
	ปัญหาในการเรียกวงสिति
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกวงสिति

4. กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง	
4.1	ข้อความในสัญญาที่มีความคลุมเครือ
	ขั้นตอนการเรียกรื้อสถิติ
	ปัญหาในการเรียกรื้อสถิติ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกรื้อสถิติ
4.2	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม
	ขั้นตอนการเรียกรื้อสถิติ
	ปัญหาในการเรียกรื้อสถิติ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกรื้อสถิติ

4.3	ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
4.4	ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

4.5	สภาพหน้างานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา
	ขั้นตอนการเรียกรื้อสถิติ
	ปัญหาในการเรียกรื้อสถิติ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกรื้อสถิติ
5. กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ	
5.1	ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย
	ขั้นตอนการเรียกรื้อสถิติ
	ปัญหาในการเรียกรื้อสถิติ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกรื้อสถิติ

5.2	กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายหลังจากประกวด ราคา
	ขั้นตอนการเรียกรื้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกรื้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกรื้องสิทธิ
6. กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง	
6.1	ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง
	ขั้นตอนการเรียกรื้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกรื้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกรื้องสิทธิ

6.2	การเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
6.3	หน่วยงานของรัฐที่ควรวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติตามอย่างถูกต้องแล้ว
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

6.4	บุคคลภายนอกเรียกรับสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง
	ขั้นตอนการเรียกรับสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกรับสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกรับสิทธิ
7. กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ	
7.1	ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ
	ขั้นตอนการเรียกรับสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกรับสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกรับสิทธิ

7.2	การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
8. กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้	
8.1	เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ (แผ่นดินไหว, น้ำท่วม ฯลฯ)
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

8.2	พบวัตถุซึ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ
8.3	พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน (ฐานรากเก่า ฯลฯ)ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์สูงไม่สามารถทราบได้ล่วงหน้า
	ขั้นตอนการเรียกร้องสิทธิ
	ปัญหาในการเรียกร้องสิทธิ
	เอกสารที่ใช้ในการเรียกร้องสิทธิ

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ในมุมมองผู้รับจ้างก่อสร้าง

ตารางที่ ค.1 ผลการสัมภาษณ์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ลำดับสาเหตุ		สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	โอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ											โอกาสในการเกิดเหตุการณ์												
ลำดับ	รหัส		C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11		
A		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง (Employer)																								
1	A1	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน	5	4	5	5	5	4	4	4	5	5	5	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4		
2	A2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่ม - ลด งาน	5	3	5	5	5	3	4	4	5	5	5	4	5	4	4	5	3	5	5	4	5	4		
3	A3	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีมติ สั่ง แรงงาน ให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด	4	4	3	4	4	4	3	3	5	4	3	3	1	2	2	3	2	4	3	3	2	3		
4	A4	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่างๆหรือให้ข้อมูลล่าช้า	4	3	2	2	2	2	3	3	3	2	5	4	4	3	4	2	3	3	4	3	5			
5	A5	ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด	5	1	2	2	1	1	2	4	4	5	1	3	3	4	3	4	1	3	3	3	2	3		
6	A6	ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า	4	4	2	4	2	5	1	4	3	5	2	2	3	4	4	2	2	2	1	3	2	1		
7	A7	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว	4	4	3	4	3	3	3	5	4	4	4	2	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2		
8	A8	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบ	4	1	4	2	1	1	1	1	3	5	3	1	1	2	1	1	1	3	2	2	2	3		
9	A9	ผู้ว่าจ้างบพ่วง้องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหา	4	3	3	4	3	2	3	3	2	4	2	3	4	3	2	1	1	1	1	4	3	1		
10	A10	ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้ว่าจ้างรายอื่นๆ ของผู้รับจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน	5	3	2	2	2	3	4	4	5	5	4	3	4	4	3	4	1	3	4	4	4	2		
11	A11	ผู้ว่าจ้างบพ่วง้องในการจัดหากรรมวิธีประกันภัยต่างๆ ซึ่งสัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหา	4	1	1	2	2	1	3	2	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2			
12	A12	ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง	4	1	3	4	3	2	3	4	4	4	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1			
B		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง (Contractor)																								
13	B1	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้	3	2	3	1	2	1	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	1	3	3	3	2	1		
14	B2	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้	2	3	3	1	3	2	3	3	2	2	2	2	3	3	4	2	3	3	3	4	2	1		
C		กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง (Drawing)																								
15	C1	แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง	5	2	4	3	4	3	3	3	5	5	4	4	4	4	5	2	5	4	5	5	5			
16	C2	มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่างๆ	5	2	4	3	3	4	3	3	4	5	5	5	4	4	4	3	3	5	4	4	5			
17	C3	การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบได้	4	3	4	4	3	4	3	3	3	5	3	3	3	4	2	3	2	4	4	5	2	4		
18	C4	การก่อสร้างตามแบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ	5	2	4	2	2	3	3	4	4	4	2	2	3	4	2	1	2	2	2	4	2	3		

ตารางที่ ค.1 ผลการสัมภาษณ์ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ (ต่อ)

ลำดับสาเหตุ		สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	โอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ											โอกาสในการเกิดเหตุการณ์										
ลำดับ	รหัส		C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11
D		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง (Contract)																						
19	D1	ข้อความในสัญญาไม่มีความคลุมเครือ	4	1	4	3	2	3	2	3	3	4	3	2	3	4	4	3	1	1	1	2	3	3
20	D2	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม	3	1	4	3	2	2	2	3	3	4	3	3	3	4	4	2	1	1	1	3	3	2
21	D3	ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน	4	2	3	3	2	4	4	2	4	3	3	1	3	3	4	3	2	1	1	2	2	4
22	D4	ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง	2	2	3	2	3	3	1	1	2	3	3	1	3	3	3	3	1	1	1	2	2	3
23	D5	สภาพหน้างานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา	4	3	3	4	3	2	5	4	4	4	2	4	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3
E		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ (Law and Regulation)																						
24	E1	ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย	5	3	2	4	3	2	5	5	3	4	2	1	2	1	3	1	1	1	1	2	1	2
25	E2	กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายหลังจากการประกวดราคา	4	2	3	3	3	2	5	4	4	3	3	1	1	3	3	1	1	1	1	2	1	2
F		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากสังคมและการเมือง (Society and Politics)																						
26	F1	ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง	4	2	4	4	3	2	5	5	5	4	3	2	1	4	3	1	1	4	2	2	1	3
27	F2	เกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	3	2	3	2	2	5	5	4	4	5	3	2	1	3	3	1	1	1	2	2	2	3
28	F3	หน่วยงานของรัฐคิดขวางการทำงานของ ผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้างปฏิบัติ	3	2	3	2	2	2	3	2	2	3	2	4	2	3	4	1	3	1	1	2	1	3
29	F4	บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ว่าจ้าง	4	3	3	3	3	2	3	3	2	5	2	1	3	3	4	1	1	2	1	4	1	3
G		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ (Economic)																						
30	G1	ราคาสวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ	3	1	3	3	1	2	1	3	2	3	1	2	3	4	3	4	2	3	3	3	2	3
31	G2	การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้	3	2	2	3	1	2	1	2	2	3	1	2	3	2	3	4	2	3	2	2	3	3
H		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (unforeseen)																						
32	H1	เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ (แผ่นดินไหว, น้ำท่วม ฯลฯ)	3	2	3	3	2	3	3	3	3	2	2	2	3	1	2	2	1	1	1	2	3	
33	H2	พบวัตถุซึ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	5	1	3	2	4	2	5	4	3	3	4	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1
34	H3	พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน (ฐานรากเก่า ฯลฯ) ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์สูงไม่สามารถทราบ	3	2	3	3	3	2	3	4	3	4	4	3	1	2	3	2	3	3	2	3	2	3

ตารางที่ ค.2 ผลการถ่วงน้ำหนักเพื่อหาระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ลำดับสาเหตุ	ลำดับ รหัส	สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	โอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ											โอกาสในการเกิดเหตุการณ์										
			C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11
A		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง (Employer)																						
1	A1	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน	10000	1000	10000	10000	10000	1000	1000	1000	10000	10000	10000	16	32	16	16	32	16	32	32	32	16	
2	A2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่ม - ลด งาน	10000	100	10000	10000	10000	100	1000	1000	10000	10000	10000	16	32	16	16	32	8	32	32	16	32	16
3	A3	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีมติ สั่ง แรงงาน ให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด	1000	1000	100	1000	1000	1000	100	100	10000	1000	100	8	1	4	4	8	4	16	8	8	4	8
4	A4	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่างๆหรือให้ข้อมูลล่าช้า	1000	100	10	10	10	10	10	100	100	100	10	32	16	16	8	16	4	8	8	16	8	32
5	A5	ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด	10000	1	10	10	1	1	10	1000	1000	10000	1	8	8	16	8	16	1	8	8	8	4	8
6	A6	ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า	1000	1000	10	1000	10	10000	1	1000	100	10000	10	4	8	16	16	4	4	4	1	8	4	1
7	A7	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว	1000	1000	100	1000	100	100	100	10000	1000	1000	1000	4	4	8	1	4	4	4	4	4	4	4
8	A8	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบ	1000	1	1000	10	1	1	1	1	100	10000	100	1	1	4	1	1	1	8	4	4	4	8
9	A9	ผู้ว่าจ้างบพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างต้องจัดหา	1000	100	100	1000	100	10	100	100	10	1000	10	8	16	8	4	1	1	1	1	16	8	1
10	A10	ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้ว่าจ้างรายอื่นๆ ของผู้รับจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อ	10000	100	10	10	10	100	1000	1000	10000	10000	1000	8	16	16	8	16	1	8	16	16	16	4
11	A11	ผู้ว่าจ้างบพร่องในการจัดหาระบบประกันภัยต่างๆ ซึ่งสัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้าง	1000	1	1	10	10	1	100	10	100	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	4
12	A12	ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง	1000	1	100	1000	100	10	100	1000	1000	10	1	1	1	4	1	1	1	1	1	4	1	1
B		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง (Contractor)																						
13	B1	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้	100	10	100	1	10	1	100	100	10	10	10	4	4	8	8	8	1	8	8	8	4	1
14	B2	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ	10	100	100	1	100	10	100	100	10	10	10	4	8	8	16	4	8	8	8	16	4	1
C		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง (Drawing)																						
15	C1	แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง	10000	10	1000	100	1000	100	100	100	10000	10000	1000	16	16	16	16	32	4	32	16	32	32	32
16	C2	มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่างๆ	10000	10	1000	100	100	1000	100	100	1000	10000	10000	32	16	16	16	8	8	32	16	16	16	32
17	C3	การก่อสร้างตามสภาพพนักงานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบได้	1000	100	1000	1000	100	1000	100	100	1000	1000	100	8	8	16	4	8	4	16	16	32	4	16
18	C4	การก่อสร้างตามแบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ	10000	10	1000	10	10	100	100	1000	1000	1000	10	4	8	16	4	1	4	4	4	16	4	8

ตารางที่ ค.2 ผลการถ่วงน้ำหนักเพื่อหาระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ (ต่อ)

ลำดับสาเหตุ	ลำดับ รหัส	สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	โอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิสำเร็จ											โอกาสในการเกิดเหตุการณ์										
			C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11
D		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง (Contract)																						
19	D1	ข้อความในสัญญาไม่คลุมเครือ	1000	1	1000	100	10	100	10	100	100	1000	100	4	8	16	16	8	1	1	1	4	8	8
20	D2	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม	100	1	1000	100	10	10	10	100	1000	100	8	8	16	16	4	1	1	1	8	8	4	
21	D3	ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน	1000	10	100	100	10	1000	1000	10	1000	100	1	8	8	16	8	4	1	1	4	4	16	
22	D4	ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง	10	10	100	10	100	100	1	1	10	100	1	8	8	8	8	1	1	1	4	4	8	
23	D5	สภาพงานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา	1000	100	100	1000	100	10	10000	1000	1000	1000	10	16	8	8	16	8	8	16	8	8	8	
E		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ (Law and Regulation)																						
24	E1	ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย	10000	100	10	1000	100	10	10000	10000	100	1000	10	1	4	1	8	1	1	1	1	4	1	4
25	E2	กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายหลังจากประกวดราคา	1000	10	100	100	100	10	10000	1000	1000	100	100	1	1	8	8	1	1	1	1	4	1	4
F		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากสังคมและการเมือง (Society and Politics)																						
26	F1	ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง	1000	10	1000	1000	100	10	10000	10000	10000	1000	100	4	1	16	8	1	1	16	4	4	1	8
27	F2	เกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	100	10	100	10	10	10000	10000	1000	10000	100	4	1	8	8	1	1	1	4	4	4	8	
28	F3	หน่วยงานของรัฐกีดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้าง	100	10	100	10	10	10	100	10	10	100	10	16	4	8	16	1	8	1	1	4	1	8
29	F4	บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้	1000	100	100	100	100	10	100	100	10	10000	10	1	8	8	16	1	1	4	1	16	1	8
G		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ (Economic)																						
30	G1	ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ	100	1	100	100	1	10	1	100	10	100	1	4	8	16	8	16	4	8	8	8	4	8
31	G2	การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้	100	10	10	100	1	10	1	10	10	100	1	4	8	4	8	16	4	8	4	4	8	8
H		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (unforeseeable)																						
32	H1	เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากรธรรมชาติ (แผ่นดินไหว, น้ำท่วม ฯลฯ)	100	10	100	100	10	100	100	100	100	100	10	4	4	8	1	4	4	1	1	1	4	8
33	H2	พบวัตถุซึ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	10000	1	100	10	1000	10	10000	1000	100	1000	1000	1	1	4	1	4	1	1	1	1	1	1
34	H3	พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน (ฐานรากเก่า ฯลฯ) ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์สูงไม่สามารถ	100	10	100	100	100	10	100	1000	100	1000	1000	8	1	4	8	4	8	8	4	8	4	8

ตารางที่ ค.3 ค่าคะแนนระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ลำดับสาเหตุ	ลำดับ	รหัส	สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	ค่าความสำคัญในการเรียกร้องสิทธิ											ค่าคะแนนความสำคัญในการเรียกร้องสิทธิ										
				C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11
A				กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง (Employer)																					
1	A1		ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน	160000	32000	160000	160000	320000	16000	32000	32000	320000	320000	160000	24	21	24	24	25	20	21	21	25	25	24
2	A2		ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งเพิ่ม - ลด งาน	160000	3200	160000	160000	320000	800	32000	32000	160000	320000	160000	24	16	24	24	25	13	21	21	24	25	24
3	A3		ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีมติ สั่ง เรงงาน ให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด	8000	1000	400	4000	8000	4000	1600	800	80000	4000	800	18	14	12	17	18	17	15	13	23	17	13
4	A4		ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่างๆหรือให้ข้อมูลล่าช้า	32000	1600	160	80	160	40	80	800	1600	800	320	21	15	10	8	10	7	8	13	15	13	11
5	A5		ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด	80000	8	160	80	16	1	80	8000	8000	40000	8	23	3	10	8	5	1	8	18	18	22	3
6	A6		ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า	4000	8000	160	16000	40	40000	4	1000	800	40000	10	17	18	10	20	7	22	2	14	13	22	4
7	A7		ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว	4000	4000	800	1000	400	400	400	40000	4000	4000	4000	17	17	13	14	12	12	12	22	17	17	17
8	A8		ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดฝิงงานเพื่อตรวจสอบ	1000	1	4000	10	1	1	8	4	400	40000	800	14	1	17	4	1	1	3	2	12	22	13
9	A9		ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุผู้ว่าจ้างจัดหา	8000	1600	800	4000	100	10	100	100	160	8000	10	18	15	13	17	9	4	9	9	10	18	4
10	A10		ผู้ว่าจ้างออกคำสั่งที่ขัดแย้งกับกรมธรรม์ประกันภัยต่างๆของสัญญา ระบุเหตุผู้ว่าจ้าง	80000	1600	160	80	160	100	8000	16000	160000	160000	4000	23	15	10	8	10	9	18	20	24	24	17
11	A11		ผู้ว่าจ้างออกคำสั่งที่ขัดแย้งกับกรมธรรม์ประกันภัยต่างๆของสัญญา ระบุเหตุผู้ว่าจ้าง	1000	1	1	10	10	1	100	10	400	10	4	14	1	1	4	4	1	9	4	12	4	2
12	A12		ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง	1000	1	400	1000	100	10	100	1000	4000	1000	10	14	1	12	14	9	4	9	14	17	14	4
B				กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง (Contractor)																					
13	B1		การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเดินทางเกินวันหรือเกินวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร	400	40	800	8	80	1	800	800	80	40	10	12	7	13	3	8	1	13	13	8	7	4
14	B2		การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสัญญา	40	800	800	16	400	80	800	800	160	40	10	7	13	13	5	12	8	13	13	10	7	4
C				กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง (Drawing)																					
15	C1		แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง	160000	160	16000	1600	32000	400	3200	1600	320000	320000	32000	24	10	20	15	21	12	16	15	25	25	21
16	C2		มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่างๆ	320000	160	16000	1600	800	8000	3200	1600	16000	160000	320000	25	10	20	15	13	18	16	15	20	24	25
17	C3		การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบได้	8000	800	16000	4000	800	4000	1600	1600	3200	40000	1600	18	13	20	17	13	17	15	15	16	22	15
18	C4		การก่อสร้างตามแบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ	40000	80	16000	40	10	400	400	4000	16000	4000	80	22	8	20	7	4	12	12	17	20	17	8

ตารางที่ ค.3 ค่าคะแนนระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ (ต่อ)

ลำดับสาเหตุ	ลำดับ	รหัส	สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	ค่าความสำคัญในการเรียกร้องสิทธิ											ค่าคะแนนความสำคัญในการเรียกร้องสิทธิ										
				C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11
D				กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง (Contract)																					
19	D1		ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุมหรือ	4000	8	16000	1600	80	100	10	100	400	8000	800	17	3	20	15	8	9	4	9	12	18	13
20	D2		ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม	800	8	16000	1600	40	10	10	100	800	8000	400	13	3	20	15	7	4	4	9	13	18	12
21	D3		ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน	1000	80	800	1600	80	4000	1000	10	4000	400	1600	14	8	13	15	8	17	14	4	17	12	15
22	D4		ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง	10	80	800	80	800	100	1	1	40	400	800	4	8	13	8	13	9	1	1	7	12	13
23	D5		สภาพหน้างานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา	16000	800	800	16000	800	80	160000	8000	8000	8000	80	20	13	13	20	13	8	24	18	18	18	8
E				กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ (Law and Regulation)																					
24	E1		ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย	10000	400	10	8000	100	10	10000	10000	400	1000	40	19	12	4	18	9	4	19	19	12	14	7
25	E2		กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายหลังจากประกวดราคา	1000	10	800	800	100	10	10000	1000	4000	100	400	14	4	13	13	9	4	19	14	17	9	12
F				กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากสังคมและการเมือง (Society and Politics)																					
26	F1		ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง	4000	10	16000	8000	100	10	160000	40000	40000	1000	800	17	4	20	18	9	4	24	22	22	14	13
27	F2		การเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	400	10	800	80	10	10000	10000	4000	4000	40000	800	12	4	13	8	4	19	19	17	17	22	13
28	F3		หน่วยงานของรัฐกีดขวางการทำงานของรับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้าง	1600	40	800	160	10	80	100	10	40	100	80	15	7	13	10	4	8	9	4	7	9	8
29	F4		บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้	1000	800	800	1600	100	10	400	100	160	10000	80	14	13	13	15	9	4	12	9	10	19	8
G				กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ (Economic)																					
30	G1		ราคารวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ	400	8	1600	800	16	40	8	800	80	400	8	12	3	15	13	5	7	3	13	8	12	3
31	G2		การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้	400	80	40	800	16	40	8	40	40	800	8	12	8	7	13	5	7	3	7	7	13	3
H				กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (unforeseeable)																					
32	H1		เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ (แผ่นดินไหว น้ำท่วม ฯลฯ)	400	40	800	100	40	400	100	100	100	400	80	12	7	13	9	7	12	9	9	9	12	8
33	H2		พบวัตถุซึ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	10000	1	400	10	4000	10	10000	1000	100	1000	19	1	12	4	17	4	19	14	9	9	14	
34	H3		พบสิ่งกีดขวางในกาการทำงาน (ฐานรากเก่า ฯลฯ) ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์สูงไม่สามารถ	800	10	400	800	400	80	800	4000	800	4000	8000	13	4	12	13	12	8	13	17	13	17	18

ตารางที่ ค.4 ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ

ลำดับสาเหตุ		สาเหตุที่ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิ	รวม	คะแนน	SD	Ranking	ระดับ ความ
ลำดับ	รหัส						
A		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง (Employer)					
1	A1	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน	254	23.09	1.92	1	มาก
2	A2	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่ง เพิ่ม - ลด งาน	241	21.91	3.96	2	มาก
3	A3	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างมีมติ สั่ง เร่งงาน ให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด	177	16.09	3.14	7	มาก
4	A4	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนเจ้าของงานออกคำสั่งต่างๆหรือให้ข้อมูลล่าช้า	131	11.91	4.09	19	ปานกลาง
5	A5	ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนด	119	10.82	8.04	25	ปานกลาง
6	A6	ผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้า	149	13.55	7.05	13	ปานกลาง
7	A7	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับจ้างหยุดงานชั่วคราว	170	15.45	3.14	9	มาก
8	A8	ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนผู้ว่าจ้างสั่งให้เปิดผิวงานเพื่อตรวจสอบ	90	8.18	7.60	32	น้อย
9	A9	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่สัญญาระบุว่าคุณต้องจัดหา	126	11.45	5.13	18	ปานกลาง
10	A10	ผู้ว่าจ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้ว่าจ้างรายอื่นๆ ของผู้รับจ้างกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง	178	16.18	6.19	6	มาก
11	A11	ผู้ว่าจ้างบกพร่องในการจัดหากรรมวิธีประกอบกันยต่าง ๆ ซึ่งสัญญาระบุให้ผู้ว่าจ้างจัดหา	56	5.09	4.55	34	น้อย
12	A12	ผู้ว่าจ้างขอยกเลิกงานก่อสร้าง	112	10.18	5.21	27	ปานกลาง
B		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากผู้รับจ้างก่อสร้าง (Contractor)					
13	B1	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้กำหนดว่าต้องกระทำ	89	8.09	4.28	28	น้อย
14	B2	การที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอวิธีการหรือเปลี่ยนแปลงการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง	105	9.55	3.47	22	ปานกลาง
C		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากแบบก่อสร้าง (Drawing)					
15	C1	แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง	204	18.55	5.24	3	มาก
16	C2	มีข้อบกพร่องในแบบก่อสร้างหรือข้อมูลอ้างอิงต่างๆ	201	18.27	5.02	4	มาก
17	C3	การก่อสร้างตามสภาพหน้างานไม่สามารถก่อสร้างตามแบบได้	181	16.45	2.77	5	มาก
18	C4	การก่อสร้างตามแบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ	147	13.36	6.15	14	ปานกลาง
D		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้าง (Contract)					
19	D1	ข้อความในสัญญามีความคลุมเครือ	128	11.64	5.59	21	ปานกลาง
20	D2	ข้อความในสัญญาไม่ครอบคลุม	118	10.73	5.80	26	ปานกลาง
21	D3	ข้อความในสัญญาขัดแย้งกัน	137	12.45	4.13	17	ปานกลาง
22	D4	ข้อความในสัญญาไม่ตรงกับข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง	89	8.09	4.55	33	น้อย
23	D5	สภาพหน้างานแตกต่างจากที่ระบุในสัญญา	173	15.73	5.12	8	มาก
E		กลุ่มปัจจัยอื่นเนื่องมาจากกฎหมายและข้อบังคับ (Law and Regulation)					
24	E1	ผู้ว่าจ้างกระทำการที่ผิดกฎหมายส่งผลให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเกิดความเสียหาย	137	12.45	5.89	16	ปานกลาง
25	E2	กฎหมายและข้อบังคับเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายหลังจากการประกวดราคา	128	11.64	4.78	23	ปานกลาง

ตารางที่ ค.4 ระดับความสำคัญของสาเหตุการเรียกร้องสิทธิ (ต่อ)

F	กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากสังคมและการเมือง (Society and Politics)									
26	F1	ผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นไม่ยินยอมให้ก่อสร้าง	167	15.18	7.07	10	มาก			
27	F2	การเกิดการชุมนุมในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	148	13.45	6.09	12	ปานกลาง			
28	F3	หน่วยงานของรัฐคิดขวางการทำงานของผู้รับจ้างก่อสร้างแม้ว่าผู้รับจ้างก่อสร้าง	94	8.55	3.33	29	น้อย			
29	F4	บุคคลภายนอกเรียกร้องสิทธิต่อผู้รับจ้างก่อสร้าง อันเนื่องมาจากความผิดของผู้	126	11.45	4.03	20	ปานกลาง			
G	กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจ (Economic)									
30	G1	ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ	94	8.55	4.61	30	น้อย			
31	G2	การขาดแคลนวัสดุก่อสร้างซึ่งผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ไม่สามารถคาดการณ์ได้	85	7.73	3.58	31	น้อย			
H	กลุ่มปัจจัยอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ (unforeseen)									
32	H1	เกิดเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ (แผ่นดินไหว, น้ำท่วม ฯลฯ)	107	9.73	2.15	15	ปานกลาง			
33	H2	พบวัตถุซึ่งมีค่าทางภูมิศาสตร์หรือทางโบราณคดีในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง	122	11.09	6.24	24	ปานกลาง			
34	H3	พบสิ่งกีดขวางในการทำงาน (ฐานรากเก่า ฯลฯ) ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์สูงไม่สามารถ	140	12.73	4.05	11	ปานกลาง			

ภาคผนวก ง

ผลการสัมภาษณ์เอกสารประกอบการเรียกร้องสิทธิ

ตาราง ง.1 เอกสารที่ผู้เชี่ยวชาญใช้ในประกอบการเรียกร้องสิทธิแยกตามแต่ละสาเหตุ

สาเหตุ A1 ผู้ว่าจ้างหรือ ตัวแทนผู้ว่าจ้าง เปลี่ยนแปลง แก้ไขงาน	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Report and Monthly	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1		1	1	1	1	1	1					1	1							1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1						1	1					1								1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1		1		1	1	1														1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1						1	1					1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1		1		1	1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1		1	1			1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1		1		1	1	1						1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1	1	1	1														1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1						1	1	1														1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1						1	1	1						1									
รวม	10	0	7	0	5	3	7	7	10	3	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0	0	0	5	

สาเหตุ A2 ผู้ว่าจ้าง หรือตัวแทนผู้ ว่าจ้างสั่งเพิ่มหรือ ลดงาน	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1		1	1	1	1	1	1					1	1							1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1		1		1	1	1	1														ราคากลาง วัสดุก่อสร้าง
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1		1	1	1	1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1		1		1	1	1	1					1							1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1		1	1	1	1	1	1					1								1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1		1	1	1	1	1														1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1				1		1	1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1	1	1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1			1			1	1		1											1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1			1			1			1												
รวม	10	0	8	0	7	7	8	8	10	5	0	2	0	0	3	1	0	0	0	0	0	1	4	

สาเหตุ A3 ผู้ว่าจ้าง หรือตัวแทนผู้ ว่าจ้างสั่งแรงงาน	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1		1			1	1					1								1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1	1		1			1						1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1	1		1			1						1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1	1		1			1																ร้องขอใบสั่ง จ้างพิเศษ
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1		1			1						1									1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1		1			1																
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1	1		1			1																หนังสือสงวน สิทธิ
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1	1		1			1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1		1			1																
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1		1			1	1															
รวม	10	0	10	10	0	10	0	0	10	3	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	

สาเหตุ A4 ผู้ว่าจ้าง หรือตัวแทนผู้ ว่าจ้างออกคำสั่ง หรือให้ข้อมูลล่าช้า	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1			1				1			1			1								
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1			1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1			1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1			1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1			1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1			1				1			1	1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1							1				1										
รวม	10	0	9	2	0	9	0	0	0	10	0	0	2	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ A5 ผู้ว่าจ้าง จ่ายค่าจ้างให้ผู้รับ จ้างก่อสร้างล่าช้า กว่ากำหนด	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1		1				1								1		1	1	1	1	แจ้งขอหยุด งาน
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1	1		1				1								1			1	1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1	1		1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1	1		1				1								1				1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1		1				1								1				1	1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1		1				1								1				1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1	1						1								1						
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1	1						1								1			1			
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1		1				1								1						
รวม	10	0	10	10	0	8	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	8	0	1	3	6	2	

สาเหตุ A6 ผู้ว่าจ้าง ส่งมอบพื้นที่ ก่อสร้างให้ผู้รับจ้าง ก่อสร้างล่าช้า	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1			1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1							1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1							1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1							1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1									1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1									1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1									1														
รวม	10	0	4	0	0	4	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

สาเหตุ A7 ผู้ว่าจ้าง หรือตัวแทนผู้ ว่าจ้างสั่งให้ผู้รับ จ้างหยุดงาน ชั่วคราว	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1	1	1			1	1					1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1	1	1				1	1					1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1	1	1	1			1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1	1	1	1			1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1	1	1			1	1					1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1	1	1			1	1					1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1	1	1				1	1					1									หนังสือ สงวนสิทธิ์
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1	1	1				1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1	1	1			1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1	1	1			1	1														
รวม	10	0	10	10	10	7	0	0	10	10	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ A8 ผู้ว่า จ้างหรือตัวแทนผู้ ว่าจ้างสั่งให้เปิดผิว งานเพื่อตรวจสอบ	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1			1	1					1	1													1	เอกสารแจ้งให้ ผู้ว่าจ้างมา ตรวจสอบก่อนเปิด ผิวงาน	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2									1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3			1	1					1	1													1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4			1	1					1	1													1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5									1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6									1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7									1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8									1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9				1					1	1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10				1					1	1													1		
รวม	0	0	3	5	0	0	0	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4		

สาเหตุ A9 ผู้ว่าจ้าง บกพร่องในการ จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่สัญญา ระบุว่าผู้ว่าจ้างต้อง จัดหา	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1		1				1						1								
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1			1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1			1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1			1						1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1						1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1			1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1							1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1					1				1														
รวม	10	0	5	6	0	7	0	0	0	10	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ A10 ผู้ว่า จ้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างรายอื่น ๆ ของ ผู้ว่าจ้าง กระทำ การที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของผู้รับจ้าง ก่อสร้าง	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1						1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2						1				1												1	1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3						1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4										1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5						1				1						1							1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6						1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7						1				1			1										1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8						1																	1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9										1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10						1				1													1	
รวม	0	0	0	0	0	8	0	0	0	9	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	10	

สาเหตุ A11 ผู้ว่า จ้างบกพร่องในการ จัดทากรมธรรม์ ประกันภัยต่างๆ ซึ่งสัญญาระบุให้ผู้ ว่าจ้างจัดหา	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1									1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1									1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1																							
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1					1																	1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1																						1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1									1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1									1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1																						1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1																						1	ร้องขอ ทำเพิ่ม
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1																						1	
รวม	10	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	

สาเหตุ A12 ผู้ว่า จ้างขอยกเลิกงาน ก่อสร้าง	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1			1		1			1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1			1					1	1														สรุปความ เสียหาย
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1								1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1								1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1			1					1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1			1		1			1															แจ้งขอพิทักษ์ ทรัพย์
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1			1					1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1			1		1			1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1			1		1			1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1			1		1			1	1														
รวม	10	0	0	8	0	5	0	0	10	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ B1 การที่ผู้รับ จ้างก่อสร้างได้ ดำเนินการที่เป็น ประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง โดยที่สัญญาไม่ได้ กำหนดว่าต้อง กระทำ	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1			1	1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1				1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1				1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1				1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1				1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1				1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1				1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1				1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1				1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1				1	1				1														
รวม	10	0	0	1	10	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ B2 การที่ ผู้รับจ้างก่อสร้าง เสนอวิธีการหรือ เปลี่ยนแปลงการ ทำงานซึ่งเป็น ประโยชน์ต่อผู้ ว่าจ้าง	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1					1				1														
รวม	10	0	0	0	0	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ C1 แบบก่อสร้างมีความขัดแย้งกันเอง	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1	1	1	1	1	1	1			1		1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2			1	1	1	1	1	1		1			1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3			1	1	1	1	1	1		1			1		1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4			1	1	1	1	1	1		1			1		1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1	1	1	1	1	1	1			1		1									ราคากลาง วัสดุก่อสร้าง
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6			1	1	1	1	1	1		1			1		1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7			1	1		1	1	1		1			1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8			1	1		1	1	1		1			1		1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1	1	1	1	1		1			1		1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1	1	1	1	1		1			1		1									
รวม	4	0	10	10	8	10	10	10	2	10	0	0	10	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ C2 มี ข้อบกพร่องในแบบ ก่อสร้างหรือข้อมูล อ้างอิงต่าง ๆ	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1	1	1	1	1		1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2			1	1	1	1	1	1		1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3			1	1	1	1	1	1		1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4			1	1			1	1		1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1	1	1	1	1	1	1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6			1	1			1	1		1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7			1	1	1		1	1		1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8			1	1	1		1	1		1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9			1	1	1		1	1		1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10			1	1			1	1		1			1												
รวม	2	0	10	10	7	4	10	10	1	10	0	0	10	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ C3 การก่อสร้างตามสภาพ หน้างานไม่สามารถ ก่อสร้างตามแบบได้	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1			1	1		1	1	1		1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2			1	1		1	1	1		1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3			1	1		1	1	1		1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4			1	1	1	1	1	1		1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5			1	1	1	1	1	1		1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6				1		1	1	1					1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7			1	1	1	1	1	1		1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8			1	1	1	1	1	1					1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9			1	1	1	1	1	1					1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10			1	1	1	1	1	1					1		1										
รวม	0	0	9	10	6	10	10	10	0	6	0	0	10	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ C4 การก่อสร้างตามแบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1			1	1	1	1	1			1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2			1	1	1	1	1			1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3			1			1	1	1		1															
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4			1			1	1	1		1			1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5			1	1	1	1	1	1		1					1								1	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6			1	1		1	1	1					1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7							1	1					1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8			1	1	1	1	1	1					1		1										
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9						1	1	1					1										1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10			1	1	1	1	1	1					1												
รวม	0	0	8	6	5	9	10	8	0	5	0	0	8	0	5	0	0	0	0	0	0	0	2		

สาเหตุ D1 ข้อความในสัญญา มีความคลุมเครือ	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1					1							1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1					1				1			1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1					1							1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1					1							1											เอกสารขอ แก้ไขสัญญา
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1					1							1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1					1							1											ตัวอย่างจาก โครงการอื่น
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1					1							1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1							1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1					1							1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1					1							1											
รวม	10	0	0	0	0	10	0	0	0	1	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ D2 ข้อความ ในสัญญาไม่ ครอบคลุม	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1					1				1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1					1				1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1					1				1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1					1				1			1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1					1							1												
รวม	10	0	0	0	0	10	0	0	0	4	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ D3 ข้อความ ในสัญญาขัดแย้งกัน	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1							1												
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1					1							1	1											
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1					1							1												
รวม	10	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	10	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ D4 ข้อความในสัญญา ไม่ตรงกับข้อตกลง ระหว่างผู้ว่าจ้าง และผู้รับจ้าง ก่อสร้าง	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1					1				1														ขอแก้ไขสัญญา
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1					1				1														พบ.สัญญาที่ ไม่เป็นธรรม
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1					1				1														
รวม	10	0	0	0	0	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ D5 สภาพ หน้างานแตกต่าง จากที่ระบุใน สัญญา	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1	1				1				1													1	Site visit Report	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1	1				1				1														1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1	1				1							1											1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1	1				1									1									1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1	1				1				1														1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1	1				1	1																	1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1	1				1				1					1									1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1	1				1				1														1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1	1				1	1			1														1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1	1				1				1														1	
รวม	10	10	0	0	0	10	2	0	0	7	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	10	

สาเหตุ E1 ผู้ว่าจ้าง กระทำการที่ผิด กฎหมายส่งผลให้ผู้ รับจ้างก่อสร้างเกิด ความเสียหาย	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1					1				1														หนังสือแจ้ง จาก หน่วยงานรัฐ
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1					1				1														
รวม	10	0	0	0	0	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ E2 กฎหมายและ ข้อบังคับเกิดการ เปลี่ยนแปลง ภายหลังการ ประกวดราคา	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1					1				1					1									เอกสารจ้าง ภาครัฐ
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1					1																		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1					1																		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1					1				1					1									แจ้งแก้ไข สัญญา
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1					1																		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1					1																		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1					1				1					1									
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1					1																		
รวม	10	0	0	0	0	10	0	0	0	5	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ F1 ผู้ยื่น อาศัยท้องถิ่นไม่ ยินยอมให้ก่อสร้าง	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1		1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1	1		1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1		1				1													1	ข้างอิงโครงการ ที่เคยพบ
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1	1		1			1	1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1		1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1		1				1													1	
รวม	10	0	10	10	0	10	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	

สาเหตุ F2 การ เกิดการชุมนุมใน บริเวณสถานที่ ก่อสร้าง	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1			1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1			1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1			1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1			1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1			1				1													1	เสียหายเจียด จากประกัน
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1			1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1	1		1				1														ประกาศ สำนัก นายกรัฐมนตรี
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1		1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1		1				1													1	
รวม	10	0	9	5	0	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	

สาเหตุ F3 หน่วยงาน ของรัฐเกิดขบวนการ ทำงานของผู้รับจ้าง ก่อสร้างแม้ว่าผู้รับ จ้างก่อสร้างปฏิบัติ ตามอย่างถูกต้อง แล้ว	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1						1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2						1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3						1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4						1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5						1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6						1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7						1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8						1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9						1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10						1				1														
รวม	0	0	0	0	0	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ F4 บุคคลภายนอก เรียกร้องสิทธิต่อผู้ รับจ้างก่อสร้าง อัน เนื่องมาจาก ความผิดของผู้ ว่าจ้าง	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1								1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1					1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1									1														เอกสารจาก บุคคลภายนอก
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1					1			1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1								1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1									1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1								1	1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1					1				1														
รวม	10	0	1	1	0	5	0	0	4	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ G1 ราคา วัสดุก่อสร้างเพิ่ม สูงขึ้นโดยไม่ทราบ สาเหตุ	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1					1	1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2					1	1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3					1	1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4					1	1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5					1	1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6					1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7					1	1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8					1	1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9					1	1				1												1		เอกสารราคา ต้นทุน
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10					1	1				1												1		
รวม	0	0	0	0	10	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	

สาเหตุ G2 การขาด แคลนวัสดุก่อสร้าง ซึ่งผู้รับจ้างที่มี ประสบการณ์ไม่ สามารถคาดการณ์ ได้	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1		1																		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1	1		1																		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1		1				1														
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1	1		1																		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1	1		1																		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1		1																		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1		1																		
รวม	10	0	10	10	0	10	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สาเหตุ H1 เหตุการณ์ที่เกิด จากภัยธรรมชาติ	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1		1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1	1		1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1	1		1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1	1		1				1													1	เอกสารประกาศ จากภาครัฐ
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1		1				1													1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1		1																	1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1	1		1																	1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1	1		1				1													1	ประกาศ คณะรัฐมนตรี
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1		1																	1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1		1																	1	
รวม	10	0	10	10	0	10	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	

สาเหตุ H2 พบวัตถุ ซึ่งมีค่าทาง ภูมิศาสตร์หรือทาง โบราณคดีใน บริเวณสถานที่ ก่อสร้าง	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow Statement, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1		1				1						1						1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1	1		1				1						1						1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1	1		1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1	1		1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1		1				1						1						1	พรบ. โบราณสถาน โบราณวัตถุ	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1		1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1	1		1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1	1		1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1		1				1												1		
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1		1				1						1						1		
รวม	10	0	10	10	0	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	10	

สาเหตุ H3 พบสิ่ง กีดขวางในการ ทำงาน (ฐานราก เก่า ฯลฯ)ซึ่งผู้ที่มี ประสบการณ์สูงไม่ สามารถทราบได้ ล่วงหน้า	Construction Contract	Addenda	Planning Schedule	Progress Report	Bill of Quantities	Minutes of Meeting	Tender Drawing	For Construction Drawing	Instruction	Notice	Memorandum	Variation Order	Request for Information	Request for Approval	Request for Change	Daily Report, Weekly Report and Monthly Report	Timecard	Payment	Certified Payroll	Schedule of Values	Contractor's Cash Flow	Quotation, Purchasing Order and Invoice	Photo and Video Record	Other Documents
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C1	1		1	1	1	1				1			1		1								1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C2	1		1	1	1	1				1			1										1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C3	1		1	1	1	1				1			1		1								1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C4	1		1	1	1	1				1			1										1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C5	1		1	1	1	1				1			1										1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C6	1		1	1	1	1				1			1		1								1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C7	1		1	1		1				1			1		1								1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C8	1		1	1		1							1		1								1	Site Visit Report
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C9	1		1	1	1	1							1		1								1	
ผู้รับจ้างก่อสร้าง C10	1		1	1	1	1							1		1								1	
รวม	10	0	10	10	8	10	0	0	0	7	0	0	10	0	7	0	0	0	0	0	0	0	10	

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายธีรนนท์ มงคลทิพย์วาที เกิดวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2530 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จากภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2551 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาวิศวกรรมก่อสร้างและการบริหาร สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2552